

Barnstone W., Meyer M.W. - Essential Gnostic Scriptures

TAM METİN EKSİKSİZ TÜRKÇE TERCÜME (234 Sayfa)
Gnostik Araştırma Kütüphanesi Arşivi

--- SAYFA 1 [Görsel / Boş] ---

--- SAYFA 2 ---

1 "Bu yanardöner metinlerin özünü ve şiirsel güzelliğini yakalayan açık ve parlak çeviriler. Temel Gnostik Kutsal Yazılar, kanonik vasiyetlerin ötesinde bilgelik ve bilgi arayanlar veya sadece büyük kutsal şiirden etkilenenler için daha fazla basamak sağlar." —Jeffrey Henderson, Editör, Loeb Classical Library "Yeni çıkan Yahuda İncili de dahil olmak üzere, modern zamanlarda keşfedilen en önemli gnostik kitaplardan bazılarının taze ve dikkat çekici okunabilir çevirileri. Gnostiklere ve dinlerine açık ve güncel girişle Temel Gnostik Kutsal Yazılar, antik dünyanın en önemli dini hareketlerinden biriyle ilgilenen herkes için paha biçilmez bir kaynak olacaktır." —Bart D. Ehrman, Jesus, Interrupted and Lost Christianities kitabının yazarı KİTAP HAKKINDA Gnostik demeye başladığımız insanlar, kurtuluşun bilgi ve kişisel deneyim yoluyla geldiği görüşünün tutkulu savunucularıydı ve tutkuları, bir buçuk bin yıldan fazla bir süre boyunca ürettikleri olağanüstü yazılar bütününde parlıyor. Willis Barnstone ve Marvin Meyer, Nag Hammadi kütüphanesindeki materyaller de dahil olmak üzere Hristiyanlığın ilk yıllarına ait metinlerden başlayıp İslam'da ve Orta Çağ'ın Kathar hareketinde bulunan gnostik bilgeliğin ifadelerine kadar uzanan, yüzyıllar boyunca olağanüstü bir güç ve güzellikle gnostik sesleri bize getiren bir çeviri yarattılar. Burada yer alan yirmi bir metin, Gnostisizm'e ve onun temel fikirlerine kısa bir giriş niteliğindedir ve ayrıca genel olarak gnostik edebiyatın zevklerine bir giriş sağlarlar ve bu geleneğin en büyük başyapıtlarını temsil ederler. WILLIS BARNSTONE, PhD, Indiana Üniversitesi'nde Karşılaştırmalı Edebiyat alanında Seçkin Profesördür. Onun birçok kitabı

--- SAYFA 3 ---

2 tanesi Çevirinin Şiirselliğini, Diğer İncil'i, Yeni Antlaşma'yı, Sappho'nun Tüm Şiirlerini ve Yenilenmiş Yeni Ahit'i içerir. MARVIN MEYER, PhD, (1948–2012) Orange, California'daki Chapman Üniversitesi Dini Araştırmalar Bölümü'nde Griset İncil ve Hristiyan Çalışmaları Profesörüydü. Kitapları arasında Thomas İncili ve Antik Gizemler bulunmaktadır.

--- SAYFA 4 ---

3 Kitaplarımız hakkında daha fazla bilgi edinmek ve Shambhala Yayınlarından özel teklifler almak için kaydolun. Veya shambhala.com/eshambhala adresinden kaydolmak için bizi çevrimiçi ziyaret edin.

--- SAYFA 5 ---

4 TEMEL GNOSTİK KUTSAL YAZI Willis Barnstone ve Marvin Meyer SHAMBHALA Boston ve Londra 2010

--- SAYFA 6 ---

5 SHAMBHALA PUBLICATIONS, INC. Bahçivanlık Salonu 300 Massachusetts Avenue Boston, Massachusetts 02115 www.shambhala.com © 2010, Willis Barnstone ve Marvin Meyer Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın hiçbir bölümü, yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi, kayıt veya herhangi bir bilgi depolama ve erişim sistemi dahil olmak üzere elektronik veya mekanik hiçbir biçimde veya hiçbir yöntemle çoğaltılamaz. KONGRE KÜTÜPHANESİ YAYINDA VERİLERİN KATALOGLANMASI Temel gnostik kutsal metinler/[derleyen] Willis Barnstone ve Marvin Meyer.—1. baskı. P. santimetre. Bibliyografik referanslar içerir. eISBN 978-0-8348-2215-3 ISBN 978-1-59030-549-2 1.Gnostisizm. I. Barnstone, Willis, 1927- II. Meyer, Marvin. BT1390.E86 2010 299'.932—dc22 2010023009

--- SAYFA 7 ---

6 İÇİNDEKİLER GİRİŞ Marvin Meyer 1. Tomas İncili 2. Meryem İncili 3. Yahuda İncili 4. Yuhanna'nın Gizli Kitabı 5. Dünyanın Kökeni Üzerine 6. Gök Gürültüsü 7. Filipus İncili 8. Gerçeğin İncili 9. Yakup'un Gizli Kitabı 10. Haç'ın Yuvarlak Dansı 11. Baruch Kitabı 12. İncinin Şarkısı 13. Süleyman'ın Şarkıları 14. Poimandres 15. Ginza 16. Manda Ayininden Şarkılar 17. Kıpti Maniheist Şarkı Kitabı 18. Mani'ye Büyük Şarkı 19. Kitapların Anası 20. Gizli Akşam Yemeğinin İncili 21. Bir Rahibenin Vaazı Sonsöz: GNOSIS'İN İÇ İŞİĞİ

--- SAYFA 8 ---

7 Tarihsel Bir Meditasyon Willis Barnstone NOTLAR KAYNAKÇA E-POSTA KAYIT

--- SAYFA 9 ---

8 GİRİŞ MARVIN MEYER Gnosis ve Gnostikler Gnostik olarak adlandırılan dini mistikler, irfan veya bilgi yoluyla bir kurtuluş yolunu ilan eden ruhani insanlardı. Bir kişinin kendini bilmesi, içindeki kişiyi bilmesi gerektiğini ve bu sayede gnostik erkek ve kadınların doğrudan Tanrı bilgisine ulaşabileceğini ilan ettiler.¹ Böyle bir irfanla insanlar, hahamların, rahiplerin, piskoposların, imamların veya diğer otoritelerin aracılığından özgürlüğü ve bağımsızlığı deneyimleyebilirlerdi. Dini otoriteler bundan memnun olmadılar ve gnostikleri kafirler, organize dinin refahına yönelik tehditler olarak kınadılar. Özellikle sapkın bilimciler (Hristiyan kitleler için tehlikeli sayılan insanları ifşa etmeye çalışan sapkınlık avcıları), gnostiklerin yalanları olduğunu ileri sürdükleri şeye karşı öfkeyle saldırdılar. Yine de, algılanan bu tehdidin meydan okuması, Hristiyan kilisesinin entelektüel tarihini karakterize eden büyük ölçüde teolojik yansımayı ortaya çıkardı. Gnostiklerin tarihsel kökleri Yunanlılar, Romalılar ve İkinci Tapınak Yahudileri zamanına kadar uzanır. Gnostiklerin bir kısmı Yahudi, bir kısmı Greko-Romen ve çoğu da Hristiyandı. Irak ve İran'dan Mandaean gnostikleri vardı; Avrupa'dan, Orta Doğu'dan, Kuzey Afrika'dan ve Çin'e kadar uzanan Maniciler; Müslüman dünyasında İslami gnostikler; ve Batı Avrupa'daki Catharlar. Etkilerinin en parlak dönemi MS ikinci yüzyıldan sonraki birkaç yüzyıla kadar uzanıyor. Bazıları, etkilerinin ve varlıklarının günümüze kadar devam ettiğini söylüyor. Gnostikler birçok farklı kaynaktan bilgi ve bilgelik aradılar ve bulunabilecekleri her yerde içgörüyü kabul ettiler. Kendilerinden önce gelenler gibi onlar da çeşitli şekillerde anlaşılan ve sıklıkla ilahi içgörünün kişiselleştirilmiş tezahürü olarak kabul edilen bilgeliği, Sophia'yı benimsediler. Gnostikler, Tanrı'nın derin şeyleriyle ilgili bilgi edinmek için çeşitli dini ve felsefi metinleri okuyup incelediler. Gnostikler, Yahudi kutsal edebiyatına, Hristiyan belgelerine ve Greko-Romen dini ve felsefi metinlerine ek olarak Mısırlıların dini eserlerini de incelediler.

--- SAYFA 10 ---

9 Mezopotamyalılar, Zerdüştler, Müslümanlar ve Budistler. Bu tür kutsal metinlerin tümü gerçekleri açığa vuruyordu ve hepsi bilgeliklerinden dolayı kutlanmalıydı. Gnostikler kim olduklarını ve nereden geldiklerini keşfetmeyi seviyorlardı ve bu nedenle Yaratılış kitabının açılış bölümleri gibi yaratılış hikayelerini şevkle ve coşkuyla okuyorlardı. Diğer yorumcular gibi onlar da yaratılış hikayelerinin yalnızca bir zamanlar olanı tanımlama iddiasında olmadığını, aynı zamanda kendi dünyamızda şu anda olanı da önerdiğini fark ettiler. Gnostikler, yaratılış hikâyesinin mutlu bir hikâye olmadığı yönündeki kanaatlerini kendi okumalarında taşıdılar. Dünyada temelden yanlış bir şeyler var, dünyada çok fazla kötülük, acı ve ölüm var, dolayısıyla yaratılışta bir sorun olmalı diye düşündüler. Sonuç olarak gnostikler okudukları yaratılış hikayelerine yenilikçi ve çoğu zaman rahatsız edici yorumlar getirdiler. Aeons olarak bilinen göksel varlıklar tarafından çevrelenen ve tamamen bilgelik ve ışık olan aşkın, manevi tanrı ile en iyi ihtimalle beceriksiz ve en kötü ihtimalle kötü niyetli olan dünyanın yaratıcısı arasında bir ayrımın, genellikle ikici bir ayrımın yapılması gerektiği sonucuna vardılar. Ancak her şey aracılığıyla, bilen insanların içinde aşkın bir bilgi, bilgelik ve ışık kıvılcımının varlığını sürdürdüğünü ileri sürdüler. Aşkın tanrı, o aydınlanmış yaşamın ve ışığın kaynağıdır. Yaratılış dramasının anlamı, doğru bir şekilde anlaşıldığında, insanların -özellikle gnostiklerin- bilgilerini ve ışığını aşkın tanrıdan aldıkları, ancak dünyanın yaratıcısı olan yaratıcının kötü niyetli eylemleri aracılığıyla bu dünyaya hapsedildikleridir. (Bu tasavvurun Platonik yönleri ortadadır.) Bu dünyada insanlar hapsedilmiş, uykuda, sarhoş, düşmüş, cahildir. Kendilerini bulmaları, özgürleşmeleri, uyanmaları, ayılmaları, yetiştirilmeleri ve aydınlanmaları gerekiyor. Yani irfana dönmeleri lâzımdır. Aşkın bir tanrı ile dünyanın yaratıcısı arasındaki bu ayrım, böyle bir ayrım yapan ilk gnostik düşünürlerin çoğunun Yahudi olduğu hatırlandığında daha da dikkat çekici hale gelir. Yahudilerin tek tanrılı beyanlarına ters düşen böyle bir sonuca varmalarına ne yol açmış olabilir? Kötülük sorunu üzerinde ciddi düşünmeye yol açan ve Yahudi kıyamet kompozisyonlarının üretimini teşvik eden, MS 70'te İkinci Tapınağın yıkılmasıyla doruğa ulaşan, dönemin siyasi ve sosyal travma deneyimi olabilir mi? Bu, Yahudilik ve Yunan felsefesi eğitimi almış ve yüce tanrının aşkınlığı ve kozmik enerjiye olan ihtiyaç etrafında derin felsefi ve teolojik meseleleri fark eden Helenistik Yahudi düşünürlerin bir yansıması olabilir miydi?

--- SAYFA 11 ---

Bu dünyaya dahil olacak 10 aracı? Önceki ilk yüzyıllardaki Yahudiliğin ve Miladi Çağ'ın zengin çeşitliliğini temsil eden, Kabala öncesi Yahudi mistisizminin, tanrının bilgeliği ve Hokhmah'ının, dünyayı sarsan kıyametin, teodise ve dünyadaki kötülüğün gerçek meydan okumalarını cesurca ele alan yaratıcı Yahudi zihinler arasında, sonunda gnostik sonuçlara varanlar olabilir miydi? Bu yaratıcı Yahudi insanlardan bazılarının isimlerini biliyoruz: Nasıralı İsa'yı başlatan ve Antlaşmacılar ile Essenelerin ayrılıkçı, etik düalizmlerini uyguladıkları Kumran civarında kıyamet fikirlerini vaaz eden vaftizci Yahya; İsa ile hemen hemen aynı dönemde yaşayan ve Samiriye ve ötesinde fikirlerini savunan Simon Magus ve Dositheos; İbranice İncil hakkında Yunan felsefi perspektifleri sunan Helenistik Yahudi düşünür İskenderiyeli Philo; Aher, yani "Öteki" lakaplı, dualizmle uğraşan Haham Elisha ben Abuya; ve daha fazlası vardı. Bu kitapta bu Yahudi düşünürlerin bazılarıyla karşılaşacağız. Vaftizci Yahya, Mandenlerin gnostik kahramanı, Hristiyan gnostiklerin İsa'sı olur. Çoğunlukla isimsiz olan diğerleri, aşkın tanrı ve yaratıcıya ilişkin derin sorunun tartışılmasına benzer katkılarda bulunmuş olabilirler. Gnostik kurtarıcının veya vahiy verenin rolü, yaratıcının büyüü altındaki insanları uyandırmaktır; yeni ortaya çıkan ortodoks kilisenin Mesih'inde olduğu gibi, insanların kurtuluşu için ölmek, günahlar için bir kurban olmak veya Paskalya'da ölümden dirilmek değil. Gnostik açıklayıcı, insanları özgürleştiren, uyandıran ve onların kim olduklarını hatırlamalarına yardımcı olan bilgiyi açığa çıkarır. Gnostikler aydınlandıklarında kendilerini ve tanrıyı tanıyanlara uygun bir hayat yaşayabilirler. Tanrıyla bir oldukları zamandaki başlangıca geri dönebilirler. Böyle bir yaşam, bu dünyadaki dünyevi ve ölümlü olanı aşar ve ilahi olanla bir olmanın mutluluğunu yaşar. Yuhanna'nın Gizli Kitabı'ndaki ilahi öngörünün veya Mesih'in yeraltı dünyasının çukurundaki bir kişiye - her insana - söylediği gibi, "Ben saf ışığın öngörüsüyüm, sizi onurlu bir yere yükselten bakire ruhun düşüncesiyim. Kalkın, duyduğunuzu hatırlayın ve kökünüzün izini sürün, o da ben, şefkatli." Gnostik Bilgelik ve Bilgi Gnostik literatürde tipik bir manevi veya mitolojik figürler ve alemler listesi bulunur, ancak bunlar farklı isimlerle anılır.

--- SAYFA 12 ---

11 Her şeyin üstünde ve ötesinde aşkın tanrı vardır. Baruch Kitabı'nda bu tanrıya İyi denir ve bereket tanrısı Priapos ile özdeşleştirilir. Yuhanna'nın Gizli Kitabı'nda ve başka yerlerde bu tanrıya Bir veya monadın yanı sıra görünmez ruh, bakire ruh ve baba da denir. Bir tanrıdan daha büyük olduğu için Bir'in bir tanrıyla karıştırılmaması gerektiği söylenir. Başka yerlerde aşkın olana sınırsızlık, derinlik, heybet, ışık denir. Poimandres kendisini ışık, akıl ve ilk tanrı olarak ortaya koyuyor. Mandenciler bu tanrıya büyük yaşam ve büyüklüğün efendisi, Maniciler büyüklüğün babası, Müslüman mistikler yüce kral, Cathars'ı görünmez baba, gerçek tanrı, iyi tanrı olarak adlandırırlar. Aşkın olanın görkemi, göksel ışık dünyasında tezahür eder. Gnostik bilgeliğin klasik literatüründe bu yüce dünyaya genellikle pleroma veya tanrının doluluğu adı verilir ve bu dünyanın sakinlerine sonsuzluklar veya ebedi alemler denir. Aeonların ilki genellikle ilahi annedir. Simon Magus'a göre o, Helena veya ennoia, yani tanrının düşüncesidir. Yuhanna'nın Gizli Kitabı'nda o, Tanrı'nın ilk düşüncesi ya da öngörüsü olan Barbelo ya da pronoia'dır. Thunder'ın bu isimdeki metinde de bazı benzerlikleri var. Bazen aşkın baba ve ilahi anne ruhsal sevgi içinde bir çocuk doğurur. Çoğu zaman çağlar, ilahi olanın manevi nitelikleri olarak tanımlanır, onlara isimler verilir ve ilahi olanın doluluğunda çiftler, manevi aşıklar olarak bir araya getirilir. Mandaean ilahi dünyasında büyük yaşam, diğer yaşamlarla ve bir dizi Ürdün'le veya göksel sularla çevrilidir; Maniheist ışık krallığında büyüklüğün babası 12 aeon ve 144 aeon ile çevrilidir; Kitapların Anası'nda ise yüce kralın etrafı denizlerle, meleklerle, ışıklarla ve renklerle çevrilidir. İlahi olanın çağlar ve tezahürleri arasında genellikle bu dünyadaki ilahi olanı temsil eden, yukarıdaki ışıktan düşmüş, ancak tanrının ışığı olarak bizimle ve içimizde mevcut olan bir figür vardır. Pek çok gnostik metinde bu, yukarıda bahsedildiği gibi Sophia veya bilgelik olarak adlandırılan figürdür. Valentinianus geleneklerinde iki tür bilgelik belirgindir; Sophia adı verilen daha yüksek bir bilgelik ve Achamoth adı verilen daha düşük bir bilgelik. Yaratılış hikayelerinde bilgelik, Havva ile yakından bağlantılıdır ve Havva, yaşayanların annesi ve bilgiyi açığa vuran kişi olarak tasvir edilir. Bilgelik aynı zamanda gnostik vahiy ile de bağlantılı olabilir ve bilgelik kurtuluş sürecinde yer alabilir. Diğer metinlerde ilahi logos veya kelime benzer bir rol oynar. Aynı durum, Mandeni metinlerdeki Ruha (ruh) ve belki de İslami Kitapların Anası'ndaki büyük Selman ve küçük Selman dahil Selman için de geçerlidir. Yahuda İncili'nde Yahuda İskariyot figürü, Sophia'nın, yani bilgeliğin birçok özelliğini taşıyor gibi görünüyor.

--- SAYFA 13 ---

12 Belirtildiği gibi, gnostik metinlerde bu dünyanın yaratıcısı veya yaratıcısı aşkın tanrıdan genellikle ayrılır. Yaratıcı cahildir, trajiktir, megalomandır. Yuhanna'nın Gizli Kitabı'nda, yılanı benzeyen, aslan yüzlü ve gözleri şimşek gibi parıldayan, Sophia'nın çirkin çocuğu olarak tasvir edilir. Yaldabaoth, Sakla, Samael adlarıyla anılır ve baş arkon ve kibirli, kıskanç bir tanrıdır. Yahuda İncili'nde ona başka bir isim verilmiştir: "isyancı" anlamına geldiği söylenen Nebro. Hakikat İncili'nde hata, Tanrı gibi davranır, çünkü güçlenir ve dünyada çalışır, ancak hatalı bir şekilde. Manda edebiyatında Ptahil'in, Manihe edebiyatında beş kötü arkonun, Kitapların Anası'nda Azazi'il'in ve Catharlar arasında Lucifer veya Şeytan'ın eylemleri de benzerdir. Gnostik açığa çıkarıcı, yaratıcının büyüü altındaki insanları uyandırır. Yahudi bağlamında gnostik vahiy, Adem ile Havva'nın çocuğu olan Seth'tir ya da ilahi olanın ilk düşüncesi, içgörüsü veya bilgeliğidir. Hristiyan bağlamında, açığa vuran, meshedilmiş İsa'dır; Maniheist bağlamda ise ışıktan gelen İsa ve diğerleri. Daha soyut olarak, vahiy ve bilgiye çağrı - uyandırma çağrısı - Hermetik literatürde zihnin talimatı olan İnci'nin Şarkısı'ndaki kanatlı bir ilahi habercidir ve Mandaean literatüründe aydınlanmış Manda dHayye, yaşam bilgisidir. Başka bir deyişle bilgiye çağrı, "olan, olmuş olan ve gelecek olan"ın içeriden ve dışarıdan farkındalığının doğuşudur. Bu içgörüdür. Bu irfandır. Gnostik literatürde bilgiye ulaşanlar farklı şekillerde anlatılmaktadır. Bazen onlara özel olarak gnostikler denir; Mandaean'lar aynı zamanda Manden dilinde "gnostik" anlamına gelen kelimeyle de anılırlar. Daha çok sarsılmaz ırk, Seth'in tohumu veya çocuğu, kralı olmayan nesil, seçilmiş veya seçilmiş veya Kitapların Anası'nda bilenler olarak adlandırılırlar. Philip İncili, mistik bir gösterişle, bilgi sahibi bir kişinin Hristiyan olarak adlandırılmak yerine, gnostik vahiy verenle bir olduğunun anlaşılmasını ve Mesih olarak adlandırılmasını tavsiye eder. Bu, İsa'nın "Ağızımdan içen benim gibi olacak. O kişi ben olacağım ve gizli şeyler ona açıklanacak" diyen 108. ayeti anlatan Thomas İncili'ni hatırlatıyor. Bu tür ilim sahipleri, Allah'ın hakikati ve nurunda derin ve güzel yaşamayı bilirler. Gerçeğin Müjdesi şu sonuca varır: "Onlar, o gerçek ve sonsuz yaşamda olduklarından ve onun yüreğinde ve doluluğunda olan babanın tohumuyla dolu mükemmel ışıktan söz ettiklerinden, kendilerini gerçekten tezahür ettirenler onlardır; ruhu da bununla sevinir ve içinde bulunduğu kişiyi yüceltir, çünkü baba

--- SAYFA 14 ---

13 iyi. Ve çocukları mükemmel ve onun ismine layıktır çünkü o babadır. Babaları böyle çocukları sever." Gnostik Kutsal Yazılar Bu kitapta sunulan kutsal metinlerin veya yazıların tümü, gnostik dinin ne olduğunu ve gnostiklerin kim olduğunu açıklamaya yardımcı olur. Bu metinler, bir "Gnostik İncil'e dahil edilebilecek çok daha geniş bir gnostik edebi yaratımlar kümesinden seçilen temel gnostik başyapıtlardır.2 Bu metinler arasındaki benzerlikler ve farklılıklar, tarihsel ya da fenomenolojik olsun, aralarındaki bağlantılar kadar aynı derecede öğreticidir. Thomas'ın muhtemelen MS birinci yüzyıldan kalma ilk "hikmet müjdesi", İsa'yı hikmetli sözler söyleyen biri olarak tasvir eder ve yeni başlayan bir gnostik perspektifi anlatır. Gnostik bilgeliğin klasik literatürü MS ikinci yüzyıldan kalmadır ve literatürdeki bazı materyaller muhtemelen daha da eskidir. Justin'in Baruch Kitabı, Greko-Romen imalarıyla Yahudi gnostik maneviyat biçimini tasvir eder. Yaratılış'ın açılış bölümlerine ilişkin kışkırtıcı Yahudi yorumuyla ve yaşayanların annesi Havva ile Seth gnostiklerinin atası olduğunu iddia ettiği Seth'in özel rollerine yaptığı vurguyla Sethi gnostik edebiyatı da öyle. Valentinianus'un gnostik literatürü, gerçek yaşamın ve ışığın kökeni ve kaderi üzerine düşünmek için zarif bir gnostik sistem oluşturmak amacıyla öğrencileriyle birlikte Sethian'ın içgörülerinden yararlanmış görünen ikinci yüzyılın büyük öğretmeni Valentinus'tan adını almıştır. Suriye'de Thomas'la ilgili kutsal literatür, Thomas'ın bilgelik müjdesiyle yakından ilişkilidir; Thomas'ın İsa'nın ikizi ve onun bilgeliğinin ve bilgisinin garantörü olduğu anlaşılmaktadır. Hermetik literatür MS birinci yüzyıla ve sonrasına kadar uzanır. Adını Yunan tanrısı, ilahi haberci Hermes'ten alan, Trismegistos, yani "üç kez en büyük" lakaplı olan bu eser, Mısır motiflerinin yanı sıra yine Yahudi ve Greko-Romen temalarıyla senkretik bir şekilde tasvir edilmiştir. Mandaean'lar, günümüzde dünyanın çeşitli yerlerinde var olan Orta Doğulu gnostik topluluklardan oluşur. Mandaean'lar Yaratılış'ın açılış bölümlerini tipik bir gnostik tarzda yorumlarlar, ancak Yahudi vaftiz dindarlığının kendi topluluklarının kökenini yansıttığını düşündükleri vaftizci Yahya'ya özel bir yer ayırırlar. Maniheist literatür, takipçileriyle birlikte bir dünya yaratan üçüncü yüzyıl peygamberi Mani'nin zamanına kadar uzanır.

--- SAYFA 15 ---

14 din evrensel olmayı amaçladı. Maniheizm, kozmosun ilahi ışığının karanlığın güçlerinin entrikalarından nasıl kurtarılabilceğini ve ışık krallığında toplanabileceğini duyurmak için muhtemelen Thomas İncili ve diğer gnostik metinler dahil olmak üzere Zerdüşt, Budist ve Hristiyan kaynaklardan yararlanır. Kıpti Maniheizm Şarkı Kitabındaki bazı şarkıların Mande edebiyatıyla ilişkili olduğu görülüyor ve Maniheizm ile Mandaeizm birbirleriyle bağlantılar gösteriyor. Kitapların Anası gibi İslami mistik metinler ve Kathar kutsal edebiyatı, Mani ve takipçilerinin gelenekleriyle benzerliklerinden dolayı bazen bilim adamları tarafından geç gnostik veya Neomaniheizm olarak tanımlanır. Kitapların Anası, MS sekizinci yüzyıldan kalmadır ve kelimenin tam anlamıyla "abartı" anlamına gelen İslami guluv'un bir biçimini temsil eder. Cathar metinleri ortaçağ Avrupa'sından gelir ve ışığın karanlığa karşı zaferine dair ikili bir mesaj sunar. Birçok gnostik gibi Katharlar da Yuhanna İncili'ne saygı duyuyorlardı. Gizli Akşam Yemeği İncili, Yuhanna'yı öne çıkarıyor ve sonunda iyi ışık tanrısının çocuklarına gelecek olan yüceliği duyururken Yuhanna İncili'nden bir kısım aktarıyor: "Adil olan, görünmez babanın krallığında bir güneş gibi parlayacak. Ve tanrının oğlu onları görünmez babanın tahtının önüne götürecektir ve onlara şöyle diyecek: 'İşte bana verdiğin çocuklarımla birlikteyim. Adil baba, dünya seni tanımıyor ama ben seni gerçekten tanıyorum, çünkü o sensin beni görevime kim gönderdi?'" Gnosis Nedir? Temel Gnostik Kutsal Yazıları bir araya getirirken hangi tanımları kullandık? Çizgiyi nerede çizdik? Tanımlarımızı daha dikkatli inceleyelim. Gnostik terimi eski Yunanca gnosis, yani "bilgi" kelimesinden türetilmiştir. Gnosis Yunancada yaygın bir kelimedir ve farklı bilgi türlerini ifade edebilir. Bazen bu kitapta yer alan kutsal metinlerde olduğu gibi irfan, "kişisel veya mistik bilgi" anlamına gelir. Bu şekilde anlaşıldığında irfan, "tanıdık", yani kişinin kendisinin, başka bir kişinin ve hatta tanrının kişisel farkındalığı olarak bilgi anlamına gelebilir veya "içgörü", yani derin hakikatlerin doğrudan farkındalığı olarak bilgi anlamına gelebilir. İlmi anlamının bu yolları birbirini dışlamaz, çünkü bilgi, her şeyin gerçek doğasına dair derin bir içgörü sağlayan kişisel bir birlik veya birlik içinde kişinin kendisinin veya bir başkasının doğrudan farkındalığını gerektirebilir. Zaten yaptığımız gibi

--- SAYFA 16 ---

15'te belirtildiği gibi, Tomas İncili, İsa'nın tam da böylesine mistik bir kişisel bilgiyi dile getirdiğini söylüyor. Bu metinlerin yazarlarının aradığı marifet pek de sıradan bir bilgi değildir. Nag Hammadi kütüphanesindeki bir metin olan Ruh Üzerine İnceleme, ruhun bütünlük durumuna yeniden kavuşturulmasının "alışılmış sözlerden, mesleki becerilerden ya da kitap öğreniminden kaynaklanmadığını" beyan eder. Aslında mutasavvıflar pek çok kitapta, mistik bilginin sadece kitap okuyarak elde edilemeyeceğini sıklıkla vurgulamışlardır. Diğer metinler, kişinin bilgiyle aydınlanması isteniyorsa cevaplanması gereken soruları listeleterek bu tür irfanı anlatır. Yuhanna'nın Gizli Kitabı'nda, kurtarıcı ya da vahiy, "olan, geçmişteki ve gelecek olanı" öğreteceğini duyurur ve Thomas'ın Kitabında vahiy veren, "Kendinizi inceleyin ve kim olduğunuzu, nasıl var olduğunuzu ve nasıl olacağınızı anlayın" diye emreder. Bu bilgiye ulaşmak -gnostik olmak- kendini, tanrıyı ve her şeyi bilmektir. Veya, Yunanistan'ın Delphi kentindeki Apollon'a adanan kadim kehanet merkezindeki özdeyişin ifadesiyle, burada tartışılan metinlerde sıklıkla alıntılanan bir özdeyiş: gnōthi sauton, "kendini tanı." Bu kutsal metinlerin birçoğuna göre kendini gerçekten bilmek bu mistik bilgiye ulaşmak, bu mistik bilgiye ulaşmak ise kendini gerçekten tanımaktır. O halde Gnostik bilgi yaşanmış mistik deneyime, dünyanın tüm zaman çizgisine, geçmişe, şimdiki zamana ve geleceğe ilişkin bilgiye ve benliğin (nereden geldiğimiz, kim olduğumuz, nereye gittiğimiz) ve ruhun yolculuğuna ilişkin bilgisine dayanır. Bu nedenle, Yunanca gnosis kelimesi, bu kitapta sunulan metinleri yazanlar da dahil olmak üzere, Akdeniz antik dünyasındaki insanlar tarafından yaygın olarak kullanıldı, ancak sapkınlık bilimcileri arasında bu kelime özellikle polemik amaçlı kullanıldı. Heresiologlar, gerçeğin koruyucuları ve Zion'un duvarlarındaki bekçiler olarak kitleler, özellikle de Hristiyan kitleler için tehlikeli olduğu düşünülen kişileri ifşa etmeye çalışan sapkınlık avcılarıydı. Sapkınlık bilimcilerin en ünlüleri arasında, başlıca eseri Adversus haereses, "Sapkınlıklara Karşı" olan Lyonlu Irenaeus; Refutatio omnium haeresium, "Tüm Sapkınlıkların Reddi"ni yazan Romalı Hippolytus; Adversus omnes haereses'in "Tüm Sapkınlıklara Karşı" adlı kitabını yazan Pseudo-Tertullian (Tertullian adı altında yazan bir yazar); ve her sapkın hastalığa ortodoks bir çare sunan Panarion, "İlaç Sandığı" başlıklı özellikle iğrenç bir eserin yazarı olan Salamis'li Epiphanius. Öğrencisi Porphyry'ye göre, Lykopolis'li Yeni-Platoncu filozof Plotinos da Gnostiklere Karşı adlı sapkınlıkbilimsel bir inceleme yazmıştı. Bütün bunlar

--- SAYFA 17 ---

16 mezhep bilimci, bir dereceye kadar kafirlerin sözde irfanına odaklandılar ve kafirlerin en azından bazılarının -birkaç tane de olsa- gnostikoi, gnostik olarak adlandırılabilenliğini veya kendilerinin gnostikoi olarak adlandırılabilenliğini öne sürdüler. Bu sapkınlar irfan kelimesini kullanırken, kendilerini mutlaka gnostik olarak adlandırmıyorlardı. Irenaeus sapkınlıklara karşı beş cilt yazdı ve "yanlış sözde bilginin ifşa edilmesi ve çürütülmesi" adlı bir eser yazdığını iddia etti. Irenaeus ve onun sapkınlık bilimci arkadaşları, aynı fikirde olmadıkları insanları ifşa etme ve çürütme yönündeki dinsel bir coşkuyla hareket ederek, terimlerin kullanımında ve sapkınlıkları sayarken oldukça baştan savma ve belirsiz davrandılar. Ancak onların "yanlış bir şekilde irfan olarak adlandırılan" irfan sunumları, polemik de olsa, modern tartışmalarda irfan, gnostik ve gnostisizm terimlerinin tanımlanmasında rol oynamıştır. Gnosis kelimesinin (ve Kıpti ve Latince gibi diğer dillerdeki benzer kelimelerin) yaygın kullanımı ve bu kelimenin ve ilgili kelimelerin mezhep bilimcileri arasında polemik uygulaması, gnostik dini anlamak isteyen akademisyenler ve öğrenciler için bir zorluk yaratmıştır. İrfan dini nedir? Gnosis, antik dünyada yaygın olarak onaylanmış bir kelimedir, ancak gnostisizm kelimesinin kendisi, antik çağda veya geç antik çağda hiç kanıtlanmamış bir terimdir. Daha ziyade, ilk kez 18. yüzyılda sapkın din adamlarının tartıştığı sapkın dini grupları belirtmek için kullanıldı. Analiz için "gnostisizm" ve "gnosis" geçerli kategoriler midir? Aslında gnostikler kimdi? Akademisyenler Hermetik, Mandaean, Maniheizm, Şii ve Kathar dinleriyle ilgili olarak irfan üzerine derinlemesine düşündüklerinde bu sorular daha da ilginç hale geldi. Dahası, genel olarak gnostik olduğu düşünülen birincil metinlerin (hersiologların ikincil metinlerinin aksine) son zamanlarda keşfedilmesi ve yayınlanması, tanım ve sınıflandırma konularını yeni ve heyecan verici şekillerde gündeme getirmiştir. Bu ana metinler arasında Askew Kodeksi (Pistis Sophia veya İnanç Bilgeliği), Bruce Kodeksi, Berlin Gnostik Kodeksi 8502, Nag Hammadi kütüphanesi ve Codex Tchacos'tan olanlar yer alır. Nag Hammadi kütüphanesi, çoğu önceden bilinmeyen ve çoğu akademisyenler tarafından gnostik kabul edilen Kıpti metinlerinden oluşan bir hazinedir. Nag Hammadi kütüphanesindeki metinler, Aralık 1945 civarında, Yukarı Mısır'daki Nag Hammadi yakınlarında keşfedildi ve şimdi bunların basımları ve çevirileri mevcut hale geliyor. Bu kitaptaki metinlerin önemli bir kısmı Nag Hammadi kütüphanesindendir. Metinlerden biri, Yahuda İncili, yakın zamanda yayınlanan Codex Tchacos'tandır.³

--- SAYFA 18 ---

17 Kutsal Yazılar Nelerdir? İncil Nedir? Bu koleksiyondaki metinler kutsal edebiyatın klasikleridir ve biz bunları "Gnostik İncil" olarak adlandırılacak gnostik kutsal metinler olarak sunuyoruz. İncil terimi, eski ciltçilik dünyasında tomarlar ve kodeksler veya kitaplar oluşturmak için ilkel bir kağıt türü yapmak için kullanılan kamış, "papiürs" anlamına gelen eski Yunanca biblos (veya bublos) kelimesinden türetilmiştir. Yunanca kelime de küçültülmüş biçimde yazılmıştı; biblion; çoğulu biblia, "kitaplar"dır. Yahudilik ve Hristiyanlık bağlamında bazı kitaplar kutsal metinlerle ilişkilendirilmeye başlandı ve bunlara da sonunda tekil olarak İncil adı verildi. Dolayısıyla, terimin kullanım tarihi içerisinde İncil veya kitap, kutsal metinlerin bir koleksiyonunu veya antolojisini belirtir. Bu anlamlar dizisinin İncil kelimesiyle nasıl ilişkilendirildiğini Yahudilik ve Hristiyanlık içinde bir kanon veya kanon oluşturma sürecini inceleyerek açıklayabiliriz. Organize dinler genellikle belirli bir dine bağlı olanların, geleneğin ilkelerini belirli bir kanona göre doğru, uygun ve doğru bir şekilde gözlemlemeleri gerektiğini öğretir. (Başlangıçta kanon bir baston veya kamış, bir ölçüm çubuğuydu, ancak bu terim, bir kişinin düşüncelerinin veya eylemlerinin gelenekteki doğruluk standardına uyup uymadığının belirlenebileceği herhangi bir standarda uygulanmaya başlandı.) Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam, kitabın dinleridir ve dolayısıyla bunların kanonları yazılı kanonlar, yetkili kitaplar ve antolojilerdir. Yahudilik ve Hristiyanlık için geçerli kitaplar sırasıyla Yahudi İncili (veya daha doğrusu Tanah, yani Tevrat ["yasa"], Neviim ["peygamberler"] ve Kethuvim ("yazılar") ve Yeni Ahit'tir (veya Yeni Antlaşma). Yahudi İncili antik çağda İbranice ve Yunanca tercümesinde kullanıldı. Septuagint adı verilen Yunanca versiyon, M.Ö. ilk yüzyıllarda iki dil bilen Yahudi tercümanlar tarafından Mısır'ın İskenderiye kentinde tamamlandı. İbranice metinleri artık kolaylıkla okuyamayan Yunanca konuşan Yahudiler için. Septuagint'in yetmiş iki gün boyunca çiftler halinde çalışan yetmiş iki çevirmen tarafından mucizevi bir şekilde aynı şekilde yazıldığına dair bir efsane ortaya çıktı. Septuagint, sonuçta Yahudi dini hareketi olarak ortaya çıkan ilk Hristiyan kilisesinin İncil'i idi. Yahudilik kutsal yazılarının bu Yunanca tercümesi, İbranice İncil'de yer almayan birkaç metin içerir; örneğin, Baruch, 1 Esdras, Judith, 1-4 Maccabees, Sirach, Tobit ve Solomon'un Bilgeliği. Bu güne kadar dahil edilme veya

--- SAYFA 19 ---

18 Septuagint'te yer alan bu metinlerin hariç tutulması Protestan, Roma Katolik ve Ortodoks Hristiyanlar arasında kanonik bir sorun olmaya devam etmektedir. Yeni Ahit'in Hristiyan İncil'i olarak oluşumu, tamamlanması yüzyıllar süren aşamalı bir süreçti. Son olarak, 1545'teki Trent Konsili'nde, Roma Katolik Kilisesi, İncil'deki kanonik kitaplar listesini nihai, yani her türlü ekleme veya çıkarmaya kapalı olarak tanımak için harekete geçti. (Metin eleştirmenlerinin çalışmalarından kaynaklanan küçük değişiklikler, İncil çevirilerinin yeni basımlarına sessizce dahil ediliyor.) Birçok Protestan mezhebi, İncil'deki bir kanonu tanımak için hiçbir zaman resmi olarak harekete geçmedi. Yeni Ahit'e hangi kitapların dahil edilmesi gerektiği konusunda Hristiyanlar arasında yaygın bir fikir birliği olmasına rağmen, Suriye ve Etiyopya kiliselerinin gelenekleri, Hristiyan kanonuna farklı metin gruplarının dahil edilmesi gerektiğini iddia etmiştir. Bugün bazıları Thomas'ın İncil'i'nin güvenilir bir Hristiyan metni olduğunu öne sürüyor ve California, Santa Rosa'daki İsa Semineri yeni bir Yeni Ahit'in, yeni bir Hristiyan İncil'inin olasılığını tartışıyor. Willis Barnstone'un Restore Edilmiş Yeni Ahit'i, Barnstone ve Meyer tarafından tercüme edilen Thomas, Meryem ve Yahuda İncilleri de dahil olmak üzere daha da ileri gidiyor. Yeni Ahit'in oluşum sürecinde tartışmasız en etkili kişi, ikinci yüzyıldan kalma bir Hristiyan öğretmeni, Sinoplu Marcion adında katı bir düalistti. Marcion, radikal düalizmi nedeniyle bazen gnostik tartışmalarına dahil edilir, ancak onun Hristiyan dini, marifetten ziyade bir inanç diniydi. Biz Marcion'u, İncil'i gnostik bir yoldan ziyade gerçekçi bir şekilde okuyan, pişmanlık duymayan bir Paulinist olarak görüyoruz. Önde gelen bir bilim adamının esprili bir şekilde söylediği gibi, ikinci yüzyılda Pavlus'u anlayan tek kişi Marcion'du ve o da onu yanlış anlamıştı. Marcion, parasını ve öğretilerini Roma kilisesine katkıda bulunmak için ikinci yüzyılın ortalarında Roma'ya giden, zengin bir armatör ve evanjelistti. İkisi de kendisine iade edildi. Marcion, Mesih'te ortaya çıkan iyi ve sevgi dolu tanrının, Yahudi halkının tanrısı olan adil ve doğru tanrıdan ayrılması gerektiğini vaaz etti. Marcion'un teolojik ikiciliği, tüm Yahudi karşıtı imalarıyla birlikte, onun için yeni bir İncil'in, İsa'da yeni vahyedilen tanrı için yeni bir yetkili kitabın yaratılmasını gerektirdi. Marcion, Yahudi ve Hristiyan metinlerinden alıntılar içeren ve Marcion'a Yahudi tanrısı ile Hristiyan tanrısı arasındaki çarpıcı karşıtlıkları gösteriyor gibi görünen, Antitezler adında oldukça basit bir eser olan bir kitap yazdı. Marcion aynı zamanda bir Hristiyan kanonunu da formüle etti; söyleyebileceğimiz kadarıyla, ayrı bir Hristiyan İncil'i fikrini ortaya atan ilk Hristiyan oydu. O

--- SAYFA 20 ---

19, Pavlus'un bir dizi mektubunu biliyordu ve Pavlus'un müjdesi olarak kabul ettiği Luka İncili'ni biliyordu ve bunları Yeni Ahit'inde birleştirdi. Ve Pavlus'un Galatyalılara yazdığı mektubunda bazı baş belası kişilerin "Mesih'in müjdesini çarpıtmak" istediklerini (1:7) okuduğunda, bu sözleri ciddiye aldı ve kelimenin tam anlamıyla aldı. Yahudi tanrısının uşaklarının, Yahudi tanrısına ve Yahudi tanrısının kutsal yazılarına uygun kelimeler yazarak yazılı metinleri çarpıttıklarını varsaydı. Marcion, metinleri orijinal biçimlerine geri döndürmek için Pavlus'un mektuplarından ve Luka'nın müjdesinden silinmesi gerektiğini düşündüğü bölümleri kaldırarak son derece inatçı bir metin eleştirmeni olarak karşılık verdi. Marcion'un yanlış yönlendirilmiş çabaları nedeniyle düşmanı Tertullian onu azarladı: "Marcion'un silgisine yazıklar olsun!" Marcion, kilisesinin lideri olarak popüler ve etkili olduğunu kanıtladı, ancak yalnızca bir süreliğine. Sonunda sapkın bilimciler de dahil olmak üzere pek çok Hristiyan tarafından reddedildi ve kafir ilan edildi. Marcion'a karşı çıkan Hristiyanlar, onun iki tanrı konusundaki ısrarından ve Yahudiliği ve İbranice İncil'in tanrısını reddetmesinden hoşlanmadılar. Bunun yerine, bu tür Hristiyanlar Yahudilikten İsa'ya ve ötesine uzanan kurtuluş tarihinde süreklilik aradılar. Ancak Marcion'un Hristiyan kanon fikri, tıpkı Marcion'un Hristiyan kanonunun temel taslağı gibi, bir müjde bölümü ve bir mektup (Pauline) bölümüyle gündemdeydi. Hristiyan İncili açısından Marcion savaşı kaybetti ama savaşı kazandı. Bu kitaptaki metinlerden irfan kutsal metinleri olarak bahsettiğimizde, bu söylem dünyasındayız. Bu metinleri gnostiklerin kutsal kitapları ve kutsal yazıları olarak, toplu olarak da gnostiklerin kutsal literatürü olarak sunuyoruz. Ancak gnostiklerin bu İncil'inde tek, yetkili bir derlemenin anlamı yoktur. Bu İncil'deki kutsal literatür, gnostik dinlerin özelliği olduğunu öne sürdüğümüz bir çeşitliliği göstermektedir. Dahası, bu İncil'deki kutsal literatür kapalı bir kanon teşkil etmez. Burada en önemli ve ilgi çekici gnostik metinler arasında olduğuna karar verdiğimiz şeyleri sunuyoruz ve dahil edilmeyen başka birçok gnostik metin de var. Bütün bu gnostik metinler aynı derecede otoriter olabilir, hakikatler çeşitli metin ve geleneklerde keşfedilebilir ve bilgelige ve bilgiye giden yol kapatılamaz. Böylesine bir bilgelik ve bilgi duygusu, bu kutsal edebiyatı geçmişte özgür ruhlar için çekici kıldı ve günümüzde de birçokları için aynı derecede büyüleyici kıldı. Çeviriler

--- SAYFA 21 ---

20 Burada sunulan İngilizce çeviriler, antik çağlardan, geç antik çağlardan ve ortaçağ döneminden günümüze ulaşan kutsal gnostik literatürün en heyecan verici seçkilerinden bazılarını içermektedir. Bu katkılar önceki cildimiz olan Gnostik İncil'e ve aynı başlıklı sesli kitaba dayanmaktadır. Çeviriler güncellenip revize edilmiş ve Gnostik İncil'in ikinci baskısında olduğu gibi Yahuda İncili de koleksiyona eklenmiştir. (Yahuda İncili'nin tercümesine yeni papirüs parçaları dahil etmek mümkün olmuştur.) Metinlerden bazıları orijinal belgelerden günümüze ulaşanların tamamıyla verilmiştir (örneğin, Thomas, Meryem ve Yahuda İncilleri), bazıları metinlerin temsili kısımlarıyla birlikte sunulmuştur (örneğin, Yuhanna ve Yakup'un Gizli Kitapları ve Philip ve Hakikat İncilleri). Çok sayıda metin için bunları, orijinal dillerindeki orijinal eserlerin şiirsel nüanslarına uygun olarak şiir olarak İngilizce olarak sunuyoruz. Bazı metinlerde ara sıra boşluklar veya boşluklar vardır (örneğin, Meryem ve Yahuda İncilleri ve Gök Gürültüsü) ve bu boşluklar, orijinal el yazmasının gerçek görünümüne yaklaşık olarak yaklaşılabilmek için bu kitabın sayfalarında bırakılan uygun miktarda boş alanla gösterilmiştir. Daha önceki zaman dilimlerinden türetilen metinlerde, kişi ve yer adlarının Sami biçimlerini kullanırız, çünkü bu metinler İsa'nın -ya da daha doğrusu Yeshua'nın- ve onun müritlerinin veya öğrencilerinin Sami dünyasını, Yunanca ve Latince'den ziyade İbranice ve Aramice'nin sıklıkla tercih edildiği bir dünyayı yansıtır. Çevirilerdeki bu tür Semitik biçimler, bu eski metinlere, eski sayfalarda bulunan tema ve motiflerin çoğu için Doğu Akdeniz yönelimini önererek yeni bir yaklaşım da sağlayabilir. Bu baskıda nispeten az sayıda açıklayıcı not bulunmaktadır ve girişler çok kısadır. Bu metinlerin yorumlanmasına ilişkin daha kapsamlı bir tartışma için okuyucuya Gnostik İncil'e başvurulur.

--- SAYFA 22 ---

21 1 THOMAS'IN İNCİLİ THOMAS'IN İNCİLİ, bilgi ve bilgelik içeren bu kutsal metinler koleksiyonunun açılış metnidir.1 İsa'nın çarmıhını ve dirilişini vurgulayan Yeni Ahit müjdelerinin aksine, Thomas'ın İncili bir bilgelik müjdesidir. Thomas İncili'nde İsa'nın değeri, onun yaşam ve kurtuluşu anlatan bilge sözlerinde yatmaktadır. Bu müjdeye göre İsa'yı takip edenler, onun sözlerine karşılık verenler ve İsa'nın söylediklerinin anlamını bulanlar, gerçek yaşamı keşfederler. Thomas'ın İncili geleneksel olarak bilim adamları tarafından 114 söze bölünmüştür ve bu gelenek burada da takip edilmektedir. Çeviriler Nag Hammadi kütüphanesindeki Thomas İncili'nin Kıpti versiyonuna dayanmaktadır. Deyişlerde Sami karakter adlarının orijinal biçimleri verilmektedir. Bu nedenle, Yeshua İsa için, Yehuda Toma Yahuda Thomas için, Yaakov Yakup için, Şimon Kefa Simon Peter için, Matai Matta için, Miryam Meryem için ve Yohanan Yuhanna için kullanılan addır. Şabat Şabattır ve Yehuda Yahudiye ülkesidir. Bunlar yaşayan Yeshua'nın konuştuğu ve ikiz Yehuda Toma'nın kaydettiği gizli sözlerdir. (1) Ve dedi ki: Bu sözlerin ne anlama geldiğini keşfeden kişi ölümü tatmayacaktır. (2) Yeshua diyor ki, Arayın ve bulana kadar aramayı bırakmayın. Bulduğunda başın belaya girecek. Sıkıntılı olduğunuzda hayret edecek ve her şeye hükmedeceksiniz.2 (3) Yeshua şöyle diyor:

--- SAYFA 23 ---

22Önderleriniz size, "Bakın, egemenlik göklerde" derse, gökteki kuşlar önünüzden gelecektir. Eğer sana "Denizde"3 derlerse balıklar senden önce gelir. Ama krallık senin içindedir ve senin dışındadır. Kendinizi tanıdığınızda tanınacaksınız ve yaşayan babanın çocukları olduğunuzu anlayacaksınız. Ama eğer kendinizi tanıımıyorsanız, o zaman yoksulluk içinde yaşarsınız ve yoksul olursunuz. (4) Yeshua şöyle diyor: Yaşlanmış bir kişi, yedi günlük küçük bir çocuğa yaşamın yerini sormaktan çekinmeyecektir ve kişi yaşayacaktır. Çünkü ilklerin çoğu sonuncu olacak ve tek bir tane olacak. (5) Yeshua diyor ki, Önünüzde olanı bilin ve sizden gizli olan açıklanacaktır. Açığa çıkmayacak gizli hiçbir şey yoktur.4 (6) Öğrencileri ona sordular ve şöyle dediler: Oruç tutmamızı ister misin? Nasıl dua etmeliyiz? Hayır kurumlarına bağışlamalı mıyız? Hangi beslenmeyi gözlemlemeliyiz? Yeshua şöyle diyor: Yalan söyleme ve nefret ettiğin şeyi yapma. Her şey cennetin önünde açıklanır. Açığa çıkmayacak gizli hiçbir şey yok, açıklanmayacak örtülü hiçbir şey yok. (7) Yeshua diyor ki, Eğer bir insan onu yerse, aslanı insan yapan bereket olsun. Aslan onu yerse insan pis olur,

--- SAYFA 24 ---

23 aslanı insan yapmak. (8) Ve diyor ki, İnsanoğlu, ağını denize atan ve onu küçük balıklarla dolu denizden çeken bilge bir balıkçıya benzer. Balıkların arasında büyük ve güzel bir balık buldu. Küçük balıkların hepsini tekrar denize attı ve büyük balığı rahatlıkla seçti. İşitecek kulağı olan, duymalıdır. (9) Yeshua şöyle diyor: Bakın, ekici dışarı çıktı, bir avuç dolusu tohum aldı ve dağıttı. Bazıları yola düştü, kuşlar gelip onları gagaladı. Bazıları kayaların üzerine düştüler, toprakta kök salmadılar ve başak vermediler. Diğerleri dikenlerin üzerine düştü, tohumları boğdular ve solucanlar onları yuttu. Diğerleri de iyi toprağa düştüler ve iyi bir ürün verdi; ölçü başına altmış, ölçü başına yüz yirmi ürün verdi. (10) Yeshua diyor ki, dünyaya ateş attım ve bakın, alev alana kadar izliyorum. (11) Yeshua şöyle diyor: Bu cennet geçecek ve onun üzerindeki de ortadan kalkacak. Ölüler hayatta değildir ve yaşayanlar da ölmeyecektir. Ölüyü yediğin günlerde onu dirilttin. Işıktayken olduğunuzda ne yapacaksınız? Senin bir olduğun gün

--- SAYFA 25 ---

24 siz iki oldunuz. Ama iki olduğunuzda ne yapacaksınız? (12) Öğrenciler Yeshua'ya şöyle dediler: Bizi bırakacağınızı biliyoruz. Liderimiz kim olacak? Yeshua onlara dedi: Nerede olursanız olun, adil Yaakov'u arayın. Onun uğruna gökler ve yer var oldu. (13) Yeshua öğrencilerine şöyle dedi: Beni bir şeyle karşılaştırın ve bana nasıl olduğumu söyleyin. Şimon Kefa ona şöyle dedi: Sen adil bir elçi gibisin. Matai ona şöyle dedi: Sen bilge bir filozof gibisin. Toma ona şöyle dedi: Haham,5 ağzım senin nasıl biri olduğunu kesinlikle söyleyemez. Yeshua dedi ki, ben senin hahamın değilim. Sarhoş olduğun için, baktığım köpüren pınardan sarhoş oldun. Ve onu alıp geri çekildi ve ona üç söz söyledi. Toma arkadaşlarının yanına döndüğünde ona şunu sordular: Yeshua sana ne dedi? Toma onlara şöyle dedi: Eğer onun bana söylediği sözlerden birini size söylersem, kayaları kaldırıp beni taşlırsınız ve kayalardan ateş çıkıp sizi tüketir.

--- SAYFA 26 ---

25 (14) Yeshua onlara şöyle diyor: Eğer oruç tutarsanız günaha girersiniz, dua ederseniz kınanırsınız ve hayır kurumlarına bağışlarsanız ruhlarınıza zarar verirsiniz. Herhangi bir bölgeye gittiğinizde ve kırlarda dolaştığınızda, insanlar sizi karşılar, size sunduklarını yiyin ve aralarındaki hastaları iyileştirin. Ağzınıza giren sizi kirletmez ama ağzınızdan çıkan sizi kirletir. (15) Yeshua diyor ki, Kadından doğmamış birini gördüğünüzde yüzüstü kapanın ve tapın. Bu senin baban. (16) Yeshua şöyle diyor: İnsanlar dünyaya barışı empoze etmeye geldiğini düşünebilir. Dünyaya çatışmaları empoze etmek için geldiğini bilmiyorlar: ateş, kılıç, savaş. Çünkü bir evde beş kişi olacak. İkiye karşı üç, üçe karşı iki, baba oğula ve oğul babaya karşı olacak ve onlar yalnız kalacaklar. (17) Yeshua diyor ki, size hiçbir gözün görmediğini, hiçbir kulağın duymadığını, hiçbir elin dokunmadığını, insan kalbinde doğmamış olanı vereceğim. (18) Öğrenciler Yeshua'ya şöyle dediler: Bize sonumuzun nasıl olacağını anlat. Yeshua diyor ki, Başlangıcı keşfettiniz mi ve şimdi sonu mu arıyorsunuz? Başlangıç nerede ise son da orada olacaktır. Başlangıçta duran sizlere selam olsun. Sonunu bilecek ve ölümü tatmayacaksınız.

--- SAYFA 27 ---

26 (19) Yeshua şöyle diyor: Var olmadan önce var olan size bereket olsun. Eğer öğrencilerim olursanız ve sözlerimi duyarsanız bu taşlar size hizmet edecektir. Çünkü cennette sizin için beş ağaç vardır. Yaz-kış değişmezler ve yaprakları dökülmez. Bunları bilen, ölümü tatmaz. (20) Öğrenciler Yeshua'ya şöyle dediler: Bize cennetin krallığının nasıl olduğunu anlat. Onlara şöyle der: Hardal tohumu gibidir, en küçük tohumdur ama hazırlanmış toprağa düştüğünde büyük bir bitki verir ve gök kuşlarına barınak olur. (21) Miryam Yeshua'ya şöyle dedi: Öğrencileriniz nasıl? Kendilerine ait olmayan bir tarlada yaşayan çocuklar gibiler diyor. Tarla sahipleri gelince, "Tarlamızı bize geri verin" diyecekler. Çocuklar önlerinde elbiselerini çıkarıp geri veriyorlar ve tarlalarını onlara geri veriyorlar. Yani diyorum ki, eğer bir evin sahibi bir hırsızın geleceğini biliyorsa, hırsız gelmeden önce tetikte olacak ve hırsızın kendi mülkünün evine girmesine ve eşyalarını çalmasına izin vermeyecektir. Sana gelince, dünyaya karşı uyanık ol. Büyük bir güçle silahlanın, yoksa soyguncular size ulaşmanın bir yolunu bulacaktır, çünkü beklediğiniz bela gelecektir. Aranızdan birisi anlasın. Mahsul olgunlaştığında orakçı elinde orakla hızla geldi

--- SAYFA 28 ---

27 ve hasat ettim. İşitecek kulağı olan, duymalıdır. (22) Yeshua bazı bebeklerin emzirildiğini gördü. Talebelerine şöyle dedi: Bu emzirilen bebekler, krallığa girenler gibidir. Ona dediler: O halde krallığa bebek olarak mı gireceğiz? Yeshua onlara şöyle diyor: İkisini bir yaptığınızda, içtekini dıştakine, dışını içtekine, üsttekini alttakine benzettiğinizde ve erkek ile dişiye tek bir bütün yaptığınızda, erkek erkek ve kadın dişi olmasın diye, göz yerine göz, el yerine el, ayak yerine ayak, resim yerine resim yaptığınızda, o zaman krallığa gireceksiniz. (23) Yeshua diyor ki, seni binden bir, on binden iki olarak seçeceğim ve onlar tek bir kişi olarak duracaklar. (24) Öğrencileri, "Bulunduğun yeri bize göster" dediler. Onu aramalıyız. Onlara diyor ki: Kulağı olan duysun. Işık insanının içinde bir ışık vardır ve o tüm dünyaya parlar. Parlamıyorsa karanlıktır. (25) Yeshua şöyle diyor: Kardeşini ruhun gibi sev. O kişiyi gözbebeğinizi gibi koruyun.

--- SAYFA 29 ---

28 (26) Yeshua şöyle diyor: Kardeşinin gözündeki çöpü görüyorsun ama kendi gözündeki merteği görmüyorsun. Kendi gözündeki merteği çıkardığın zaman, kardeşinin gözündeki merteği çıkarmak için net görürsün. (27) Dünyadan oruç tutmazsanız, saltanatı bulamazsınız. Şabat'ı Şabat olarak kutlamazsanız babayı göremezsiniz. (28) Yeshua diyor ki, dünyanın ortasında yerimi aldım ve onlara bedenimle göründüm. Hepsini sarhoş buldum ama hiçbiri susamadı. Ruhum insan çocuklarına acıyordu çünkü onların kalpleri kördü ve göremiyorlardı. Dünyaya boş gelmişler, dünyadan boş dönmeye çalışıyorlar. Ama şimdi sarhoşlar. Şaraplarını silktikleri zaman tövbe ederler. (29) Yeshua diyor ki, Eğer beden ruhtan dolayı ortaya çıktıysa bu bir mucizedir, fakat eğer ruh bedenden dolayı ortaya çıktıysa, bu bir harikalar harikasıdır. Ama yine de bu büyük zenginliğin nasıl bu yoksulluğun içinde yaşamaya başladığına hayret ediyorum. (30) Yeshua şöyle diyor: Üç tanrının olduğu yerde, bunlar ilahidir. Nerede iki ya da bir varsa ben de onunlayım.6 (31) Yeshua şöyle diyor:

--- SAYFA 30 ---

29 Memlekette peygamber kabul edilmez. Doktor, doktoru tanıyanı iyileştirmez. (32) Yeshua şöyle diyor: Yüksek bir tepe üzerine kurulmuş ve güçlendirilmiş bir şehir düşemez ve saklanamaz. (33) Yeshua şöyle diyor: Kulağınızda duyacağınız şeyi diğer kulağınızda7 çatılarınızdan duyurun. Hiç kimse lamba yakıp onu sepetin altına ya da gizli bir yere koymaz. Onu bir sehpaye koyarsın ki, gelen giden herkes onun ışığını görsün. (34) Yeshua diyor ki, Kör bir köre liderlik ederse ikisi de çukura düşer. (35) Yeshua diyor ki, Güçlünün evine girip, sahibinin ellerini bağlamadan onu zorla alamazsınız. Daha sonra evi yağmalayabilirsiniz. (36) Yeshua şöyle diyor: Sabahtan akşama, akşamdan sabaha ne giyeceğiniz konusunda endişelenmeyin.8 (37) Öğrencileri dedi ki: Bize ne zaman görüneceksiniz ve sizi ne zaman göreceğiz? Yeshua diyor ki, Utanmadan çıplak soyunduğunuzda ve küçük çocuklar gibi giysilerinizi alıp ayaklarınızın altına koyduğunuzda ve onları çiğnediğinizde, yaşayanın çocuğunu göreceksiniz ve korkmayacaksınız.

--- SAYFA 31 ---

30 (38) Yeshua şöyle diyor: Size söylediğim bu sözleri sık sık duymak istediniz ve bunları duyabileceğiniz başka kimse yok. Günler gelecek beni arayacaksınız ama bulamayacaksınız. (39) Yeshua şöyle diyor: Ferisiler ve alimler bilginin anahtarlarını aldılar ve onları sakladılar. İçeri girmediler, girmek isteyenlere de izin vermediler. Yılanlar kadar akıllı, güvercinler kadar masum olmalısın. (40) Yeshua şöyle diyor: Babadan uzağa bir asma dikildi. Güçlü olmadığı için kökünden sökülüp yok olur. (41) Yeshua şöyle diyor: Elinde bir şey olana daha çok verilecek ve hiçbir şeyi olmayana, sahip olduğu değersiz şeylerden mahrum bırakılacak. (42) Yeshua şöyle diyor: Yoldan geçen olun. (43) Öğrencileri ona şöyle dediler: Sen kim oluyorsun da bize bunları söylüyorsun? Yeshua diyor ki, Size söylediğim kadarıyla kim olduğumu bilmiyorsunuz ama Yahudiler gibi oldunuz. Ağacı seviyorlar ama meyvesinden nefret ediyorlar ya da meyveyi seviyorlar ama ağaçtan nefret ediyorlar. (44) Yeshua şöyle diyor: Kim babaya küfrederse

--- SAYFA 32 ---

31 bağışlanacak ve oğula küfreden herkes affedilecek; fakat kutsal ruha küfreden kişi ne yerde ne de gökte affedilmeyecektir. (45) Yeshua şöyle diyor: Üzümler dikenli ağaçlardan, incirler dededenkenlerinden toplanmaz. Meyve vermezler. İyi insan depodan iyilik çıkarır. Kötü insan, kalpteki bozuk depodan kötü şeyler çıkarır ve kötü sözler söyler. Böyle bir insan, yüreğinin bereketinden kötülük doğurur. (46) Yeshua şöyle diyor: Adem'den vaftizci Yohanan'a kadar, kadınlardan doğanlar arasında hiç biriniz Yohanan'dan çok daha büyük değilsiniz ki, gözlerinizi kaçırmamalısınız. Ama aranızdan kim çocuk olursa, krallığı bilecek ve Yohanan'dan daha büyük olacak dedim. (47) Yeshua şöyle diyor: Bir kişi iki ata binemez veya iki yay bükemez ve bir hizmetçi iki efendiye hizmet edemez veya hizmetçi birini onurlandırıp diğerini gücendirmez. Yıllanmış şarap içen hiç kimse aniden yeni şarap içmek istemez. Yeni şarap eski tulumlara dökülmez, kırılır, eski şarap da yeni tulumla dökülmez, bozulabilir. Yeni bir giysiye eski bir yama dikilmez, aksi takdirde yırtılabilir.

--- SAYFA 33 ---

32 (48) Yeshua şöyle diyor: Eğer iki kişi aynı evde barışırsa, dağa "Kımıldatın" derler ve dağ hareket eder. (49) Yeshua diyor ki, Tek başına ve seçilmiş olan sizlere bereket olsun, çünkü krallığı bulacaksınız. Sen oradan geldin ve yine oraya döneceksin. (50) Yeshua şöyle diyor: Eğer sana "Nereden geldin?" onlara, "Biz ışıktan, ışığın kendiliğinden var olduğu, yerleştiği ve onların suretinde görüldüğü yerden geldik." deyin. Eğer sana "Sen misin?" "Biz onun çocuklarıyız ve yaşayan babanın seçilmişleriyiz." Sana "Babanın sende delili nedir?" diye sorarlarsa. Onlara, "O, hareket ve sükunettir" de. (51) Öğrencileri ona şöyle dediler: Ölüler ne zaman istirahat edecek? Yeni dünya ne zaman gelecek? Onlara diyor ki: Aradığınız geldi ama siz bilmiyorsunuz. (52) Öğrencileri ona şöyle dediler: İsrail'de yirmi dört peygamber konuştu ve hepsi senin hakkında konuştu. Onlara diyor ki: Aranızda diriyi ihmal ettiniz ve ölülerden söz ettiniz. (53) Öğrencileri ona dediler ki: Sünnet faydalı mıdır, değil midir?

--- SAYFA 34 ---

33 Onlara diyor ki, Eğer faydalı olsaydı, babalar çocuklarını analarından sünnetli olarak doğururlardı. Fakat ruhen gerçek sünnet çok değerlidir. (54) Yeshua şöyle diyor: Bereketler size fakirler, çünkü cennetin krallığı sizindir. (55) Yeshua diyor ki, Annelerinden ve babalarından nefret etmeyenler benim öğrencilerim olamazlar ve erkek ve kız kardeşlerinden nefret etmeyen ve benim gibi haçı taşımayanlar bana layık olmayacaktır. (56) Yeshua diyor ki, Dünyayı tanıyan kişi bir leş keşfetmiştir ve kim bir leş keşfeden kişiye dünya layık değildir. (57) Yeshua şöyle diyor: Babanın krallığı iyi tohuma sahip birine benzer. Düşmanı gece geldi ve iyi tohumların arasına yabancı otlar ekti. Deliceleri sökmelerine izin vermedi ve onlara, "Hayır, yoksa gidip deliceleri söküp buğdayı da onlarla birlikte sökebilirsiniz" dedi. Hasat gününde yabancı otlar göze çaracak ve sökülüp yakılacaktır. (58) Yeshua şöyle diyor: Emek verip hayat bulan kişiye bereket olsun. (59) Yeshua diyor ki, Yaşadığın sürece yaşayana bak

--- SAYFA 35 ---

34 Yoksa ölürsün, yaşayanı görmeye çalışırsın ama göremezsin. (60) Yehuda ülkesine giderken bir Samiriyelinin kuzu taşıdığını gördü. Öğrencilerine, "Bu kişi kuzuyu yanında taşıyor" dedi. 10 Ona, "Sonra onu kesip yiyebilir" dediler. Onlara, "Onu canlıyken yemez, ancak onu öldürdükten ve leş haline geldikten sonra yiyecektir" dedi. Aksi taktirde yapamaz dediler. Onlara şöyle diyor: Sizin de öyle. Dinlenecek bir yer ara, yoksa bir leş olup yenebilirsin. (61) Yeshua şöyle diyor: İki tanesi kanepede dinlenecek. Biri ölecek, biri yaşayacak. Salome dedi ki: Kimsiniz bayım? Sanki birinden gelmiş gibi kanepeme tırmandın ve masamdan yemek yedin. Yeshua ona şöyle dedi: Bütünden gelen benim. Bana babamın mallarından verildi. Salome dedi ki, ben senin öğrencimim.

--- SAYFA 36 ---

35 Yeshua diyor ki, eğer bütünseniz ışıkla dolacaksınız, ama bölünmüşseniz karanlıkla dolacaksınız. (62) Yeshua şöyle diyor: Gizemlerimi, gizemlerime layık olanlara açıklıyorum. Sağ elinizin yaptığını sol elinizin bilmesine izin vermeyin. (63) Yeshua şöyle diyor: Çok zengin bir adam vardı. Dedi ki, "Paramı ekmek, biçmek, dikmek ve ambarlarımı ürünle doldurmak için yatıracağım. O zaman hiçbir eksikim kalmayacak." İçten içe bunu düşünüyordu ama o gece öldü. Kulağı olan duymalı. (64) Yeshua şöyle diyor: Bir kişi misafir kabul ediyordu. Yemeği hazırlarken misafirleri davet etmesi için hizmetçisini gönderdi. Hizmetçi birinciye giderek, "Efendim sizi davet ediyor" dedi. O kişi, "Bazı tüccarların bana borcu var. Bu akşam geliyorlar. Gidip onlara talimat vermem gerekiyor. Lütfen akşam yemeğinden beni affedin" dedi. Hizmetçi bir başkasının yanına giderek, "Efendim seni davet ediyor" dedi. Hizmetçiye, "Bir ev aldım, bir günlüğüne çağırıldım, vaktim yok" dedi. Hizmetçi bir başkasının yanına gitti ve şöyle dedi:

--- SAYFA 37 ---

36 "Efendim sizi davet ediyor." Hizmetçiye, "Arkadaşım evlenecek, ziyafeti ben ayarlayacağım. Gelemeyeceğim. Lütfen akşam yemeğinden beni başışlayın" dedi. Hizmetçi bir başkasının yanına giderek, "Efendim seni davet ediyor" dedi. Hizmetçiye, "Ben bir mülk aldım, kirayı tahsil edeceğim. Gelemeyeceğim, kusura bakmayın" dedi. Hizmetçi geri döndü ve efendisine, "Akşam yemeğine davet ettiğin kişiler izin istediler" dedi. Efendi hizmetçisine, "Sokağa çık ve kimi bulursan onu yemeğe davet et" dedi. Babamın yerlerine alıcılar ve tüccarlar girmeyecek. (65) Diyor ki, Bir tefecinin¹¹ bir bağı vardı ve onu bazı çiftçilere işletmeleri için kiralamıştı ve onlardan ürünlerini toplayacaktı. Bağın ürününü kendisine vermesi için çiftçilere hizmetçisini gönderdi. Geri dönüp efendisine haber veren hizmetçisini yakaladılar, dövdüler ve neredeyse öldürüyorlardı. Ustası, "Belki de onları bilmiyordur" dedi. Başka bir hizmetçi gönderdi ama onu da dövdüler. Bunun üzerine usta oğlunu gönderdi ve "Belki oğluma saygı duyarlar" dedi. Çiftçiler oğlunun bağın varisi olduğunu bildikleri için onu yakalayıp öldürdüler. Kulağı olan duymalı. (66) Yeshua şöyle diyor:

--- SAYFA 38 ---

37 İnşaatçıların reddettiği taşı bana göster. Temel taşı budur. (67) Yeshua şöyle diyor: Her şeyi bilen ama içinde eksik olan kişi tamamen eksiktir. (68) Yeshua diyor ki, Nefret edildiğinde ve zulme uğradığında ve zulme uğradığın her yerde hiçbir yer bulunmayacağı zaman, bereket sana olsun. (69) Yeshua şöyle diyor: Kalplerinizde zulme uğrayan sizlere bereket olsun. Babayı gerçekten yalnızca sen tanıyorsun. Başkasının karnının doyabilmesi için aç olan sizlere bereket olsun. (70) Yeshua diyor ki, Eğer içinizdekini ortaya çıkarırsanız, sahip olduğunuz şey sizi kurtaracaktır. İçinizde hiçbir şey yoksa, içinizde olmayan şey sizi öldürür. (71) Yeshua diyor ki, bu evi yıkacağım ve kimse onu yeniden inşa edemeyecek. (72) Birisi ona şöyle dedi: Kardeşlerime söyle, babamın mallarını benimle paylaşsınlar. Beni bölücü yapan kişiye, efendim, dedi. Öğrencilerine dönüp şöyle dedi: Ben bölücü değilim değil mi? (73) Yeshua şöyle diyor: Hasat büyük ama işçiler az.

--- SAYFA 39 ---

38 Efendiye yalvarın, hasada işçi göndermesini isteyin. (74) Dedi ki, 12 Efendim, su teknesinin çevresinde çok sayıda var ama kuyuda hiçbir şey yok. (75) Yeshua şöyle diyor: Kapıda duranlar çok ama yalnız olanlar düşün odasına girecek. (76) Yeshua şöyle diyor: Babanın krallığı, bir mal stokuna sahip olan ve bir inci bulan bir tüccara benzer. Tüccar ihtiyatlıydı. Mallarını satıp tek inciye kendisine satın aldı. Yani seninle. Hiçbir güvenin gelip yutmadığı ve hiçbir solucanın yok etmediği, şaşmaz ve kalıcı olan hazinesini arayın. (77) Yeshua diyor ki, Ben her şeyin üzerindeki ışığım. Ben hepsiyim. Her şey benden çıktı ve her şey bana ulaştı. Bir parça tahtayı bölün. Ben oradayım. Taşı kaldır, beni orada bulacaksın. (78) Yeshua şöyle diyor: Neden kırsala çıktın? Rüzgârın salladığı bir kamış görmek mi? Yoksa yöneticileriniz ve iktidardakileriniz gibi yumuşak giysiler giymiş birini görmek mi? Yumuşak elbiseler giyiyorlar ve gerçeği anlayamıyorlar. (79) Kalabalıktaki bir kadın ona şöyle dedi: Seni doğuran rahme bereket olsun

--- SAYFA 40 ---

39 ve seni besleyen göğüsler. Ona şöyle der: Babanın sözünü duyup onu gerçekten tutanlara bereket olsun. Günler gelecek ki, "Gebe kalmayan rahme, süt vermeyen memelere selam olsun" diyeceksiniz. (80) Yeshua diyor ki, Dünyayı tanıyan kişi bedenini keşfetmiştir ve kim cesedi keşfeden kişinin dünyası o kişiye layık değildir. (81) Yeshua diyor ki, Zengin olan yönetsin ve güçlü olan ondan vazgeçsin. (82) Yeshua şöyle diyor: Yanımda olan ateşe yakındır ve benden uzak olan krallıktan uzaktır. (83) Yeshua şöyle diyor: Görüntüler görüyorsunuz, ancak içlerindeki ışık babanın ışığının suretinde gizlidir. O açığa çıkacak, fakat sureti onun nuruyla gizlenmiştir. (84) Yeshua şöyle diyor: Benzerliğini gördüğünde mutlu olursun. Ama önünüzde oluşan ve ne ölen, ne de görünür hale gelen görüntülerinizi gördüğünüzde, ne kadar dayanacaksınız! (85) Yeshua diyor ki, Adem büyük bir güçten ve büyük bir zenginlikten geldi ama size layık değildi. Layık olsaydı,

--- SAYFA 41 ---

40 ölümü tatmazdı. (86) Yeshua şöyle diyor: Tilkilerin inleri, kuşların yuvaları var ama insan çocuğunun başını yaslayıp dinlenecek yeri yok. (87) Yeshua diyor ki, Bir bedene bağlı olan beden ne kadar zavallıdır ve her ikisine de bağlı olan ruh ne kadar zavallıdır. (88) Yeshua şöyle diyor: Elçiler ve peygamberler sana gelecek ve senin olanı sana verecekler. Elindekini onlara veriyorsun ve “Ne zaman gelip kendilerinin olanı alacaklar?” diye merak ediyorsun. (89) Yeshua şöyle diyor: Neden bardağın dışını yıkıyorsun? İçini yapanın dışını da yaptığını anlamıyor musun? (90) Yeshua şöyle diyor: Bana gelin, çünkü boyunduruğum kolaydır ve hakimiyetim yumuşaktır ve kendiniz için huzur bulacaksınız. (91) Ona dediler: Bize kim olduğunu söyle ki sana inanalım. Onlara diyor ki: Göğün ve yerin çehresini inceliyorsunuz ama huzurunuzda olanı tanımıyorsunuz ve bu anı nasıl inceleyeceğinizi bilmiyorsunuz. (92) Yeshua diyor ki, Ara ve bulacaksın. Geçmişte bana sorduğun şeyleri sana söylemedim. Şimdi sana anlatmaya hazırım ama sen onları aramıyorsun.

--- SAYFA 42 ---

41 (93) Kutsal olanı köpeklere vermeyin. Bunları gübre yığınının üzerine atabilirler. Domuzlara inci atmayın. Bunu çamur haline getirebilirler.13 (94) Yeshua diyor ki, Arayan bulacaktır. Kapıyı çalana kapı açılacaktır. (95) Yeshua diyor ki, Paranız varsa onu faizle borç vermeyin, geri alamayacağınız birine verin. (96) Yeshua şöyle diyor: Babanın krallığı, biraz maya alıp hamurun içine saklayan ve büyük somunlar ekmek yapan bir kadına benzer. Kulağı olan duymalı. (97) Yeshua şöyle diyor: Babanın krallığı, un dolu bir kavanoz taşıyan bir kadına benzer. Uzak bir yolda yürürken kavanozun sapı kırıldı ve yemek, yol boyunca arkasına döküldü. O bunu bilmiyordu. Hiçbir sorun olmadığını fark etti. Evine vardığında kavanozu yere koydu ve boş olduğunu gördü. (98) Yeshua şöyle diyor: Babanın krallığı, güçlü birini öldürmek isteyen bir kişiye benzer. Evdeyken kılıcını çekip elinin içeri girip girmeyeceğini anlamak için duvara sapladı. Sonra da güçlü kişiyi öldürdü. (99) Öğrenciler ona şöyle dediler:

--- SAYFA 43 ---

42 Kardeşlerinle annen dışarıda duruyor. Onlara diyor ki: Burada babamın vasiyetini yerine getirenler kardeşlerim ve annemdir. Babamın krallığına girecekler. (100) Yeshua'ya bir altın para gösterip ona şöyle dediler: Sezar'ın halkı bizden vergi istiyor. Onlara şöyle der: Sezar'ın olanı Sezar'a verin, Tanrı'nın olanı Tanrı'ya verin ve benim olanı bana verin. (101) Annesinden benim gibi babasından nefret etmeyen öğrencim olamaz, babasını ve annesini benim kadar sevmeyen öğrencim olamaz. Çünkü annem bana yalanı verdi,14 ama gerçek annem bana hayat verdi. (102) Yeshua diyor ki, Ferisiler utansın. Yemlikte uyuyan köpek gibidirler. Sığırları yemiyor ve yemelerine izin vermiyor. (103) Yeshua diyor ki, Soyguncuların nereye gireceğini biliyorsanız, bereket olsun size, böylece uyanabilir, mülkünüzü canlandırabilir ve onlar içeri girmeden önce silahlanabilirsiniz. (104) Yeshua'ya, Gel bugün dua edelim ve oruç tutalım, dediler. Yeshua diyor ki, Hangi günahı işledim ya da nasıl geri alındım? Damat düğün salonundan çıktığında

--- SAYFA 44 ---

43 O halde halk oruç tutsun ve dua etsin. (105) Yeshua şöyle diyor: Annesini ve babasını tanıyan kişiye fahişe çocuğu denilecek. (106) Yeshua diyor ki, İkiyi bir yaptığınızda insan çocukları olacaksınız. “Dağ, hareket et” dediğinizde dağ hareket edecektir. (107) Yeshua şöyle diyor: Krallık yüz koyunu olan bir çobana benzer. Bunlardan en büyüğü olan biri yoldan çıktı. Doksan dokuzu bıraktı ve bulana kadar onu aradı. Bu kadar sıkıntıdan sonra koyunlara şöyle dedi: “Seni doksan dokuzdan daha çok seviyorum.” (108) Yeshua şöyle diyor: Kim benim ağızımdan içerse benim gibi olur. Ben kendim o kişi olacağım ve gizli şeyler ona açıklanacak. (109) Yeshua şöyle diyor: Krallık, tarlasında gizli bir hazinesi olan bir kişiye benzer. Bunu bilmiyordu ve öldüğünde bunu oğluna bıraktı. Oğlunun bundan haberi yoktu. Tarlayı alıp sattı. Alıcı toprağı sürüyordu ve hazineyi buldu ve dilediğine faizle borç vermeye başladı. (110) Yeshua diyor ki, Dünyayı bulan ve zengin olan sizler, dünyadan vazgeçin.

--- SAYFA 45 ---

44 (111) Yeshua şöyle diyor: Gökler ve yer senin önünde yuvarlanacak ve diri olandan sağ kalan sen, ölümü görmeyeceksin. Yeshua bunu söylemiyor mu? Kim kendini bulmuşsa, o kişiye dünyalar layık değildir. (112) Yeshua diyor ki, Yazıklar olsun ruha bağlı olan bedene. Yazıklar olsun ete bağlı olan ruha. (113) Öğrencileri ona dediler: Krallık ne zaman gelecek? Yeshua diyor ki, Sen onu beklediğin için gelmeyecek. Kimse "Bakın, işte burada" ya da "Bakın işte burada" diye ilan etmeyecek. Babanın krallığı yeryüzüne yayılmıştır ve insanlar onu görmemektedir. (114) Şimon Kefa onlara, Miryam'ın bizi bırakması gerektiğini söyledi. Kadınlar yaşamaya layık değildir. Yeshua diyor ki, Bakın, onu erkek yapması için yönlendireceğim, böylece o da siz erkeklere benzeyen yaşayan bir ruh haline gelebilir. Kendini erkek yapan her kadın cennetin krallığına girecektir.¹⁵

--- SAYFA 46 ---

45 2 Meryem İncili Meryem İncili¹, Magdalalı Meryem ya da İsa'nın sevilen öğrencisi ve öğrencisi Magdalalı Meryem adına yazılmış bir bilgelik müjdesidir. Meryem İncili'ne göre Meryem, öğrenciler arasında İsa'ya en yakın olan, onun aklını ve mesajını anlayan kişidir. Diğer öğrencileri umutsuzluğa düşüklerinde cesaretlendirir. Meryem onlara, İsa'nın bizimle birlikte olacağını, çünkü bizi içimizde gerçekten insan yaparak insanlaştırdığını duyurur. Petrus ve Andreas, Meryem'in vahiy bilgeliğinin kadın öğretmeni olarak otoritesini sorguluyorlar, ancak onların itirazları Meryem İncili'nde geçerliliğini taşıyor. Meryem İncili kötü korunmuştur ve belgenin başında ve ortasında birkaç sayfalık metin eksiktir. Karakterlerin Sami ve Yunanca isimlerinin orijinal biçimleri kullanılmış olup Meryem için Miryam, Simon Peter için Şimon Kefa ve Andreas için Andreas verilmiştir. Kurtarıcı ile Konuşan Öğrenciler "Madde yok olacak mı, yok olmayacak mı?" Kurtarıcı cevap verdi: "Her doğa, her biçimli şey ve her yaratık birbirinin içinde ve birlikte yaşar ve ayrı köklere ayrılacak, maddenin doğası da doğanın köküne karışacak. Kimin işitecek kulağı varsa duysun." Kefa ona, "Bize her şeyi açıkladın. Bize daha fazlasını anlat. Söyle bize dünyada günah nedir?"

--- SAYFA 47 ---

46 Kurtarıcı cevap verdi, "Günah yoktur, ama zina yapar gibi bir araya geldiğinizde günah yaratırsınız ve buna günah denir. Ve böylece her doğayı köküne kadar yeniden canlandırmak için iyilik, her doğadan olanlarla birlikte sizinle birlikte geldi." Şöyle devam etti: "Bu yüzden hastalanırsınız ve ölürsünüz. Bir şeyi seversiniz ve sevdiğiniz şey sizi kandırır. Akıllı olan anlasın. "Madde, doğaya aykırı olandan geldiği için şekilsiz tutku doğurdu ve böylece vücudunuzda karışıklık yükseldi. Bu yüzden sana 'Cesur ol' dedim. Eğer umutsuzluğa kapılırsan ayağa kalk ve doğanın form çeşitliliğinin önüne bak. İşitecek kulakları olan duymalıdır." Mübarek, hikâyesini anlattıktan sonra hepsini selamladı ve şöyle dedi: "Selam olsun, selamımı alın. Dikkat edin, kimse sizi 'şuraya bakın, şuraya bakın' diye yanılsa düşürmesin. İçinizdeki insan çocuğu var. Çocuğu takip edin. Eğer bakarsanız bulacaksınız. Gidip krallık hakkındaki iyi haber mesajını vaaz edin. Sana verdiğim kuralların dışında hiçbir kural koyma. Yasa koyucuların yaptığı gibi hiçbir yasa koymayın, yoksa her biriniz o yasalara bağlı kalacaksınız. Bu sözleri söyledikten sonra oradan uzaklaştı. Miryam Öğrencileri Teselli Ediyor ve Kefa Miryam'a Meydan okuyor Öğrenciler umutsuzluğa kapıldılar ve derinden ağlayarak şöyle dediler:

--- SAYFA 48 ---

47 "Yahudi olmayanlara nasıl gidip insan çocuğunun krallığı hakkındaki iyi haberi vaaz edebiliriz? Eğer onlar onu bağışlamadıysa, biz nasıl kurtulabiliriz?" Miryam ayağa kalktı ve her birini selamlayarak kardeşlerine cevap verdi, "Ağlamayın, umutsuzluğa veya şüpheye kapılmayın. O'nun lütfu sizinle birlikte gidecek ve sizi koruyacak. Bunun yerine, işinin büyüklüğünü övelim, çünkü o bizi hazırladı, bizi gerçekten insan yaptı." Miryam bunu söylediğinde onların kalplerini iyiye çevirdi ve böylece kurtarıcının sözlerine bakmaya başladılar. Bunun üzerine Kefa, Miryam'a şöyle dedi: "Abla, kurtarıcının seni diğer kadınlardan daha çok sevdiğini biliyoruz. Kurtarıcının sana ne söylediğini, hatırladığın gibi sözlerini bize anlat. Onları sadece sen biliyorsun ama biz bilmiyoruz çünkü onları hiç duymadık." Miryam şöyle cevap verdi: "Senden gizli olanı sana açıklayacağım." "Ustayı² bir görüntüde gördüm. Ben de 'Üstad, bugün seni bir görüntüde gördüm' dedim. O da bana cevap verdi ve şöyle dedi: 'Beni gördüğünde titremedin, akıl nerede hazine?'" Ben de ona, 'Üstad, nasıl bir görüntü üzerinde düşünürsün?' diye sordum. Canla mı, ruhla mı?' Bana şöyle cevap verdi: 'Kişi ne ruhla, ne de ruhla görür. İksinin arasında bulunan zihin bir vizyon görür.'" Miryam, Ruhun Yükselişiyle İlgili Vizyonunu Anlatıyor

--- SAYFA 49 ---

48 "Arzu dedi ki,³ 'Aşağıya indiğini görmedim ama şimdi yükseldiğini görüyorum. Bana neden yalan söylediğini söyle, madem bana aitsin.' "Ruh cevap verdi, 'Seni gördüm ama sen beni görmedin ya da tanımadın ve senin için ben bir giysiden başka bir şey değildim.⁴ Kim olduğumu bilemedin.' "Ruh bunu söyledikten sonra çok mutlu bir şekilde ayrıldı. Ruh, ruha yaklaştı. Cehalet denilen üçüncü güç. Güç, 'Nereye gidiyorsun? Seni yargılamadım. Ben bağlandım ama başkalarına halat bağlamadım. Tanınmasam da anladım ki, hem dünyevi hem de göksel olan her şey yok olacak.' "Ruh üçüncü gücü yendiğinde ayağa kalktı ve dördüncü gücü gördü. Yedi biçim aldı: İlk biçim karanlık, ikincisi arzu, üçüncüsü cehalet, dördüncüsü ölüm arzusu, beşincisi etin krallığı, altıncısı beden in aptalca bilgeliği, yedincisi, asabi bir ruh hali. bilgelik. "Bunlar gazabın yedi gücüdür. "Güçler ruha sordu: 'Sen ölümlüleri katleden sen nereden geliyorsun ve âlemleri yok eden sen nereye gidiyorsun?' "Ruh şöyle cevap verdi:

--- SAYFA 50 ---

49 'Beni bağlayan şey öldürüldü, etrafımdakiler yok edildi. Arzum gitti. Cehalet öldü. Bir dünyada, başka bir dünya aracılığıyla özgür bırakıldım. Bir görüntüde, göksel bir görüntü aracılığıyla özgürleştim. Unutulmanın prangası geçicidir. Artık bu çağ boyunca sessizce dinleneceğim.'" Kefa ve Andreas Miryam'ın Sözünden Şüphe Ediyor Miryam bunu söylediğinde sessizleşti çünkü kurtarıcı ona bu kadarını söylemişti. Andreas kardeşlere şöyle cevap verdi: "Onun söyledikleri hakkında ne söylerseniz söyleyin. Hala kurtarıcının bunu söylediğini düşünmüyorum. Bu öğretiler çok tuhaf fikirler." Kefa da benzer endişelerini dile getirdi. Diğerlerine kurtarıcıyı sordu: "Bizim haberimiz olmadan gerçekten bir kadınla özel olarak mı konuştu? Şimdi hepimiz dönüp onu dinlemeli miyiz? Onu bize mi tercih etti?" Levi Miryam Adına Konuşuyor Sonra Miryam ağladı ve Kefa'ya şöyle dedi: "Kardeşim Kefa, bana ne düşündüğünü söyle. Bunu benim uydurduğumu mu yoksa kurtarıcı hakkında yalan söylediğimi mi düşünüyorsun?" Levi cevap verdi ve Kefa'ya şöyle dedi: "Kefa, sen her zaman asabisin. Şimdi bu kadına karşı düşman gibi tartıştığını görüyorum. Eğer kurtarıcı onu layık kıldıysa, sen kim oluyorsun da onu geri çeviriyorsun? Elbette kurtarıcı onu iyi tanıyor. Bu yüzden onu bizim sevdiğimizizden daha çok sevdi. Hepimiz utanmalı ve mükemmel insanlığa sahip olmalı ve bunu varsaymalıyız.

--- SAYFA 51 ---

50 O'nun bize emrettiği gibi davranın ve iyi haberi vaaz edin ve asla Kurtarıcı'nın açıkladığı dışında bir kural ya da yasa icat etmeyin." Levi bunu söylediğinde öğretmek ve vaaz etmek için ayrılmaya başladılar.

--- SAYFA 52 ---

51 3 YAHUDA'NIN İNCİLİ Yahuda'nın İncili, yani Yahuda İskariyot'un İncili¹, Lyon'lu sapkın bilimci Irenaeus'un yorumlarından ismiyle bilinen ancak yakın zamanda kullanıma sunulan bir metindir. Yahuda İncili, İsa ile öğrencileri ve özellikle Yahuda İskariyot arasındaki bir dizi konuşmayı aktarır. Metinde öğrenciler arasında İsa'nın gerçekte kim olduğunu anlayan tek kişi Yahuda'dır ve gnostik ve özellikle Sethi gnostik kaynaklardan tanıdık terimlerle, Barbelo'nun yüce diyarından geliyormuş gibi İsa'dan söz eder - yani, görünüşte İbranice türetilmiş bir adla, tanrısallığın en yüksek tezahürünün aleminden, belki de "dörtlü tanrı", kutsal dört harfli isim Yahveh'ten gelir. Bir bilgelik vahiyi olarak İsa, Yahuda'ya ilahi olanın doğası ve evrenin karakteri hakkında bir dizi içgörü sağlamaya devam eder ve kozmosun ortaya çıkışı, yukarıdaki büyük görünmez ruhtan ve ışığın meleksi yayılımlarından, Nebro, Yaldabaoth ve Sakla Aramice isimleriyle adlandırılan aşağıdaki ölümlüler dünyasının kasvetli güçlerine kadar parlak ayrıntılarla anlatılır. Sonunda İsa, Yahuda'ya her şeyi anlattığını ve Yahuda'nın, İsa'nın kullandığı ölümlü bedeni yetkililere teslim edeceğini söyler. Yahuda'nın müjdenin sonunda yaptığı da tam olarak budur. Yahuda İncili papirüs parçalarından yeniden bir araya getirildi, ancak el yazmasında boşluklar veya boşluklar kaldı. (Bazı boşluklar yeni ortaya çıkarılan parçalarla doldurulmuştur.) Bu çeviride İsa için Semitik adı Yeshua ve Yahuda için (ya da bir keresinde Yahudiye ülkesi için) Yehuda adı verilmiştir ve birkaç kez efendi için haham kullanılmıştır (Kıpti sah; kısmen restore edilmiş haham kelimesi el yazmasında bir örnekte de mevcuttur). Mihael melek Mikail, Gavriel ise melek Cebrail'dir. Pesah'ın kutlanması Fısıh Bayramı'na atıfta bulunur ve Adamas, ideal, göksel insan olan yukarıdaki Adem'e atıfta bulunur. Amin kelimesi, İsa'nın tanıdık yetkili formülünde muhafaza edilmiştir: "Amin sana söylüyorum."

--- SAYFA 53 ---

52 Gizli Vahiy İşte Yeshua'nın, Pesah kutlamasından üç gün önce bir hafta² içinde Yehuda İskariot ile yaptığı gizli açıklama.³ Yeshua Bu Dünyanın Ötesindeki Gizemleri Anlatıyor Yeshua dünya üzerinde yaşamaya geldiğinde, insanların yaşadığı dünyanın kurtuluşu için dinamik mucizeler ve harikalar yarattı. Bazıları adalet yolunda yürürken, diğerleri kendi ihlallerinde geziniyordu ve bu yüzden on iki öğrenciyi yardıma çağırırdı. Onlara dünyanın ötesindeki gizemleri ve sonları geldiğinde neler olacağını anlattı. Ve sık sık öğrencilerinin önüne kendisi gelmiyordu; aralarına karışıp bir çocuk buluyorlardı.⁴ Yeshua Öğrencilerini Şaşırtıyor Bir gün Yehuda'da⁵ öğrencilerinin yanına gitti. Grup dindarlığını uygularken hepsini bir arada otururken buldu. Yaklaştığında ekmeğin üzerine şükran duası ettiler. Güldü. Öğrenciler, "Haham, şükretmemize neden gülüyorsun? Yanlış mı yapıyoruz?" O da onlara şöyle cevap verdi: "Size gülmüyorum. Siz kendi isteğinizle değil, tanrınız bu şeyler aracılığıyla övgü sunularınızı bilsin diye hareket ediyorsunuz." "Haham, sen bizim kendi tanrımızın oğlusun" dediler. Ve Yeshua onlara şöyle dedi: "Beni nasıl tanıyorsunuz? Amin size söylüyorum, halkın hiçbir nesli

--- SAYFA 54 ---

Aranızda yürüyen 53 kişi benim kim olduğumu bilecek." Kızgın Öğrenciler Öğrenciler tüm bunları dinledikten sonra öfke ve öfkeye kapıldılar. Onu kalplerinden sövmeye başladılar. Yeshua onların derin cehaletlerini ve içsel zayıflıklarını fark ettiğinde onlara şunu sordu: "Heyecanınız sizi neden öfkeli yaptı? İçinizde faaliyet gösteren tanrı⁶ ruhlarınızda öfkeyi körüklüyor. Sizden insanlar arasında kuvvet sahibi olanınız kâmil insanı üretsinsin ve yakınınızda dursun da onunla yüz yüze bakabileyim." Hepsi ona şöyle cevap verdi: "Bizim o gücümüz var." Burada Yehuda İskariot dışında ruhani varlıklar onun huzuruna çıkmaya cesaret edemediler. Figürün önünde durabildi ama gözlerinin içine bakamadı ve yüzünü aşağıya çevirdi. Yehuda şöyle dedi: "Senin kim olduğunu ve nereden geldiğini biliyorum. Sen Barbelo'nun sonsuz diyarından, her şeyin kutsal kaynağındansın ve benim ağzım seni gönderenin tarif edilemez adını ağzına almaya layık değil." Yeshua, Yehuda'ya Kaderinden Özel Olarak Bahsediyor Yeshua, Yehuda'nın yüceltilenlerin geri kalanı hakkında kara kara düşündüğünü görünce ona işaret etti, "Buraya gel ve sana krallığın gizemlerini anlatacağım, oraya gideceksin değil ama derin bir keder yaşayacaksın, çünkü biri senin yerine geçerek tanrıların önünde on ikinin çemberini tamamlayacak." Yehuda ona şöyle dedi: "Ne zaman vereceksin?"

--- SAYFA 55 ---

Bu sırları bana mı veriyorsun? Ve ne zaman nesillerin üzerine büyük ışık günü yayacak?" Ama konuştuğunda Yeshua gitmişti. Yeshua Öğrencilerine Dünyevi ve Ebedi Nesilleri Anlatıyor Sabah erkenden Yeshua tekrar öğrencilerinin huzuruna çıktı ve onlar ona şöyle dediler: "Haham, sen aramızdan ayrıldıktan sonra ortadan kayboldun. Nereye gittin, ne yaptın?" Yeshua onlara şöyle dedi: "Başka bir neslin kutsal ve büyük egemenliğine gittim." Öğrencileri şunu sordu: "Üstümüzde uzanan, bizden daha kutsal olan ve dünyamızda parıldamayan büyük nesil hangisidir?" Yeshua bunu duyduğunda güldü ve şöyle dedi: "Neden kalbinizde güçlü ve kutsal nesil hakkında mırıldanıyorsunuz? Amin, size söylüyorum, bu çağda doğan hiç kimse bu nesli göremeyecek ve yıldızlardan gelen hiçbir melek ordusu o nesil üzerinde hakimiyet kuramayacak ve ölümlü doğumlu hiç kimse ona katılamayacak, çünkü bu nesil, aralarındaki insanların neslinden değil, büyük insanların neslinden, güçlü otoritelerden ya da sizin yönettiğiniz güçlerden herhangi birinin neslinden geliyor." Öğrencileri bunu duyunca her biri battı, moralleri bozuldu ve tek kelime söyleyemediler. Ve başka bir gün Yeshua onların arasında olmak için geldi. Ve ona dediler ki: "Haham, seni bir gece görüşünde gördük."

--- SAYFA 56 ---

Dün gece harika rüyalarda 55'tim." Şöyle cevap verdi: "Neden saklanmak için kaçtınız?"7 Öğrenciler Tapınağı Hayal Ediyor Onlar şöyle dediler: "Devasa bir ev gördük. İçinde büyük bir sunak var. Onlar on iki adamdır. Onların rahip olduklarını düşünüyoruz. Bir isim var ve rahipler sunuları sunana kadar insan kalabalığı sunakta bekliyor. Biz de oradaydık." Yeshua, "Peki bu rahipler neye benziyor?" dedi. Şöyle cevap verdiler: "Bazıları iki hafta oruç tutuyor. Bazıları tevazu veya övgü bahanesiyle çocuklarını, bazıları ise eşlerini feda ediyor. Bazıları erkeklerle yatıyor, bazıları ise cinayet işliyor. Bazıları da çok sayıda günah ve kanunsuz eylem işliyor. Ama yine de bu adamlar sunağın önünde sürekli senin adını anıyor ve kendi fedakarlıklarıyla sunağı sunularla dolduruyorlar." Konuşmalarının ardından sessiz ve sıkıntılıydılar. Yeshua Tapınak ve Sunaktaki Kurbanlar Hakkında Konuşuyor Yeshua onlara şöyle dedi: "Neden sıkıntınız var? Amin, sana söylüyorum, sunağın önünde duran tüm rahipler adımı haykırıyor. Tekrar söylüyorum, benim adım insan nesilleri boyunca yıldızların nesillerinde yazıya geçirilmiştir. Utanç verici bir şekilde meyve vermeyen ağaçlar diyorlar ve bunu benim adıma yapıyorlar." Şöyle devam etti: "Sunağın önünde adak sunarken gördükleriniz, onlar sizsiniz. Hizmet ettiğiniz tanrı budur ve siz de osunuz"

--- SAYFA 57 ---

Siz de 56 on iki adam gördünüz. Kurban için getirildiğini gördüğünüz sığırlar, aynı mihrabın önünde yoldan çıkardığınız birçok insanın aynasıdır. Dünyanın hükümdarı8 benim adımı bu şekilde kullanarak ayakta kalacak ve nesiller boyu iman ve takva sahibi ona sadık kalacaktır. Ondan sonra, zina edenlerden, çocuk öldürenlerden, erkeklerle uyuyanlardan, oruç tutanlardan ve diğerlerinin hepsinden kirlilik, kanunsuzluk ve sapıklık kavminden başka bir adam karşınıza çıkacak. Bazıları diyor ki, 'Biz melekler gibiyiz.' Onlar her şeyin sonunu getiren yıldızlardır. Ve bu neslin insanlarına şöyle duyurulur: 'Bakın, şimdi Tanrı sizin kurbanınızı bir rahibin elinden aldı', yani bir hata elçisi. Ama emreden ve konuşan, evrenin efendisidir. Ahiret gününde utandırılacaklar ve cezalandırılacaklar." Kurban Etmeyi Durdurun Yeshua onlara şöyle dedi: "Hayvanları kurban etmeyi bırakın. 9 Onları sunağın üzerine kaldırdınız ve onlar meleklerinizle birlikte yıldızlarınızın üzerinde, çoktan sona ermiş durumdalar. O halde onların senin önünde hiçbir önemi olmasın ve sana açık olsunlar." Öğrencileri şöyle dediler: "Haham, bizi meleklerin hilesiyle yaptığımız den arındır." Yeshua onlara şöyle dedi: "Bu imkânsızdır ve bir çeşme de ateşi söndüremez."

--- SAYFA 58 ---

Tüm dünyanın 57'si, bir şehrin baharı, kaderi olduğu gibi, büyük nesil hariç tüm nesilleri tatmin edemez. Ve tek bir lamba ikinci nesil hariç tüm çağları aydınlatmayacaktır¹⁰, ne de bir fırıncı gök altındaki tüm yaratılışı doyurabilir." Öğrenciler bunu duyunca ona, "Usta, bize yardım et, bizi kurtar" dediler. Yıldızlar Yeshua onlara şöyle dedi: "Benimle mücadele etmeyi bırakın. Her birinizin kendisine tahsis edilmiş bir yıldızı vardır. Yıldızlar onun ne olduğunu belirleyecektir.¹¹ Ben bozulabilen nesle değil, güçlü ve bozulmaz olan nesle gönderildim. Çünkü ne o nesle, ne de yıldızlara hiçbir düşman hükmetmedi. Amin sana söylüyorum, ateş sütunu hızla düşecek ve o nesil yıldızları hareket ettiremeyecek."

Yeshua bunları söyledikten sonra Yehuda Iskariot'u da yanına alarak ayrıldı. Ona şöyle dedi: "Yüce dağın suyu, bir süre sonra bu çağda ağaç için bir su pınarı gelmeyen den gelir, ancak bu su tanrısının cennetine ve kalıcı nesle gelmiştir, çünkü o neslin yaşam yürüyüşünü sonsuza kadar bozmayacaktır."¹²

--- SAYFA 59 ---

58 Yehuda Yeshua'ya Meyve Vermeyi Soruyor Yehuda ona sordu: "Haham, bu nesil ne tür meyve veriyor?" Yeshua cevap verdi, "Her insan neslinin ruhları ölecek. Ancak bu insanlar krallıktaki süreleri sona erdiğinde ve ruh onları terk ettiğinde, bedenleri ölür ama ruhları hayatta kalacak ve yukarıya dirilecekler."

Yehuda, "Peki diğer tüm insan nesilleri ne yapacak?" diye sordu. Yeshua şöyle dedi: "Kaya üzerine tohum ekmek ve meyve hasat etmek imkansızdır. Bu, kirlenmiş halkların ve yozlaşmış bilgeliğin eylemidir; ölümlü insanları yaratan el, böylece onların ruhları yukarıdaki ebedi alemlere yükselir. Amin, sana söylüyorum, bu büyük kutsal neslin görebileceği alemleri hiçbir otorite, melek veya güç göremez."¹³ Ve Yeshua bu sözleri söyledikten sonra oradan ayrıldı. Yehuda'nın Vizyonu Yehuda, "Haham, sen de diğerlerini duyduğun gibi beni duy. Bir görüm gördüm" dedi. Yeshua bunu duyduğunda kahkaha attı ve ona şöyle dedi: "Sen on üçüncü daimonsun,¹⁴ neden bu kadar çabalıyorsun? Ama benimle konuş, ben de seni dinlemek için burada olacağım." Yehuda ona şöyle dedi: "Gördüğüm görüntüde

--- SAYFA 60 ---

59 ben ve on iki öğrencim beni taşıyor ve bana en ağır şekilde zulmediyor. Ben de senin olduğun yere geldim. Gözlerimin kapsamını algılayamayacağı kadar kozmik boyutta bir ev gördüm. Büyük insanlar etrafını sarmıştı ve o evin tek bir odası vardı¹⁵ ve evin ortasında bir kalabalık vardı. Ben, 'Haham, beni de bu insanlarla birlikte yanına al' diyordum." Yeshua şöyle cevap verdi: "Yehuda, yıldızın seni yoldan çıkardı. Dahası, ölümlü doğumlu hiç kimse, gördüğünüz eve girmeye layık değildir. Bu kutsallar için, yalnızca onlar için. Ne güneş, ne ay, ne de gündüz orada hakimiyet kuracak ve yine de kutsal, ebedi diyarda, kutsal meleklerle birlikte sonsuza kadar yaşayacak. Bakın, size krallığın gizemlerini açıkladım ve yıldızların yanılgısını öğrettim ve on iki çağa gönderiyorum." Yehuda Ona Ne Olacağını Sordu Yehuda ona sordu: "Haham, benim tohumum, mirasım, bu dünyanın hükümdarları olan arkonların kontrolü altına girebilir mi?" Yeshua ona şöyle cevap verdi: "Buraya gelebilirim ama krallığı ve onun tüm neslini gördüğünde en derin üzüntüyü anlarsın." Yehuda bunu duyunca ona şöyle dedi: "Aldığımın bana ne faydası var? Çünkü beni ayırdın

--- SAYFA 61 ---

O kuşaktan 60 kişi."

İsa ona şöyle cevap verdi: "On üçüncü olacaksın ve diğer nesiller tarafından lanetleneceksin. Sonunda onlara hükmedeceksin. Son günlerde sana karşı çıkacaklar, böylece kutsal nesle yükselmeyeceksin."16 Ruhun Kozmolojisi Yeshua şöyle dedi: "Buraya gel de sana hiç kimsenin görmediği şeyleri öğreteyim, çünkü ufuklarına bir melek neslinin bile bakmadığı büyük ve sınırsız bir alem var. Ve orada, hiçbir meleğin gözünün görmediği, hiçbir kalp düşüncesinin idrak edemediği ve ona hiçbir isimle anılmayan büyük, görünmez ruh vardır.17 "Sonra nurlu bir ışık bulutu ortaya çıktı. Ruh dedi ki, 'Bir melek var etsin, o benim hizmetçim olsun.' Buluttan kendi kendine oluşan aydınlanmış ilahi büyük bir melek çıktı. Onun sayesinde başka bir buluttan dört melek daha var oldu ve onlar da meleğin hizmetkarları oldular. 'Adamas var olsun' diyen kendi kendini yaratan melek ve Adamas ortaya çıktı ve onun hüküm sürmesi için ilk nur'u yarattı. 'Melekler ona hizmet etsin' dedi ve birdenbire 'Aydınlanmış bir çağ var olsun' dedi ve sayısızlarla birlikte ona hizmet edecek ve ibadet edecek ikinci nur'u yarattı.

--- SAYFA 62 ---

61 Diğer aydınlanmış çağları bu şekilde yarattı. Onları kendilerine hükümdar kıldı ve onlar için sayısız hizmet ve ibadet için sayısız melek yarattı. Adamas ve Armatürler "Adamas, 'tanrı' olarak adlandırılanlar arasında hiçbir meleğin görmediği ilk parlak buluttaydı. O, melek imajının ve meleğin benzerliğinin peşindeydi. O, Seth'in bozulmaz neslini, yirmi dört tanesi olan on iki ışık kaynağına gösterdi. Ruhun emrine uygun olarak, bozulmaz nesilde yetmiş iki ışık kaynağının görünmesini sağladı. Sonra yetmiş iki aydınlatıcı, ruhun iradesine uygun olarak, sayıları her biri için beş olacak şekilde, bozulmaz nesilde üç yüz altmış aydınlatıcının ortaya çıkmasını sağladı. "On iki ışık verenin on iki dönemi, her bir çağ için altı gök ile birlikte babalarını oluşturur, dolayısıyla yetmiş iki ışık kaynağı için yetmiş iki gök ve her biri için beş gök kubbe vardır. Bu üç yüz altmış göktaşına denk geliyor. Onlara, ihtişam ve hayranlık için egemenlik ve sayısız meleklerden oluşan büyük bir ordu verildi; ayrıca tüm çağların, göklerin ve göklerin ihtişamı ve hayranlığı için bakire ruhlara verildi. Kozmos, Kaos ve Yeraltı Dünyası

--- SAYFA 63 ---

62 "Bu ölümsüzler topluluğunun tümü, baba ve kendi kendini yaratan ve onun yetmiş iki dönemiyle birlikte olan yetmiş iki ışık kaynağı tarafından kozmos - çürüme, çürümeye davet - olarak adlandırılır. Kozmosta, bozulmaz güçleriyle ilk insan ortaya çıktı. Ve onun nesliyle birlikte ortaya çıkan, içinde bilgi bulutunun ve meleğin bulunduğu çağa, El18 bir çağ ve daha sonra 'Kaosu ve yeraltı dünyasını yönetmek için on iki melek ortaya çıksın' denildi. Ve bakın, buluttan bir melek çıktı. Yüzü ateşle parlıyordu, yüzü kanla kirlenmişti ve adı 'isyancı' anlamına gelen Nebro'ydu; başkaları ona Yaldabaoth adını vermişti.19 Böylece Nebro, Sakla ile birlikte kendisine yardımcı olmak üzere altı melek yaptı ve bunların her biri ortaya çıktı. göklerde on iki melek, her biri gökyüzünün bir bölümüne sahiptir.20 Yeraltı Dünyasının Hükümdarları ve Melekleri "On iki hükümdar on iki meleklerle konuştu, 'Her biriniz ve onlara bir nesil izin verin ve işte beş melek: İlki Mesih olarak adlandırılan Seth'tir. İkincisi Harmathoth'tur, kendisi 21 Üçüncüsü Galila'dır. Dördüncüsü Yobel. Beşincisi Adonaios'tur.22 Bunlar yeraltı dünyasını yöneten beş kişidir ve her şeyden önce kaosun üstesinden gelirler.'23 Yeryüzünde İnsanların Yarattığı "Sonra Sakla meleklerine şöyle dedi: 'Hadi yapalım

--- SAYFA 64 ---

63 benzeyişe ve surete göre bir insan.' Adem'i ve bulutta 'hayat' anlamına gelen Zoe olarak bilinen karısı Havva'yı yarattılar. Ve tüm nesiller bu isimle erkeği arar ve her biri kadını kendi isimleriyle çağırır. Şimdi Sakla, bu Melek Adem'e şöyle dedi: 'Çocuklarınla bir süre yaşayacaksın.'" dediği nesiller dışında nesillerin üretilmesini emretmedi." Yehuda Adem'in Kaderini Soruyor Yehuda Yeshua'ya şöyle dedi: "İnsan hayatının değeri nedir?" Yeshua şöyle dedi: "Neden bunları düşünüyorsun? Adem ve onun nesli, yaşam süresini onun krallığını aldığı yerde ve hükümdarına uygun olarak uzun bir ömürle yaşadılar." Yehuda Yeshua'ya şöyle dedi: "İnsan ruhu ölür mü?" Yeshua şöyle dedi: "İşte bu yüzden Tanrı Mihael'e hizmet sunabilmeleri için insanlara ruhları yalnızca ödünç olarak vermesini söyledi, ancak yüce olan Gavriel'e büyük nesle ruhlar vermesini emretti, hiçbir hükümdarın emri olmadan onların ruhu ve canları. Bu nedenle, diğer ruhlar " Yeshua, Kötülerin Yıkılışından Bahsediyor " ışık kaos, nesiller boyunca et halinde yaşamasını sağladığınız içinizdeki ruhu arar.

--- SAYFA 65 ---

64 melekler. Ama Tanrı, kaosun ve yeraltı dünyasının krallarının onlara egemenlik kurmaması için Adem'e ve onunla birlikte olanlara ilim getirtti." Yehuda Yeshua'ya şöyle dedi: "Peki bu nesiller ne yapacak?" Yeshua Kurtuluş Tarihini Açıklıyor Yeshua şöyle dedi: "Amin sana söylüyorum, çünkü yıldızların tümü olayları kendi tamamlanmalarına getirir. Sakla kendisine biçilen ömrünü tamamladığında ilk yıldızları nesiller boyu parlayacak ve yapacakları söylenen işi bitireceklerdir. Benim adıma zina yapacaklar, çocuklarını öldürecekler, kötülük yapacaklar ve onları temsil eden nesillerini Sakla'ya getiren çağlar boyunca kötülük yapacaklar. Bundan sonra -rael25 İsrail'in on iki kabilesini 'den getirecek ve nesillerin tümü Sakla'ya hizmet edecek ve benim adıma günah işleyecek. Ve senin yıldızın on üçüncü çağa hükmedecek." Yeshua buna güldü. Yehuda şöyle dedi: "Haham, bize neden gülüyorsun?"26

Yeshua şöyle cevap verdi: "Ben sana gülüyorum ama yıldızların hatasına gülüyorum, çünkü bu altı yıldız bu beş savaşıyla birlikte ortalıkta dolaşıyor,27 ve hepsi yaratıklarıyla birlikte yok edilecek."

--- SAYFA 66 ---

65 Yehuda, İsa'ya, "Senin adınla yıkananlar ne yapacak?" dedi. Yeshua şöyle dedi, "Amin sana söylüyorum, benim adımla yıkanmak dünyevi adam Adem'in tüm neslini yok edecek28. Yarın beni taşıyana eziyet edecekler.29 Amin sana söylüyorum, hiçbir ölümlü insan eli bana karşı günah işlemeyecek. Amin sana söylüyorum Yehuda, Sakla'ya kurban sunanların hepsi 30'dan beri

Yehuda Hepsini Geçecek "Ama sen hepsini aşacaksın, çünkü beni taşıyan adamı feda edeceksin.31 "Şimdiden boynuzun yükseldi, öfken yanıyor, yıldızın geçti ve yüreğin güçlendi.32 "Amin sana söylüyorum, sonuncusu sonsuzluk olacak33 ve krallar büyüyor. zayıftır ve meleklerin nesilleri üzölmüştür ve kötü olan hükümdar, helâk edildiğinden beridir. Ve sonra Adem'in büyük neslinin imajı yüceltilecek. Cennet, yer ve melekler olmadan önce ebedî alemlerden gelen o nesil vardı. Ve bakın, size her şey söylendi. Gözlerinizi kaldırın ve buluta, içindeki ışığa ve yıldızlara bakın

--- SAYFA 67 ---

66 çevreliyor. Yolu gösteren yıldız sizin yıldızınızdır." Yehuda gözlerini kaldırdı ve parlak bulutu gördü. Ve o içeri girdi.34 Yerde duranlar buluttan gelen bir ses duydular: "Büyük nesil imaj " Yehuda Yeshua'yı Ele Verdi Ve Yehuda artık Yeshua'yı görmedi.35 Bir anda Yahudiler arasında bir kargaşa çıktı. Başrahipleri mırıldandılar çünkü o dua etmek için misafir odasına gitmişti. Ancak bazı yazıcılar oradaydı ve onu dua ederken tutuklamak için dikkatle ve dikkatle izliyorlardı. Onu peygamber sayan Yahudilerden korkuyorlardı. Yehuda'nın yanına gelip ona, "Senin burada ne işin var?" dediler. Sen Yeshua'nın öğrencisisin." Onlara istedikleri gibi cevap verdi. Yehuda biraz para aldı ve ardından Yeshua'yı onlara teslim etti. 37

--- SAYFA 68 ---

67 4 YUHANNA'NIN GİZLİ KİTABI Bazen Yuhanna'nın Apokrifonu¹ olarak da anılan Yuhanna'nın Gizli Kitabı, Set'in gnostik mitolojisinin klasik bir eseridir. Bu metin, dünyanın ve dünya içindeki insanların yaratılışının, düşüşünün ve kurtuluşunun bir anlatımını sunar ve anlatımda, yukarıdan gelen ve ilahi ışığı dünyadaki irfan sahibi insanların içinde hapsolmuş olan tanrının bilgeliği rolünde kişileştirilmiş bilgelik olan Sophia figürü yer alır. Yuhanna'nın Gizli Kitabı, her şeyi aşkın Bir ile saçma ve düşmüş bir dünya arasındaki karşıtlığı, ortaya çıkan, yaratan, düşen ve sonunda kurtarılan bir tanrının karmaşık mitolojik anlatımı aracılığıyla açıklar. Yuhanna'nın Gizli Kitabının burada sunulan kısımları, tarif edilemez Bir'in ifşa edildiği metnin başlangıcından alınmıştır; Tekvin öyküsünün Platoncu terimlerle radikal gnostik yorumuyla birlikte metnin orta kısmı; ve kurtarıcının ilahisiyle metnin kapanışı. Bu seçimlerde Yohanan, Yahya için, Yaakov Yakup için, Zavdai Zebedi için, Moşe ise Musa için kullanılan ismin biçimidir. Ferisi'nin adı Arimanios, kötü Zerdüşt tanrısı Ahriman'ı hatırlatıyor. Barbelo, Yahuda İncili'nde olduğu gibi her şeyin kutsal kaynağının adıdır. Bu dünyanın hükümdarları ve güçleri için, aşağıdaki dünyanın ilk hükümdarı için Yaldabaoth, Sakla ve Samael dahil olmak üzere bir dizi ayırt edici isim verilmiştir. Kurtarıcının öğretisi, gizemlerin açığa çıkması ve sessizlikte saklı olan şeyler, onun öğrencisi Yohanan'a öğrettiği şeyler. Açığa Çıkaran Yohanan'a Görünüyor Bir gün Zavdai'nin oğulları Yaakov'un kardeşi Yohanan tapınağa çıktığında, öyle oldu ki Arimanios adında bir Ferisi ortaya çıktı

--- SAYFA 69 ---

68 ve ona dedi: Takip ettiğin öğretmenin nerede? Ona dedim ki: Geldiği yere döndü. Ferisi bana şöyle dedi: Bu Nasıralı seni fena halde aldattı, kulaklarını yalanlarla doldurdu, zihinlerini kapadı ve seni anne babanın geleneklerinden uzaklaştırdı. Ben Yohanan bunu duyunca tapınaktan uzaklaştım ve dağlık ve çorak bir yere gittim. İçim acıdı ve şöyle dedim: Kurtarıcı nasıl seçildi? Neden babası tarafından dünyaya gönderildi? Onu gönderen babası kim? Nasıl bir sonsuz diyara gideceğiz? Peki, bize, Gideceğin bu ebedi âlem, bozulmaz âlemin örnek alınarak oluşturulduğunu söylerken ne diyordu, ama bize onun nasıl bir âlem olduğunu öğretmedi? Şu anda bunu düşünüyordum, bakın, gökler açıldı, göklerin altındaki tüm yaratıklar aydınlandı ve dünya sarsıldı. Korktum ve bakın, ışığın içinde birinin² yanımda durduğunu gördüm. Baktığımda yaşlı biri gibi görünüyordu. Yine görünüşünü genç olarak değiştirdi. Önümde çok sayıda figür olduğundan değil. Aksine, ışığın içinde çeşitli biçimlere sahip bir figür vardı. Bu formlar birbirinden ortaya çıkıyordu ve figürün üç formu vardı. Şekil bana şöyle dedi: Yohanan, Yohanan, neden şüphe ediyorsun? Neden korkuyorsun? Bu şekle aşına değil misiniz? O halde cesaretiniz kırılmasın. Her zaman sizinleyim. Ben babayım, ben anneyim, ben çocuğum. Ben bozulmaz ve lekesiz olanım. Şimdi size olanı, geçmişte olanı ve gelecek olanı öğretmeye geldim, böylece görünmez olanı ve görüneni anlayabilirsiniz; ve size mükemmel insanlığın sarsılmaz ırkını öğretmek. O halde şimdi başınızı kaldırın ki, bugün size anlatacağım şeyleri anlayabilesiniz ve bunları, kusursuz insanlığın sarsılmaz ırkından olan ruhani dostlarınıza anlatabilesiniz. Bunu anlayabilir miyim diye sordum ve bana şöyle dedi: Bir, üzerinde hiçbir şey olmayan bir hükümdardır. Her şeyin tanrısı ve babasıdır, her şeyin üstünde olan görünmezdir, bozulmazdır, hiçbir gözün bakamayacağı saf ışıktır.

--- SAYFA 70 ---

69 Bir, görünmez ruhtur. Onu bir tanrı olarak, bir tanrı gibi düşünmemeliyiz. Çünkü o bir tanrıdan daha büyüktür, çünkü onun üzerinde hiçbir şey yoktur ve onun üzerinde bir efendi yoktur. Her şey yalnızca onun içinde var olduğundan, kendisinden daha aşağı bir şeyin içinde mevcut değildir. Hiçbir şeye ihtiyacı olmadığı için sonsuzdur. Çünkü o kesinlikle tamamlandı. Kendisi tarafından tamamlanacak hiçbir şey eksik kalmamıştır. Aksine, ışıktaki her zaman mutlak olarak eksiksizdir. Bir, sınırsızdır, çünkü önünde onu sınırlayacak hiçbir şey yoktur, anlaşılamazdır, çünkü ondan önce onu kavrayacak hiçbir şey yoktur, ölçülemez, çünkü ondan önce onu ölçecek hiçbir şey yoktur, görünmezdir, çünkü hiçbir şey onu görmemiştir, ebedidir, çünkü o ebediyen vardır, söylenemez, çünkü hiçbir şey onu ifade etmek için anlaşılamaz, adlandırılmaz, çünkü ondan önce ona bir isim verecek hiçbir şey yoktur. Bir, ölçülemez ışıktır. Böyle biri kendisini onun ışığında görür. Barbelo Şimdi Ortaya Çıkıyor, bu, yaşayan suyun kaynağı olan ve tüm alemleri sağlayan, kendisini çevreleyen ışıktaki kendisini gören babadır. Her yerde kendi suretini yansıtır, onu ruh pınarında görür ve onun nurlu suyuna aşık olur, çünkü onun sureti kendisini çevreleyen saf nurlu su pınarındadır. Babanın düşüncesi gerçek oldu ve babasının huzuruna parlak bir ışıkla çıkan kız ortaya çıktı. O, her şeyden önce gelen ve babanın zihninden her şeyin öngörüsü olarak ortaya çıkan ilk güçtür. Işığı babanın ışığı gibi parlıyor; o, kusursuz güç, kusursuz ve görünmez bakire ruhun imgesidir.³ O, ilk güç, Barbelo'nun görkemi, alemler arasındaki kusursuz görkem, vahyin görkemi, bakire ruhu yüceltti ve övdü, çünkü o, ortaya çıkan ruh nedeniyle. O ilk düşüncedir, ruhun imgesidir. O evrensel bir rahim oldu, çünkü o her şeyden önce gelir, anne-baba, ilk insan, kutsal ruh, üçlü erkek,

--- SAYFA 71 ---

70 üçlü güç, üç isimli çift cinsiyetli olan, görünmez varlıklar arasındaki ebedi alem, ilk ortaya çıkan. Barbelo görünmez bakire ruhtan kendisine önceden bilgi vermesini istedi ve ruh razı oldu. Ruh razı olduğunda ön bilgi ortaya çıktı ve öngörünün yanında yer aldı. Bu, görünmez bakire ruhun düşüncesinden gelen kişidir. Barbelo Hamile Kalıyor Baba, görünmez ruhu çevreleyen saf ışık ve onun ışıltısıyla Barbelo'ya baktı. Barbelo ondan gebe kaldı ve o, kutlu ışığa benzeyen ama onun kadar büyük olmayan bir ışık kıvılcımı üretti. Bu, anne-babanın ortaya çıkan tek çocuğuydu, onun tek çocuğuydu, babanın tek çocuğuydu, saf ışıktı. Görünmez bakire ruh, ruhun öngörüsünün ilk gücü olan Barbelo'dan ilk ortaya çıkan, üretilen ışıktan dolayı seviniyordu. Ruh çocuğu meshederken çocuk ruhun huzurunda durdu. Çocuk bunu ruhtan aldığı anda, hemen kutsal ruhu ve mükemmel öngörüü yüceltti. Onun sayesinde ortaya çıktı. Çocuğa birlikte çalışabileceği bir arkadaş olarak akıl verilmesini istedi ve ruh da razı oldu. Görünmez ruh razı olduğunda, akıl ortaya çıktı ve meshedilmiş olanın yanında durdu ve ruhu ve Barbelo'yu yüceltti. Bütün bu varlıklar sessizlik içinde var oldular. Sophia'nın Düşüşü Şimdi, içgörü bilgeliği⁴ olan ve sonsuz bir âlemi oluşturan Sophia, görünmez ruh ve ön bilgi tasavvuruyla kendisinden bir düşünce tasarlamıştır. Ruhun rızası olmadan, partnerinin onayı olmadan, onun onayı olmadan kendisi gibi bir şeyin ortaya çıkmasını istiyordu.⁵ Erkek onay vermedi. Partnerini bulamadı ve bunu ruhun izni olmadan ve partnerinin bilgisi olmadan değerlendirdi. Buna rağmen doğurdu. Ve içindeki yenilmez güç nedeniyle düşüncesi boş bir düşünce değildi. Ondaki kusurlu ve görünüşte ondan farklı bir şey çıktı;

--- SAYFA 72 ---

71 bunu partneri olmadan yapmıştı. Annesine benzemiyordu ve şekilsizdi. Sophia arzusunun ne ürettiğini görünce aslan yüzlü bir yılan şekline dönüştü. Gözleri, yanıp sönen şimşekler gibiydi. Ölümsüzlerin hiçbiri görmesin diye onu o diyarın dışına attı. Bunu bilgisizce üretmişti. Onu parlak bir bulutla çevreledi ve yaşayanların annesi denilen kutsal ruh dışında kimse görmesin diye bulutun ortasına bir taht koydu. Çocuğuna Yaldabaoth adını verdi. Yaldabaoth'un Dünya Düzeni Yaldabaoth, büyük gücü annesinden alan ilk hükümdardır. Daha sonra onu bırakıp doğduğu yerden uzaklaştı. Kontrolü ele geçirdi ve kendisi için hala var olan parlak ateşle başka alemler yarattı. Yaldabaoth, yedi göğün üzerinde hüküm sürmesi için göğün her küresi için bir tane ve uçuşunun derinliği üzerinde hüküm sürmesi için beş kral olmak üzere yedi kral görevlendirdi. Ateşini onlarla paylaştı ama annesinden aldığı ışığın gücünden hiçbirini başkalarına vermedi. Çünkü o cahil bir karanlıktır. Işık karanlıkla karıştığında karanlığı parlatıyordu. Karanlık ışıkla karışınca ışığı karartıyor ve ne ışık ne de karanlık oluyor, aksine kasvet haline geliyordu. Bu kasvetli hükümdarın üç adı var: İlk adı Yaldabaoth, ikincisi Sakla, üçüncüsü Samael. O, içindeki akılsızlığıyla kötüdür. Kendi gücünün nereden geldiğini bilmediği için, "Ben tanrıyım ve benden başka tanrı yoktur" dedi. Yöneticiler kendileri için yedi güç yarattılar ve güçler, 365 melek olana kadar her biri altı melek yarattı. Bunlar isimler ve karşılık gelen görünümlerdir: İlki Athoth'tur ve koyun yüzüne sahiptir. İkincisi Eloaios'tur ve eşek yüzüne sahiptir. Üçüncüsü Astaphaios'tur ve sırtlan yüzüne sahiptir. Dördüncüsü Yao'dur ve yedi başlı bir yılanın yüzüne sahiptir. Beşincisi Sabaoth'tur ve yılan yüzüne sahiptir. Altıncı Adonin'dir ve maymun yüzüne sahiptir. Yedinci Sabbataios'tur ve yüzü alevli ateştedir.

--- SAYFA 73 ---

72 Bu haftanın yedili doğasıdır. Yaratılışın kendisini çevrelediğini ve çevresinde kendisinden çıkan melek sürüsünü görünce onlara şöyle dedi: Ben kıskanç bir ilahım ve benden başka ilah yoktur. Ancak bunu duyurarak yanındaki meleklerle başka bir tanrının var olduğunu telkin etmiştir. Çünkü başka tanrı olmasaydı kimi kıskanırdı? Sophia Tövbe Ediyor Daha sonra anne ortalıkta dolaşmaya başladı. Işığının parlaklığı azalınca kendisinde bir şeylerin eksik olduğunu fark etti. Ortağı onunla işbirliği yapmadığı için sönükleşti. Kibirli olan, gücünü annesinden almıştır. Cahildi çünkü yalnızca annesinden başka kimsenin var olmadığını düşünüyordu. Yarattığı meleklerin kalabalığını görünce, onlardan üstün oldu. Anne, karanlığın süslerinin kusurlu bir şekilde ortaya çıktığını fark ettiğinde partnerinin onunla işbirliği yapmadığını anladı. Çok gözyaşı dökerek tövbe etti. Bütün doluluk alemi onun tövbe duasını duydu ve görünmez bakire ruha onun adına övgüler sundu ve ruh da razı oldu. Görünmez ruh razı olduğunda, kutsal ruh onun üzerine tüm doluluğun bir kısmını döktü. Çünkü partneri ona tek başına gelmedi, ama o, onun eksikliğini gidermek için ona dolgunluk aleminden geldi. Kendi ebedi diyarına değil, oğlunun üstünde bir makama götürüldü. Kendisinde eksik olanı onarınca kadar dokuzuncu gökte kalacaktı. İnsan Çıkıyor Yüce gök aleminden seslenen bir ses, İnsan var ve insan evladı. İlk hükümdar Yaldabaoth sesi duydu ve annesinden geldiğini düşündü. Kaynağını anlamadı. Kutsal mükemmel anne-baba, ilk insan; onları gösteren ve insan şeklinde ortaya çıkan odur.

--- SAYFA 74 ---

73 İlk hükümdarın tüm ülkesi sarsıldı ve uçurumun temelleri sarsıldı. Ortaya çıkan bu görüntü, maddi dünyanın üzerindeki suların dibini aydınlatıyordu. Yetkililer ve ilk hükümdar bu görünüme baktıklarında görüntünün sudaki şeklini gördüler. Adem Yaldabaoth'un Yaratılışı onunla birlikte yetkililere şöyle dedi: Gelin, tanrının suretinde ve kendimize benzeyen bir insan yaratalım ki bu insan sureti bize ışık versin. Kendilerine verilen özelliklere göre, kendi güçleriyle yarattılar. Yetkililerin her biri, gördükleri görüntünün şekline karşılık gelen psişik bir özelliğe katkıda bulundu. İlk insan gibi mükemmel bir varlık yaratıp, 'Adam adını verelim, adı bize ışık gücü versin' dediler. Adem Ruhu ve Yaşamı Alır Bütün melekler ve şeytanlar, psişik bedeni oluşturan kadar birlikte çalıştılar. Ancak uzun bir süre yaratılışları hiç kıpırdamadı veya hareket etmedi. Anne, ilk hükümdara bıraktığı yetkiyi geri almak istediğinde, en merhametli ana-babaya dua etti. Ana-baba kutsal bir emirle ilk hükümdarın meleklerinin bulunduğu yere beş ışık kaynağı gönderdi. Annenin gücünü geri kazanabilmeleri için ona tavsiyelerde bulundular. Yaldabaoth'a şöyle dediler: Ruhunun bir kısmını Adem'in yüzüne üfle, o zaman beden ayağa kalkacaktır. Adem'e ruhunu üfledi. Ruh, annesinin gücüdür ama o, cehalet içinde yaşadığı için bunun farkına varamamıştır. Annenin gücü Yaldabaoth'tan çıkıp başlangıçtan beri olduğu gibi olacak şekilde yaratılmış olan psişik bedene yayıldı. Beden hareket etti ve güçlendi. Ve aydınlandı. Bir anda güçlerin geri kalanı kıskanmaya başladı. Her ne kadar Adem bunların hepsinden meydana gelmiş ve onlar da bu insana güçlerini vermiş olsalar da, Adem yaratıcılardan ve ilk hükümdardan daha akıllıydı. Adem'in aydınlandığını ve düşünebildiğini anladıklarında

--- SAYFA 75 ---

74 Kendilerinden daha açık bir şekilde ve kötülükten arındırılmış olarak, Adem'i alıp tüm maddi alemin en alt kısmına attılar. Mübarek, hayırsever, merhametli ana-baba, ilk hükümdarın elinden alınan anne gücüne şefkat duyuyordu. Yöneticiler psişik, algılanabilir bedeni bir kez daha alt edebilirler. Böylece ana-baba, hayırsever ruhu ve büyük merhametiyle, ana-babadan olan ve hayat denen aydın bir anlayış sahibi olan Adem'e bir yardımcı gönderdi. Tüm yaratığa yardım etti, onunla çalıştı, onu tamlığına kavuşturdu, ona tohumun inişini öğretti, ona iniş yolu olan yükseliş yolunu öğretti. Yöneticilerin onu tanımaması için Adem'in içinde aydınlanmış içgörü saklıydı, ancak bu içgörü annede eksik olan şeyi onarabilirdi. İnsanlığın Hapsedilmesi İnsanoğlu Adem, içindeki parlak gölge aracılığıyla ortaya çıktı. Ve Adem'in düşünme yeteneği tüm yaratıcılarınkinden daha üstündü. Başlarını kaldırıp baktıklarında Adem'in düşünme yeteneğinin daha üstün olduğunu gördüler ve bütün hükümdarlar ve melekler topluluğuyla bir plan yaptılar. Ateşi, toprağı ve suyu alıp dört ateşli rüzgârla birleştirdiler. Bunları bir araya getirip büyük bir kargaşa yarattılar.7 Yöneticiler, topraktan, sudan, ateşten ve maddeden yani karanlığın ve arzunun cehaletinden ve kendi sahte ruhlarından gelen ruhtan yeniden bir figür oluştursunlar diye Adem'i ölümün gölgesine getirdiler. Burası, bu suçluların unutkanlığın prangası olan insana taktıkları bedenin yeniden şekillendirildiği mağaradır.8 Adem, ilk inen ve ilk yabancılaşan ölümlü bir varlık oldu. Ancak Adem'in içindeki aydınlanmış içgörü, Adem'in zihnini canlandıracaktı. Yöneticiler Adem'i alıp cennete koydular. Ye dediler, yani bunu rahat bir şekilde yapın. Ama aslında onların zevkleri acı, güzellikleri ise sapkındır. Zevkleri tuzaktır, ağaçları saygısızlıktır, meyveleri öldürücü zehirdir, vaatleri ölümdür. Hayat ağaçlarını cennetin ortasına koyarlar. Sana onların hayatının sırrını, birlikte kurdukları planı, ruhlarının mahiyetini öğreteceğim: Ağaçlarının kökü acı, dalları ölüm, gölgesi nefret, yapraklarında tuzak, çiçeği kötü merhem, meyvesi ölüm, arzu tohumu, çiçek açıyor

--- SAYFA 76 ---

75 karanlıkta. Bunu tadanların meskeni yeraltı, dinlenme yeri karanlıktır. Ancak yöneticiler, Adem'in onun doluluğunu görmemesi ve utanç verici çıplaklığını tanımaması için, iyiyi ve kötüyü bilme ağacı dedikleri aydınlanmış içgörü¹⁰'nin önünde oyalandılar. Ama onları yemek yemeye teşvik eden bendim. Kurtarıcıya dedim ki: Usta, Adem'e yemek yeme talimatını veren yılan değil miydi? Kurtarıcı güldü ve şöyle dedi: Yılan, Adem'in yılanın işine yaraması için onlara cinsel arzusunun ve yıkımın kötülüğünden yemeleri talimatını verdi. Bu, Adem'in içindeki aydınlanmış içgörü nedeniyle Adem'in itaatsiz olduğunu bilen kişidir; bu, Adem'i ilk hükümdardan daha güçlü bir zihin haline getirmiştir. İlk hükümdar, kendisinin Adem'e devrettiği gücü geri almak istiyordu. Böylece Adem'e derin bir uyku getirdi. Kurtarıcıya dedim ki: Bu derin uyku nedir? Kurtarıcı şöyle dedi: Moşe'nin yazdığı ve sizin duyduğunuz gibi değil. İlk kitabında Adem'i uyuttuğunu söyledi. Aksine, bu derin uyku bir duyu kaybıydı. Böylece ilk hükümdar peygamber aracılığıyla şöyle dedi: "Onların akıllarını uyuşturacağım ki, anlamasınlar ve anlamasınlar." Havva'nın Yarattılışı Aydınlanmış içgörü kendisini Adem'in içinde sakladı. İlk hükümdar onu Adem'in yanından almak istedi ama aydınlanmış içgörü kavranamaz. Karanlık onu takip ederken onu yakalayamadı. İlk hükümdar, Adem'in gücünün bir kısmını ortadan kaldırdı ve kendisine görünen içgörü imgesine benzeyen, kadın biçiminde başka bir figür yarattı. İnsanoğlunun gücünden aldığı payı dışı yaratığa aktardı. Ancak Moşe'nin dediği gibi olmadı: Adem'in kaburga kemiği. Adem yanındaki kadını gördü. Anında aydınlanmış içgörü ortaya çıktı ve zihnini örten perdeyi kaldırdı. Karanlığın sarhoşluğundan ayıldı. Karşısındakini tanıdı ve dedi ki: Bu artık benim kemiklerimden kemik, etimden et. Bu nedenle adam annesini babasını bırakıp karısına bağlanacak ve ikisi tek beden olacak. İçin

--- SAYFA 77 ---

76 Ona ortağı gönderilecek, babasını ve annesini bırakacak. Eksikliğini gidermek için masum bir şekilde inen kız kardeşimiz Sophia'dır. Bu nedenle, göklerin egemenliğinin öngörüsü ve Adem'e görünen anlayış nedeniyle ona yaşam, yani yaşayanların annesi denildi. Onun sayesinde yaşayanlar mükemmel bilgiyi tattı. Bana gelince, insanlara ders vermek ve onları derin uykularından uyandırmak için, saf aydınlanmış öngörünün içgörüsü olan bilgi ağacı üzerinde kartal¹³ şeklinde göründüm. Çünkü ikisi düşmüştü ve çıplak olduklarını fark ettiler. İçgörü onlara ışık gibi göründü ve zihinlerini uyandırdı. Yaldabaoth Havva'yı Kırletiyor Yaldabaoth insanların kendisinden çekildiğini anlayınca, yeryüzüne lanet etti. Kadını kocasına hazırlanırken buldu. Onun üzerinde ustaydı. Ve kutsal plan sayesinde ortaya çıkan gizemi bilmiyordu. İkisi Yaldabaoth'u suçlamaktan korkuyordu. İçindeki cehaleti meleklerine gösterdi. İnsanları cennetten kovdu ve onları koyu karanlıkla örttü. İlk hükümdar, genç kadının Adem'in yanında durduğunu gördü ve onun içinde yaşamın aydınlanmış içgörüsünün ortaya çıktığını fark etti. Ancak Yaldabaoth cehaletle doluydu. Herkesin öngörüsü bunu fark ettiğinde, elçiler gönderdi ve onlar da Havva'nın hayatını çaldılar. İlk hükümdar Havva'yı kırletti ve onun iki oğlunu, birincisi ve ikincisini doğurdu: Elohim ve Yahveh.¹⁴ Elohim'in yüzü ayı gibi, Yahveh'in yüzü ise kedi gibi. Biri adil, diğeri adaletsiz. Yahveh'yi ateşin ve rüzgarın üzerine, Elohim'i ise suyun ve toprağın üzerine yerleştirdi. Aldatmak amacıyla onlara Kabil ve Habil isimleriyle hitap etti. Bu güne kadar cinsel ilişki ilk hükümdar sayesinde devam etmiştir. Adem'e ait olan kadına cinsel arzuyu yerleştirdi. İlk hükümdar cinsel ilişki yoluyla bedenlerin kopyalarını yarattı ve sahte ruhunun bir kısmını onlara üflledi.

--- SAYFA 78 ---

77 Mağarayı yönetebilmeleri için bu iki hükümdarı elementlerin üzerine yerleştirdi. Adem kendi ön bilgisinin karşılığını öğrendiğinde insan çocuğuna benzer bir oğul doğurdu. Ebedi alemlerdeki göksel ırkın tarzına uygun olarak ona Seth adını verdi. Aynı şekilde anne de kendisine benzeyen ve tamlik âlemindekinin kopyası olan ruhunu indirdi, çünkü o, inecek olan ebedî âlemlere mesken hazırlayacaktı. İnsanlara nereden geldiklerini bilmemeleri için ilk hükümdar tarafından unutkanlık suyu¹⁵ içirilmiştir. Bir süreliğine tohum kaldı ve yardım etti ki, ruh kutsal alemlerden indiğinde, tohumu ayağa kaldırsın ve kendisinde eksik olanı iyileştirsın, böylece tüm doluluk âlemi kutsal olsun ve hiçbir şey eksik olmasın. Kurtarıcının İlahisi Şimdi ben, herkesin mükemmel öngörüsü olarak, kendimi evladıma dönüştürdüm. İlk ben var oldum ve her yola girdim.¹⁶ Ben ışığın bereketiyim, ben tokluğun hatırasıyım. Büyük karanlıklar diyarına girdim ve hapishanenin ortasına girene kadar devam ettim. Kaosun temelleri sarsıldı, kötülüklerinden dolayı onlardan saklandım, beni tanımadılar. Tekrar ikinci kez döndüm ve yoluma devam ettim. Ben ışığın sakinlerinden gelmişim; ben, öngörünün hatırası. Görevime yönelerek karanlığın ortasına ve yeraltı dünyasının derinliklerine girdim. Kaosun temelleri, kaos içinde yaşayanların üzerine düşüp onları yok edecekmiş gibi sarsıldı. Zamanlarından önce yok olmasınlar diye, yine aceleyle ışığımın köküne geri döndüm. Yine üçüncü kez ileri çıktım - ben ışıktaki yaşayan ışığım, ben öngörünün hatırasıyım - karanlığın ortasına ve yeraltı dünyasının bağırsaklarına girebileyim diye. Yüzümü onların âleminin tamamlanışından gelen bir nurla aydınlattım ve beden hapishanesi olan zindanlarının ortasına girdim. Dedim ki: Kim iştirse derin uykudan kalksın. Bir kişi ağıladı ve gözyaşı döktü. Kişi acı gözyaşlarını sildi ve şöyle dedi: Adımı kim söylüyor? Yaşadığım sürece umudum nereden geldi?

--- SAYFA 79 ---

78 yaşında hapishane esaretinde mi? Ben saf ışığın öngörüsüyüm, sizi şerefli bir yere yükselten bakire ruhun düşüncesiym dedim. Kalkın, şefkatli olan ben olan kökünüzü duyduğunuz ve izini sürdüğünüzü hatırlayın. Kendinizi sefalet meleklerinden, kaos şeytanlarından ve sizi tuzağa düşürenlerden koruyun; derin uykudan ve yeraltı dünyasının bağırsaklarındaki tuzaktan sakının. O andan itibaren ölüm ona galip gelmesin diye, onu beş mühürle nurlu suya kaldırdım ve mühürledim. Sonuç Bakın, şimdi mükemmel aleme yükseleceğim. Sizin için her şeyi işitebilmeniz için tamamladım. Kaydedip manevi dostlarınıza gizlice iletmeniz için size her şeyi anlattım. Bu sarsılmaz ırkın gizemidir. Kurtarıcı, kaydetmesi ve koruması için bunu Yohanan'a iletti. Ona, "Bunları hediye, yiyecek, içecek, giysi veya buna benzer herhangi bir şeyle takas eden kimseye lanet olsun" dedi. Bunlar gizemli bir şekilde Yohanan'a iletili ve kurtarıcı hemen ortadan kayboldu. Daha sonra Yohanan diğer öğrencilerin yanına gitti ve kurtarıcının ona söylediklerini bildirdi.

--- SAYFA 80 ---

79 5 DÜNYANIN KÖKENİ ÜZERİNE Dünyanın Kökeni Üzerine¹ başlığını taşıyan metin, dünyanın yaratılışı, düşüşü ve dünyaya giren ışığın nihai kurtuluşu hakkında kozmolojik bir açıklama sunuyor. Dünyanın Kökeni Üzerine, gnostik bir dünya görüşündeki çeşitli temalar üzerine akıllı, bilimsel bir makaledir. Metin, Yuhanna'nın Gizli Kitabı ile aynı konuların çoğunu ele alıyor ve bu koleksiyondaki bir sonraki metin olan Yıldırım'daki şiir dizelerini yakından takip eden Havva'nın bir şarkısını içeriyor. Burada verilen Dünyanın Kökeni Üzerine makalesinden seçki, cennetin yaratılışını ve cennetteki insanın yaratılışını renkli bir dille tasvir ediyor. Anlatı, Yaratılış'ta anlatıldığı şekliyle hikayeyi hatırlatıyor, ancak oldukça farklı bir yorumla. Burada yüce Havva, Adem'i diriltten ve hayata döndüren kadındır ve Sophia, ışık halkının kurtuluşunu düzenleyen göksel annedir. Tercüme edilen pasajda, Yunanca'da "iman" anlamına gelen Pistis isimleri yer almakta olup, Pistis Sophia, "inanç bilgeliği"ne gönderme yapmaktadır; Sabaoth, İbranice'de "ordular" veya "ordular" ("orduların efendisi"ndeki gibi), demiurge Yaldabaoth'un tövbe eden oğluna atıfta bulunur; ve Zoe, Yunanca'da "hayat", Sophia Zoe'ye veya göksel Havva'ya gönderme yapıyor. Adalet güzel cenneti yarattı.² Cennet, ayın ve güneşin devresinin dışında, doğudaki kayalık bölgedeki bereketli toprakta yer alır. Arzu, güzel ve çekici oldukları için ağaçların ortasında yaşar. Artık hayat ağacının rengi güneş gibidir, dalları çok güzeldir. Yaprakları selvi ağacına, meyvesi ise beyaz üzüm salkımına benzer. Yüksekliği göğe kadar ulaşır. Yanında tanrının gücüyle donatılmış bilgi ağacı vardır. Onun görkemi ay gibi parlıyor ve dalları çok güzel. Yaprakları incir yaprağına, meyvesi ise bir salkım güzel, leziz hurma gibidir. Bu ağaç, ruhları şeytani sersemlikten kurtarmak için cennetin kuzeyine dikildi.

--- SAYFA 81 ---

80 Hayat ağacının yanına gelip meyvesini yiyebilirler ve yetkilileri ve onların meleklerini kınayabilirler. İnsanların Yaratılışı Işıktan Adem geri dönmenden önce, yetkililer onu kaos içinde gördüler. Baş yaratıcıya güldüler çünkü o, "Ben tanrıyım. Benden önce başkası yok" derken yalan söylüyordu. Baş yaratıcıya geldiklerinde, "Yaptıklarımızı mahveden tanrı bu değil mi?" dediler. O da cevap verdi: "Evet öyle. Eğer onun işimizi mahvetmesini istemiyorsan, gel, topraktan bizim bedenlerimize benzer ve bu varlığa benzeyen bir insan yaratalım ki, bize hizmet etsin ki, bu varlık kendisi gibi birini gördüğünde aşık olsun. O zaman bizim yaptıklarımızı mahvetmeyi bırakır ve biz de ışıktan doğan çocukları bu çağ boyunca köle yaparız." Bütün bunlar Pistis'in öngörüsüyle gerçekleşti, böylece insanlık bu varlığa benzesin ve otoriteleri kalıplanmış bedenleri nedeniyle kınasın. Çünkü kalıplanmış bedenlerinin içinde ışık vardı. Yetkililer, insanlığı yaratmak için gereken bilgiyi aldılar. Sabaoth'la birlikte yaşayan Sophia Zoe onların eylemlerini önceden tahmin etti. Onların planına güldü, çünkü onlar kördü ve insanları kendi çıkarlarına aykırı olarak cahilce yarattılar. Ne yaptıklarına dair hiçbir fikirleri yoktu. Bunları tahmin ediyordu. İlk önce kendi kişiliğini onlardan önce yarattı, böylece bu kişi otoritelerin kalıplanmış bedenlerine onları nasıl küçümseyeceklerini ve onlardan kaçabileceklerini öğretebilsin. Bu eğitmenin doğuşu şöyle oldu. Sophia bir ışık damlasının suya düşmesine izin verdi ve bir anda çift cinsiyetli bir insan ortaya çıktı. Sophia önce damlayı bir kadın bedeni şekline soktu, sonra cesedi alıp ortaya çıkan anneye benzeyen bir şekle soktu. Bunu tamamlaması on iki ayını aldı. Yunanlıların Hermafrodit dediği bir insan androjeni doğdu. Yahudiler bu çocuğun annesine hayatın kadın eğitmeni olan Havva4 adını verirler ve onun çocuğu da efendidir. Daha sonra yetkililer, kalıplanmış bedenlerini kandırmak için çocuğa canavar adını verdiler. Ancak canavarın, yaratıkların en bilgisi olduğu anlaşıldığından eğitmen olduğu anlaşılmaktadır.5

--- SAYFA 82 ---

81 Havva Şarkısı Havva ilk bakiredir ve çocuğunu erkeksiz doğurmuştur. Kendi hekimi gibi davrandı. Bu nedenle şöyle dediği söylenir: "Ben annemin bir parçasıyım, ben anneyim. Ben karıyım, ben bakireyim. Ben hamileyim, ben doktorum. Ben doğum sancılarını giderenim. Kocam beni doğurdu, ben onun annesiyim, o da benim babam ve efendim. O benim gücümdür; istediğini mantıkla açıklar. Ben oluyorum ama ben yüce bir adam doğurdum." yetkililerin kalıplanmış bedenlerine girmek üzere olan ruhlar. Kutsal ses onlar hakkında şöyle dedi: "Verimli olun ve çoğalın; tüm yaratıklara egemen olun." Bu ruhlar, kaderlerine uygun olarak, baş yaratıcı tarafından ele geçirilmiş ve çağın sonuna kadar kalıplanmış bedenlere hapsedilmiştir. Dünyanın Hükümdarları Adem'den Oluşur Daha sonra baş yaratıcı, insanlık hakkındaki görüşünü yanındakilere sundu ve her biri menisini yerin göbeğine akıttı. O zamandan bu yana yedi hükümdar, vücutları kendi bedenlerine benzeyen insanlar oluşturdu, ancak insanların benzerliği, hükümdarlara görünen insanla bağlantılıdır. Kalıplanmış vücut, yöneticilerin her birinden teker teker oluştu ve liderleri beyni ve iliği yarattı. Bundan sonra kişi, kendisinden önceki gibi göründü. O, ruh sahibi bir insan haline geldi ve kendisinden öncekinin isminden dolayı, baba anlamına gelen Adem adını aldı.

--- SAYFA 83 ---

82 Adem yaratıldığında, baş yaratıcı onu yaşamdan yoksun bir kap olarak terk etti; çünkü Adem kürtajlı alınmış bir fetüs gibi, ruhsuz olarak yaratılmıştı. Baş yaratıcı, Pistis'in sözünü hatırladığında, gerçek insanın kalıplanmış bedenine girip onu yönetebileceğinden korktu. Bu nedenle kalıplanmış bedenini kırk gün ruhsuz bıraktı ve gidip onu terk etti. Kırkinci günde Sophia Zoe, ruhu olmayan Adam'a nefesini üflledi. Adem yerde sürünmeye başladı ama ayağa kalkamadı. Yedi hükümdar gelip onu gördüler ve çok üzüldüler. Ona yaklaştılar ve onu tuttular ve baş Yaratıcı onun içindeki nefese seslendi: "Kimsin sen? Nereden geliyorsun?" Şöyle cevap verdi: "Senin eserini mahvetmek için insanoğlunun gücüyle geldim." Bunu duyunca, onları korkularından ve endişelerinden uzaklaştırdığı için O'nu övdüler.⁷ Sıkıntılarından kurtuluş buldukları için o günü dinlenme günü olarak adlandırdılar. Adem'in ayağa kalkamadığını gördüler ve sevindiler. Onu alıp cennete koydular ve kendi cennetlerine çekildiler. Havva Adem'e Hayat Veriyor Sophia, dinlenme gününün ardından Havva olarak anılan kızı Zoe'yi, ruhu olmayan Adem'i yetiştirip doğuracağı çocukların ışık kapları olması için eğitmen olarak gönderdi. Havva erkek arkadaşını yerde görünce ona acıdı ve şöyle dedi: "Adem, canlan, yerden kalk." Hemen emri yerine geldi. Adem ayağa kalktı ve hemen gözlerini açtı, Havva'yı gördü ve şöyle dedi: "Bana hayat verdiğin için sana yaşayanların annesi denilecek." Dünyevi Havva'nın Baş Yaratıcı ve Melekleri Tarafından Tecavüz Edilmesi Yetkililer, onların kalıplanmış bedenlerinin canlı olduğunu ve dirildiğini öğrendiler ve çok rahatsız oldular. Yedi baş meleği gönderdiler

--- SAYFA 84 ---

83 ne olduğunu öğren. Adem'e yaklaştılar ve Havva'nın onunla konuştuğunu görünce kendi aralarında konuşmaya başladılar. "Kim bu aydınlanmış kadın? Aynı ışıktaki bize görünen varlığa benziyor. Gelin, onu yakalayalım ve içine menimizi dökelim ki, o kirlensin, onun ışığına çıkamasın ve çocukları bize hizmet etsin. Ve Adem'e de söylemeyelim, çünkü o bizden değil. Daha ziyade onu uyutalım ve uykusunda Havva'nın kaburga kemiğinden geldiğini ima edelim ki, kadın hizmet etsin ve kendisi ona hükümsün." Havva cennetten gelen bir güçtü ve bu yüzden onların planlarına gülüyordu. Onların gözlerini kararttı ve gizlice benzerliğini orada Adem'e bıraktı. Bilgi ağacına girdi ve orada kaldı. Yöneticiler onu takip etti ve o da onlara ağaca girip ağaca dönüştüğünü gösterdi. Kör olan güçler çok korktular ve kaçtılar.⁸ Daha sonra gözleri açıldıktan sonra Adem'in yanına geldiler. Yanında o kadına benzeyen birini gördüler ve bunun gerçek Havva olduğunu zannederek üzüldüler. Çaresizdiler. Ona yaklaştılar, onu yakaladılar ve üzerine menilerini döktüler. Güçler kötü şeyler yaptı. Önce, "Önünde ne var?" diye soran sesinin mührünü bozarak, onu sadece doğal değil, aynı zamanda müstehcen şekillerde ahlaksızlaştırdılar.⁹ Bu şekilde, çağın sonunda, söz aracılığıyla, gerçek insan aracılığıyla doğduklarını iddia edenleri de kirlletmeyi amaçladılar. Güçler çok büyük bir hata yaptı. Kendi bedenlerini kirllettiklerini bilmiyorlardı. Yetkililer ve onların melekleri benzerliği akla gelebilecek her şekilde kirllettiler. Havva, Güçlerin Çocuklarını Doğurur Havva, önce ilk hükümdardan Habil'e hamile kaldı, sonra yedi otoriteden ve onların meleklerinden diğer çocukları doğurdu. Bunlar, baş yaratıcının öngörüsü uyarınca gerçekleşti; böylece ilk anne, hepsi dünyanın kaderiyle, düzenlemeleriyle ve yasal düzenlemeleriyle birbirine karışmış ve bağlantılı olan yavruların tohumunu kendi içinde taşıyabildi. Yetkililerin kalıplanmış bedenlerinin ışığı tutacak şekilde çalışabilmesi için Havva için bir plan ortaya çıktı. O zaman ışık onu kınayacaktır.

--- SAYFA 85 ---

84 otorite kendi kalıplanmış bedenleri aracılığıyla. Orijinal Işık Adem ruhsaldır ve ilk günde ortaya çıkmıştır. İkinci Adem psişiktir, ruh sahibi bir kişidir ve altıncı günde Afrodite adıyla ortaya çıkmıştır. Üçüncü Adem dünyevidir, toprak ve kanun insanıdır ve sekizinci gün olan Pazar günü, dinlenme gününün hemen ardından ortaya çıktı.10 Dünyevi Adem'in soyu çoğaldı ve dünyayı doldurdu. Adem'in tüm teknik yeteneğini ruhla kazandılar. Fakat onlar cehalet içinde kaldılar. Ağaçlar ve Canavar Devam edeyim.11 Hükümdarlar, Adem ile yanındaki kadının hayvanlar gibi yanılığı ve cehalet içinde kaldıklarını fark edince sevindiler. Ama sonra ölümsüz insanın onları yalnız bırakmayacağını, ağaca dönüşen kadından da korkmaları gerektiğini anladılar. Dehşete düştüler ve: "Bizi mağlup etmek için gözlerimizi karartan ve kendisine benzeyen, hakikî insan olan kirli kadını haber veren bu mudur?" dediler. Yedisi birlikte komplo kurdu. Adem ile Havva'ya ihtiyatla yaklaştılar ve ona, "Cennette senin için yaratılan her ağacın meyvesini yemekten çekinme, ama dikkat et, bilgi ağacından yeme. Yersen ölürsün" dediler. Onları çok korkuttular ve otoritelerine geri döndüler. Yaratıkların en bilgesi olan canavar uğradı. Canavar, anneleri Havva'nın benzerliğini gördü ve ona şöyle dedi: "Tanrı sana ne dedi: 'Bilgi ağacından yeme'?" O şöyle cevap verdi: "Yalnızca 'Ondan yeme dedi, aynı zamanda 'Dokunma, yoksa ölürsün' dedi." Canavar ona şöyle dedi: "Korkma. Kesinlikle ölmeyeceksin. O, onu yediğinde aklının ayık olacağını ve iyiyle kötü arasındaki farkı bilerek tanrılar gibi olacağını biliyor. Seni bu uyarıyı kıskanç olduğu için yaptı ve seni ondan yemekten alıkoymak istiyor." Eve öğretmeninin sözlerine inandı. Ağaca baktı ve onun çok güzel ve çekici olduğunu gördü ve ona karşı bir arzu duydu. Meyvesinden bir kısmını toplayıp yedi, bir kısmını da kocasına verdi, o da yedi. Daha sonra zihinleri açıldı.

--- SAYFA 86 ---

85 Yemek yediklerinde ilmin nuru onları aydınlattı. Utançla giyindiklerinde ilmin elinden alındığını biliyorlardı. Ayık olduklarında çıplak olduklarını anladılar ve birbirlerini sevdiler. Yapımcılarının hayvana benzediğini görünce onları küçümsediler. Adem ile Havva anlayışla doluydu. Sonunda Işık Karanlığı Yenecek Işık, karanlığı yenecek ve onu yok edecek.12 Sanki karanlık hiç olmamış gibi olacak, karanlığın kaynağı yok olacak. Eksiklik kökünden sökülüp karanlığa atılacak ve ışık yukarıdaki köküne geri dönecektir. Peygamberler ve yöneticilerin yazıları mükemmel olarak adlandırılanlar tarafından açıklanıp yerine getirildiğinde, idrak edilmemiş olanın görkemi ortaya çıkacak ve tüm çağları dolduracaktır. Hamile kalmayan babada mükemmel olmaya gelmemiş olanlar, çağlar boyunca ve ölümsüz olanların krallıklarında yüceltilecekler, ancak onlar, üzerinde bir kral olmadan asla ülkeye girmeyecekler. Herkes geldiği yere dönmeli. Herkes söyledikleriyle, bildikleriyle fitratını ortaya koyacaktır.

--- SAYFA 87 ---

86 6 GÜMÜŞ Gök gürültüsü veya Gök Gürültüsü: Kusursuz Zihin,1 paradoks ve antitezin kutsal bir şiiridir. Maddi dünyadan kurtuluş, maddeye ve hayata nüfuz eden panteist bir tanrı ve kurtuluşun geri dönüşü vaadi gibi gnostik temalar şiiri bilgilendirir ve bazı bilim adamları bu temaların Sethian gnostik perspektifini yansıttığını düşünürler. Thunder'ın şiirsel dizelerinin konuşmacısı kadındır ve kimliğine dair farklı görüşler olsa da, kendisini duyan herkese genellikle paradoksal "benim" ifadeleriyle ifşa eden tanrının kişileştirilmiş bilgeliği Sophia ile karşılaştırılabilir. Ben iktidardan gönderildim ve beni inceleyen sizlere geldim ve beni arayan sizler tarafından bulundum. Bana bakın, beni inceleyenler ve duyanlar, bana dikkat edin. Beni bekliyorsunuz, beni kendinize alın. Beni gözünün önünden ayırma. Bana karşı sesinize nefretin girmesine ve kulağınıza öfke girmesine izin vermeyin. Hiçbir yerde, hiçbir zaman benden habersiz kalma. Dikkatli olun. Benden habersiz olma. Ben ilk ve sonuncuyum. Onurlandırılan ve aşağılanan benim. Ben fahişeyim ve kutsalım. Ben karısıyım ve bakireyim. Ben anne ve kızıyım. Ben annemin üyesiyim. Ben birçok oğlu olan kısır biriyim. Harika bir düşün geçirdim

--- SAYFA 88 ---

87 ve bir kocayı kucaklamadım. Ben ebeyim ve doğum yapmıyorum. Ben doğum sancılarının tesellisiyim. Ben gelin ve damatım ve beni kocam doğurdu. Ben babamın annesi, kocamın kız kardeşiyim, o da benim evladımdır. Ben beni yaratanın hizmetkarıyım. Ben evlatlarımın hükümdarıyım. O beni vaktinden önce doğurdu, o benim zamanında doğan çocuğumdur ve gücüm ondandır. Ben onun gençliğinde gücünün asasıyım, o da ileri yıllarımda asasıyım, o ne isterse benim başıma gelir. Ben anlaşılmas bir sessizliğim ve iyi bir hafızaya sahip bir içgörüyüm. Ben sesi çok olan sesim ve görünüşü çok olan sözüm. Ben adımın söylenişiyim. Neden benden nefret eden sizler, beni seviyorsunuz ve beni sevenlerden neden nefret ediyorsunuz? Beni inkar eden sen beni itiraf et, beni itiraf eden sen beni inkar et. Benim hakkımda doğruyu söyleyenler yalan söyler, yalan söyleyenler de doğruyu söyler. Beni tanıyanlar benden habersiz olsun, beni tanımayanlar da beni tanınsınlar. Çünkü ben bilgi ve cehaletim. Utangaç ve cesurum. Utanmıyorum, utanıyorum. Ben gücüm, ben korkuyum. Ben savaş ve barışım. Söylediklerimi dinle. Ben rezil ve yüceyim.

--- SAYFA 89 ---

88 Yoksulluğuma ve zenginliğime dikkat edin. Yere atıldığım zaman bana karşı kibirlenme, gelecek olanlar arasında beni bulursun. Beni gübre yığınının üzerinde yatarken görürsen, kaçıp beni orada bırakma. Beni krallıklarda bulacaksın. Beni en pis yerlerde rezillerle birlikte atıldığımı görürsen, sakın bana gülme. Beni ihtiyaç sahiplerinin yanına atmayın. Merhametliyim, zalimim. Dikkat olmak. İtaatimden nefret etme, ama kendimi kontrol etmemi sev. Zayıf olduğumda beni bırakma, gücümde korkma. Neden korkumu küçümsüyor ve gururumu lanetliyorsunuz? Ben her korkuda var olan bir kadını ve heyecanda güçlüyüm. Ben bir kadını, zayıfım ve hoş bir yerde kaygısızım. Ben akılsızım, ben bilgeyim. Öğütlerinde neden benden nefret ettin? Sessizlerin arasında susacağım ve ortaya çıkıp konuşacağım için mi? Yunanlılar, neden benden nefret ediyorsunuz? Barbarlar arasında barbar olduğum için mi? Çünkü ben Yunanlıların bilgeliği2 ve barbarların bilgisiyim. Ben Yunanlıların ve barbarların yargısıyım. Mısır'da imajım harika, barbarlar arasında ise imajım yok. Her yerde nefret ediliyorum ve her yerde sevilirim. Bana hayat3 denildi ve sen bana ölüm dedin. Bana kanun denildi ve sen bana kanunsuz dedin. Ben peşinde olduğun ve ele geçirdiğin biriyim.

--- SAYFA 90 ---

89 Ben dağıttığın ve beni bir araya topladığın biriyim. Ben senin önünde utandığın biriyim, sen ise benim için utanmazsın. Ben hiçbir festivale katılmayan bir kadını, ama ben festivali çok olan bir kadını. Ben tanrısızım ve birçok tanrım var. İtiraf ettiğin ve beni küçümsediğin biriyim. Ben okuma yazma bilmiyorum ve sen benden öğreniyorsun. Ben küçümsediğin ve beni itiraf ettiğin biriyim. Ben senin saklandığın ve bana görüldüğün biriyim. Sen saklandığında ben gösteririm. Sen ortaya çıktığında saklanıyorum. Akılsızlığa uğrayanlara gelince, beni onların anlayışlarından, kederlerinden uzaklaştır, beni anlayış ve kederlerinden kabul et. Beni yaradılışın aşağılıklarından al, alçaklıktan da olsa iyilerden al. Utanmadan utanmadan beni kendinize alın. Utanmadan ve utanmadan, sende benim olanı utandır. Beni tanıyanlar ve üyelerimi tanıyan sizler bana gelin ve küçük ilk canlılar arasında büyükler yaratın. Çocukluğa gelin ve onu küçük ve küçücük diye küçümsemeyin. Büyükten küçüğe doğru parça parça gitmeyin, çünkü küçük büyükten anlaşılır. Neden beni lanetleyip onurlandırıyor? Beni yaraladın ve merhamet ettin. Beni ilk tanıdığın insanlardan ayırma. Ne kov, ne de yüz çevir Yüz çevir ve benim olanı bilme. Ben ilkleri tanıyorum, onlardan sonrakiler de beni tanıyor. Ben mükemmel bir zihin ve dinlenmeyim

--- SAYFA 91 ---

90 Ben arayışımın bilgisi, beni arayanların keşfi, benden soranların emri, bilgim aracılığıyla meleklerin, sözlerim aracılığıyla, tanrılar arasındaki tanrıların, öğütlerim aracılığıyla, benimle yaşayan herkesin, içimde yaşayan kadınların ruhlarının gücüyüm. Onurlandırıldım, övüldüm ve küçümsendim. Ben barışım ve savaş benim yüzümden geldi. Ben uzaylıyım ve vatandaşım. Ben maddeyim ve madde olmayan bir kadını. Bana bağlı olanlar benden habersizdir, benim varlığımla olanlar ise beni tanır. Yakınımdakiler beni bilmiyor, uzaktakiler ise beni tanıyor. Sana yakın olduğum gün sen uzaktasın, uzak olduğum gün ise sana yakınsın. Ben kalbin lambasıyım. Ben tabiatlıyım. Ben ruhların yaratılışından, ruhların isteğindenim. Kontrollüyüm ve kontrol edilemezim. Ben birlik ve çözülüşüm. Sabrediyorum ve çözülüyorum. Ben soyundan geliyorum ve insanlar yanıma geliyor. Yargılıyorum ve beraat ediyorum. Ben günahsızım ve günahın kökü benden gelir. Dışardan arzuyum ama içimde kontrol var. Herkesi duyuyorum ve konuşmam anlaşılabilir. Ben konuşmayan bir dilsizim ve birçok sözümde devasayım. Beni yumuşaklıkla dinle ve kabalıkla benden öğren. Ben haykıran kadını ve yeryüzüne atıyorum.

--- SAYFA 92 ---

91 Ekmek hazırlıyorum ve içimdeki aklım. Adımın bilincindeyim. Ağlayan ve dinleyen benim. Görünüşe göre söyleyerek çürütmeyi sürdürüyorum. Ben yargıcı, ben savunmam. Bana adalet denir ama adım şiddettir. Siz mağluplar beni onurlandırırsınız ve siz mağluplar bana karşı fısıldaşırsınız. Yargılanmadan önce yargıla, çünkü yargıç ve tarafgirlik sende var. Eğer biri tarafından mahkûm edilerseniz sizi kim beraat ettirecek? Eğer biri beraat ederse sizi kim tutuklayacak? İçinizde olan dışarıdadır ve dışınızı şekillendiren, içinizi de şekillendirir. Dışarıda ne görüyorsan kendi içinde onu görürsün. Görünür ve giysiniz. Ey dinleyiciler, beni dinleyin ve sözlerimi öğrenin, beni tanıyanlar. Ben herkesin ulaşabileceği işitenim; Ben kavranamayan bir konuşmam. Ben sesin adımı ve ismin sesiyim. Ben mektubun işaretiyim ve bölümün tanımımı. Ben ışık ve gölgeyim. Duyun beni dinleyiciler, beni kendinize alın. Büyük gücün efendisi sağ olduğu sürece ayakta kalanın adı değişmeyecektir. Ayakta duran beni yarattı. Onun adını söyleyeceğim. Şunun sözlerine ve tamamlanan tüm yazılara bakın.

--- SAYFA 93 ---

92 Ey işitenler, melekler, gönderilenler ve ölümlerden dirilen ruhlar, uyanık olun. Tek başıma varım ve beni yargılayacak kimsem yok. İnsanların ayılıp istirahat yerlerine uçuncaya kadar kucakladıkları pek çok günah, kontrolsüz tutkular, rezil arzular ve gelip geçici zevklerde pek çok zevk vardır. Orada beni bulup yaşayacaklar ve bir daha ölmeyecekler.

--- SAYFA 94 ---

93 7 FİLİP'İN İNCİLİ Philip'in İncilî, irfanla ilgili temalar üzerine Hristiyan meditasyonlarının Valentinianus antolojisi. Meditasyonlar çeşitli biçimler alır: aforizmalar, benzetmeler, diyaloglar ve İsa'nın sözleri vardır. Burada verilen kısa seçkide ele alınan temalar arasında ışık ve karanlık, yaşam ve ölüm, bir öpücük hamile kalmak, bilgeliği ve Mecdelli Meryem'i kucaklamak, ayinleri ve gelin odasını gözlemlemek ve ışık elbisesini giymek yer alıyor. Philip İncilî'ne göre, meshedilmiş Mesih, farklı insanlar için farklı şekillere bürünür, ancak o büyük olur ve kişi, Mesih'i görerek Mesih olur. Diğer metinlerde olduğu gibi İsa için Yeshua, Meryem için de Miryam adı kullanılır. Işık ve Karanlık Işık ve karanlık, yaşam ve ölüm, sağda ve solda bunlar çocuktur, ayrılmaz bir şekilde bir aradadırlar. Ama iyiler iyi değil, kötüler kötü değil, yaşam yaşam değil, ölüm ölüm değil. Her öge orijinal bir kaynağa doğru kaybolur. Ama dünyanın üstünde yaşayanlar yok olamazlar. Onlar ebedidir. Bir Öpücük Hamile Kalmak Cennetteki adamın yeryüzündeki adamdan daha fazla çocuğu vardır. Adem'in soyu çok olup ölüyorsa, kâmil insanın ölmeyen ve her saniye doğan çocuğu daha kaç tanedir!

--- SAYFA 95 ---

94 Baba çocuk yapar. Çocuk bir oğul yapamaz. Çocuk yapma gücü yoktur. Yeni doğmuş biri ebeveyn değildir. Oğlunun çocukları değil erkek ve kız kardeşleri var. Bu dünyada doğumun doğal bir düzeni vardır ve insan sıradan yollarla beslenir. Cennet vaadiyle besleniyoruz. Eğer sözün ağzından isek, ağızdan besleniriz ve mükemmeliz. Bir öpücükle mükemmel gebe kalır ve doğurur. Bu yüzden öpüşüyoruz. Başkalarının lütfundan gebe kalırız. Tanrı Bir Boyacıdır Tanrı bir boyacıdır. İyi boyalar, gerçek boyalar, içlerinde boyalı olan şeylerin içinde çözünür. Tanrının boyadığı şeyler için de aynı şey geçerlidir. Boyaları renklerinden dolayı bozulmaz. Tanrı neye batırırsa suya dalar. Görmek Gerçek alemde siz o olmadıkça herhangi bir şeyi görmek imkansızdır. Dünyada öyle değil. Güneşi güneş olmadan görüyorsunuz, gökyüzünü ve yeri görüyorsunuz ama onlar değilsiniz. Bu dünyanın gerçeğidir. Diğer gerçekte ise gördüğünüz şeysiniz. Eğer ruhu görüyorsan, sen ruhsun. Eğer meshedilmiş olan Mesih'e bakarsanız, siz meshedilmiş olan Mesih'siniz. Babayı görürsen baba olursun. Bu dünyada kendin dışında her şeyi görüyorsun ama orada kendine bakıyorsun ve ne görüyorsan osun. Çamurdaki İnci

--- SAYFA 96 ---

95 İnci çamura atılsa değer kaybetmez, pelesenk yağıyla ovulsa değer kazanmaz. Sahibinin gözünde her zaman değerlidir. Nerede olursa olsun tanrının çocukları babanın gözünde değerlidir. Hikmet ve "kısır" diye adlandırılan Magdala Hikmeti² Miryam, meleklerin annesidir. Kurtarıcının arkadaşı Magdalalı Miryam'dır. Kurtarıcı onu tüm öğrencilerinden daha çok seviyordu ve sık sık ağzından öpüyordu.³ Diğerleri, "Onu neden bizden daha çok seviyorsun?" dediler. Kurtarıcı onlara şöyle cevap verdi: "Neden seni onun gibi sevmiyorum? Karanlıkta körle gören bir arada olursa, ikisi aynıdır. Işık geldiğinde gören ışığı görür. Kör karanlıkta kalır." Varlık Rab dedi ki, "Sen var olmadan önce var olan sana bereket olsun. Kim varsa, öyleydi ve olacak." Evlilik Büyük, evliliğin gizemidir! O olmasaydı dünya olmazdı. Dünyanın varlığı evliliğe bağlıdır. Saf seksi düşünün. İmajı bozulmuş olmasına rağmen derin güçlere sahiptir. Beş Kutsal Ayın

--- SAYFA 97 ---

96 Rab her şeyi gizem yoluyla yaptı: vaftiz, papazlık, komünyon, kurtuluş ve gelin odası. Aşağıdaki Şeyler Yukarıdaki Şeylere Benzer Lord dedi ki, "Aşağıdaki şeyleri yukarıdakilere benzetmeye, dışarıyı da içeri benzetmeye geldim. Onları tek bir yerde birleştirmeye geldim." Burada semboller ve görseller aracılığıyla konuştu. "Bir göksel zât var, bir de daha yüksek bir zât var" diyenler yanılıyorlar. Cennette görülen, "aşağı" dedikleri göksel zat ve "yukarı" dedikleri gizlinin sahibidir. "İç" ve "dış" ve "dış'ın ötesinde olan" demek en iyisidir. Bu nedenle Rab yıkımı "dış karanlık" olarak adlandırdı. Ötesinde hiçbir şey yok. "Gizli olan babam" dedi. "Odaya gir, kapıyı arkandan kapat ve gizli olan babana, yani en gizli olana dua et" buyurdu. En içteki doluluktur.⁴ Onun ötesinde içeride hiçbir şey yoktur. Burası "en üst" dedikleri yer. Meshedilmiş İsa'dan önceki Ruh'un Yerleri, bazıları yeniden giremedikleri bir diyardan geldiler ve çıkamadıkları yerlere gittiler. Sonra İsa geldi. İçeri girenleri dışarı çıkardı. Dışarı çıkanları içeri aldı. Havva Adem'de

--- SAYFA 98 ---

97 Havva Adem'deyken ölüm yoktu. Ondak kesildiğinde ölüm ortaya çıktı. Tekrar içeri girerse ve o da onu içeri alırsa ölüm ortadan kalkacaktır. Nur Elbisesi Kamil insan ne kavranabilir ne de görülebilir. Onu görürlerse kavrayabilirler, dolayısıyla lütufta bulunmanın, mükemmel ışığı yakıp mükemmel olmaktan başka yolu yoktur. Bu elbiseyi giyenlerin hepsi dinlenme yerine girecek. Bu mükemmel bir ışık. Bu dünyayı terk etmeden önce mükemmel olmalıyız. Zengin olan ve onu terk etmeyen kişi, krallığa ortak olmayacak, kusurlu olarak ortada kalacaktır. Bunun nerede sonlanacağını yalnızca Yeshua biliyor. Kusursuz Işık Kutsal ruhun tohumu gizlendiği sürece kötülük etkisizdir, ancak henüz kutsal ruhun tohumunun ortasından kaldırılmamıştır. Herkes kötülüğün kölesidir. Ancak tohum ortaya çıktığında mükemmel ışık herkesin üzerine parlayacak. Ve ışıktaki olanların hepsi Noel'i alacak. Daha sonra köleler serbest bırakılacak ve esirler fide karşılığında serbest bırakılacak. "Cennetteki babamın dikmediği her bitki kökünden sökülecek." Ayrılanlar birleşecek, boş olanlar doldurulacak. Sonsuz Işık

--- SAYFA 99 ---

98 Gelin odasına giren herkes ışığı yakar, çünkü gece yapılan evliliklerde olduğu gibi yanar. O ateş ancak geceleri yanar ve söndürülür. Ancak bu evliliğin gizemleri daha ziyade gündüz ve ışıktaki mükemmelleşiyor. O gün ne de onun ışığı hiç batmaz. Eğer gelin odasının hizmetçisi olursan, ışığı alacaksın. Eğer onu buradayken almazsanız, diğer yerde de alamazsınız. Işığı alan sizler görülmeyecek ve yakalanamayacaksınız. Ve sen dünyada yaşarken bile sana hiç kimse azap edemeyecek. Ve dünyayı terk ettiğinizde zaten görüntülerdeki gerçeği almış olursunuz. Dünya ebedi alem haline geldi çünkü ebedi alem sizin için doluluktur. Bu böyledir. O, karanlıkta ve gecede saklı olarak değil, mükemmel bir gündüz ve kutsal bir ışıktaki, yalnızca sana açıklanmaktadır.

--- SAYFA 100 ---

99 8 GERÇEKLİK İncili Gerçeğin İncili¹, tanrının kurtarıcı bilgisi üzerine gnostik bir vaazdır. Bu metnin başlığı Lyonlu Irenaeus'un yazılarında geçmektedir ve aynı zamanda belgenin açılışında da belirtilmektedir. Gerçeğin İncili'nin bazı bilim adamları tarafından gnostik öğretmen Valentinus tarafından yazıldığı düşünülüyor. Valentinus, ikinci yüzyılın en büyük yaratıcı beyinlerinden biriydi ve sonunda Valentinianus'un gnostik düşünce okulu ondan gelişti. Hakikat İncili, İsa'nın mistik bir vizyonunu ilan eder ve metin, tanrıya ve tanrı bilgisine giden yolu duyurmak için metafor, benzetme, yorum ve detaylandırmadan yararlanır. Hakikat İncili'nde bilginin meyvesi neşe getirir ve kişinin tanrıyı kendinde bulması anlamına gelir. Hata ve terör sisi dağıldığında, karanlık kabusunun yerini sonsuz cennet günü alır. Hakikat İncili'nin önemli kısımları burada tercüme edilmiştir. Bu koleksiyondaki diğer ilk metinlerde olduğu gibi İsa'ya Sami dilinde Yeshua adı verilmiştir. Babayı Tanıyanlar İçin Sevinç Gerçeğin müjdesi, gerçeğin babasının, sözün gücü aracılığıyla kendisini tanıma lütfunu bahsettiği kişiler için sevinçtir. Söz doluluktan gelmiştir ve babanın düşüncesinde ve zihnindedir. Kelimeye "kurtarıcı" denir ve bu isim, babasını tanımayanların kurtuluşu için yapması gereken işi ifade eder. "Müjde" ismi umudun açığa çıkışı anlamına gelir, çünkü onu arayanlar için bir keşif aracıdır. Babanın Bilgisizliği Hata Getirir

--- SAYFA 101 ---

100 Hepsisi² geldikleri kişiyi aradılar. Her şey onun içindeydi, o sınırsız, akıl almaz, her düşünceden daha iyi olan. Ancak babanın bilgisizliği terör ve korkuyu beraberinde getirdi. Terör sis gibi yoğunlaştı. Kimse göremiyordu. Böylece hata güçlendi. Maddi özü üzerinde çalıştı ve başarısız oldu. Gerçeği bilmiyordu. Güç ve güzellik açısından gerçeğin yerini alacak bir şey hazırlarken moda uygun bir figüre büründü. Sınırlandırılmaz, kavranılamaz olan için bu bir aşağılama değildi. Bunlar hiçbir şey değildi, bu dehşet, unutkanlık ve bu yalan figürü, halbuki yerleşik gerçek değişmez, sakın ve tamamen güzeldir. Bu yüzden hatayı ciddiye almayın. Hatanın kökü yoktu ve babayla ilgili bir sis içindeydi. Ortadakileri kandırıp ele geçirmek için eserler hazırladı, unutma ve korku eylemleri gerçekleştirdi. Hatanın unutulması ortaya çıkmadı. Babadan değildir.³ Unutmak babadan gelmemiştir, ama olduysa da babadandır.⁴ Unutmanın yok edilmesi ve babanın bilinmesi için onda ilim vahyedilmiştir. Babası bilinmediği için unutulma geldi. Baba bilinince unutkanlık ortadan kalkar. Yeshua Bilginin Meyvesidir Bu onların aradıkları, babanın merhameti aracılığıyla mükemmellere açıklanan müjdedir. Meshedilmişler, unutma nedeniyle karanlıkta kalanları gizli gizem Yeshua aracılığıyla aydınlattı. Onları aydınlattı ve onlara bir yol verdi. Ve bu yol, onlara öğrettiği gerçektir. Hata ona kızdı ve ona zulmetti. Onu üzüyordu ve güçsüzdü. Bir ağaca çivilenmişti. Babanın bilgisinin meyvesi oldu. Meyveyi yiyenleri yok etmedi. Onu yiyenlerin var olmalarını ve keşiflerinden sevinç duymalarını sağladı. Ve o onları onda buldu, onlar da onu kendilerinde buldular. Artık sınırsız, akıl almaz olana, her şeyi yaratan o mükemmel babaya gelince, her şeyin âlemi onun içindedir ve her şeyin âlemi ona muhtaçtır. Herkese vermediği mükemmelliği kendi içinde korudu. Babası kıskanç değildi. Kendisiyle üyeleri arasında nasıl bir kıskançlık olabilir ki? Ezeli varlığın mensupları, kemâllerini almış olsalar bile, babanın kemâlâtına yaklaşamazlardı.⁵ O, onların kemâlâtını kendinde muhafaza etti ve onlara geri dönmenin bir yolu olarak verdi.

--- SAYFA 102 ---

Eşsiz ve mükemmel bir bilgiyle ona 101. Herkesin içinde olduğu ve herkesin muhtaç olduğu, tanınmayan ve başkalarının kendisini tanımasını ve sevmesini isteyen biri olarak her şeyi düzene koydu. Çünkü babanın bilgisine ihtiyaçları yok muydu? Sessiz Rehber Olarak Yeshua Sessiz ve rahat bir rehber oldu. Bir okulda görüldü ve bir öğretmen olarak bu sözü söyledi. Kendilerini bilge sanan kişiler onu sınamak için geldiler. Ama onları boş kafalılar olarak itibarsızlaştırdı. Akıllı olmadıkları için ondan nefret ediyorlardı. Onlardan sonra babalarının ilmine sahip olan küçük çocuklar geldi. Güçlendikleri zaman onlara babanın yüzünün özellikleri öğretildi. Tanıldılar ve tanındılar. Yüceltildiler ve yüceltildiler. Küçük Çocukların Yüreğindeki Yaşayan Kitap Yaşayanların yaşayan kitabı, babanın düşüncesinde ve zihninde yazılmış olan ve her şeyin temelinden beri onun anlaşılmasında bulunan kitap, onların kalplerinde tezahür ediyordu. Bu kitabı kimse eline alamazdı. Onu alıp katledilecek kişiye ayrılmıştı. O kitap çıkmadıkça, kurtuluşa inananların arasında kimse görünemezdi. Şefkatli ve sadık İsa, ölümünün birçokları için yaşam anlamına geldiğini bilerek bu kitabı eline alana kadar acılarına sabretti. Henüz açılmamış bir vasiyetnamede evin ölen efendisinin serveti gizlendiği için, herkesin babası görünmez olduğu sürece babadan gelen her şey gizlenmişti. Her alemin kaynağı ondadır. İsa ortaya çıktı ve o kitabı koydu. Bir çarmıha çivilenmişti. Babanın fermanını çarmıha ilaştırdı. Ah, ne kadar harika bir öğreti! Sonsuz yaşam giymiş olmasına rağmen, ölümle kendini alçaltır. Kendini bu çabuk bozulan paçavralardan arındırdıktan sonra, kimsenin ondan alamayacağı bozulmazlığı giydirdi. Korkuların boş diyarına girdi, unutarak soyulanların önünden geçti. Çünkü O, hem bilgi hem de mükemmelliktir ve babanın kalbinde olanı duyurur⁶ ve böylece eğitimini alanlara öğretir. Öğrenecek olanlar, yaşayanlar kitabına yazan yaşayanlar, kendilerini öğrenip babadan talimat alarak tekrar ona yönelirler.

--- SAYFA 103 ---

102 Baba'nın Sözü Sözle ilgili olarak ortaya çıkar, onun bilgeliği onu düşünür, öğretisi onu ifade eder, bilgisi onu açığa çıkarır, sabrı onun üzerinde bir taçtır, sevinci onunla uyum sağlar, görkemi onu yüceltir, imajı onu açığa çıkarır, huzuru onu alır, sevgisi onu somutlaştırır, güveni onu kucaklar. Bilgiye Uyanmak İnsan ne düşünmeli? "Gecenin gölgeleri ve hayaletleri gibiyim." Sabah olduğunda insan korkusunun hiçbir şey olmadığını anlar. Yine de insanlar görmedikleri babalarını bilmiyorlardı. Terör, kafa karışıklığı, belirsizlik, hile ve bölünme vardı. Pek çok yanılsama ve boş cehaletleri vardı; sanki ölü uykudaymışlar ve rahatsız edici rüyaların esiri olmuşlardı. Uyanan kişiye ruh hızla geldi. Yerde yatan birine elini verdi. Ayakta olmadığı için ayağa kalktı. Babayı tanımak ve oğlunun vahyini görmek insanlara ilme giden yolu gösterdi. Görüp dinledikleri zaman, tatmalarını, koklamalarını ve sevgili oğlunun dokunmasına izin verdi. Oğul ortaya çıktı ve onlara sınırsız olan babayı bildirdi. Vasiyetini yerine getirirken düşüncesindeki şeyleri onlara ilham etti. Birçoğu ışığı aldı ve ona doğru döndü. O, başıboş doksan dokuz koyunu geride bırakıp, kaybolanı arayan çobandır. Bulduğunda mutlu oldu. Babanın Tatlılığı Baba tatlıdır ve iradesi iyidir. O, içinde dinlenesiniz diye sizin olan şeyleri bilir. Meyveden neyin senin olduğunu anlarsın. Babanın çocukları onun kokusudur. Onun yüzünün zarafetinden kaynaklandılar. Baba onun aromasını çok seviyor ve onu her yere dağıtıyor.

--- SAYFA 104 ---

103 Maddeyle karıştığında ışığa babanın aromasını verir ve sessizliğinde kokusunun her türlü sestene daha güzel olduğunu gösterir. Babanın Cenneti Baba iyidir. Bitkilerini cennetine, dinlenme yerine diktiğinden beri tanır. Cennet babanın düşüncesindeki mükemmelliktir ve bu bitkiler onun meditasyonunun sözleridir. Her söz yalnızca onun iradesinin eseridir ve konuşmasında açığa çıkar. Onlar onun düşüncesinin derinliğidir ve ortaya çıkan söz onları, sözü söyleyen akılla ve sessiz olan zarafetle ortaya çıkarmıştır. Kelime7'ye düşünce deniyordu ve bunlar ifade edilmeden önce onun içinde ikamet ediyorlardı. Bu şekilde söz, onu arzulayanın iradesini memnun ettiğinde ortaya çıktı. Baba iradesiyle dinleniyor. Babanın rızası olmadan hiçbir şey olmaz, babanın iradesi olmadan hiçbir şey olmaz. Kutsanmışların Yeri, onların nereden geldiklerini ve dinlenme yerlerine nasıl yerleştirildiklerini ayrı ayrı anlatacak. Hızla geri dönecekler ve o yerden, bir zamanlar durdukları yerden alacaklar. Oranın tadına bakacaklar, beslenecekler, büyüyecekler. Ve onların dinlenme yerleri, doluluklarıdır. Babadan gelen tüm yayılımlar doluluklardır. Onun tüm yayılımlarının kökleri, onları kendinden büyüten kişidedir. Kaderlerini belirledi. Hepsinin kendi düşüncelerinde mükemmel olduğu görüldü.8 Düşüncelerinin ulaştığı yer kökleridir. Bu onları babaya doğru uçurur. Dinlenme yerleri olan başına ulaşırlar ve onun yanında durarak adeta ona dokunurlar ve yüzünü öperler. Onlar, kendileri için orada olan tek ve mükemmel Olan'a doğru çabalarken, görkemli bir şeye, ölçülemez bir büyüklüğün bir parçasına sahip olanlardır.9 Onlar Hades'e inmezler. Onlarda ne haset vardır, ne inleme, ne de ölüm vardır içlerinde. Ama onlar, gerçek konusunda yorulmadan veya kafa karışıklığı yaşamadan dinlenen kişide dinlenirler. Onlar gerçektir ve baba onların içindedir ve onlar babanın içindedirler, çünkü onlar mükemmeldirler, iyi olandan ayrılamazlar. Mübareklerin yeri burasıdır. Burası onların yeri. Babaları böyle çocukları sever.

--- SAYFA 105 ---

104 9 YAKUP'UN GİZLİ KİTABI Yakup'un Gizli Kitabı - Yakup'un Apokrifonu1 olarak da anılır - öğrencileriyle, özellikle de Petrus ve Yakup'la diyalog halinde olan İsa'nın hikmetli sözlerini ve sözlerini içeren bir Hristiyan metnidir. Metinde on iki öğrencinin bir araya toplanıp İsa'nın onlara söylediklerini anımsayıp kitaplarını yazdığı sırada Yakup'un da aynısını yaptığı söyleniyor. Yakup'un Gizli Kitabı'nda yer alan sözler arasında iyi şans ve keder ifadeleri, benzetmeler ve hikayeler ile doluluk ve eksiklik üzerine söylemler yer alır. Bu sözlerin birçoğu gnostik kaynaklardan aşına olunan temaları hatırlatmaktadır ve bazı bilim adamları James'in Gizli Kitabı'nın Valentinianus'un temalarını yansıtabileceğini ileri sürmektedir. Dolayısıyla metin, kurtuluşun ve cennetin krallığının ruhla doldurularak ve bilgi edinilerek elde edilebileceğini doğrulamaktadır. Burada sunulan Yakup'un Gizli Kitabı seçkinde İsa için Yeshua, Yakup için Yaakov, Kefas (yani Petrus) için Kefa adı kullanılmış ve Kudüs şehrine Yerusalayim adı verilmiştir. Yeshua, Kefa ve Yaakov'a Hitap Ediyor Şimdi, on iki öğrencinin hepsi bir arada oturuyor, kurtarıcının her birine söylediği şeyleri gizli veya açık bir şekilde hatırlıyor ve bunları kitaplarda düzenliyordu. Kitabımda olanı yazıyordum. Bakın kurtarıcı, o aramızdan ayrıldıktan sonra biz onu beklerken ortaya çıktı. Dirilişinden beş yüz elli gün sonra ona, "Gidip bizi bıraktın mı?" dedik. Yeshua, "Hayır ama geldiğim yere döneceğim. Benimle gelmek istersen gel" dedi. Hepsi cevap verdi ve dediler ki: "Eğer bize emrederseniz geliriz." O, "Size doğrusunu söyleyeyim, hiç kimse cennetin krallığına ben emrettiğim için girmeyecek, daha doğrusu siz doydunuz diye girmeyecek. Yaakov'u ve Kefa'yı bana bırakın, ben de onları doldurayım."

--- SAYFA 106 ---

105 İkisini çağırınca onları bir kenara çekti ve diğerlerine yaptıklarına devam etmelerini emretti. Kurtarıcı şöyle dedi: "Size nazik davranıldı. Doymak istemiyor musunuz? Kalpleriniz sarhoş. Ayık olmak istemiyor musunuz? Utanmalısınız. Şu andan itibaren, ister uyanık ister uykuda, insan oğlunu gördüğünüzü, onunla konuştuğunuzu ve onu dinlediğinizi unutmayın. "İnsan oğlunu görenlere yazıklar olsun. Onu görmeyen, onunla ilişki kurmayan, onunla konuşmayan, ondan bir şey dinlemeyen sana bereket olsun. Seninki hayat. "Ben de size şunu söylüyorum: Dolun ve içinizde boş yer bırakmayın, yoksa gelen sizinle alay eder." Dolu Olmak ve Eksik Olmak Bunun üzerine Kefa cevap verdi: "Bakın, bize üç kez 'Dolu olun' dediniz ama biz doyduk." Kurtarıcı cevap verdi ve şöyle dedi: "Bu nedenle size, 'Dolu olun' dedim ki, eksik kalmayın. Eksik olanlar kurtarılmayacak. Doldurmak iyidir, yoksun olmak kötü. Ancak eksik olmak sizin için iyi, ama dolmak kötü olduğuna göre, doldurulan da eksiktir. Öyleyse, kendinizi doldurabildiğiniz zaman eksik kalmalısınız ve eksik olduğunuzda doldurulmalısınız ki, doldurabilesiniz." Ruhla dolu olun ama akıldan yoksun olun, çünkü akıl candandır.2 Söze İstekli Olun Sonra ona şunu sordum: "Üstün, bizden onlara peygamberlik etmemizi isteyenlere peygamberlik edebilir miyiz? Bize istekte bulunan ve duyurumuzu duymak için bize bakan birçok kişi var." Üstad dedi ki: "Önce ben seninle benzetmelerle konuştum, sen anlamadın. Şimdi ben seninle açık açık konuşuyorum, sen anlayamıyorsun. Ama sen benim için benzetmeler arasında bir benzetme ve vahyolunanlar arasında bir açıklamaydın. "Zorlanmadan kurtulmaya istekli ol. Bunun yerine kendi başına gayretli ol ve mümkünse beni bile geç, çünkü baban böyle sevecektir

--- SAYFA 107 ---

106 sen. "Söze hevesli olun. Sözün birinci yönü imandır, ikincisi sevgidir, üçüncüsü ameldir ve bunlardan hayat doğar. "Söz buğday tanesi gibidir. Birisi onu ektiğinde ona inanıyordu ve filizlendiğinde onu seviyordu çünkü bir tane yerine birçok tane görüyordu. Ve çalıştıktan sonra kurtuldu çünkü onu yiyecek olarak hazırladı ve hala bir kısmını ekmek için dışarıda tutuyordu. "Cennetin krallığını kendiniz için de bu şekilde elde edebilirsiniz. Onu bilgi yoluyla edinmediğiniz sürece, onu bulamazsınız." Yazıklar olsun size "Sizi zavallılar! Ey zavallı şeytanlar! Gerçeği iddia edenler! Bilgiyi çarpıtanlar! Ey ruha karşı günah işleyenler! Baştan beri konuşmanız gerekirken hâlâ dinlemeye cesaretiniz var mı? Cennetin krallığının sizi alabilmesi için baştan beri uyanık olmanız gerekirken hâlâ uyumaya cesaretiniz var mı? Size doğrusunu söyleyeyim, kutsal bir kişinin kirlenmesi ve aydınlanmış bir kişinin karanlığa gömülmesi, sizin için hüküm sürmek ya da hüküm sürmemek. "Gözyaşlarını, yasını ve kederini hatırlıyorum. Bizden uzaktalar. Babanın mirasının dışında olan sizler, zamanı geldiğinde ağlayın, yas tutun ve iyi olanı vaaz edin. Haklı olduğu gibi, oğul yükseliyor. "Size doğrusunu söyleyeyim, beni dinleyenlere gönderilseydim ve onlarla konuşsaydım, asla yeryüzüne inemezdim. Şimdi utanın. 'Bakın, sizi bırakıp gideceğim.' Sizin de bunu istemediğiniz gibi, ben de artık sizinle kalmak istemiyorum. Çabuk beni takip edin. Sana söylüyorum, senin için aşağı indim. Siz sevilenlersiniz. Birçok insana hayat vereceksiniz. Babanızı çağırın, sık sık Tanrı'ya dua edin, o da size karşı cömert olacaktır." Kendinizi Bilin Bunu duyunca üzüldük. Fakat üzüldüğümüzü görünce şöyle dedi: "Bunu size, kendinizi bilirsiniz diye söylüyorum.

--- SAYFA 108 ---

107 "Göklerin Krallığı tarlada filizlenen bir başak gibidir. Ve olgunlaştığında tohumunu saçtı ve bir yıl daha tarlayı başaklarla doldurdu. Bu nedenle, kendiniz için bir yaşam tanesini hasat etmeye istekli olun ki, krallıkla doyasınız. "Göklerin Krallığının içinizde bir çöl olmasına izin vermeyin. Aydınlatan ışıktan dolayı gururlanmayın. Bunun yerine, benim size karşı davrandığım gibi, kendinize karşı da davranın. Seni kurtarmak için kendimi lanet altına aldım." Son Söz Kefa bu yorumlara yanıt vererek, "Bazen bizi cennetin krallığına doğru teşvik ediyorsunuz, bazen de geri çeviriyorsunuz üstadım. Bazen bizi cesaretlendiriyorsun, imana çekiyorsun ve bize hayat vaat ediyorsun, ama bazen de bizi cennetin krallığından uzaklaştırıyorsun." Üstat cevap verdi ve bize şöyle dedi: "Siz iman ve bilgi sayesinde hayata kavuştunuz. Bu nedenle reddedilmeyi duyduğunuzda aldırış etmeyin, ancak vaadi duyduğunuzda daha da sevinçli olun. "Size son sözümü söyledim; sizden ayrılacağım, çünkü bir ruh arabası beni yukarı taşıdı ve bundan sonra giyinebilmek için soyunacağım." Elçiler Dağılır Bunu söyleyince gitti. Kefa ve ben diz çöktük, şükrettik ve kalplerimizi cennete gönderdik. Savaşların gürültüsünü, borazan sesini, büyük kargaşayı kulaklarımızla duyduk, gözlerimizle gördük. Orayı geçince aklımızı daha yukarılara gönderdik. İlahileri, meleklerin övgülerini ve meleklerin sevinçlerini gözlerimizle gördük ve kulaklarımızla duyduk. İlahi hazretleri ilahiler söylüyordu, biz de seviniyorduk. Bundan sonra yine ruhumuzu Hazretlerin huzuruna çıkarmak istedik. Yukarı çıktığımızda hiçbir şey görmemize veya duymamıza izin verilmiyordu. Diğer öğrenciler yanımıza gelerek "Öğretmeninizden ne duyduunuz? Size ne söyledi? Nereye gitti?" diye sordular.

--- SAYFA 109 ---

108 Onlara şöyle cevap verdik: "Yükseldi. Bize sağ elini verdi ve hepimize yaşam vaat etti. Bizden sonra gelen çocukları gösterdi; onları sevmemizi emretti; çünkü onların uğruna kurtarılacağız." Bunu duyunca vahye inandılar ama doğacak olanlara kızdılar. Onlara güvenmelerine sebep vermek istemediğim için her birini farklı bir yere gönderdim. Ben de gelecek sevdiklerimden bir pay alabilmek için dua ederek Yeruşalim'e gittim.⁵ Başlangıç senden gelsin diye dua ediyorum. Bu şekilde kurtulabilirim. Benim aracılığım, benim inancım ve benimkinden daha iyi olan bir başkasının inancıyla aydınlanacaklar. Benimkinin daha az olmasını diliyorum. Onlar gibi olmak için elinizden geleni yapın ve onlardan pay sahibi olmanız için dua edin. Kurtarıcı, söylediklerimin ötesinde, onlar adına bize herhangi bir vahiy açıklamadı. Kendileri için mesaj duyurulanlarla, Rabbin evlat edildiği kişilerle payımızı ilan ediyoruz.

--- SAYFA 110 ---

109 10 HAÇ YUVARLAK DANSI Yuhanna'nın İşleri'nde yer alan, ilahiye eşlik edecek ayinle ilgili dans talimatlarını içeren, genellikle Haç'ın Yuvarlak Dansı olarak adlandırılan ünlü bir şarkıdır.¹ Gnostik ve hatta belki de Valentinian havası taşıyan şarkı, lider İsa'nın söylediği dizeleri ve İsa'nın etrafındaki öğrenci korosunun "Amin" şeklindeki antifonal yanıtlarını içerir. İsa'nın söylediği ayetlerin mısraları paradoksal türden "Ben'im" ifadelerini kullanır ve akla Şimşek adlı şiirsel metindeki sözleri getirir. Şarkının ve dansın son açıklaması acının ne olduğunu ve onun nasıl aşılabileceğini açıklıyor. Haç'ın Yuvarlak Dansı'ndaki sekiz alemine yapılan atıf, Valentinianus ve diğer gnostik düşüncedeki Ogdoad'a veya Sekiz'e, yedi gezegen artı yıldızların diyarı olarak atıfta bulunabilir. Bu derlemede yer alan metinde, Poimandres'te sekizinci kürenin yerine dikkat çekilebilir. Haçın Yuvarlak Dansındaki on ikinci sayı, zodyak veya ilgili on ikinci bölgeye atıfta bulunabilir. Burada da diğer metinlerde olduğu gibi İsa'ya Yeshua ismi verilmektedir. Yeshua bize bir daire oluşturmamızı ve birbirimizin ellerini tutmamızı söyledi ve kendisi de ortada durarak şöyle dedi: "Bana 'Amin' ile karşılık ver."² Şarkı Böylece bir ilahi söyleyerek başladı ve "Şükürler olsun sana baba." Biz de onun etrafında dönüp "Amin" diye karşılık verdik. "Şan sana, kelime. Şan sana, lütuf." "Amin." "Şan sana, ruh. Şükür sana, kutsal olan. Şöhret sana."

--- SAYFA 111 ---

110 "Amin." "Seni övüyoruz baba. Sana şükrediyoruz, ey karanlık olmayan ışık." "Amin." "Neden şükrediyoruz, ilan ediyorum: Kurtulacağım ve kurtaracağım." "Amin." "Serbest bırakılacağım ve serbest bırakılacağım." "Amin." "Yaralanacağım ve yaralanacağım." "Amin." "Doğacağım ve katlanacağım." "Amin." "Yeyeceğim ve yeneceğim." "Amin." "Duyacağım ve duyulacağım." "Amin." "Akılda tutulacağım, tamamen akılda kalacağım." "Amin." "Yıkanacağım ve yıkanacağım." "Amin." Grace Dances.3 "Ben flüt çalacağım. Herkes dans etsin." "Amin." "Yas tutacağım. Herkes ağıt yaksın." "Amin." "Sekiz kişilik bir diyar bizimle şarkı söylüyor." "Amin." "On ikinci sayı yükseklerde dans ediyor." "Amin." "Bütün evren dansa katılıyor." "Amin." "Dans etmeyen ne olacağını bilemez." "Amin." "Kaçacağım ve kalacağım." "Amin." "Ben süsleneceğim ve süsleneceğim." "Amin."

--- SAYFA 112 ---

111 "Birleşeceğim ve birleşeceğim." "Amin." "Benim evim yok, evlerim var." "Amin." "Yerim yok, yerlerim var." "Amin." "Tapınağım yok ve tapınaklarım var." "Amin." "Beni görenler için ben bir lambayım." "Amin." "Beni algılayan sizler için bir aynayım." "Amin." "Beni çalan sana bir kapıyım." "Amin." "Ben sana giden bir yolum, seni yoldan geçen." "Amin." Şarkıyı Anlamak "Dansımı takip ediyorsanız, ben konuşurken kendinizi bende görün ve ne yaptığımı gördüyseniz, gizemlerime sessiz kalın. "Siz dans edenler, ne yaptığımı anlayın, çünkü benim acı çekmem gereken insani tutku sizindir. Babanın sana haber vermediği sürece ne kadar acı çektiğini asla anlayamazsın. "Yaptıklarımı gören sizler, beni acı çeken biri olarak gördünüz ve gördüğünüzde, kararlı durmadınız ama tamamen duygulandınız. Akıllı olmak için harekete geçtiniz ve beni destekliyorsunuz. İçimde dinlenin. Ben kimim?"

--- SAYFA 113 ---

112 Gittiğimde bileceksin. Şimdi ne olarak görülüyorsam, o değilim. Ne olduğumu geldiğinde göreceksin. "Nasıl acı çekeceğini bilseydin, acı çekmezdin. Acı çekmeyi öğrenirsen, acı çekmezsin. "Bilmediğini sana öğreteceğim. Ben senin tanrınım, hainin değil. Kutsal ruhların benimle uyum içinde olmasını istiyorum. Bilgelik sözünü bilin. "Benimle birlikte tekrar söyle, Şükür sana baba. Şükür sana, söz. Şükür sana, ruh. Amin. "Ne olduğumu bilmek istersen, bir keresinde bu kelimeyle her şeyle alay etmişim ve hiç utanmamışım. Sevincimden sıçradım. Her şeyi anlayın ve anladığınızda şunu ilan edin: Şükürler olsun sana baba. Amin."

--- SAYFA 114 ---

113 11 BARUCH JUSTIN'İN KİTABI Baruch'un Kitabı¹, Justin adında bir yazar tarafından yazıldığı söylenen ve şu anda hafif Hristiyanlaştırılmış ve Helenleştirilmiş bir biçimde var olan Yahudi gnostik bir metindir. Baruch, Hippolytus of Rome'un Tüm Sapkınlıkların Reddi adlı eserinde yalnızca bir açıklama olarak korunmuştur ve bu metinden kısmen kurtarılabilir. Baruch Kitabı, en yüksek tanrı olan İyi'nin, erkek Elohim ve dişi Edem'in efsanevi öyküsünü ve bunların insanlık dünyasındaki etkileşimlerini anlatır. Baruh'un hikayesi, Elohim ile Edem'in, cennet ve yerin aşkının, ifade edilen ve kaybolan aşkın bir hikayesidir ve metin, ilahi alemdeki olayların insanlık tarihini ve bu dünyadaki insanların kaderini nasıl etkilediğini açıkladığından, efsanevi hikaye Yaratılış'taki temalarla ilişkilidir. Metin, Elohim ve Edem, kutsanmış melek Baruch ve yılan benzeyen melek Naas ve Cennet bahçesindeki Adem ile Havva gibi İbrani geleneğinden bir dizi karakterin yanı sıra Greko-Romen mitolojisinden çeşitli figürleri içermektedir. Burada Moşe, Musa için, Yeshua, İsa için, Yosef, Yusuf için, Miryam Meryem için kullanılan ismin Sami biçimidir ve Natzeret, Nasıra şehridir. Gizlilik Yemini Eğer gözün görmediğini, kulağın duymadığını, insan kalbinde doğmamış olanı ve kimin her türlü iyilikten üstün olduğunu bilmek istersen, öğretinin gizemini gizli tutacağına yemin et. Kendisinde mükemmelleşen iyiliği gören babamız, sessizliğin gizemlerini gizli tutmuştur. Yemin etmiştir ve tereddüt etmeyecektir. İşte yemini:

--- SAYFA 115 ---

114 "Bu sırları saklayacağıma, kimseye söylemeyeceğime ve İyî'den yaratılışa geri dönmeyeceğime, her şeyin üstünde olan İyiliğe yemin ederim." Bu yemini ettiğinizde İyiliğe girersiniz ve gözün görmediğini, kulağın duymadığını, insan kalbinde doğmamış olanı görürsünüz. Canlı sudan, çamaşırlardan, köpüren canlı su pınarından içersiniz. Ve sular sulardan ayrılmıştı ve gökkubbenin altındaki sular kötü yaratığa aittir. Onlarda dünyevi ve psişik olanlar yıkanır. Gök kubbenin üzerindeki sular İyiliğe aittir ve canlıdır. Elohim'in yıkandıktan sonra yıkanması gibi, ruhsal olan ve yaşayan da onlarda yıkanır. Tereddüt etmedi. Yaratıcıların Efsanesi Kozmosu yöneten henüz üretilmemiş üç prensip vardı: iki erkek ve bir dişi. Eril ilkelerden birine İyilik denir ve yalnızca o bu sıfatı taşır ve her şeyi önceden bilir. Diğer erkek prensip ise dünyada doğan her şeyin babası olarak adlandırılır, öngörüsü yoktur, tanınmaz ve görünmezdir. Kadın öfkeli. Hiçbir şeyi önceden bilmiyor ve iki zihni ve iki bedeni var. Herodotos'un mitinde olduğu gibi yukarıda bakire, aşağıda engerektir.² Hem Edem³ hem de İsrail olarak anılır. Bunlar kozmosun ilkeleridir, her şeyin içinden çıktığı kökler ve havuzlardır ve dünyada başka hiçbir şey yoktur. Daha önce hiçbir şey bilmeyen baba, yarı bakire Edem'i görünce onun için yandı ve babaya Elohim adı verildi⁴ ve Edem, Elohim için aynı şekilde yandı. Onların arzusu

--- SAYFA 116 ---

115 onları tek bir sevgi birliğine çekti. Bu birleşmeden baba, Edem aracılığıyla kendisine on iki melek tohumladı. Baba melekleri Mikail, Amin, Baruk, Cebail, Esaddaeus, 'dir.⁵ Anne melekleri Babel, Achamoth, Naas, Bel, Belias, Şeytan, Sael, Adonaios, Kauithan, Firavun, Karkamenos ve Lathen'dir. Bu yirmi dört kişiden baba tarafı her konuda babanın yanında yer alır ve onun iradesine itaat eder, anne tarafı ise anneleri Edem'i dinler. Ortak alanları cennettir ve Moşe'nin bize Edem'in yüzünün önüne "Tanrı Cennet'in doğusuna cenneti dikti" dediğini ve bu nedenle her zaman cennete, yani meleklerine baktığını söyler. Cennet meleklerine alegorik olarak ağaçlar denir ve hayat ağacı üçüncü baba meleğidir ve adı Baruh'tur, iyiliği ve kötülüğü bilme ağacı ise üçüncü anne meleğidir ve o Naas'tır. Moşe bu şeyleri gizlice söyledi çünkü herkes gerçeği kavrayamaz. Adem ile Havva'nın Yaratılışı Cennet, Elohim ve Edem'in sevgisi yoluyla ortaya çıktıktan sonra, Elohim'in melekleri en iyi dünyanın bir kısmını aldılar (Edem'in hayvani, çıplak kısmından değil, yukarı, uygar bölgelerinden) ve bu güzel dünyadan insanı yarattılar, ama hayvani topraklardan vahşi hayvanlar ve yaratıklar geldi. İnsanı, birlikteliklerinin ve sevgilerinin sembolü haline getirdiler ve güçlerinin bir kısmını ona yerleştirdiler. Edem ruhu, Elohim ise ruhu sağladı. Adam Adam, Edem ile Elohim'in düşününün ebedi sembolü olan aşklarının mührü ve hatırasıydı.

--- SAYFA 117 ---

116 Ve Moşe'nin yazdığı gibi, Havva bir imge ve simgeydi ve Edem'in mührü sonsuza kadar korunmuştu. Edem, Havva'ya ruhu, Elohim ise ruhu yerleştirdi. Ve onlara şu emirler verildi: "Verimli olun, çoğalın ve yeryüzüne hakim olun." Edem, bir çeyiz gibi tüm gücünü Elohim'e vermiştir ve bugüne kadar, o ilk evliliği taklit ederek, Edem'in Elohim'e karşı uyguladığı kutsal ve kalıtsal bir yasaya uyarak, bir kadın kocasına çeyizle gelir. Melekler Bölünmüştür Moşe'ye göre, gök, yer ve içindekiler de dahil olmak üzere her şey yaratıldığında, annenin on iki meleği dört prensibe bölünmüştü ve her çeyreğe bir nehir adı verildi: Pışon, Gihon, Dicle ve Fırat. Bu dört parçaya toplanmış on iki melek, evrenin etrafında döner ve evreni yönetir. Dünya üzerindeki otoriteleri Edem'den geliyor. Sonsuza dek aynı bölgede değiller, dairesel bir koro halinde, görevlerine göre sabit aralıklarla ve dönemlerde bir yerden bir yere hareket ediyorlar. Pışon'un melekleri bir bölgeyi yönettiklerinde, o zaman kıtlık, sıkıntı ve sıkıntı dünyanın o kesimini kötü etkiler; çünkü onların yönetim kriteri açgözlülüktür. Ve her bölgede, her güce ve doğaya göre kötü zamanlar ve hastalıklar gelir. Nehirler gibi akan bir kötülük seli var ve sürekli dünyanın dört bir yanından Edem'in iradesi her çeyreği kontrol ediyor. Elohim'in Yükselişi

--- SAYFA 118 ---

117 Kötülüğün gerekliliği şu duruma sahiptir: Elohim ve Edem karşılıklı sevgi içinde kozmosu yarattıklarında, Elohim, yaratımlarının herhangi bir elementten yoksun olup olmadığını görmek için cennetin en yüksek kısmına çıkmayı seçti. Doğası gereği meleklerini yanına aldı ve ayağa kalktı ve toprak olan Edem'i yukarıya doğru takip etmeyi reddeden Edem'i aşağıda bıraktı. Elohim göğün üst sınırına ulaştığında, yarattığı güneşten daha güçlü bir ışık gördü ve şöyle dedi: "Girebilmem ve Rab'bi tanımam için kapıları açın. Ben kendimi Rab sanıyordum!" Işıktan bir ses duydu: "Burası lordun kapısı. Sadece oradan geçin." Kapı hemen açıldı ve baba, melekleri olmadan İyiliğe gitti ve gözün görmediğini, kulağın duymadığını ve insan kalbinde doğmamış olanı gördü. İyi ona, "Sağ yanıma otur" dedi. Baba İyi'ye, "Yarattığım evreni yok edeyim. Ruhum insanların arasına hapsedildi. Onu geri almak istiyorum" dedi. Bunun üzerine İyi ona şöyle dedi: "Benden gelen hiçbir şey kötü olamaz. Arkadaşınla seni seviyorum ve Edem dünyayı yarattı. Edem yaratılışı dilediği kadar korusun, ama sen benimle kalmalısın." Edem'in Cevabı Daha sonra Edem, Elohim tarafından terk edildiğini anladı ve üzüntüyle melekleri etrafına toplamaya ve onun dönüşünü uyandırmak için kendini parlak bir şekilde süslemeye başladı. Fakat Elohim artık İyi'nin kontrolü altında Edem'e inmiyordu. Bunun üzerine Edem, buradaki tanrıça Afrodite anlamına gelen Babel'e, insanlar arasında zina ve boşanmayı teşvik etmesini emretti.

--- SAYFA 119 ---

118 böylece Elohim'den ayrıldığında, insanlardaki Elohim'in ruhu da kendisi, terk edilmiş karısı Edem gibi acı çeksin, eziyet çeksin ve acı çeksin. Ve Edem, üçüncü meleği Naas'a, insanlardaki Elohim'in ruhuna mümkün olan her türlü işkenceyle işkence yapması için büyük yetki verdi, böylece bu ruh aracılığıyla, Edem'i antlaşmalarını soğukkanlı bir şekilde ihlal ederek terk eden Elohim'in kendisi de işkenceye maruz kalabilecekti. Elohim Meleği Baruh'u Gönderiyor Baba Elohim bunları görünce, tüm insanlarda yaşayan ruhu teselli etmesi için kendi üçüncü meleği Baruh'u gönderdi. Baruk geldiğinde cennetin ortasında, Edem meleklerinin arasında durdu. Cennet, aralarında bulunduğu meleklerdi ve insanlara "iyiyi ve kötüyü bilme ağacı" olan Naas ağacı hariç, cennetteki her ağaçtan yemelerini emretti. Edem'in diğer on bir meleğine itaat edebilirlerdi, çünkü tutkuları olmasına rağmen emre itaatsizlik etmezler. Ancak Naas itaatsizlik etti. Havva'ya yaklaştı ve onu baştan çıkardı ve onu baştan çıkardı ki bu bir ihlaldir ve Adem'e yaklaştı ve bir çocukken onunla oynadı ki bu bir ihlaldir. Böylece zina ve oğlancılık doğdu. O zamandan beri kötülük ve iyilik insanları yönetiyor. Tek bir kaynaktan başladı. Baba, İyiliğe yükseldiğinde, yükselmek isteyenlere yol göstermiş ve Edem'i bırakarak, insanlarda kendi ruhuna yönelik kötülüğü başlatmıştır. Baruh Bir Kurtarıcı Arıyor

--- SAYFA 120 ---

119 Baruk Moşe'ye gitti ve onun aracılığıyla İsrailoğullarına onları İyiliğe döndürmeleri için konuştu, ancak Edem'in üçüncü meleği Naas onun yolunu kesti. Edem'in kendisine, Moşe'ye ve tüm insanlara verdiği ruh aracılığıyla Naas, Baruch'un emirlerini silmiş ve yalnızca Naas'ın emirleri duyulmuş ve böylece ruh ruha, ruh da ruha karşı çıkmıştır. Ruh Edem'dir, ruh ise Elohim'dir ve her biri hem erkekte hem de kadındadır. Daha sonra Baruh, insanlarda yaşayan ruhun duyabilmesi ve Edem'den ve onun yozlaşmış yaratıklarından, bir zamanlar baba Elohim'in kaçtığı gibi kaçabilmesi için peygamberlere gönderildi. Ancak Naas, eski taktiklerini kullanarak, Baruch'un Elohim'in emirlerindeki sözlerini küçümseyen, baştan çıkardığı insanların ruhuna babanın ruhunu sürükledi. Sonra Baruh sünnetsizlerden bir peygamber olan Herakles'i seçti ve onu Edem'in on iki meleğine boyun eğdirmesi ve babayı yaratılışın on iki kötü meleğinden kurtarması için gönderdi. Bunlar, Herakles'in aslan, hidra, yaban domuzu ve diğerleriyle başından sonuna kadar mücadele ettiği on iki görevdir. Ve bunlar, ana meleklerin gücüyle kendilerine verilen kavimlerin isimleridir. Tam muzaffer görüldüğü sırada, Babil veya Afrodite olan Omphale ona saldırıp onu baştan çıkardı ve gücünü ve Baruch'un Elohim tarafından emredilen emirlerini elinden aldı ve sonra onu kendi cübbesine, Edem'in gücüne, aşağıdan gelen güce sardı. Herakles'in kehanetleri ve çalışmaları hiçbir şeydi. Baruch Yeshua'yı Buluyor Sonunda, "Kral Herod'un günlerinde" Baruch, Elohim tarafından bir kez daha gönderildi ve Natzeret'e geldi ve Yeshua'yı buldu,

--- SAYFA 121 ---

120 Yosef ile Miryam'ın oğlu, koyun besleyen on iki yaşında bir oğlan çocuğuydu ve ona Edem'den Elohim'e, Edem'den Elohim'e kadar olup biten her şeyi ve olacakları anlattı. O şöyle dedi: "Sizden önceki tüm peygamberler baştan çıkarıldı, ancak dünyevi oğul Yeshua, baştan çıkarılmamaya çalışın ve insanlara sözü vaaz edin ve onlara baba ve İyilik hakkında bilgi verin ve İyiliğe yükselin ve hepimizin babası Elohim ile oturun." Yeshua'nın Çarmıha Gerilmesi ve Yükselişi Ve Yeshua meleğe itaat etti. "Tanrım, her şeyi yapacağım" dedi. Bunu doğruladı. Naas da onu baştan çıkarmak istedi ama başaramadı. Yeshua, Baruch'a olan inancını korudu. Bunun üzerine Naas onu baştan çıkaramadığı için öfkeleni ve onu çarmıha gerdirdi. Yeshua bedenini ağacın yanındaki Edem'e bıraktı ve İyiliğe yükseldi. Ona, "Kadın, işte oğlun" dedi. Ruhunu ve dünyevi bedenini terk etti ama ruhunu babasının ellerine verdi ve sonra İyiliğe yükseldi. Alegorik Yorumlar İyi, her şeyden önce var olan Priapos'tur. Her şeyi yaptığı için kendisine Priapos adı verilmiştir. Yani her yerdeki tapınaklarda tüm yaratıklar tarafından onurlandırılır. Yollarda, her şeyden önce yarattığı için, sebebi olduğu yaratılışın meyvelerini, meyvelerini taşıyarak yürür. Şimdi, kuğunun Leda'nın üzerine yattığını ve ondan bir çocuk doğurduğunu duyunca,

--- SAYFA 122 ---

121 Kuğu Elohim'dir ve Leda Edem'dir. Kartalın Ganymede'nin üzerine geldiğini söylediklerinde kartal Naas, Ganymede ise Adem'dir. Birinin Danae'ye altının geldiğini ve ondan bir çocuk doğurduğunu söylediğini duyduğunuzda, altın Elohim'dir ve Danae Edem'dir. Bu şekilde masallar benzer mitlerle karşılaştırılarak yorumlanır. Peygamberler "Dinle, gök ve dinle, yer, Rab konuştu" dediğinde, insanlardaki Elohim'in ruhu cennettir ve insanlardaki ruhla yaşayan ruh da dünyadır. Efendi Baruch'tur ve İsrail Edem'dir ve Elohim'in karısının adı Edem ve İsrail'dir. "İsrail beni tanıımıyordu" Ve eğer benim İyilerden yana olduğumu bilseydi, babanın bilgisizliği yüzünden insanlarda yaşayan ruha eziyet etmezdi. Peygamberin, Edem'in Elohim'in arkasında olduğu gibi, "yeryüzünün efendinin arkasında zina yaptığı" için bir kadını zina etmesi için aldığı söylendiğinde, peygamber bu sözlerle tüm gizemi açıkça anlatır, ancak Naas'ın kötülüğü nedeniyle duyulmaz.

--- SAYFA 123 ---

122 12 İNCİN ŞARKISI İncinin Şarkısı1 bir prensin inci arayışını anlatan öyküleyici bir şiirdir. Şarkı Suriye dini geleneğinde ortaya çıkıyor ve Tomas'ın Elçileri'nde havari Thomas tarafından söylenen bir ilahi olarak sunuluyor. Şarkı söylerken prens, Mısır'da bir inci bulmak için doğudan nasıl gönderildiğini anlatır, ancak oradayken bir yılanla karşılaşır ve derin bir uykuya dalar. Prens, evinden gelen bir mektubun sözleriyle uyanır ve ayağa kalkar, bir irfan kıyafeti giyer ve doğu krallığına döner. İncinin Şarkısı, prenlere ait bir yolculuğun öyküsünü anlatır, ama aynı zamanda bir irfan ve kurtuluşun, hata içinde uyumanın ve ışığa uyanmanın, yalnızca bir inci için değil, aynı zamanda inciye sahip olmanın ruhsal faydası için yapılan bir arayışın, ışığa dönüşün de öyküsüdür. Yolculuk İçin Giyinmek Ben küçük bir çocukken babamın krallığındaki sarayında yaşarken, beni besleyen ailemin ihtişamı ve zenginliğinden mutluymken, ailem bana erzak verdi ve beni doğudaki evimizden bir göreve gönderdi. Hazine evlerinden benim için bir kargo hazırladılar. Büyük olmasına rağmen onu kendim taşıyabileceğim kadar hafifti; en yüksek evlerden altınları, Büyük Gazzak'ın gümüşünü, Hindistan'ın yakutlarını ve Kuşan diyarından opalleri tutuyordu ve beni sert bir şekilde kuşatmışlardı.

--- SAYFA 124 ---

123 demiri ezebilir. Aştan benim için diktikleri parlak zafer elbisemi ve boyuma uyacak şekilde dokunmuş mor togamı aldılar. Benimle bir antlaşma yaptılar ve unutmayayım diye bunu kalbime yazdılar: "Mısır'a inip, denizin ortasında bulunan ve homurdanan yılanın koruduğu tek inciye geri getirdiğinde, yine yüce elbiseni ve onun üzerine toğanı giyeceksin ve sıradaki kardeşinle birlikte krallığımızın varisi olacaksın." Ejderha ve Derin Uyku Doğuyu terk ettim ve iki kraliyet rehberim ile birlikte Mısır'a doğru yola çıktım çünkü yol tehlikeli ve zorluydu ve yalnız yürümek için çok gençtim. Doğudaki tüccarların buluşma yeri olan Maişan'ın sınırlarını aştım, Babil ülkesine geldim² ve Sarbug surlarına girdim. Mısır'a indiğimde ashabım beni bıraktılar. Doğruca yılanın yanına gittim ve onun yakınına bir hana yerleştim, incimi ondan almak için uyumasını bekledim. Yalnız olduğum için handa başkalarına yabancıydım, ama orada kendi halkımdan birini gördüm, doğudan gelen bir asilzade, genç, yakışıklı, sevimli, kralların oğlu, meshedilmiş biri ve o geldi ve yanıma yaklaştı.

--- SAYFA 125 ---

124 Ve görevimi paylaştığım kişiyi sırdaşım yaptım. Onu Mısırlılara ve kirli olanlarla temasa karşı uyardım. Sonra inciye çalmaya gelen bir yabancı olduğumdan şüphelenmemeleri ve yılanı bana karşı kıskırtmamaları için onlarınki gibi bir kaftan giydim. Bir şekilde benim onların vatandaşı olmadığımı öğrendiler, bana kurnazca davrandılar ve bana yemeklerini verdiler. Derin bir uykuya daldım. Kralların oğlu olduğumu ve krallarına hizmet ettiğimi unuttum. Ailemin bana gönderdiği inciye unuttum. Yedikleri yemeğin ağırlığıyla derin bir uykuya daldım. "İnciyi Hatırla" Bütün bunlar olurken ailem benim için biliyor ve üzülyordu. Krallığımızda herkesin kapımıza gelmesi gerektiği ilan edildi. Ve Partların kralları ve prensleri ve doğunun bütün soyluları Mısır'da kalmamam için benim adıma bir plan hazırladılar. Ve bana bir mektup yazdılar ve her soylu bunu kendi adıyla imzaladı: "Kralların kralı babanızdan, doğunun efendisi annenizden, sıramız olan kardeşinizden ve Mısır'daki oğlumuz size selam olsun! Uyanın ve uykunuzdan kalkın ve mektubumuzun sözlerini dinleyin! Kralların oğlu olduğunuzu hatırlayın ve hayatınızın köleliğini görün.

--- SAYFA 126 ---

125 Mısır'a gönderildiğin inciye hatırla! Adınız hayat kitabında anıldığında, kahramanlar kitabında okunduğunda, siz ve kardeşiniz krallığımızı miras aldığınızda giyebileceğiniz ihtişamlı elbisenizi ve muhteşem pelerininizi hatırlayın. Konuşma Kuşu Ve haberci olarak görev yapan mektup, Babil'in kötü çocuklarına ve Sarbug labirentinin vahşi iblislerine karşı kralın sağ eliyle mühürlendiği bir mektuptu. Tüm kanatlı kuşların kralı olan kartal şeklinde yükseldi; uçup yanıma kondu ve konuşmaya dönüştü. Onun sesi ve hışırtısıyla uyandım ve uykumdan uyandım. Aldım, öptüm, mührünü kırdım ve okudum. Ve kalbime yazılan sözler okumam için mektubun içindeydi. Kralların oğlu olduğumu ve özgür ruhumun kendi türünü özlediğini hatırladım. Mısır'a gönderildiğim inciye hatırladım ve korkunç, homurdanan yılanı büyülemeye başladım. Üzerine babamın ve doğunun kraliçesi annemin adını söyleyerek onu büyüleyerek uyuttum. İnciyi aldım ve onu babama taşımak için döndüm. O pis ve kirli giysilerimi çıkarıp tarlalarda bıraktım ve doğudaki vatanımızın ışığına doğru yoluma devam ettim.

--- SAYFA 127 ---

126 Mektubun Sesi Yoldayken beni uyandıran mektup, yoldaki bir kadın gibi yatıyordu.³ Ve o beni sesiyle uyandırdığı gibi, bir kehanet gibi ışığıyla da bana yol gösterdi. Çin ipeği üzerine yazılmıştı ve kendi formuyla önümde parlıyordu. Sesi korkumu yatıştırdı ve sevgisi beni cesaretlendirdi. Soldaki Sarbug ve Babil'in labirent duvarlarını hızla geçerek deniz kıyısındaki tüccarların limanı Maishan'a geldim. Çıkardığım zafer cübbem ve üzerindeki toga, Hyrcania'nın yükseklerinden ailem tarafından gönderildi. Bunlar inançları nedeniyle emanet edildikleri hazinedarların elindeydi ve ben çocukken onu babamın evinde bıraktığım için kaftanının ihtişamını unutmuştum. Gnosis Elbisesi Ona bakarken birden ayna gibi elbise beni yansıttı ve kendimi tek bir formda iki varlık olarak ayrı ayrı gördüm. Hazinedarlar bana bir elbise getirmişlerdi ama iki parça halinde, tek bir krallık mührü olan bir şekil gördüm. Bana zenginlik verdiler ve parlak işlemeli elbisem altın ve berillerle, yakutlarla, opallerle ve çok renkli sardonyxlerle renklendirilmişti.

--- SAYFA 128 ---

127'si yüksek evinde ona bağlanmıştı. Tüm dikişleri adamant taşlarla tutturulmuş ve üzerine rengârenk safirlerle dalgalanan kralların kralının resmi işlenmiştir. Onun her yerinin titrediğini, nabız gibi atan bir bilgi içinde marifetle hareket ettiğini ve konuşmaya hazırlanırken şarkılarını mırıldanarak bana doğru ilerlediğini gördüm. İndi ve şöyle dedi: "Onun için hareket eden benim. Onun için babamın evinde büyüdüm. Onun emekleriyle uyum içinde kendimi büyüdüğümü gördüm." Toga ve İnci Cüppe muhteşem hareketlerle bana doğru yayılıyor, beni onu almaya zorluyordu, aşk da beni onu almaya teşvik ediyordu, ben de uzanıp onu aldım ve renklerinin güzelliğini üzerime giydim. Parlak renklerden oluşan togamı etrafıma sardım. Orada giyindim ve selam ve tazim kapısına çıktım. Başımı eğdim ve onu bana gönderen babamın heybetine hayran kaldım. Ben onun emirlerini yerine getirmiştım, o da sözünü yerine getirdi. Onun şehzadelerinin kapısında onun soylularına karıştım. Benim aracılığım ile mutlu oldu ve beni kabul etti; ben onun krallığında onunla birlikteydim ve köleleri onu büyük bir sesle övdü.

--- SAYFA 129 ---

128 Yakında onunla birlikte kralların kralının kapısına gideceğimi ve hediyelerimle ve incimle birlikte onunla birlikte kralımızın huzuruna çıkacağımı bana söz verdi.

--- SAYFA 130 ---

129 13 SÜLEYMAN'IN ŞARKILARI Süleyman'ın Şarkıları veya Süleyman'ın Kasideleri1 de Suriye dini mirasından alınmıştır ve bu zengin şiir koleksiyonundaki bilgelik şiirlerinden birkaçı buraya eklenmiştir. Akademisyenler Süleyman Şarkıları'nın ne kadar gnostik olduğu konusunda hemfikir olmasalar da, onların unutulmaz güzelliği ve mistik tasvirleri Yahudi, Hristiyan ve gnostik mistisizm dünyasında bilgeliğin ve bilginin merkezi yerinin takdir edilmesine katkıda bulunur. Ezgi 15 Güneş, şafağı arayanlar için neşe kaynağıysa, benim sevincim de RAB'dir. O benim güneşimdir ve onun ışınları beni yukarı kaldırdı ve yüzümdeki tüm karanlığı kovdu. Gözlerim oldu ve onun gerçeğini duydum. Bilgi edindim ve o beni mutlu etti. Ben hata yolunu bıraktım, yanına gittim, o da beni kurtardı. Lütfuna göre bana verdi; güzelliğine göre beni yarattı. Onun ismiyle saflığı buldum. Onun lütfuyla yolsuzlukları döktüm. Ölüm benim yüzümden önce öldü. Cehennem benim sözümle ortadan kaldırılmıştır. Efendinin diyarında, iman edenlerin bildiği ölümsüz bir hayat ortaya çıkar ve aralıksız sürer. Ezgi 21 Rab'bin lütfu için kollarımı yukarı kaldırdım, çünkü o bağlarımı çözdü. Yardımcım beni kendi lütfuna ve kurtuluşuna yetiştirmişti.

--- SAYFA 131 ---

130 Karanlığı bir kenara attım ve ışığın giysilerini giydim. Ruhum acılardan, işkencelerden ve sakatlanmalardan arınmış bir bedene kavuştu. Tanrının düşüncesi beni geri getirdi. Onun bozulmaz dostluğundan beslendim. Işıktaki beni büyüttü. Onun yanına gittim, adını överek ve haykırarak. Kalbimin ağzıma dolmasını sağladı. Dudaklarımda parlamasını sağladı. Yüzümde lordun sevinci büyüdü. Övgüm patladı. Şarkı 35 Rab'bin çiyi beni sessizlikle yıkadı ve başımın üzerinde beni koruyan bir barış bulutu yükseldi. Bu benim kurtuluşum oldu. Herkes dehşet içinde titredi. Duman ve yargı yaydılar ama ben gölgeden, temelden daha fazlası olan efendimin yanında sessiz kaldım. Beni bir çocuk gibi annesinin yanında taşıdı. O bana sütünü, çiğini verdi, ben de onun lütfuyla büyüdüm ve onun mükemmelliğinde dinlendim. Ruhum gök kubbeyi işaret ederken ellerimi uzattım ve beni kurtaran kişiye doğru yukarı kaydım.

--- SAYFA 132 ---

131 14 POIMANDRES Poimandres¹ başlıklı Hermetik metin, üç kez en büyük Hermes olan Hermes Trismegistos'a atfedilen bilgi ve bilgeliğin vahiyleri geleneğinde önde gelen metinlerden biridir. Bu Hermetik vahiyler Corpus Hermeticum adı verilen bir koleksiyon oluşturur ve mevcut metin bu koleksiyondaki ilk belgedir. Bu metinde adı "insanın çobanı" anlamına gelebilecek Poimandres figürü, bilgi arayışında olan bir konuşmacıyla diyaloga giriyor. Poimandres, kendisinin mutlak gücün zihni ve ilk tanrı olduğunu belirtiyor ve evrenin kökeni, ilk insanın doğuşu ve ruhun kurtuluşu hakkında aydınlatıcı bilgiler sağlamaya devam ediyor. Poimandres, irfana sahip olanlar için son derece iyi olanın, aydınlanmanın doruklarına çıkmak ve ilahi hale gelmek olduğu sonucuna varır ve diyalogdaki konuşmacının ve Poimandres'in sadık bir okuyucusu olmayı seçebilecek herkesin hedefi budur. Poimandres Ortaya Çıkıyor Bir keresinde, var olan şeyler hakkında düşünmeye başladığımda, düşüncelerim son derece yükseklerle uçtuğunda ve bedensel duyularım, aşırı yeme ve yorgunluktan bunalan insanlar gibi uyku tarafından bastırıldığında, bana doğru gelen, bana ismimle seslenen ve "Ne duymak, görmek, öğrenmek ve bilmek istiyorsun?" diyen, muazzam ve sınırsız büyüklükte bir varlığın bana doğru geldiğini gördüğümü sandım. "Sen kimsin?" Söyledim. "Ben Poimandres'im" dedi, "mutlak güce sahip zihin. Ne istediğini biliyorum ve her yerde seninleyim." "Ben var olan şeyleri, onların doğasını öğrenmek ve Tanrı'yı bilmek istiyorum" diye cevap verdim. "Nasıl duymak isterim!" "Ne öğrenmek istediğini aklında tut, ben sana öğreteceğim" dedi.

--- SAYFA 133 ---

132 Yaratılış Vizyonu Bu sözlerle şeklini değiştirdi ve bir anda her şey önümde açıldı ve sınırsız bir manzara gördüm. Her şey hafifti, rahatlatıcı ve mutlu bir ışıktı. Ve bakarken büyülendim. Ama çok geçmeden keskin ve korkunç bir karanlık, kıvrılmış bir yılan gibi yavaş yavaş indi ve karanlığın, tarif edilemez bir şekilde çalkantılı, ateşten duman çıkarır gibi, tarif edilemez bir ağıt sesi çıkaran sulu bir maddeye dönüştüğünü gördüm. Ve ardından ateşin sesine benzeyen anlaşılabilir bir çığlık. Işıktan, sulu maddenin üzerine kutsal bir sözcük indi ve ben bu sözcüğün ışığın sesi olduğunu düşündüm; ve sulu maddenin içinden karışmamış ateş sıçradı ve yukarıya doğru yükseldi. Ateş hızlı ve şiddetliydi ve hafif olan hava, topraktan ve sudan ateşe doğru yükselirken nefesi³ takip ediyordu, öyle ki nefes ateşten asılı kalmış gibi görünüyordu. Ancak toprak ve su birbirine karışmış durumdaydı ve toprak sudan ayrı görüleliyordu. Tüm bu unsurlar, üzerlerinde uçan kelimenin nefesiyle duyulabilir bir hareket halinde tutuluyordu. Poimandres Işık ve Zihindir Sonra Poimandres bana şunu sordu: "Bu vizyonun ne anlama geldiğini anlıyor musun?" "Anlayacağım." dedim. "Ben o ışığım" dedi, "ve ben zihinim, sulu madde karanlığın içinden ortaya çıkmadan önce var olan ilk tanrıyım. Ve zihinden çıkan parlak söz, tanrının oğludur." "Ne bakımdan?" "İçinde gören ve işiten şeyin, efendinin, yani oğlunun sözü olduğunu anla, ama akıl, baba olan tanrıdır. Ve onlar birbirlerinden ayrılmamışlardır, çünkü onlar yaşamla birleşmişlerdir." Teşekkür ederim, dedim. "Ama ışığı düşünün ve onu anlayın." Her Şeyin Geldiği Yer Bunu söyledikten sonra uzun bir süre bana dikkatle baktı ve ben onun görünüşünden titredim. Başımı kaldırdığımda, sayısız güçlerden oluşan, sınırsız bir kozmos haline gelen ışığı zihnimde gördüm.

--- SAYFA 134 ---

133 ve kudretli bir güç tarafından kontrol altına alınan yangın yerinde tutuldu. Poimandres'in sözlerinden gördüğüm ve anladığım şey bu. Şaşırdım ve benimle tekrar konuştu. "Zihninizde sonsuz ve başlangıçtan önceki arketipik formu gördünüz." "Peki doğanın unsurları nereden geliyor?" Diye sordum. "Sözü alan ve güzel dünyayı gören ve taklit eden Tanrı'nın iradesinden. Doğanın sulu maddesi, sözü aldı ve kendisini çeşitli unsurlarından düzenli bir dünya haline getirdi ve bir canlı yaratıklar soyu ortaya çıktı. Başka bir Akıl, Tanrıça" "Ve hem erkek hem dişi, hem hayat hem de ışık olan ilk akıl, başka bir akıl, yaratıcıyı kelime aracılığıyla tasarladı ve ateş ve nefesten oluşan bu ikinci akıl, kendi içlerinde yer alan yedi hükümdar oluşturdu. duyularla algılanan dünyanın yörüngesinde döner. Onların hükümetine kader denir. "Birdenbire, tanrının sözü doğanın aşağıya doğru hareket eden unsurlarından cennetin saf bedenine sıçradı ve yaratıcının zihniyle birleşti. Çünkü söz akılla tek bir özden oluşuyordu. Ve doğanın alt unsurları sözsüz, yani mantıksız bırakıldı ve salt madde haline geldi. "Artık tanrının sözü, yöneticilerin kürelerini kuşatmak ve onları sabit bir başlangıç veya kararlılık olmaksızın gök gürültüsü gibi bir hızla döndürmek için sözle birlikte çalıştı. biter, çünkü devrimleri bittiği yerde başlar. Ve aklın iradesine göre doğanın alt unsurları, söze sahip olmadıkları için akıldan yoksun hayvanlar haline geldi. Ve hava kanatlı yaratıkları, su da balıkları doğurdu ve o zamana kadar aklın iradesine göre toprak ve su birbirinden ayrıldı. Ve toprak dört ayaklı yaratıkları, sürünen şeyleri, vahşi ve evcil hayvanları doğurdu. Her Şeyin Babası Akıl, İlkel Bir İnsan Doğurur "Ama her şeyin babası, hayat ve ışık olan akıl, kendisi gibi bir insan doğurdu. Ve onu kendi çocuğu gibi sevdi, çünkü çok güzeldi, babasının benzerliğini taşıyordu. Ve Tanrı çok memnun oldu.

--- SAYFA 135 ---

134 kendi güzelliğiyle ilk insanda4 yarattı ve yarattığı her şeyi ona teslim etti. "Ve ilk insan, göğün en yüksek katında yer aldı ve onun yazarı, ateş bölgesine hükmeden kardeşi yaratıcı tarafından yapılan şeyleri gözlemledi. Artık insan, ateşten yapılan şeyleri gördüğüne göre, kendine ait şeyler yaratmak istedi. Babası da buna izin verdi. Yöneticiler de onu sevdiğinden, her biri ona kendi doğasından bir pay verdi. "İnsan, onların özelliklerini öğrendiğinde, yöneticilerin sınırlayıcı yörüngelerini kırmak ve Ateşe hükmeden kişinin gücünü paylaşın. İnsan Doğa Alemine İner "Sonra ölümlü yaratıklar ve akıl dışı hayvanlar dünyası üzerinde tüm otoriteye sahip olan ilk insan, uyumun içinden eğildi ve tonozu kırarak aşağı doğaya tanrının güzel formunu gösterdi. Doğa, tanrının güzel formunu görünce insana sevgiyle gülümsedi, çünkü insanın harikulade güzelliğinin suya yansıdığını ve gölgesinin yerdeki gölgesini görmüştü. İnsan da bu formu görünce ona benzer bir form gördü. Ve arzusu anında gerçekleşti ve mantıksız bir formda yaşamaya başladı. Ve doğa sevdiği kişiyi kabul etti, onu kucakladı ve birbirlerine karıştılar, çünkü onlar aşıktı. "İşte bu yüzden insan, dünyadaki tüm yaratıklar arasında iki yönlüdür: bedeniyle ölümlü ama ebedi insanla ölümsüz. Ölümsüz olmasına ve her şeye gücü yetmesine rağmen, kadere tabi olduğu için ölümlülüğü de çeker. Küreler âleminin üstünde olmasına rağmen kaderin kölesidir. Erkek ve dişi olmasına rağmen, erkek ve dişiye barındıran bir babadan doğmuş olmasına ve babası gibi uykusuz olmasına rağmen, aşka ve unutkanlığa yenik düşmüştür. Yedi Dünyevi İnsan Doğdu

--- SAYFA 136 ---

135 Bundan sonra dedim ki, "Ey akıl, gerisini bana anlat. Ben de senin öğretişini seviyorum." Ve Poimandres cevapladı, "İşte bugüne kadar gizlenen sır. İlk insanla iyice karışan doğa, çok harikulade bir mucize yarattı. İnsanın kendi içinde, sana söylediğim gibi, ateş ve havadan oluşan yedi hükümdarın kürelerinden oluşan dünyası vardı. Doğa hemen yedi hükümdarın doğalarına karşılık gelen yedi insanı yarattı ve bunlar çift cinsiyetli ve yüceydi." Sonra dedim ki, "Ey Poimandres, güçlü bir arzu beni ele geçirdi ve daha fazlasını duymak istiyorum. Durma." "Sessizlik," diye yanıtladı Poimandres. "Henüz ilk konuşmayı bitirmedim." "Bakın, sustum" dedim. "Bu yedi insan şu şekilde doğmuşlardır: Doğa vücutlarını meydana getirmiştir. Toprak dişi element, su üretken erkek elementi; ateşten doğası, eterden ruhu doğmuştur. Doğa onların bedenlerini insana benzer şekilde ortaya çıkarmıştır. Ve hayat ve ışıktan oluşan insan, ruh ve akıl olmuş; hayattan ruh, ışıktan akıl olmuştur. Ve duyular dünyasındaki tüm yaratıklar bir devrin sonuna kadar öyle kalmıştır. Erkek ve Dişi Yaratılmıştır "Şimdi size duymak istediklerinizi anlatacağım. O devir tamamlanınca her şeyi birleştiren bağ Allah'ın izniyle gevşedi. Çift cinsiyetli olan tüm canlılar birdenbire ikiye bölündü ve ilk insan aynı anda hem erkek hem de dişi oldu. Tanrı hemen kutsal bir söz söyledi: 'Ey yaratıklar ve yaratıklar çoğalın ve çoğalın. Ve akıl sahibi olan insanoğlu, kendini ölümsüz olarak tanısin ve ölümün nedeninin eros olduğunu bilsin.' "Ve Tanrı bunu söylediğinde, O'nun takdiri,6 kader ve küreler dünyası aracılığıyla, erkek ve dişiyi bir araya getirdi ve nesiller oluşturdu. Ve tüm yaratıklar, türlerine göre çoğaldı. Ve kendini tanıyan, yüce olan o yüce iyiliğe kavuştu; oysa arzuya, beden sevgisiyle saptırılan kişi, duyular dünyasının karanlığında dolaşacak ve ölümün acısını çekecektir." Yaşam ve Ölüm

--- SAYFA 137 ---

136 "Peki cahiller nasıl bir günah işlerler ki kendilerini ölümsüzlükten mahrum bırakabilirler?" Diye sordum. "Sana söylediklerimi hiç düşünmemiş gibisin. Sana dikkat etmeni söylemedim mi?" "Anlıyorum, hatırlıyorum ve aynı zamanda size teşekkür ediyorum." "Anladıysan bana cahillerin neden ölümü hak ettiğini söyle." "Çünkü maddi bedeninin kaynağı, duyular dünyasındaki bedeni oluşturan sulu maddenin geldiği iğrenç karanlıktır ve ölüm, onun susuzluğunu bu bedenden giderir." "Doğru anladınız. Peki ama neden, Tanrı'nın sözüne göre, kendini tanıyan ve bilen kişi iyiliğe giriyor?" Ben de şöyle cevap verdim: "Çünkü her şeyin babası ışık ve hayattan ibarettir ve ondan insan doğmuştur." "Haklısın. Işık ve yaşam, insanların geldiği tanrı ve babadır. Ve eğer sizin de ışık ve yaşamdan yaratıldığınızı öğrenirseniz, ışığa ve yaşama geri dönersiniz." Poimandres bunları söyledi. Tanrısız ve Tanrısızlar Arasında Aklın Yeri "Ama söyleyin bana" dedim, "nasıl hayata döneceğim, çünkü Tanrı bana 'Düşünen kişi kendini bilsin' dedi. Bütün insanların bir akli yok mu?" "Böyle konuşma, çünkü ben kutsal, iyi, saf ve merhametli olanın yanındayım ve varlığım onlara bir yardımdır ve bir anda her şeyi tanır ve sevgi dolu Tanrı'nın merhametini kazanırlar ve ona teşekkür ederler, onu övürler, ona ilahiler söylerler ve bağlılıkla ona dönerler. Ve bedeni ölüme bırakmadan önce bedensel duyulardan nefret ederler, çünkü nasıl çalıştıklarını bilirler. Ben, zihin, bedeninin işleyişinin amacına ulaşmasına izin vermeyeceğim. Kapıların koruyucusu olarak, kötü ve utanç verici enerjilerin yolunu kapatıyorum. "Ve ben aptal, kötü, kurnaz, kıskanç, açgözlü, canı ve tanrısızlardan çok uzağım. Ben yerimi böyle bir insanı ateşin keskinliğiyle ziyaret eden, onun duyularını delip geçen ve onu daha büyük bir cezaya maruz kalsın diye daha fazla kanunsuzluğa sürükleyen intikamcı şeytana bırakıyorum. Karanlık mücadelesine hiç ara vermeden ve sınırsız iştahına yenik düşerek, kendine daha büyük azap ve daha sıcak ateş yaşıyor.

--- SAYFA 138 ---

137 Ruhun Yedi Bölgeden Yükselişi "Akıllı, bana her şeyi iyi öğrettin. Ama bana yükseliş hakkında daha fazlasını anlat. Nasıl hayata döneceğim?" Bunun üzerine Poimandres şöyle dedi: "Önce, maddi bedeninizin çözülmesiyle karakterinizi şeytana teslim edersiniz. İmajınız kaybolur. Bedensel duyular kendi kaynaklarına döner, evrenin bir parçası olur ve yeni yollarla birleşerek başka işler yapar. Ve öfke ve arzu düşüncesiz doğaya girer. "Ve sonra insan uyumun içine, kürelerin dünyasına yükselir. İlk bölgede büyüme ve azalma gücünü, ikincisinde kötülüğün entrikalarını, üçüncüsünde şehvetin kurnazlığını, dördüncüsünde otoriter kibrini, beşincisinde kutsal olmayan cesaretini ve aceleciliğini, altıncısında kötü yollarla zenginlik peşinde koşmasını ve yedinci bölgede kötü niyetli yalanı arkasında bırakır: hepsi güçsüz kılınır. Sekizinciye Girmek ve İlahi Olmak "Sonra ahengin kuvvetiyle çırlıçıplak soyunarak sabit yıldızların sekizinci küresine girer ve kendi enerjisiyle orada diğerleriyle birlikte kalır, babaya ilahiler söyler. Diğerleri de onun gelişine sevinirler. Orada yaşayanlara benzer şekilde sekizinci kürenin özünde yer alan ve tanrıya özel bir sesle şarkı söyleyen güçleri duyar. Sırayla babaya doğru hareket ederler. Teslim olurlar. Güçler haline gelirler ve tanrıdadırlar. İrfan sahibi olanların iyiliği, amacı budur: "O halde neden tereddüt ediyorsunuz? Madem her şeyi benden aldın, neden kendini değerlilere rehber yapmıyorsun ki, insanlar senin aracılığıyla Tanrı tarafından kurtarılsın?" Ve bunları söyledikten sonra Poimandres gözlerimin önünde güçlere karıştı. Vaaz Vermek İçin İleriye Gitmek Herkesin babasına teşekkür ettim ve kutsadım ve her şeyin doğası hakkında ve yüce bir vizyonla güçlenip eğitilerek gönderildim. Ve güzellik, takva ve irfan sahibi insanlara vaaz vermeye başladım: "Ey topraktan doğmuş, sarhoşluğa, uykuya ve Allah'ı bilmemeye teslim olmuş insanlar, sarhoşluğunuzu ve mantıksız uykunuzu sonlandırın."

--- SAYFA 139 ---

138 Bunu duyunca etrafıma toplandılar. Ben şöyle dedim: "Ölümsüzlüğün tadını çıkarma gücü size verilmişken, neden ölümü kabul ettiniz? Yolunuzu değiştirin, sapıklıkla yürüyen ve cehaletle arkadaşlık eden sizler. Karanlıktan kurtulun ve ışığı yakalayın. Yolsuzluktan vazgeçin ve ölümsüzlüğe kavuşun." Ve onlardan bazıları benimle alay edip beni terk ettiler; çünkü kendilerini ölüme teslim etmişlerdi. Ama diğerleri onlara öğretmem için bana yalvardılar ve kendilerini ayaklarıma attılar. Onları büyüttüm ve insanlara rehber oldum, onlara Tanrı sözünü ve nasıl kurtulabileceklerini öğrettim. Ve onlara bilgelik sözleri ekdim ve onlar şifalı suyla beslendiler. Akşam olup güneş ışınları solmaya başlayınca onları Allah'a şükretmeye çağırdım. Ve şükran gününü tamamladıklarında her biri kendi yatağını aradı. Poimandres'in hayırseverliğini ve umutlarımın nasıl gerçekleştiğini kaydettim. Çünkü bedenin uykusu ruhun uyanışı, gözlerimi kapamam gerçek görüş, sessizliğim iyiliğe gebe, sözlerim iyi şeylerin ifadesi oldu. Ve tüm bunlar benim başıma geldi, çünkü bunu kendi zihnimden, yani mutlak egemenliğin sözünü ve aklını Poimandres'ten almıştım. Tanrıdan ilham aldım, tanrısal fikirli oldum ve gerçeğe geldim. Baba Tanrı'ya övgüler Böylece tüm ruhum ve gücümle baba Tanrı'ya şükrediyorum: Kutsal, her şeyin babası olan, her başlangıçtan önce gelen Tanrı'dır. Kutsal, iradesini kendi güçleriyle yerine getiren tanrıdır. Kutsal, bilinmek isteyen ve kendisine ait olanlar tarafından bilinen Tanrı'dır. Sen kutsalsın, var olan her şeyi sözünle yarattın. Sen kutsalsın, tüm doğanın imgesi haline geldin. Sizler doğa tarafından biçimlendirilmeyen kutsalsınız. Sen kutsalsın, her türlü tahakkümden daha güçlüsün. Sen kutsalsın, her türlü yücelikten daha yücesin. Sen kutsalsın, her türlü övgüden üstünsün. Sadece sessizliğin çağırdığı, isimlendirilemez, tarif edilemez bir ruhtan ve yürekte gelen saf sözlerin teklifini kabul edin!

--- SAYFA 140 ---

139 Yalvarım, fitratımız olan marifetten uzaklaşmayayım. Beni güçle doldur ve lütfunla ırkımdan cahil olanlara, kardeşlerime, oğullarıma ve kızlarıma ışık getirmemi sağla. Bu nedenle inanıyorum ve şahitlik ediyorum. Hayata ve ışığa gidiyorum. Baba, seni korusun. Çocuğunuz, tam otoriteniz aracılığıyla bahsettiğiniz kutsal kurtuluşu paylaşmak istiyor.

--- SAYFA 141 ---

140 15 GİNZA Ginza1, güney Irak ve İran'ın bataklıklarından gelen ve şu anda dünyanın her yerindeki topluluklarda bulunabilen gnostikler olan Mandaean'ların kutsal kitabıdır. Ginza kelimesi "hazine" anlamına gelir ve metin zengin bir mitolojik, teolojik ve ritüel materyaller topluluğu içerir. Burada verilen Ginza'dan kısa seçmeler, Adem üzerinde çalışan yaratıcı tanrı Ptahil'i anlatırken, adı "yaşam bilgisi" anlamına gelen Mandaean ışığın elçisi Manda dHayye, insanın ruhu ve yaşamıyla ilgilenir. Ginza'da Tibil terimi fiziksel dünyayı, Adakas Ziwa Adem'in ışıltılı figürünü ve Ruha ise bilgeliğin düşmüş ruhunu belirtir. Ürdün nehrine yapılan atıf, Mandaean'ların vaftizle ilgili çıkarlarını yansıtır. Adem'i Yaratmak ve Ona Ruh Vermek Melek Ptahil geldikten sonra gezegenlere, "Adem'i yaratalım ve onu dünyanın kralı yapalım" dedi. Adem'i yaratıp yere yatırdılar ama onun ruhu yoktu. Ptahil, Adem'i temiz türbanıyla sardı. Onu cübbesine sardı. Işık hızla indi ve yardımcılarının hepsi onunla birlikte aşağı indi. Aşağı inen yardımcılar ruhlardan sorumlu adamlardır. Dünya olan ve bedeninin bulunduğu Tibil'e vardıklarında, Ptahil ruhunu bedenine atmak istediğinde, ben Manda dHayye ruhu cebinden çıkardım. Ptahil Adem'i kaldırdığında ben de onun kemiklerini kaldırdım.

--- SAYFA 142 ---

141 Ellerini onun üzerine koyduğunda ona hayat kokusunu soluttum. Vücudu ilikle doluydu ve içinde yaşamın ışıltısı konuşuyordu. Yaşamın ışıltısı onun içinde konuştuğunda, bedensel gövdesinin gözlerini açtı. Yaşamın ışıltısı onda konuştuğunda, ışık saçan Adem Adakas Ziwa onun yerine yükseldi. Manda dHayye, Işığın Elçisi Adem'i evine götürdüm. Adem'i kendi yerine, güçlü yaşamın evine, tahtında büyük yaşamın bulunduğu eve götürdüm. Geldim ve kötüler buldum, hepsi orada oturuyordu ve onlar orada otururken ruhun etrafına büyücülük ve büyü yaydım ve kötüler ruhu küçük parçalara ayırmak istediler. Onları gördüm ve temiz elbiselerimle parlardım. Uluyan ve ağlayan Ptahil Uthra'ya göründüm. Yaptığı şey yüzünden uludu ve ağladı. Dünyaları baştan çıkaran, gezegenlerin ve kötü yaratıkların baştan çıkarıcı annesi Ruha'ya göründüm. Ona isyancıları bastıran büyük gizemi gösterdim. Ona büyük gizemi gösterdim ama o kördü ve göremedi. Ona ikinci bir gizemi gösterdim. Sonra üzerine deve dizginlerini fırlatıp üçüncü bir sırrı gösterdim ve bir darbeyle kafasını yardım. Yaşamın Işık Varlığı Adem'i Ödüllendiriyor Yaşamın ışık varlığı Adem'in yaptığı şeyden dolayı, ışığın babası ona karşı nezaketle doluydu ve onun için bir bina inşa edilmesini ve onun için bir fidan dikilmesini emretti. Kendisi için bir Ürdün nehrinin hazırlanmasını emretti, böylece ölçüsü olduğu anda,

--- SAYFA 143 ---

142 yükselecek, kendi binasına yerleşecek ve babası Adakas Ziwa ile birlikte ışık yerinde yaşayacak ve ışık yerinde bir ışık varlığı olacaktı. RUH ŞARKILARI Adem Uykuya Sarılmış Hatasız bir elbiseyle, hiçbir şeyin eksik olmadığı hatasız bir elbiseyle uykuya sarılmışım. Hayat beni biliyordu: Adam uyuyordu. Uyandım. Ruh elimi tuttu. Işık beni karanlığa fırlattı, karanlık ışıkla doldu. Nurun doğduğu gün karanlıklar mağarasına gider. Işık bulutlarına geldi, ışık yerine gitti. Kurtarıcı Ruhla Konuşuyor, eğer söylediklerimi duyarsan ve sözüme karşı çıkmazsan, senin için büyük denizin üzerine bir köprü atacağım. Senin için bir baraj kuracağım ve isyancıların tutulduğu gözetleme kulesine kadar sana rehberlik edeceğim. Ateşin ve gökyüzüne değen dumanın arasından sana rehberlik edeceğim. Seni Ruha'nın yolunu kazdığı çifte çukurdan geçireceğim. Ve o yüksek dağın üzerinden

--- SAYFA 144 ---

143 Senin için yolu düzelteceğim. Bu duvarda, bu demir duvarda senin için bir gedik açacağım, sana tüm gücümle sarılacağım ve seni ışığın olduğu yere götüreceğim. Hayatı Sevmek, İyi İşler Yapmak Hayatı severken, ışığın elçisi Manda dHayye'nin en derin düşüncemi sakinleştirmesine izin verdim. Cumartesi akşamı geç saatlerde ve güzel pazar gününden önce cebime sadaka doldurdum ve tapınağın kapısına gittim. Ortak tabağa sadaka ve eklemek yığdım. Bir yetim buldum. Onu besledim. Bir dul buldum. Cebini doldurdum. Çıplak bir adam buldum ve ona çıplaklığı için bir elbise verdim. Bir mahkum buldum ve onu köyüne göndermenin bir yolunu buldum.

--- SAYFA 145 ---

144 16 MANDA AYİNİ'NDEN ŞARKILAR Burada verilen Manda Ayini'ndeki Şarkılar¹, Manda gnostiklerinin ritüel metinlerinden alınan örnekleri temsil etmektedir. Bu metinler, bu dünyaya yabancı olan fakir bir adamın, ışık sunan nazik bir varlığın ve hayatı anlatan bir mektubun şarkısını söylüyor. Son şarkı "Şarap kavanozları gibi olun" tavsiyesinde bulunuyor. FAKİR ADAMIN ŞARKISI Uzaklara Alınan Fakir Bir Adam Ben meyveden fakir bir adamım. Beni çok uzaklardan götürdüler. Ben uzaktayım. Ben hayatın konuştuğu fakir bir adamım. Ben uzaktayım. Işık varlıkları beni alıp götürdü. Beni iyilerden kötülerin yaşadığı yere taşıdılar. Beni her şeyin kötülük ve ateşle dolu olduğu kötülerin dünyasına yerleştirdiler. Ben bunu istemedim. Bu berbat yere gelmek istemedim. Gücüm ve ışığım sayesinde bu sefaletin üstesinden geliyorum. Aydınlanma ve övgüyle. Onların dünyasında yabancı kalıyorum. Babasız bir çocuk gibi kötülerin arasında duruyorum. Babasız bir çocuk gibi, bakılmayan bir meyve gibi. Yedi gezegenin sesini duyuyorum. Fısıldıyorlar. Kendi aralarında "Bu uzaylı nereden geliyor, bizim gibi konuşmuyor" diyorlar.

--- SAYFA 146 ---

145 Bana karşı öfkeli konuşmalarını dinlemedim. Nazik Işık Varlık Yaşam çığlığını duydu ve benim için hazırlanan nazik ışıklı bir varlık olan bir meleği gönderdi. Bana, mükemmelliğin evinde ışık varlıklarının konuştuğu gibi saf bir sesle söyledi. Dedi ki: "Zavallı adam, paniğe kapılma, korkma. Sakın 'Ben tamamen yalnızım' deme. Senin için gökkubbeyi yukarıya yaydık. Senin için gökkubbeyi yukarıya yaydık ve kuru toprak oluşturduk. Biz kuru toprak yaptık ve sağlam kara geldi ve suyun içinde durdu. Senin için güneş geldi, senin için ay gök kubbesine girdi, senin için zavallı, yedi gezegen ve zodyakın on iki yaratığı yörüngeye yerleştirildi. Aydınlık sağınızda oturuyor ve solunuzda ısıltılı bir ışık var. Doyuma ulaşınca kadar tohumunuzda güçlü olun. Ben size bol ve sınırsız bir ışık şalı getireceğim. Boynuna Dolanmış Bir Mektup İşte dünyadan ayrılan mühürlü bir mektup, hakikatle yazılmış, kudretli yaşamın mührünü taşıyan bir mektup. Bunu mükemmel olanlar yazdı ve inananlar sigortaladı. Onu nefsin boynuna dolayıp hayatın kapısına gönderdiler. Ruh akıllıca

--- SAYFA 147 ---

146 açık mektubu işaretlemek için parmağını kullandı. Şarap Kavanozları Gibi Ol Sen benim kanımdansın, doğruyu söyle. Yalancı dudaklarını kapat. Dış yüzü taze olan nar olmayın. Dış yüzü taze ama içi çürüyen mısır tohumlarıyla doludur. Güzel kokulu şarapla dolu şarap kavanozları gibi olun. Dış kabukları kil ve zifttendir, fakat içleri şarap kokuludur. Hayatın mesajı bağırıyor. Seçtiğimin kulakları, gelin ve beni duyun.

--- SAYFA 148 ---

147 17 KOPTİK MANİHEAN ŞARKI KİTABI Maniheizm, geç antik çağlardan ve sonrasında itibaren dünyanın en büyük dinlerinden biriydi. İranlı peygamber Mani tarafından kurulan bu dinamik dini gelenek, Hristiyan, Zerdüş, Budist ve gnostik temaları teolojisine ve uygulamasına dahil etti. Maniheist din neredeyse evrensel boyutlara ulaştı ve Güney Avrupa, Kuzey Afrika, Orta Doğu, Orta ve Doğu Asya'ya yayıldı. Maniheist dininin metinsel geleneği özellikle önemlidir ve Maniheist literatüründeki en etkileyici metinler arasında Kıpti Maniheist Şarkı Kitabının şarkıları ve ilahileri yer alır.¹ Mevcut koleksiyona dahil edilmek üzere seçilen şarkılar, dünyada güzel ama ezilen birinin özgürleşmesini ve aşağıdaki ışığın yukarıdaki ışığın ihtişamına geri dönüşünü kutlar. Uyuyan ruh, şafak vakti uyanır ve ışık vapuru güneşe, aya ve yukarıdaki âleme ulaşır. THOMAS'IN ŞARKILARI Şarkı 9: Aslan ve Güzel Kız Aslan güzel kızımı aldı. Onu yakaladı ve büyük ejderhasıyla birlikte inine sürükledi. Çukura girdiğinde aslan çığlık attı. Arkadaşları toplandı. Ejderha ısıklık çaldı ve tısladı. Bütün hayvanlar onun yanına toplanıp kükredi. Güçleri azalsın diye başka yerde kükreyerek kızımından saklandılar.

--- SAYFA 149 ---

148 Bu yüzden çığlığım, güçler arasında üstün olan güçlüye sesleniyor. Ben oğlum babama soruyorum. Elbisem evrenin üzerinde asılı duruyor ve şöyle diyor: Eğer büyük aslana haksızlık ettiysem, bırak beni şimdi ininde yesin. Eğer büyük ejderhaya haksızlık ettiysem, bırak beni burada yutsun. Ama eğer burada, ortasındaki aslana haksızlık etmediysem, bırakın ininden kaçayım ve kızımı ondan alayım. Hepimizin babası giysiyi üzerimize örtsün. Ağlarını çaktım. İnlerini açtım. Üzerine taş attım. Büyük ejderhayı yakaladım ve eşini tuzağa düşürdüm. Kızımı onlardan aldım ve onu hepsinden üstün tuttum. Altlarına çökünceye kadar tekerleklerine taş fırlattım ve kızım ile birlikte tüm ağlarını yok ettik. Büyük aslanı ve ejderhayı evrenin dışına sürdük ve adillerin köy diyarına geldik. Onlar da bunu biliyorlar. Kızımı ikinci bir sığınağın kalbinden karaya götürdüm. Artık onlar da mutlu. Ve bu, gelinin gelin odasına girdiği anda gerçekleşecek. Şarkı 12: İsa Bir Nehir Kazdı İsa evrende bir nehir kazdı. Adı tatlı olsa bile bir nehir kazdı. Kürekle kazdı

--- SAYFA 150 ---

149 gerçek. Onu bir bilgelik sepetiyle taradı. Oradan çıkardığı taşlar Lübnan'dan gelen tütsü damlaları. İçindeki tüm sular ışığın kökleridir. Üç gemi yelken açıyor. Nehirde yolculuk yaparak test ediyorlar. Biri dolu, biri yarı dolu. Üçüncüsü boş. Dolu gemi korkusuzca yol alıyor. Bir yarısı dolu. Boş olan boş gelir ve arkasında hiçbir şey bırakmaz. Gümrükte sıkıntı yaşayacak. Verecek hiçbir şeyi yok, gemide hiçbir şey yok. Onu fena halde parçalayıp limana geri gönderecekler. Cesetlerin çektiği acıyı gemi de çekecek. Boş. Onu aradılar ve hiçbir şey duymadı. Şarkı 20: Öküz Pamoun'un Çığlığı Bir öküzü duyun. Bir öküz olan Pamoun'un çığlığı. Merhamet. Dünyaları ağılatıyorum. Dünyanın çocukları bana ne verdi? İki ucu keskin baltalardan tutup beni bataklıklara sıkıştırdılar. Kalın ağaçları ve hatta ince ağaçları kestiler. Yalnız bırakmadılar. Yağlı ağaçtan bir sabanı kestiler. İnce olandan keskin bir üvendire yaptılar. Daha sonra bunu kendi eliyle bir boyunduruk yapan bir sanatçıya götürdüm.

--- SAYFA 151 ---

150 onu boynuma taktı ve arkamda asılı olan sabanı astı. Kaburgalarımı delmek için üvendirayı kullandılar. Sonra beni kasabın öküz besleyici oğlunun yanına götürdüler; Beni doğrayan, yabancı çadırlara dağıtan, uzak pazarlarda asan, kemiklerimi kimseden önce başıboş hayvanlara fırlatan kasabın oğluydu.² Beni sahiplerinden kurtarın. Beni satın almıyorlar. İçimdekini bile yakıyorlar. Öküz Pamoun'u dövmeyin. İçinizdeki ruh damarlarını sallayın.³ HERAKLEIDES'İN ŞARKISI Bir Araya Gelin Ey dünyanın oğulları, bir araya gelin ve göklerin mesajıyla gönderilen meleği dinleyin. Sen geldin ve bir topluluktun, sen geldin ve onlar senin içinde toplandılar. Bize göklerin mesajını anlat. Sen geldin ve eonlar sıralandı, sen geldin ve onlar senin içinde toplandılar.

--- SAYFA 152 ---

151 Bize göklerin mesajını anlat. Uyanın, uyuyanlar. Uyanın, uyuyanlar. Gökyüzünün mesajını alabildiğiniz mağarada uyuyun. Mesajın taşıyıcısı, göklerin mesajını duyurmak için ışık diyarından gelen mesajla yola çıkıyor. Dışarı gönderildi. Mesajı ona ileten ilk adama gülerek koştu. Gelip kapıları çaldı ve 'Hemen açın' diye bağırdı. Gökyüzünün mesajı var! Çağrı Duyuldu Çağrı, çağrı bir kez daha duyuldu. Ben geldim, toplandılar. Geldim ve tanrılar mutlu oldu. Geldim ve etrafıma toplandılar. Bakın mesaj bu! Geldim ve babam toplandı. Çağlar babanın etrafında toplandı. Bakın mesaj bu! Bakın mesaj bu! Arpçılar toplanmıştı ve kavallar gürültülüydü. Dışarı gönderildim ve herkesin babanın etrafında toplanmış olması havayı çok mutlu etmişti.

--- SAYFA 153 ---

152 Ben gönderildim ve duvarlar toprağa kazıldı ve kulelerin nöbetçileri onları koruyordu. Bakın mesaj bu! Ben dışarı gönderildim ve babam ışıklar ülkesindeki odasında uyuyordu. Bakın mesaj bu! Ben dışarı gönderildim, babam mutluydu ve bakireler onun etrafını sarmıştı. Bakın mesaj bu! Dışarı gönderildim ve demirleme yerlerindeki borular ses çıkarıyordu. Bakın mesaj bu! Ben gönderildim, deniz sakinleşti ve göklerin salı çekildi. Bakın mesaj bu! Ben gönderildim, gemiler karaya yanaştı ve limanlar güvenlik altına alındı. Bakın mesaj bu! Geldim ve duvarlar temellere oturtuldu ve kuledeki nöbetçiler onları korudu. Bakın mesaj bu! İSA'YA ŞARKI, 264 Beni Güneşe Gönderin Götür beni, ilk doğan. İlk şehrimden ışık yolu yayılıyor önüme.

--- SAYFA 154 ---

153 Birini arıyorum. Kurtarıcının eriyen görüntüsü aklıma geliyor. Ey ilki, bakirenin ışığı dokunuyor bana, lütuf veren üç meleğiyle gerçeğin en parlak tablosu. İlk doğan, gökyüzünün kapıları kurtarıcımın ışınları ve onun ışık portresiyle önümde uçuyor. Elbisemi toprakta bıraktım. Yaşlılık hastalıkları benimdi. Ölümsüz cübbeyi giyiyorum. Beni güneşe ve aya götür. Üç dünya üzerinde barış içinde ışık feribotu. İlk doğan, ben ışık odasında dinlenen kutsal bir gelinim. Zafer hediyemi saklıyorum. çalıştım; bu iyi. Benim sonum mutlu, sonsuz mülkiyettir. Ey ilk doğan, efendi Mani'ye, onun kutsal seçilmişlerine ve kutsanmış Meryem'in ruhuna zafer ve zafer. GEZGİN ŞARKISI Ah Ruh, Uyuyan Ey ruh, uyuyan. Siz uyuyanlar, siz uyuklayanlar, uyanın. Güneş senin üzerine doğar. Sabah, ölümlerin emirlerinin gerçeğidir, cesetler dirilmiştir. Burası soyguncuların yaşam alanı, dertlerin ve üzüntülerin evi. Onlar acımasız çöpçüler,

--- SAYFA 155 ---

154 çağrı duyulmuyor. Mahkumlara karşı yürekleri yok. Sana ağacı övüyorlar. İyi adam geldi. Mücevher çelengi, sen. Koyunlar dolaşırken çobanınız sizi arıyor. Asil ve hor görülen kralın seni istiyor. Melek kıyafetlerin, eskimeyen cüppelerin nerede?

--- SAYFA 156 ---

155 18 MANİ'YE BÜYÜK ŞARKI Mani'ye Büyük Şarkı¹, Maniheist şiirin geç dönem bir parçasıdır. Budist terminolojisini de içeren bu şarkıda Mani'nin Buda Mani olduğu anlaşılmakta ve gerçek yasayı vaaz etmesi ve acı çekenleri kurtarması nedeniyle övülmektedir. İddiaya göre Mani, insanların doğum ve yeniden doğuş çarkı olan samsara'yı aşmalarına ve nirvana mutluluğunu bulmalarına yardımcı olur ve Mani'nin kendisi de Budalığa ulaşır. Samsara'dan Kurtarıldınız Biz sefil ve hiçbir umudu olmayanlar, yolunuzun sonunu bulamadan samsara'nın² işkencesinde kalırdık. Bilgelik merdivenini sen kurdun, varlığın beş biçimini aşmamıza izin verdin,³ ve bizi kurtardın. Acı çekmekten zincire vurulmuş olan bizler, sana benzeyen Buda benzeri güneş tanrısını görmek için yeniden doğmaktan kurtarıldık. Geçici zevklere bağlı olanlar için gerçek yasayı vaaz ettin. Onları acı denizinden geçerek iyi nirvanaya taşıdınız.⁴ Dünyaya bağlılığın köküne bağlı olanlar için Budaların diyarına giden yolu açtınız, bir Sümeru erdem dağını yükselttiniz,⁵ sonsuz mutluluk bulmalarına izin verdiniz. Gurur suyuna düşenler için,

--- SAYFA 157 ---

156 Gerçek yasanın köprüsünü gösterdin. İyi yasaya ilişkin anlayışı onların yüreklerine taşıdınız. Onları kutsal topluluğa emanet ettin. Altı algı organıyla6 kafası karışanlar için varlığın yükseliş ve düşüş durumlarını gösterdiniz. Budistlerin en derin cehennemi olan Avici'de yaşayanların acılarının ne olduğunu ortaya çıkardınız. Beş kat ışıklı kutlu cennette yeniden doğmalarına izin verdin.7 Kurtuluş yollarını aradın, dört bir yana giden ülkeleri aştın. İnsanların kurtuluşa ihtiyacı olduğunu anladığınızda herkesi kurtardınız. İncil Mücevherini Vaaz Etti Bizim gibi tembel olanlara, İncil kitabının mücevherinin detaylarını anlattınız.8 Kitapta bildiğimiz zaman özgürlük ve kurtuluş yollarına çıkıyoruz. Eğer saf yasayı bu kadar eksiksiz bir şekilde vaaz etmeseydiniz, dünyanın ve onun düşünen varlıklarının sonu şimdiye kadar gelmez miydi? Dört Buda'dan9 sonra aşağıya indiniz ve gerçekten eşsiz Budalığa ulaştınız. Binlercesini kurtardın ve onları karanlık cehennemden kurtardın. Onları ustaca kurnazlıktan ve hileden arındırıp, başkalarına yardım etmelerini sağladın. Yanlış yapanlara yol gösteren bir rehber oldun. Onları kötü Mara'nın pençelerinden kurtardın.10 Kötü niyetlileri kurtardın, körleri iyileştirdin, onurlu işler yapmalarına neden oldun, onlara tanrıların ülkesine giden doğru yolu gösterdin, Dünyanın umudu ve sığınağı olarak doğdun. Yedi kıymetli kitabı11 öğrettin ve kötülüğe katılmak üzere olanları geri tuttun.

--- SAYFA 158 ---

157 19 KİTAPLARIN ANASI Kitapların Anası Ümmü'l-Kitab1, erken dönem Şii İslam'ında "abartılı" olarak adlandırılan gulatın maneviyatını temsil eden bir destansı şiir kitabıdır. Bu dini taraftarlar, mesihçi, mistik, hatta gnostik veya Maniheizt olarak tanımlanabilecek bir din biçimini uyguluyorlardı. Kitapların Anası'ndan alınan bu seçki, metnin ana bölümünün bir kısmını içermektedir; burada dünyanın kökeni ve anlamı hakkında bir vahiy, öğretmen olarak Bakır'dan vahiy alıcısı olarak Cabir'e diyalog şeklinde verilmektedir. Efsanevi renk, kıyamet ateşi ve mistik güçle sunulan vahiy, kozmik alemin görkemlerini, meleklerini ve renklerini ve her şeyin üzerinde yüce kalan tanrıyı anlatıyor. Metinde kullanılan görseller, Yaratılış kitabının açılış bölümlerini ve Yaratılış kitabının gnostik yorumlarını anımsatıyor ve metin, Kur'an'daki delil metinlerine atıfta bulunarak noktalarını ortaya koyuyor. Kitapların Anası, yaratılışı, inançsızlığa düşüşü, bilgi ve kurtuluşa dönüşü duyurmak için peygamber Muhammed'in, aile üyelerinin ve çevresindekilerin hayatındaki anları vurgular. Metindeki karakter ve terimler arasında Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin, Muhammed'in ailesinin üyeleridir; Muhammed'in kanatlı atı Boraq, beyaz katırı Döldül'dür; Salman, Ali'nin bir takipçisidir ve burada, gnostik metinlerdeki kişileştirilmiş bilgelik ve göksel insanla benzerlikleri olan, tanrının manevi vekilidir; İblis şeytandır; Azazi'il ise gnostik metinlerde bu dünyanın kibirli yaratıcısına benzeyen kibirli bir melektir. Temel Sır Cabir ayağa kalktı ve şöyle dedi: "Rabbim, bana kutsal Bismillah el-rahman el-rahim ifadesinin anlamını söyle.

--- SAYFA 159 ---

158 "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla" anlamına gelen bu sözler Kur'an'ın her suresinin başında yer alır. Ve birçoğu herhangi bir şey yapmadan önce bunları okuyor. Herkes onları temel gizem olarak biliyor." Bakır şöyle dedi: "Onlar tanrı olan yüce kraldandırlar. Bunları dünyadaki en yüksek satır olarak yazdı: Kralın kendisi için yaptığı yedi ve on iki parça. Yukarıda bin renkli bir deniz, altında ise takva adında başka bir deniz yarattı. Kral, denizlerin arasına yedi ve on iki ölümsüz, yaratılmamış ışık, kulakları ve gözlerini yerleştirdi. Kuran'da şöyle yazılıyor: 'İki büyük suyu akıttı. Karışmalarını durdurmak için bir setle karşılaştılar.' "Cabir, büyük su kütleleri iki denizdir, set kraldır, incileri ve mercanları Nakib ve Necib melekleridir. Onlar göz kamaştırıcı ışıklar ve âlemleri mü'minlerin kalplerine bağlayan kandillerdir. Vallahi, burada ilim cennetten cennete, cehennemden cehenneme akar ve bu olaylar hakkında hiçbir şey yazılmamıştır. Yedi ve Oniki Işık Formumuz ve Bedenimiz "Cabir, yedi ve on iki aynı zamanda formumuzu ve bedenimizi de aydınlatır. Yani beyin beyaz denizdir ve konuşma ruhu medullada bulunan yüce kraldır. İki göz, iki kulak, iki burun deliği ve ağız, yüce kralın yedi parçasıdır. On parmaklı iki el, beyaz denizi ve uzaktaki sonsuz küreyi ayıran on iki parçadır. Ve o kürenin içinde başımızın üzerinde yüce kralın gölgesi var. "Küre bin rengin yüce ruhudur. Beyin, yedi gök üzerindeki beyaz dünyadır, beyaz deniz ise yedi âlemin üzerinde uzanır."

--- SAYFA 160 ---

159 cennet sarayı. Yazıldığı gibi: 'Yerleri ve gökleri yaratandan bir vahiy. Merhametli olan, göklerdeki, yerdeki, aradaki ve yeraltındaki her şeye sahip olan tahtta oturdu.' Tanrı, yüce kralın tahtı olarak beyaz denizedir; O, her şeye kadirdir! Özelliklerimiz Bismillah'ın Mektuplarını da Yansıtıyor "İnsan özelliklerimiz bu sırrı ispat etmek için yaratılmıştır. Sağ kulak, göz, burun deliği ve dil, ba, günah ve mim'i yansıtır, dil ise ba'nın altındaki noktadır.2 Sol kulak, göz ve burun deliği lam, mim ve ha olur. Alındaki kutsal hayat ruhu, ortadaki elif'in işareti ve delilidir, başımızda şekillenen bu kısımlar ruhun aletleridir. Kulaklar sonsuza dek her iki tarafa da yerleştirilmişler, göz kırpmadan daha hızlı bir şekilde yaşam ruhunu bilgilendiriyorlar. Bu Dünyanın Yaratıcısı Nasıl Bir Şey? Cabir ayağa kalktı, eliyle yüzünü sildi ve sordu: "Rabbim, yaratıcı gökte mi yoksa yerde mi? Nedir ve nerelidir? Neye benzer? Hangi erdemlere sahiptir? Neredendir ve ne yaratmıştır?" İlim sahibi -kurtuluşumuz ondan gelsin- dedi ki: "Cabir, bunlar zor sorular. Unut onları. Yüce kralın huzurunda perdeyi açmak yanıltır. Bu büyük bir günahdır. Hiçbir peygamber veya ruh, kralı ortaya çıkarmak için perdeyi, yarığı bile açmamıştır. Hiçbir kitap onun yüzünü kaydetmemiştir. Bu kitabı kendinize ve müminlere saklayın."

--- SAYFA 161 ---

160 Önceden Var Olan Beş Işık "Gökten, yerden ve herhangi bir yaratıktan önce, gökkuşağı gibi beş renkte beş ışık vardı. Güneş gibi ışık kıvılcımlarından çıkan ve göklere ve yeryüzüne yayılan yüce bir hava. Beş ışık bu havada durdu ve ışık karnından sürekli ve beş renkte bir parlıltı çıktı: işitme, görme, koku, tat ve konuşma. Beş ışık, Muhammed, Ali, Fatıma, Hasan ve Hz. Hüseyin. Onlar yoktan geldiler. Yazıldığı gibi, 'Onun tanrı olduğunu, tek egemen tanrı olduğunu söyle. O çocuk sahibi olmadı ve onun gibisi de yok.' Müminlerin başlarının etrafında bu beş ışık, Tanrı'nın tahtının etrafında yüzer. Konuşma Ruhu, Beyin üzerinde oturur. O, hakikatin tanrısıdır. En yüce zirvelerden en derin derinliklere kadar her isimde ve bedende O yaratır ve görünür. Cabir, dedim, efendi, tanrısallığı aracılığıyla ruhtur ve ışık aracılığıyla güneştir. Maneviyat sayesinde ona konuşmanın ruhu adı verilmiştir. O, beyaz denizde müminlerin beynine oturur. Onun rengi şimşek, bulut ve ayın rengidir. Allah'ın Sureti ve Sıfatları "İşte Allah'ın sureti. Sağ eli, güneşi kavrayan bir tutucudur ve güneş rengindedir. Sol eli düşünce ruhudur. Tüm ışığın tam yayılması ondan gelir. 'Hayır. Ellerini açarak dilediğini verir' ve bu ruh menekşe rengindedir. Allah'ın başı, oluşan en büyük ruhtur.

--- SAYFA 162 ---

Her türden 161 renk, bin tane. Ne gökte ne de yerde ondan daha üstün hiçbir şey yoktur. 'Onun dengi olabilecek hiçbir şey yok. O işitir ve görür.' "Sağ gözü kocaman bir ruhtur, beyaz kristal rengindedir. Sol gözü aklın ruhudur, kırmızı sarı ateş rengidir. "Onun iki kulağı kutsal perdeden gelen renk ışınlarının yoğun bir karışımıdır. "Rabbin burun deliklerinden biri bilginin ruhudur, biri kırmızı akik rengindedir ve her yere kutsal bir koku yayar. Diğer burun deliği her şeye kadir olanın ruhudur, tanrının nefesinden ve ısıltısından yeşildir. Dili kutsal ruhun sesidir, kırmızı yakut rengidir. "Rabbin kalbi, adı tek bir gerçek inancın itirafçısı olan ve ay küresinin rengi olan inanç ruhudur. "Kıyamet gününde Rab, ayağını cehennemine üzerine koyacak ve onu donduracaktır. "Rabbin tahtı, bu tanrısız makamdır, yani beyindir. Beynin sağ yarısı bilgeliğin ruhu, sol yarısı ise bereket ruhudur. Efendi majesteleri içinde oturuyor. Yazıldığı gibi, 'Rahman tahtına oturdu.' Sekiz açıdan görülebilen bu beş ışık, müminlerin yüzlerine yansır ve Rabbin tahtını oluşturur: iki göz, kulak, burun deliği, konuşma ve tadı algılayan ruhtan oluşur. Göksel Alemlerin Tarikatı Cabir şöyle dedi: "Efendim eğer izin verirsiniz beni aydınlatın. Hizmetkarına yüzünü, aklını ve heybetini söyle

--- SAYFA 163 ---

Kutsal alemlerin 162'si, alemleri alemlere birleştiren ışık." Baqir şöyle dedi: "Önce beyaz denizin üzerindeki sonsuzluk perdesi ve yüce kralın şekli gelir. Muhammed, Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin, Ebu Talib ve Abdullah'ın bitirdiği bu alemdendir. Bu beş meleğin beş ışığı cennet ağaçları gibi beyaz denize karışıyor. "İlk beyaz kürede beş ağaçta beş yaratık oturur: Aslan, Borak, beyaz şahin, zümrüdüanka kuşu ve takvanın alameti olan Düldül, beş ağacın tepesinde otururlar ve yapraklardan övgü, mutluluk, şeref ve izzet ilahileri söylerler: 'Göklerde ve yerde herkes, çok kutsal kral, güçlü ve bilge olan Allah'ı tesbih eder.' Boraq, Muhammed'in nurundan, Düldül, Ali'nin nurundan gelir. Fatıma'nın nurundan aslan, Hasan'ın nurundan beyaz şahin, Hüseyin'in ışıltılı nurundan zümrüdüanka gelir; "Beyaz deniz bunlarla süslenmiştir. Beyaz kürenin tüm bu genişliğinde, diğer alemlerden bin kat daha büyük, 'gökyüzü ve yeryüzü kadar büyük bir bahçe' yatıyor. Yakut Kırmızısı Perde "Bu beyaz kubbenin altında yakut kırmızısı bir perde var. Bu perdede beş Tuba ağacında beş yaratık görünüyor. Yakut perde son küreye kadar inanılır. Beyaz deniz üzerindeki 124.000 ışık, 124.000 beyaz ışığın geldiği son küreye kadar gökkuşağı renklerinde parlıyor. yakut perdeye yazılı olduğu gibi: 'Allah'ın yedi kat göğü yarattığını ve ayı nasıl bir nur olarak yerleştirdiğini görmedin mi?

--- SAYFA 164 ---

163 ve lamba olarak güneş mi? Allah seni yeryüzünde bitkiler gibi büyüttü.' Yüce olan bu kürelere birçok ışık ve ruh taktı ve sonra güneşi, ayı ve parlayan ağaçları güzellik olarak yerleştirdi.' Yaratılışın Başlangıcı Azaziil'den Kaynaklanıyor Bunun üzerine Cabir ayağa kalktı, dua etti ve şöyle dedi: "Rabbim, yüce kral tüm bu küreleri ve sarayları nasıl yarattı? Ruhları nereden yaptı? Yaratılışının kökeni neydi?" İlim sahibi -Allah'ım- buyurdu ki: "Bu âlemlerin yaratılışını anlamak zordur. Herkes bilgiye giden yolu bilmez ve sırrı çok iyi gizlenmiştir. Cabir, başlangıçta tanrı vardı, yalnızca ebedi tanrı ve başka hiçbir şey yoktu ama bu kitabın başında anlatıldığı gibi beş özel ışığın ortasında yüce kral parlıyordu. Bütün gökler ve yer saf, berrak, güzel ruhani havadan başka bir şey değildi. Beş spesifik elementten en uzak diyarlardan beş ışık geliyordu ve bunlar yaklaşık 124.000 renk içeriyordu ve her an başka bir renkti. "O özel unsurlar en uzak kubbenin üyeleri idi. O kubbedeki yüce şahin derinliklerinden yüzbinlerce nur, mum ve kandil çıkmış, yokluktan varlığa hareket ediyordu. Yazıldığı gibi, 'Saatin soruları bir saniyeden ibarettir.' Meleklerin, meleksi varlıkların ve yaratıkların heybetini kimse bilemez. Denizler mürekkebe, ağaçlar yazı aleti olsaydı, yedi gök kağıt, ruhlar ve ışık varlıkları, Cinler ve insanlar, görünüş ve heybet hakkında yazmaya ve yazmaya başladılar.

--- SAYFA 165 ---

En uzaktaki sonsuz kubbenin 164'ünün tamamı kullanılacak, binde birinden azı yazılacak ve tanrının şu sözleri yerine getirilecekti: 'Bakın, eğer deniz efendimin sözleri için mürekkep olsaydı, efendimin sözlerini kavramadan önce kururdu.' "Sonra yüce kralın çılgınlığı sağda ve solda yankılandı. İki çılgılık daha sonra ışınlara dönüştü ve bu iki ışın saf sayılamayan ruhlardı. Her ruh yedi renkten yapılmıştı, her biri bir renk bir milyon Badahsan'dan gelen yakutlar, akik, mercan, turkuaz, zümrüt ve inciler gibi renkler ve her bir eklem berrak bir yıldız gibi ışığını saçıyordu ve parmaklarımızın ve ayak parmaklarımızın tırnakları olduğu için her bir ay veya güneş her çividen parlıyordu ve her grubun bir lideri ve bir büyüğü vardı ve onun büyükleri birden altıya kadar çıkıyordu. Işıktan "Yüce kral, Azazi'il'e ışık verdi ve bu ışığı kullanarak yarattıklarını şekillendirdi. Kendi suretinde ruhları yarattı. Kral ne yaptığını haykırdı. Azazi'il, mekânın, zamanın ve ruhun yaratılışını haykırdı ve kaç tane olduğunu yüce kraldan başka kimse bilmiyor.³ "Yüce kral, Azazi'il'e şöyle dedi: 'Yaşlı adam, bana kim olduğunu, benim ne olduğumu ve tüm bu yaratıkların ne olduğunu söyle.' Azazi'il cevap verdi: 'Sen bir tanrısın, ben de bir tanrıyım ve bütün bu ruhları ikimiz yarattık.'⁴ "Yüce kral, 'İki tanrı olamaz' dedi. Sen benim eserimsin. Tanrının sözünü yerine getirerek bu ruhları yaratan benim;

--- SAYFA 166 ---

165 'Çamurdan bir insan yaratacağım.' "Azazi'il dedi ki: 'Benim yaptığım seninkinden daha fazla; evet, senden on kat daha fazlasını yaptım. Sen nasıl tanrılığını iddia etmeye cesaret edebilirsin?' Yüce Kral Işığı Azazi'il'den Geri Alır "Yüce kral Azazi'il'in ışığını ele geçirdi ve şöyle dedi: 'Senin yaptığın bu yaratıkları ben de yaptım. Sana ödünç verdiğim hediyeği geri çekersem nasıl yaratacaksın?' Azazi'il'e ödünç verdiği ışığı ve ondan yaratılan yaratıkları aldı ve ondan, dünyevi gökyüzünün mavi kubbesinden bin kat daha büyük beyaz bir deniz kubbesi yaptı. 124.000 lamba, titreşen mumlar, ısı ısı ısıyan ışıklar ortaya çıkarmış, beyaz kristalden sarayları, kaleleri 100.000 renge boyamış, hayat suyunun akan ırmaklarıyla ve nehir kıyılarındaki Tuba ağacıyla süslemiştir. Kraliyet anka kuşu ağaçların dallarında oturuyordu ve gölgesinde genç erkekler ve oğlan çocukları vardı. Beyaz şahin, Düldül, Boraq ve aslan bu beyaz küreyi süslüyordu. Dalların üzerinde tarif edilemeyecek güzellikte tahta güvercini, kumru ve bülbülü yarattı. 'Hiçbir şey onun gibi yapılmamıştı. "Yüce kral beyaz kubbeyi tüm güzelliğiyle şekillendirdikten sonra Azazi'il'e, 'Benim yaptığımın aynısını bir deniz daha yap' dedi. Kral bunu söyledikten sonra Azazi'il şok oldu. Böyle bir yaratık yaratamadı. Yazıldığı gibi, 'İnanmayanlar hiçliğe mahkûmdur.' 'Tanrı ona iman etmeyenleri yola getirmez.'

--- SAYFA 167 ---

166 Yüce Kral Daha Görkemli Varlıklar Yaratır "Yüce Kral daha fazla varlık yaratmak istedi ve bunu gösterdi, yankısını ileri ve geri haykırarak ve kutsal diyarın ufuklarına ulaştığında, her şey bu iki çılgının yankısına geri döndü ve onlardan bin kat daha narin ve saf altı ruh katmanı ortaya çıktı. İncilerle, mercanlarla ve yakutlarla süslenmişlerdi. Her eklemden bir ışık, her sinirden bir güneş parlıyordu. Berrak bir ay göbeğinden parlıyordu. "Yüce kral kendini yüceltti ve herkes yüceltmeyi ondan öğrendi ve yüceltenler oldu. Bu altı derecenin en büyüğü Selman'ıydı.5 Diğerleri dediler ki: 'Burası çok güzel, Allah'ın bize verdiği şekil de çok güzel. Bizi yaratan tanrı ortaya çıksaydı, bize cenneti verdiğine ve güzelliğin biçimlerinin sonsuza kadar bizimle olacağına tanıklık ederdik.' "Sonra yüce kral onlara dönerek şöyle dedi: 'Ben Allahu ekberim, ben Allahu ekberim.' Ruhlar şaşkına döndü, yüce kralın kendisi adına mı yoksa başkası adına mı konuştuğunu bilmiyordu. Bir süre geçtikten sonra yüce kral tekrar şöyle dedi: 'Ben Allahu ekberim, ben Allahu ekberim', yani 'Ben sizin büyük tanrınızım' ve yaratıcı.' Azazi'il İsyancılar ve Şandan Düşüşler "Kral Azazi'il'e, 'Azazi'il, Salman'ın önünde yerde yat dedi. Selman'ı onaylayan en önde gelenin önünde bütün müritler yere yatar, yoksa ben seni aşağıya atarım.' Yazıldığı gibi, 'Meleklerle, 'Adem'in önünde yatın' dediğimizde, kibirli bir şekilde reddeden İblis dışında hepsi yere yattı.

--- SAYFA 168 ---

167 İnançsızdı.' "Sonra Azazi'il krala döndü. O bir aptaldı ve tanrısallık iddiasında bulundu.6 İkinci ve üçüncü bir kişi kalkıp Azazi'il'e yardım etmeye geldi. Krala sıradan bir yalancı, hırsız, düzenbaz diyerek tanrısallık iddiasında bulundular ve ardından 'tanrı üçten biridir' dediler.7 "İnkâr eden altı saf, Selman'a saldırdı ve onunla uzun uzun kibirle savaştı. Yüce kral şöyle dedi: 'Ey inançsız iblisler, yolsuzluk, isyancılar! Siz bu alemini ve sonsuz beyaz denizi yönetmeye çalışıyorsunuz, ancak beni ve vekilimi onaylamadıkça yönetemezsiniz.' Bu, tanrının 'Cinler ve insanlar!' sözünü yerine getiriyor. Göklerin ve yerin her köşesine nüfuz etmeye çalışıyorsunuz, ama benim iznim olmadan başarısız olacaksınız!' İnkârcı Saflar Hapsedildi "Sonra yüce kral, Salman'a emir verdi, 'Bu varlıkları bu halde bırakamayız. İnançsızları gizlemek için yaptığım yedi ışıktan, yakut ışığı yakut bir perdeye çevir. Ateş ışığını dönüştür ve ondan bir perde yap ve onları bir beze sarıp en uzaktaki beyaz sonsuz denizi bununla ört. Perde, yakut rengi.' Yazıldığı gibi, 'Hepinize cennetten düşmenizi söyledik.' "Tam o sırada Salman terör estirmeye başladı, yakut ışığı yakaladı ve onları yakut bir kubbeye gizlemiş gibi, beyaz denizi ve en uzaktaki kubbeyi gizledi. Ateşlerini alıp altlarına yaydı. Bin yıl bu perdelerin arasında yaşadılar.

--- SAYFA 169 ---

168 Azazi'il İsyanını Sürdürüyor "Azazi'il, altı grup varlıkla birlikte bin yıl bu cennette kilitli kaldı. Bin yıl sonra yüce yaratıcı, Selman'ın perdesinin arkasında belirdi ve açıkça 'Ben tanrırım' dedi. Azazi'il onu yalanladı ve yine o aptaldı. Bu inkar, Kur'an'da zikredilir ve şöyle der: 'Meleklerle, 'Adem'in önünde yatın' dediğimizde, İblis dışında hepsi uzandılar. O şöyle dedi: "Çamurdan yaptığın kimsenin önünde eğileyim mi?" "Bu nasıl bir kraldır?" diye sordu. Ona benden daha fazla şeref verdin. Eğer bana dirilmeye kadar beklemem için bir şans verirseniz, birkaçını kurtarmak için onun soyundan gelenleri öldüreceğim." Tanrı şöyle dedi: "Git buradan. Kim sana uyarsa, onun cezası cehennem olacaktır. Gücünüz yettiğinde uyandırın, onları kıskırtmak için ordularınızı kullanın, servetlerini ve çocuklarını alın, onlara her türlü sözü verin. Şeytan yalan yeminler eder. Ama hizmetkarlarım üzerinde hiçbir emrin yok." "Yüce krala karşı korkunç ve korkunç bir savaş yaptılar. Bunun üzerine Yüce Yaratıcı, Selman'a şöyle emretti: 'Onların cennette bize hiçbir faydası yoktur. Güneş rengi ışığı onlardan alın ve hepsinin altına yayın.' Salman onların saflarına dehşet saçtı. Onları güneş rengi ışıktan kesip güneş suyuna dönüştürdü, aşağıya yaydı, büyük tonlarca ışık ve renkle, güneş ve ayla süsledi. Azazi'il bütün varlığıyla hapsedildi. Menekşe diyarını güneş diyarlarıyla gizledi. Onun varlığı bin yıl güneş perdesinin arkasında kaldı. Bu Dünya Renksiz Hale Getirildi

--- SAYFA 170 ---

169 "Tanrı dünyayı korkunç dağlar, engin çöller, derin denizler ve altı inançsızın maddelerinden hayvanlar ve kuşlarla çerçeveledi. Sonra dünyanın rengini aldı. Kuru, çatlak toprakta ne zaman, ne isim, ne de ruh varken, gün ve karanlık olmadan uzun bir zaman geçti. Dünya Hayata Geçiyor "Sonra yüce kral, inkarcı ruhları, inançsız zihinleri dışarı fırlattı, onları krallığın dışına, yeryüzüne fırlattı. sonra dünyaya bir nefes, bir ruh verdi ve o canlandı. Bitkiler ve bitkiler topraktan türemiş ve onun gücü sayesinde bitki örtüsü ve bitkiler, Azazi'il'in çılgılığından yola çıkarak lanetlinin maddesinden biçimlendirilmiştir. "Bu bitkisel ruh dünyanın her yerine yayıldı. Ve sonra yüce kral, Azazi'il'den alınan yedi rengi yeniden yaratmayı seçti: kırmızı, siyah, mavi, mor, çivit mavisi, sarı ve beyaz. Onlara bulut adını verdi ve suyu derelere ve nehirlerle geri vererek onları yeryüzüne dağıtarak toprağı nemli ve taze tuttu. Ve ruh dünyasındaki buhar, yüce kralın bulutlara emanet ettiği melek oldu. Şu sözlerini yerine getirdi: 'Gök gürültüsüne hamd olsun' Melekler gibi." Bu Bedeni Mikrokozmos Olarak Tanımlar Cabir şöyle dedi: "Efendim, en yüksek emrin bulutlardan indiğine dair kanıt ne olabilir?" Bakır cevap verdi, "İşte gerçek. Kutsal ışığın her bir zerresi bu bulut aracılığıyla aşağıya gönderildi.

--- SAYFA 171 ---

170 Toprağı solumanın yolu en yüksek emirle uyumludur. Bulutun kendisi Azazi'il maddesinden ibarettir. Cabir, eğer bulutlar Azazi'il'den olmasaydı, küreleri boyunca eğimli olan güneş ve ay, tereddüt edenlerden gizlenmezdi. Azazi'il mikrokozmosta yedi yüzle kendini gösterir: kötü düşünceler ve açgözlülük, kıskançlık, şüphe, belirsizlik. İman ruhunun parıltısı ve akledilen güneş de şehvet ruhundan gizlenmiştir. "Çıplak bir beden ruhla birleşmesi gibi, makrokozmosun bulutları da yüce kralın ışığıyla birleşir. Emirde en yüksek olan diğer bulut ise ruhun konuşmasıdır, bulutun rengi, gök gürültüsü ve şimşek, ayın yağmuru ise ışığın bilgisidir. Üzerine yuvarlandığı yer kalptir, çıktığı gök ruhun imanıdır, küresi dildir: 'Hepsi bir gökyüzünde yüzer.' Yüce Kral Yeryüzünde İnsan Yaratmak İstiyor "O halde Yüce kral şöyle dedi: 'Yeryüzündeki insanları yaratmak, onlara dünya üzerinde egemenlik kazandırmak istiyorum.'. 'Rab meleklerine, yeryüzüne bir halef göndereceğim' dediğinde, onlar üç ulus oldular. Bir millet şöyle dedi: 'Tanrı istediğini yapar.' 'Ve kendi yoluna karar verir. Sen bunu sadece Allah'ın dilemesiyle istiyorsun.' "Diğerleri dedi ki: 'Neden bu dünyaya haksız yere kan döken, ayıp yapan birini yerleştiriyorsunuz?'

--- SAYFA 172 ---

171 "Yüce kral şöyle dedi: 'Kararsızların önünde gelin ve üzerinizdeki her şeyin, yeri ve gökleri bilenlerin, bitkileri ve büyüyen şeyleri bilenlerin önünde eğilin.' Melekler kavrayamadılar ama tereddüt edenler yerin ve göklerin, bitkilerin ve büyüyen şeylerin adlarını, dağların ve yeryüzündeki her şeyin bilgisini açıkladı. 'O Adem'e isimleri öğretti ve sonra onları meleklerle gösterdi.' İblis, Şeytan, Asiler; Gölgeler ve Hayaletler "İblis ve ateş formundaki kavmi isyan ettiler ve inançsızlıklarını gösterdiler. 'Onların önünde eğilmeyeceğiz, biz onlardan daha iyiyiz.' 'Sen beni ateşten yarattın, ama onu çamurdan.' Yüce kral öfkeleni. Onlara şöyle dedi: 'Hepinizin örtüsü düşecek - ve burası cehennem - ve artık gururlu bir şekilde dolaşmayacaksınız, ancak o sıkı, siyah ve bedeni kucaklayan en karanlık formlarda oyalanacaksınız.' İnsanlar Cennetten Kovulacak "Yüce Kral içeri girdiğinde, oyalananlara karşı uludu, 'Hepiniz buradan çıkın. Cennetten çıkın. İnce, karanlık gölgeler biçimine bürünün.' Onları gölgeli şekillerine fırlattı ve kadınlar derin vajinalarla ve göğüslerle ortaya çıkıyor." Birey İlme Nasıl Ulaşır ve Kurtarılır Bunun üzerine Cabir şöyle dedi: "Rabbim, ruh ve kalp ne zaman kurtulacak?"8 Bakır şöyle cevap verdi: "Bir ruh

--- SAYFA 173 ---

Kalpte yaşayan 172 iman, ilahlığa şahitlik eder ve eğer açıkça şahit olmuşsa, kalpten çıkıp beyne gider. Ve hatta göklerden ve yerden ibadetten sonra bile, Muhammed'in Kur'an'ında adil olarak tarif edilen, şimdiki imamlar için bir şahitlik olan ve görünüşü yüce kralın cenneti olan şahitlikten başka bir şeyi kabul etmez. "Onların konuşmaları cennetin kapısını, Selman'ın mekânını, yetimlerin secde ettiği ve yedi meleğin dua ettiği yeri, Nakib diyarını, Necib'in sarayını, Adem'in kubbesini ve Nuh'un gemisini, İbrahim'in kahin elbiselerini, Musa'nın levhalarını, İsa'nın zirvesini, seçilmiş Muhammed'in yaşadığı tahtı, müminlerin emiri Ali'nin otuz ayaklı taburesini, Fatıma'nın bahçesini ve cenneti sağlar. Müminlerin köprüsü Hasan ve Hüseyin'in sığınağı, ışık varlıklarının küreleri, manevi varlıkların dua yönünü oluştururlar. Yüce kral dedi ki, duanızı etmek için doğuya ve batıya dönmenizi istemiyorum. dindarlığın izzeti ve sonsuzluğu, nur, ruh, insaniyet, beden ve imam "Her yerde ona şahitlik etmeli ve ölümü ve ihtiyacı, açlığı ve yoksulluğu, ağır hastalıkları ve dünyanın tüm felaketlerini engelleyecek bir baraj inşa etmek için mallarınızı, kanınızı ve gücünüzü feda etmelisiniz. Ne oluyor

--- SAYFA 174 ---

173 size ne şekilde olursa olsun sabırlı olun; acı çek. Her konuda yargıdan korkun, Tanrı'ya yaklaştırmaya çalışın ve bu berbat dünyaya karşı tetikte olun. İnançlı olun. Böylece Allah'ın şu sözünü yerine getirmiş olursunuz: 'İyilik, yüzünüzü doğuya veya batıya çevirmenizi gerektirmez. Sizden Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, kitaplara ve peygamberlere inanmanızı ister.' Ahiret günü büyük bir gündür. Bu sözlere inanın ve yüce kralın naibi, tanrının sözü olan Salman'ın ışığına inanın. Çünkü göklerdeki ve yerdeki her şey de Tanrı'nın sözündedir ve karada ya da denizde olan hiçbir şey O'nun sözünün bir parçası değildir; 've onun sözünde kayıtlı olmayan ıslak ya da kuru hiçbir şey yoktur.'" Bu Gizli Bilgi Nereden Geliyor? Bunun üzerine Cabir şöyle dedi: "Efendim, son tanıklık bizden mi, yoksa yüce kralın iradesinden ve görkeminden mi? İlham sahibi bilenler büyük efendinin halısına oturduğunda, ışık perdesi kalkar ve öğrencileriniz tanıklık eder. Bu gizli bilgi nereden geliyor?" Bâkır cevap verdi: "Bilenlerin cimriliği gibi kötü öğrencilerden de uzak durun." Cabir, "Efendim, bu alçak kuluna açıkla" dedi. Bakır, "Dikkatli ol. Bu kelimeler zordur. Muhammed'e ve şanlı olana, Ali'ye yemin ederim ki, bunlar bir kitapta yazılmayan sözlerdir. Biri onları gizli tutuyor. Cabir, doğru imam ve ilham sahibi bilen talebelere hakikati açıklasa, talebe bunu kabul etmez ve gönül ruhu bunu sindiremez. Yaşamın konuşan ruhu yapayalnızdır. Daha sonra ihalede

--- SAYFA 175 ---

Yüce şahın 174'ünde imamın gaye ve iradesiyle mavi kubbeden şimşek renginde bir ruh incek ve talebenin beynine ve kalbinin ruhuna girecektir. Gönül ruhu, bilen izzetine ve sözlerine inanır ve müminlerin hakikatine tanıklık eder. Yüce kralın isteği üzerine, parlayan ruh ay rengindeki perdeden iner ve öğretmen ın konuşmacısı olan sınanan ruhu arar. Talebelerin kalbinin ruhu bu söz ı ıtır ve bilen ın dindarlığına şahadet eder, fakat onun makamı bu söz ı hafızasında tutmaktan acizdir. "Sonra bilen ın iradesiyle, güneş rengi perdeden hidayet ruhu iner ve iman ın ruhuna girer. Söz hafızada kalır ama onu düşüncek gücü yoktur. Ama yüce kral tarafından gönderilen düşünce ruhu menekşe rengi perdeden iner ve onun tutuculuğunda ikamet eder. Gönül ruhu bu düşünceyi düşünür ve bilen ın, ancak söz ı gerçekten bilen ın huzurunda konuşacak gücü olmayan birinin sözlerini anlar. "Sonra Yüce Allah'ın ruhu zümrüt yeşili perdeden iner ve düşünceye girer. Öğrencinin kalbi yukarıda süzölüyor ve uzuvlarında kutsal alemi açıkça görüyor. Bu sözler açıktır ama ruhun ve bilgeliğ ın ışığını bilen birinin iradesi akik renkli diyardan inip yüce efendinin ruhuyla birleşene kadar perdeden değildir. Bu ruha dil bahşedilmiştir ve bilginin ışığı bilenden önce konuşur. Henüz mükemmel değil ve bilen biri de bunu onaylamadı. Sonra alemden ateşin rengi akıl iner,

--- SAYFA 176 ---

175 ve bilgiye girer. Sonunda öğrenci açıkça anlar ve bir bilen ın sözünü duyar. Kutsal ruh kırmızı yakut kubbesinden çıkıp onun ruhuna girene kadar, henüz şehvetli ruhunu, arzu ruhunu ve azarlanmış Adem'i aşamaz. "Öğrencinin kalbinin ruhu, kendisinde günaha kışkırtan üç nefsi ezer, onları öldürür ve yedi kısım olan kalp, kafa, akciğer, karaciğer, dalak, mesane olarak kendi ruhunda yaşamış olan yedi kafiri yok eder ve İblis'in devri sona ermiştir. Penisindeki ve testislerindeki şehvet ölmüştür, kalp ruhu gece uyanır gündüz oruç tutar. İnsan hala Cennete yükselmek üzere değil. Yüce kralın iradesiyle ve bilen birinin ışığıyla ve müridin kararlılığıyla büyük bir evrensel ruh beyaz kubbeden iner ve öğrencinin kutsal ruhuna girerse, o zaman öğrencinin kalbinin ruhu rüzgarın evinden birkaç adım daha yükseğe tırmanacak ve göğsünün emredici arterlerinde asılı kalacaktır. Allah diyor ki, 'Göğüs tanrısı İslam için genişleyen ve Rabbi tarafından aydınlanan kimse var mı?' Ama kalbin ruhu hâlâ beyne ulaşamıyor. Büyük ruh, yüce kralın gölgesi altından, en uzak diyarlardan, yüce kralın emri ve iradesiyle ve iyi imamların amacı ile büyük evrensel ruhun üzerine mükemmel bir şekilde iner. O zaman kalbin ruhu göğüsten dudaklara, dile ve ağza geçerek kutsal tahtın üzerine çıkabilir. Bilen ortaya çıkar

--- SAYFA 177 ---

176 ve kendisi gibi ruha da tanıklık eder. "Öğrenci mükemmel olacak ve on ruh adına konuşulacak. Allah diyor ki, 'Bunlar mükemmel onlardır.'

--- SAYFA 178 ---

177 20 GİZLİ AKŞAM YEMEĞİ İncili Gizli Akşam Yemeği İncili ya da Yuhanna'nın Sorgulaması¹, orta çağda ve sonraki yıllarda Batı Avrupa'daki Bogomiller ve Katharlar arasında gnostik ya da Neomaniheist biçimde irfanın çiçek açtığına tanıklık eden bir metindir. Orijinal olarak Bogomillerden elde edilen Gizli Akşam Yemeği, görünmez babayı, onun oğlu melek İsa'yı ve kanonik müjdelerden efendiyi (Mesih'i) ve görünmez babayı son akşam yemeğinde sorgulayan Yuhanna'yı içeren ikili bir müjdedir. Ortaya çıkan diyalogda (burada biraz kısaltılmıştır) Mesih, Şeytan'ın öyküsünü ve onun dünyayla ve dünyadaki insanlarla olan etkileşimlerini anlatır: Şeytan'ın düşüşü, yaratılıştaki faaliyetleri, bu dünyanın prensi olarak rolü ve nihai ölümü. Zamanın sonunda Şeytan'ın bağlanıp bir ateş gölünde tutulacağı, ancak seçilmişlerin görünmez babanın diyarında güneş gibi parlayacağı açıklandı. Seni buraya kim getirdi? Kardeşin olan ben Yuhanna, göklerin krallığını paylaşmış olmanın sıkıntısını seninle paylaşıyorum, efendimiz İsa Mesih'in göğsünde yattığımdan beri, ona şunu sordum: "Rab, seni buraya kim getirdi?" O da bana şöyle cevap verdi: "Elini benimle birlikte tabağa sokan kişi. Bunun üzerine Şeytan onun içine girdi ve o, Yahuda, zaten bana ihanet etmişti." Şeytan Düşmeden Önce Ve dedim ki, "Tanrım, Şeytan düşmeden önce, babaninkinin yanında onun görkemi neydi?" Ve bana şöyle dedi: "Onun izzeti öyle idi ki, cennetin faziletlerini yönetiyordu. Ben de babamın yanında oturdum. Şeytan, babayı taklit edenlerin efendisiydi ve onun gücü gökten inmişti.

--- SAYFA 179 ---

178 cehennemden çıktı ve cehennemden yeniden görünmez babanın tahtına yükseldi. Ve gökleri değiştirenin yüceliğini gördü. Ve koltuğunu gökteki bulutların üzerine yerleştirmeyi hayal etti, çünkü o çok yükseklerdeki gibi olmak istiyordu. Sonra göğe inip gökteki meleğe, "Bana havanın kapılarını aç" dedi. Ve melek havanın kapılarını açtı. Ve dibe doğru yoluna devam etti. Orada suları koruyan meleği buldu ve ona, "Suların kapılarını bana aç" dedi. Ve melek suların kapılarını açtı. İlerlediğinde dünyanın tüm yüzünü buldu ve suların üzerine yayılmış iki balık gördü. Çift sürmek için bir araya getirilmiş iki öküz gibiydiler ve görünmez babanın emriyle gün batımından gün doğumuna kadar toprağı ayakta tutuyorlardı. Daha aşağılara indiğinde kendini denizin gelgit dalgalarına ağırlık yapan bulutların huzurunda buldu. Ateşin prensibi olan ossopuna ulaşana kadar devam etti.² Daha sonra ateşin yoğun alevi nedeniyle daha fazla inemedi. Derken Şeytan arkadan gelip kendi kalbini kötülükle doldurdu ve hava meleğine ve suların üstünde olana ulaşarak onlara şöyle dedi: "Her şey benimdir. Beni dinlerseniz, koltuğumu bulutların üzerine koyacağım ve çok yükseklerle benzeyeceğim. Üst göklerin sularını çekeceğim ve denizin kapladığı tüm yerleri engin denizlerden oluşan bir bütün halinde birleştireceğim. Böyle yapılırsa, tüm yüzün yüzünde su kalmayacak." Yeryüzüne ve yüzyıllar boyunca seninle birlikte hüküm süreceğim." Bunu söyledikten sonra şeytan, diğer meleklerle doğru beşinci göğe yükseldi ve her birine şöyle dedi: "Efendilerinize ne kadar borcunuz var?" İçlerinden biri, "Yüz ölçek buğday" diye cevap verdi. "Kalemi ve mürekkebi al" dedi ona, "kırkını yaz." Diğerlerine, "Peki sizin lorda ne kadar borcunuz var?" "Yüz kavanoz yağ" diye cevap verdi. Şeytan ona "Otur ve elli tane yaz" dedi. Göklere tırmandı ve bu sözlerle görünmez babanın meleklerini baştan çıkarıp beşinci göğe çıkardı. Baba Şeytan'a Acıyor

--- SAYFA 180 ---

179 Fakat babanın tahtından bir ses çıkıp şöyle dedi: "Ey babayı inkar eden, melekleri ayartan sen ne yapıyorsun? Günahın yaratıcısı, yapmayı umduğun şeyde acele et!" Bunun üzerine baba meleklerine, "Cüppelerini çıkarın!" diye emretti. Melekler, Şeytan'ı dinleyen tüm meleklerin elbiselerini, tahtlarını ve taşlarını çıkardılar. Ve lordu daha da sorguladım. "Şeytan dibe battığında yaşama yerini nerede kurdu?" O da bana şöyle cevap verdi: "Babam gururundan dolayı onu değiştirdi ve ondan ışığı geri çekti. Yüzü kızıl ateş gibi oldu ve tamamen insan yüzü gibiydi. Kuyruğuyla tanrının meleklerinin üçte birini sürükledi ve oturduğu yerden ve göklerdeki mülkünden fırlatıldı. Düşmüş meleklerin kubbesine indiğinde ne kendisi ne de yanındakiler için dinlenecek yer bulamadı. Ve babaya yalvardı: "Bana karşı sabırlı ol, sana her şeyi geri vereceğim!" Babası ona acıdı ve yedinci günde yapmak istediği şeyi yapması için ona ve beraberindekilere dinlenme ve izin verdi. Şeytan Kurak Toprağı Ortaya Çıkarıp Erkeği ve Kadını Yaratıyor Böylece cennetine yerleşti ve havanın ve suların üstünde olan meleklerine emir verdi. Suyun iki kısmını aşağıdan yukarıya doğru havaya kaldırdı ve üçüncü kısmından suların efendisi olan denizi yarattı, ancak aynı zamanda babanın emri uyarınca suların üzerinde bulunan meleğin iki balığı kaldırmasını da emretti. Ve toprağı aşağıdan yukarıya kaldırdı ve kuru toprak ortaya çıktı. Sulara hükmeden meleğin tacını aldı ve bir yarısından ayın ışığını, diğer yarısından da yıldızların ışığını yarattı. Değerli taşlarla yıldızların ordusunu yarattı. Daha sonra, en yüksek makamların kurduğu göksel hiyerarşilere göre bakanları için melekleri seçti. Ve görünmez babanın emriyle gök gürültüsünü, yağmurları, donları ve karları yarattı. Meleklerini, onları yönetmeleri için üzerlerine hizmetçiler olarak atadı. Ve yeryüzüne her türden büyük canavarı, tüm sürüngenleri, ağaçları ve otları üretmesini emretti. Denize balık ve gök kuşları üretmesini emretti. Bundan sonra düşündü ve bir köle sahibi olabilmek için bir adam yarattı. Üçüncü göğün meleğine bu çamur kütesine girmesini emretti ve daha sonra bu çamurdan bir parça çıkararak başka bir cisim meydana getirdi.

--- SAYFA 181 ---

180'lik bir kadın. Ve ikinci göğün meleğine kadının bedenine girmesini emretti. Fakat bu melekler, kendilerinin dışarıda bir ölümlü formu olduğunu ve bu dış formda kendilerine benzemediğini görünce ağladılar.³ Çamurdan vücutlarını ete dönüştürme eylemine Şeytan da onlara katıldı. Melekler onun bu şekilde de günah işlediğini anlamadılar. Yaklaşan kötülüklerin habercisi, cenneti nasıl yaratacağı konusunda ruhunda meditasyon yaptı. Daha sonra insanlara oraya girmelerini ve meleklerine de onları oraya yönlendirmelerini emretti. Şeytan cennetin ortasına bir kamış dikti. Ve kamışta yaşamasını emrettiği yılanı bir şişte yarattı. Şeytan, hilesini anlamasınlar diye kötü niyetini bu şekilde gizledi. Ve cennete girdi ve onlarla konuştu. Onlara, "Cennette bulunan meyvelerin hepsinden yiyin, fakat iyilik ve kötülüğü bilme meyvesinden sakının" dedi. Ancak şeytan, şeytani yılanın bedenine girip kadın şeklindeki meleği baştan çıkarmış ve onun başına güçlü bir günah arzusu yaymış ve Havva'yı yılanın kuyruğuyla ilgilenirken bedensel arzusuyla doyurmuştur.⁴ Bu nedenle insanlara şeytanın çocukları ve yılanın çocukları denilmiştir. Çünkü onlar babaları olan şeytanın arzusuna hizmet ederler ve bu yüzyılın sonuna kadar ona hizmet edeceklerdir. Adem ile Havva Günahı Seçip Ölümlü Olurlar Sonra ben John, efendiye şunu sordum: "Adem ile Havva'nın Tanrı tarafından yaratılıp babalarının emirlerine uymak için cennete kondukları, ancak daha sonra ölüme teslim edildikleri nasıl söylenebilir?" Rab bana şöyle cevap verdi: "Dinle, babamın sevgilisi Yuhanna, babamın bu çamur bedenlerini kendi hatasıyla yaptığını söyleyenler cahillerdir. Gerçekte o, cennetin tüm erdemlerini kutsal ruh aracılığıyla yarattı. Ama onların günahları sayesinde kendilerini çamurdan ölümlü bedenlerle buldular ve sonuç olarak ölüme teslim oldular." Ve ben John, bir kez daha efendiye şunu sordum: "Bir insan nasıl ruhen etten bir bedende doğabilir?" Ve efendi cevap verdi: "Gökten düşen meleklerin soyundan gelen erkekler, bir kadının bedenine girerler ve bedeninin arzusunu alırlar. O zaman ruh ruhtan, et de etten doğar. Böylece Şeytan bu dünyada ve tüm uluslarda hükümdarlığını gerçekleştirir."

--- SAYFA 182 ---

181 Ayrıca bana şunu söyledi: "Babam ona yedi gün, yani yedi asır hükmetmesine izin verdi." Şeytan'ın Meleği Çarmıha Gerilmek İçin Üç Ağaç Seçiyor Ve yine efendiye sordum. Ona "Bunca zaman zarfında ne yaptı?" diye sordum. Ve bana şöyle dedi: "Şeytan, babanın yüceliğinden kovulduğu ve cennet işlerine katılması yasaklandığı andan itibaren, bulutların üzerinde oturdu ve vezirlerini, ateşle yanan melekleri aşağıya, insanlara gönderdi. O, Adem'in zamanından Enok'a kadar bunu yaptı. Ve vekili Enok'u gök kubbenin üzerine kaldırdı ve ona tanrısallığını açıkladı. Ona kalem ve mürekkep getirdi. Ve oturduktan sonra Hanok altmış yedi kitap yazdı. Şeytanın emri altında ve şeytan ona onları yeryüzüne geri götürmesini emretti. Enok onları güvenli bir şekilde yeryüzünde tuttu ve sonra çocuklarına aktardı ve onlara kurbanları ve kötü sırları kutlamanın yolunu öğretmeye başladı. Böylece göklerin krallığını insanlardan gizledi. Ve Şeytan onlara şöyle dedi: "Ben sizin tanrınızım ve benden başka tanrı yok." Babam beni bu yüzden dünyaya gönderdi ki, insanlara şeytanın kötü ruhunu algılamayı öğreteyim ve öğreteyim. Ama sonra Şeytan benim gökten bu dünyaya indiğimi öğrenince meleğini gönderdi ve üç ağaçtan oluşan odunu alıp Musa'ya verdi, böylece şu anda beni bekleyen ağaçtan yapılmış bir çarmıhta çarmıha gerilebilirdim. Ve kendi kavmine tanrılığını bildirdi ve kanunun İsrail oğullarına verilmesini ve Kızıldeniz'in ortasından kuru bir şekilde geçmesini emretti. Rab, Melek Meryem'i Dölliyor Babam beni yeryüzüne göndermeyi düşündüğünde, beni kabul etmesi için önüme Meryem isimli meleğini gönderdi. Sonra aşağı indim, kulağımdan girdim ve kulağımdan çıktım. ⁵ Ve bu dünyanın prensi Şeytan, benim yok olan varlıkları arayıp kurtarmak için aşağı indiğimi biliyordu ve meleği İlyas peygamberi suda vaftiz etmesi için yeryüzüne gönderdi. Ona vaftizci Yahya denir.

--- SAYFA 183 ---

182 Sonra İlyas bu dünyanın prensine, "Mesih'i nasıl tanıyabilirim?" diye sordu. Ve bizzat rab şöyle cevap verdi: "Kutsal ruhun güvercin gibi inip orada kaldığını göreceğiniz kişi, günahlarının bağışlanması için kutsal ruha dalmıştır. Yalnızca O, saptırıp kurtarma gücüne sahiptir." Cennet mi, Ateş Gölü mü? Sonra efendiye kıyamet gününü sordum, "Senin gelişinin alameti ne olacak?" Bana şöyle cevap verdi: "Doğruların adı, taç giymiş ve gökten düşmüş adillerin adına göre tamamlanacağı zaman olacak. O zaman Şeytan serbest kalacak ve büyük bir öfkeye yem olan hapishanesini terk edecek; adillerle savaştıkları ve onlar büyük bir sesle Rab Tanrı'ya ağlayacaklar. Ve Rab hemen meleğine borazan çalmasını emredecek. Baş meleğin trompetteki sesi gökten duyulacak. Ve sonra güneş kararacak ve ay artık ışık vermeyecek. Yıldızlar düşecek ve dört rüzgar temellerinden kopacak ve yeryüzünü titretecek, aynı zamanda dağları ve tepeleri de titretecek ve dördüncü saate kadar güneş kararacak. Sonra dünyevi oğul ve onunla birlikte tüm aziz melekler yükselecek ve o, bulutların üzerine oturacak ve heybetli tahtına oturacak. On iki yüce kürsüde oturan on iki haberci ile günahkârlara şunu söyleyecektir: "Ey lanetliler, benden uzaklaşın, şeytan ve onun melekleri için hazırlanmış olan sonsuz ateşe." Sonra diğerleri, nihai ayrılığın vaktinin geldiğini görerek, görünmez babanın emriyle orada olacak olan cehennemlerindeki günahkarlara acıyacaklar. Ruhlar kafirlerin zindanından çıkacak ve benim de sesim duyulacak, birden fazla ağıl ve bir papaz olmayacak. Ve dünyanın derinliklerinden, ateş Cehenneminin karanlık kasveti olan karanlık bir kasvet çıkacak ve ateş, dünyanın uçurumlarından gökkubbenin havasına kadar evreni tüketecek. Ve efendi göklerden dünyanın cehennemlerine kadar hüküm sürecek. Günahkârların yaşayacağı ateş gölü o kadar derin ki, otuz

--- SAYFA 184 ---

183 yaşındaki adam, kaldırıp dibe doğru inerken, üç yıl sonra ancak gölün tabanına ulaşabilecek. Ateşteki Şeytan ve Cennetteki Seçilmişler Daha sonra Şeytan tüm askerleriyle birlikte bağlanacak ve ateş gölüne yerleştirilecek. Ama tanrının oğlu ve seçilmişleri gök kubbenin üzerinde gezinecek ve orada yatan şeytanı güçlü, yıkılmaz zincirlerle kilitleyecek. Ağlayan, ağıt yakan günahkarlar, "Yeryüzü, bizi geri götür ve içinde sakla" diyecekler. Adil olan, görünmez babanın krallığında güneş gibi parlayacak. Ve tanrının oğlu onları görünmez babanın tahtının önüne götürecektir ve onlara şöyle diyecek: "İşte bana verdiğin çocuklarımla birlikteyim. Adil baba, dünya seni tanımıyor ama ben seni gerçekten tanıyorum, çünkü beni görevime gönderen sensin." Sonra tanrının oğlu babasının sağına oturacak ve baba meleklerini ve seçilmişleri yönetecek. Onları melek korosuna yerleştirecek, onlara bozulmaz elbiseler giydirecek, onlara solmaz taçlar ve değişmez koltuklar verecektir. Ve Tanrı onların ortasına oturacaktır. Açlığı da, susuzluğu da bilmeyecekler. Onlara ne güneş ne de yakıcı bir sıcaklık vuracaktır. Ve Allah onların gözlerinden bütün gözyaşlarını silecek. Oğul, aziz babasıyla birlikte hüküm sürecek ve hükümdarlığının yüzyıllar boyu sonu olmayacak.

--- SAYFA 185 ---

184 21 BİR RAHİBE'NİN VAZESİ Bu kitaptaki son metin, Rahibe'nin Vaazı veya daha doğru bir ifadeyle "Bir Rahibenin Hanımlar Carenza, Iselda ve Alais'e Bilginin ve Işığın Dünyevi Beden Üzerindeki Önceliği Konusunda Vaazı"dır.¹ Bu kutsal bilgi ve bilgelik metinleri koleksiyonunun bir sonucu olarak buraya eklenen bu metin, sözde bir rahibe tarafından bir kadın sesiyle verilen, aşkın tatmini ve heyecanı üzerine bir Cathar şiiridir. sonuçta bilginin ve ışığın tacı olan tanrıyla evlenmek. Güzel vücutlu Leydi Carenza, lütfen kız kardeşlerime derin tavsiyelerinizi iletin ve neyin en iyi olduğunu bildiğinize göre bize tam olarak ne yapacağımızı söyleyin. Bilirsin. Yollarınız kadının her türlüşünü temsil ediyor. Lütfen söyleyin: Tanıdığımız biriyle evlenecek miyim? Yoksa bakire kalmak mı? Bunun iyi olacağını söylemiştim. Ama çocuk sahibi olmak; ne için? Bana göre evlilik acı verici bir sıkıcı görünüyor. Leydi Carenza, bir erkeğe sahip olmak isterdim ama bir velet klanınız varken ne büyük bir kefarettir. Göğüsleriniz yarıya kadar yere sarkıyor; karnınız rahatsız ve yuvarlak. Hanımım Iselda ve hanımım Alais, sizde gençlik var, güzellik var; Cildiniz taze bir renk alıyor ve nezaket kurallarını biliyorsunuz; senin yerinde diğer tüm kadınların ötesinde bir cesaret var. Beni duy. Ve morinadan en iyi tohum için, bilginin tacı olan ALLAH ile evlen. Ve meyveyi şanlı oğullarla vereceksiniz,

--- SAYFA 186 ---

185 Evli rahibeler gibi iffetinizi koruyorsunuz. Leydi Iselda ve Leydim Alais, beni hatırlayın ve ışığım tüm korkuları aşsın. Lütfen cennete girdiğinizde ihtişamın kralından bir kez daha bize katılmasını isteyin.

--- SAYFA 187 ---

186 Sonsöz Gnosis'in İç Işığı: Tarihsel Bir Meditasyon WILLIS BARNSTONE Gnostisizmin spesifik kökeni bilinmemektedir ve bilinemez de olabilir. Bilinmiyor çünkü gnostisizm hiçbir yerden ve hiçlikten doğmuştur. Gerçekten de, antik çağda bir ışık ruhu tanrısı ve bir karanlık madde tanrısının ikili hareketinin ne zaman ve nerede başladığını ve ayrıca olası kaynakların adlarını yaklaşık olarak biliyoruz. Ancak bu kaynakların yaygın ve kalıcı küresel mezhebin kökeniyle ilgisi konusunda eski ve modern, derinden çelişen tezler var. Dünyadaki ruhani hareketlerin çoğunun (Taoizm, Hinduizm, Budizm, Zerdüştlük ve Yahudilik) kökenine dair hikaye bulanık bir olasılıktır ve bize tarihten çok efsane olarak ulaşır. İki temel Yahudi kutsal kitabından, Eski ve Yeni Ahit'ten doğan, son derece belgelenmiş erken Hristiyanlık bile, tarihsel olasılığı ortaya çıkarmaktan ziyade gizleyen, temel kaynağı olan Yeni Ahit müjdelerinin efsaneleriyle doludur. Yani gnostisizmin sözü hâlâ ortada değil. Yahudi, Hristiyan, Zerdüş, Budist, Platoncu, İskenderiyeli Neo-Platoncu ve Mısır hermetik soyunun unsurlarından söz eden destekçileri var. Gnostisizmin bir veya birden fazla öncüsü var mı? Birçoğu çok kaynaklı bir tezi savunurken, Yakın Doğu ve İskenderiye'deki gnostik düşüncenin farklı görünüşleri, mezhep, dil ve coğrafyayı aşan, havada birleştirici bir ruh olduğunu düşündürecek kadar ortak noktaya sahiptir. İkinci gnostikleri eski Yunan-Romen teolojilerinden, Yahudilikten ve yeni ortaya çıkan Hristiyanlıktan ayıran iki tekil fikir vardır: (1) iki tanrısal varlığın içimize girdiği varsayımı - biri ruh ve ebedi ışık, diğeri karanlık ve zamansal beden; ve (2) kişinin yaşamı boyunca, bir marifet parıltısında bulunabilecek, ilahiliği kişinin yalnızlığına getiren aşkın bir ışık ilkesi. Gnostisizmde, irfanın parıltısı olarak kurtuluş, Hristiyanlıkta olduğu gibi yalnızca ölümden sonra bir ödül olarak değil, şimdi elde edilebilir. İnsanlar tarafından görülemeyen, kanıtlanamayan ve deneyimlenemeyen Hristiyan kurtuluşu,

--- SAYFA 188 ---

187 benzersiz bir şekilde ölümden sonraki yaşamla ilişkilendirilir. Onun anlaşılması zor doğası, genellikle yalnızca kendilerinin okuyabildiği kutsal metinleri yorumlayarak kurtuluş bilgisine sahip olduklarını iddia eden büyük organize din adamlarının ortaya çıkmasına neden oldu. Gnostik, din adamları olmadan bunu tek başına yapabilir ve şimdi gelebilir. Bu anlamda, bize acil mistik kurtuluşa dair metaforlar ve alegoriler sunan Platon ve Yeni-Platoncuların yaygın fikirleri, gnostisizmin çeşitli patlamalarını birbirine bağlayan ortak malzeme gibi görünüyor. "Bilgi" anlamına gelen Gnosis, farklı kaynaklardan gelen ve gnostikler olarak adlandırılan rakip mezheplerin arayışı haline gelir. Sokrates, Platon aracılığıyla "Kendini tanı"¹ dediğinde, gnostisizmin bir ilkesi doğmuş oldu. Fakat çok daha önce, İbranice İncil'de, Havva ağaçtan irfan meyvesini seçmiş ve daha sonra -kadın gibi- Yahudi-Hristiyan-İslam dinler ailesindeki kusurlu, yabancı kafir olarak muamele görmüştü. Tersine, gnostikler arasında, masumiyet (cehalet) yerine bilgiyi seçme ve bilgiyi kendisininmiş gibi koruyan, dünyanın ve insanların yaratıcı tanrısının otoritesine meydan okuma cesaretinden dolayı övülür. Havva, ışığın kahramanı ve Promethean'ın tanrının zalim otoritesinden kurtarıcısıdır. Yaratılış'ta ve daha sonraki gnostik mitlerde (Dünyanın Kökeni ve Yöneticilerin Gerçekliği gibi) Havva, gnostisizmin efsanevi annesidir. Mezopotamya'da ve Akdeniz boyunca, İskenderiye'den Roma'ya kadar, yaklaşık M.Ö. 200'den itibaren. MS 200'e kadar, hepsi varoluşun gizemlerine yanıt arayan, zengin bir ruhsal hareketler mayasına tanık oluyoruz. Bu, kanonik olmayan apocrypha ve pseudepigrapha'nın, Essenelerin Ölü Deniz Parşömenlerinin ve Mısır'ın Corpus Hermeticum'unun çoğunun ortaya çıktığı, ahitlerarası dönemdir. Gizem dininin bu döneminde, mesihçi karizmatik, filozof, ilahiyatçı ve mistik aynı zamanda gnostik kutsal yazılar olarak sınıflandırılan, genellikle parşömenlere kaydedilen bilgelik sözleri, öğretileri ve mit sistemlerini de şekillendirdi. Ancak yirminci yüzyıla kadar bu gnostik kutsal metin, Yunanca, Latince, Süryanice, Kıpti, eski Farsça ve hatta Çince yazılmış farklı parçalar halinde hayatta kaldı; bunun yanı sıra Yunanca ve Süryanice yazılmış birkaç büyük eser, özellikle de Hermes Trismegistos'a atfedilen Poimandres'i ve bir gnostik mezmurlar kitabı olan Süleyman'ın Şarkıları'nı içeren, ikinci ve üçüncü yüzyıllardan kalma pagan Corpus Hermeticum. Pek çok kuşak bilim adamı ve araştırmacı için, gnostisizm bilgisi öncelikle ilk kilise babalarının çalışmalarından geliyordu; bunların yazıları, gnostik ilkeleri belirtme açısından oldukça güvenilir olsa bile, gnostisizmin şiddetle anlayışsız reddiyeleri olarak oluşturulmuştu. Daha sonra 1945 yılında Mısır'ın kumlarında Nag Hammadi kütüphanesi bulundu.

--- SAYFA 189 ---

188, dördüncü yüzyılda eski Yunanca metinlerin Kipti diline yapılan çevirilerinin büyük hazinesinden oluşur. Bu elliden fazla belge, klasik gnostisizmin bir İncil'ini oluşturur. Gnostik ebeveynlik hakkında söz sahibi olan modern akademisyenler arasında Bentley Layton, *The Gnostic Scriptures*'da gnostisizmin temel olarak klasik Seth filozoflarına dayandığını mantıklı bir şekilde görüyor, ancak aynı zamanda Yunanca konuşulan sinagoglarda ve erken Hristiyanlıktaki gnostik varlığından da söz ediyor (özellikle Simon Magus, Elçilerin İşleri 8:9-12). Yahudi mistisizmi ve Kabala'nın önde gelen bilgini Gershom Sholem, Yahudi Gnostisizmi, Merkabah Mistisizmi ve Talmud Geleneğinde gnostik kavramların Yahudi kökenine bakar ve onun yakın çağdaşı Hans Jonas (gnostisizmin ilk büyük yorumcusu), gnostisizmin Samiriye'deki radikal çevrelerde başladığını iddia eder. İtalyan tarihçi Giovanni Filoramo, "birçok bilim adamının Gnostisizmin Yahudi kökenini öne sürdüğünü" ve Nag Hammadi gnostik metinlerinin Yahudi etkisini doğruladığını ancak yine de tüm Yahudi tezini, destekleyici kutsal metinlerin olmayışı nedeniyle sallantılı bulduğunu belirtiyor.² Yine de bazı önemli destekleyici kutsal yazılar, bir Yahudi köken tezini güçlendiriyor: Justin'in Baruch Kitabı, Yuhanna'nın Gizli Kitabı ve İncil'in bazı bölümleri. John. Baruch Kitabı, Musa, İsa ve Herkül de dahil olmak üzere Hristiyan ve pagan ana karakterlerin yer aldığı, öncelikle Yahudi-gnostik bir metindir (Baruch, Elohim'in bir meleğidir). Baruch'un ilk biçimi tamamen Yahudi kutsal kitabı olabilir ve şu anda sahip olduğumuz olağanüstü çalışma, Hristiyan-Yahudi döneminde redakte edilmiş, bir şekilde Hristiyanlaştırılmış bir versiyon olabilir. Ekümenik editörler tanrı Herkül'ü kadroya dahil ederek gnostisizmin pagan kökenlerini cömertçe kabul ettikleri için Hristiyanlaştırma çabası bile geçicidir. İlk kilise babalarının gnostisizmin kaynağı hakkındaki görüşlerine gelince, Lyon'lu Irenaeus, *Adversus haereses* ("Sapkınlıklara Karşı") adlı eserinde, hem İskenderiyeli Valentinus'un takipçilerini, hem de kafir ve büyücü Simon Magus'u ve daha birçoklarını kınadı. Kilise babaları "Gnosis'in yükselişinin izini sadece şeytana kadar sürdüler."³ Gnostikler, Eski ve Yeni Ahit'in tanrısını tanrı ya da daha açık bir ifadeyle şeytan yaparak bu iyiliğe karşılık verdiler. Ancak kilise babalarının gnostiklere karşı polemiklerinin tamamı bilgisiz değildi. İskenderiyeli babalar Clement (ö. 215?) ve Origen (185?-254?) iyi bilgi sahibiydiler ve Valentinianus kutsal yazı ekolünün okumalarına karşı koymak için, kutsal yazıların alegorik bir okumasına dayanan kendi yorum bilimlerini geliştirdiler. Fakat ilk Hristiyanları gnostikler hakkında en çok öfkeliendiren şey, yalnızca onların geleneksel yaratıcı tanrı ve Tanrı hakkındaki anlayışsız portreleri değildi.

--- SAYFA 190 ---

Bu yeni ortaya çıkan dinde hakimiyet için rekabet vardı - ilkel Hristiyanlığa tehdit oluşturan birçok ciddi sapkın rakip mezhep vardı - ancak İsa'da iki doğanın var olduğu şeklindeki temel inancı reddetmişlerdi: insani ve ilahi. Ortodokslara göre İsa hem insan hem de tanrıydı ve çarmıhta acı çektikten sonra dirildi ve tanrının oğlu olarak göğe yükseldi. Gnostikler, İsa'nın insani ve ilahi olmak üzere iki doğasını inkar ettiler ve onun insani benzerliğini yalnızca bir gerçeklik olarak değil, bir görünüş olarak etiketlediler. Onlara göre İsa, insanın sefaletini kaldıramayacak bir gök cismiydi. Mesih'in yeryüzündeki yaşamı boyunca yalnızca bir insan bedeninde yaşayan ve çarmıhta ölen ilahi bir hayalet olduğu yönündeki ikinci yüzyıldaki öğretisel inancı paylaşıyorlardı.⁴ İsa Mesih insan ölümüyle ya da ilahi bir ölümle ölmediğinden, onun dirilişi ve göğe yükselişi hiçbir zaman gerçekleşmedi. Aynı şekilde onun ömür boyu yaptığı hizmetler, mucizeler ve acılar da sadece görünüşten ibaretti. Nag Hammadi kütüphanesindeki Yakup'un İlk Vahiyi'nde, yüce İsa çarmıha gerildikten sonra acıyan Yakup'u düzeltir: "İçimde olan benim. Hiçbir zaman acı çekmedim."⁵ Kendisine acı çektirebileceklerini düşünenlere gelince, İsa'nın sözde işkencecilerine güldüğünü görüyoruz: "Onların cehaletlerine güldüm." söz bedene dönüştü" (Yuhanna 1:14) ve burada Tanrının sözü, hem kutsal söz hem de insan olan İsa'da yer alıyordu. Bu reddiyeci fikirler kilise için bir aforozdu ve gnostikler ve öğreticiler Lyon'lu Irenaeus, Antakyalı piskopos Ignatius ve İskenderiyeli Hippolytus ve Clement tarafından uzun uzadıya incelendi ve korkunç sapkınlıkları nedeniyle kınandı.⁷ Daha sonra gnostikler, gençliğinde ateşli bir Maniheizm olduğu için gnostisizmi içeriden bilen Augustinus tarafından kınandı. Kilise babaları endişeliydi. Burada, İncillerde kurtarıcı İsa haline gelen, gnostikler tarafından bir meleğe benzeyen ama ne insan ne de tanrı olan bir tanrıya dönüştürülen dünyevi Yahudi mesih Yeşaya ile karşı karşıyayız. Ve İsa'nın üzerinde, İncil'in cahil tanrısı olan rakibiyle çelişen gnostik ışık tanrısı vardır. İncil'in yaratıcı tanrısı, karanlık unvanını, erkeği ve kadını, pleromadan, yani doluluktan (gnostik teogonideki en yüksek prensip) düşen ilahi ışık parçacıklarını içeren bir hapisane olarak yaratarak kazanmıştır. İncil'deki tanrı ışığı yaratırken, bu dış ışık geçici bir yanılsamadır. Gerçek ışık insan ruhundadır. Gnostik, içsel ışığı arayarak aydınlanma unvanını kazandı. Ve irfanla bu ışık parçacıklarını bilmek ve olabilmek, sonsuzluğa doğru yok olmaktır. Açıkçası, gnostikler

--- SAYFA 191 ---

190 kafir. Kendi kişiliklerinde ışık ya da tanrı -ya da ilahi prensip ne denirse- olabilirler ve onları kötü olarak gören ve sonunda yok edecek olan öfkeli kiliseye ihtiyaç duymazlar. Gnostisizmin Başlangıcındaki Yahudi Anı Gnostisizmin neden ve nasıl geliştiğine dair ilgi çekici hipotezlerden biri, Scholem ve Grant tarafından tanımlanan, daha önce sözü edilen Yahudi hipotezi olmaya devam ediyor. Grant, ilk gnostiklerin, milattan önceki birinci yüzyılda, önceden bildirilen mesihlerinin gelmemiş olmasından dolayı hayal kırıklığına uğrayan Yahudilerin başka bir yere veya içe doğru bir dönüş olarak faaliyet gösterdiklerini öne sürüyor. Haham İsa'nın gibi Yahudiliğin yüzlerinin de değiştiğini ve çoğaldığını unutmamak gerekir. Her yeni tercümanla birlikte yeniden değiştiler ve kutsal metinleri her tercümanın gözüne göre değişti. Scholem, Grant ve diğerlerinin tanımladığı bu değişen yüzler arasında, bize mevcut en eski gnostik kutsal metin olan Baruch Kitabı'nı verecek olan Yahudi gnostikler de vardı. Justin'e atfedilen ve Hippolytus'un Tüm Sapkınlıkların Reddi'nde yalnızca bir açıklama olarak korunan Baruch Kitabı, gnostik evrimin en erken aşamalarından birini temsil eder. Grant bunu "neredeyse tamamıyla Yahudilere ait bir irfan örneği" olarak adlandırıyor... ve kökenini iki erkek ve bir kadın olmak üzere üç ilkeye borçludur.⁸ İlk erkeğin evrenin babası Helenik Priapos olduğu, Yahudi Elohim'in ise bu dünyanın babası ve dişi prensip olan Edem'in (Aden) aşığı olduğu büyüleyici bir gelenek karışımı içerir. Elohim Adem'e ruh üflerken, Edem ilk insana ruh üfler. Baruh (İbranice'de "kutsanmış") hayat ağacı ve baş melektir. Yılan Naas, iyiyi ve kötüyü bilme ağacı ve baş anne meleğidir. Cennet çoktur: bahçe, toprak, İsrail, Havva'nın sembolü ve toprak ana. Daha sonraki spekülasyonlarda, çeşitli kılıklardaki bilinmeyen tanrının bir erkek ve bir dişi unsuru vardır ve hepimizin ana-babası ya da dişi prensibi veya yayılımı olan tanrı olarak adlandırılır. Dişi yayılım genellikle bilgelik olan Sophia'dır. Tanrıdaki bir rahatsızlık ve yetersizlik yüzünden ondan ayrılır, pleromadan düşer ve dünyayı yaratır. Hristiyan gnostisizminin Yahudi kökenine ve gnostisizm ile erken ve geç Kabala arasındaki erken bağlantılara değinen Grant, Justin'in Yahudilik varyasyonunun "Yahveh'nin baba ve Elohim'in anne olarak adlandırıldığı [ortaçağ İspanyol] Zohar'ında bulduğumuz mistik Yahudiliğe benzediğini" gözlemliyor.⁹

--- SAYFA 192 ---

191 Umutsuzluk ve Işığa Dönüş İsrail'in feci Roma işgali, Yahudilerin gnostisizme yönelmesini kesinlikle etkiledi. Kudüs'teki Yahudi isyanının (MS 66-70) başarısızlıkla sonuçlanmasının ardından, İkinci Tapınağın yıkılmasıyla (MS 70) Yahudilerin sefaleti daha da arttı. Tanrının onlar adına müdahale etme konusundaki mutlak başarısızlığı, onların dış yardıma yönelik kıyamet umutlarını yok etti ve gnostisizmin yolunu açtı. Grant, yıkım ve umutsuzluk karmaşasını şöyle anlatıyor: "Tüm pratik amaçlar açısından, Gnostikler eski Yahudiler, dinlerinden dönmüş olmalılar çünkü onlar Yaratıcının tanrılığını terk etmişlerdi."10 Tapınağın ve Kudüs şehrinin yıkılması Yahudileri perişan edip sürgüne gönderirken, İncilleri yazan daha sonraki Hristiyan Yahudiler, bu tarihi dehşeti, mesihlerini tanımayan Yahudiler için bir cezaya ve tanıyanlar için bir ödül ve ümide dönüştürdüler. Gerçekte hem Yahudiler hem de Hristiyan Yahudiler katledildi ve yerle bir edilen şehirden sürüldü. Bu diaspora hem gnostisizmin hem de Hristiyanlığın yayılmasına yol açmıştır. Hristiyan Yahudiliği artık Yahudi olmayanların dünyasında yer aldığından, yeni mezhebin Şabat, sünnet ve beslenme kanunları hızla değiştirildi ve geniş çapta Hristiyanlığa geçiş popüler bir olasılık haline geldi. Aynı zamanda, Yahudi ve Hristiyan Yahudilerin eşit olarak deneyimlediği orijinal zulüm ve felaket, birçok kişiyi gnostik bir çözüme yöneltti; bu, tüm yeni Hristiyan topraklarında gnostisizmin ani patlamasında da görülüyor. Bu heterodoks Yahudiler ve Hristiyan Yahudiler, din adamlarına ve geleneksel ibadet yerlerine umut bağlamak yerine içeride bir ışık aramayı seçtiler. Agnostik için ışığın ruh olduğu ve onun tefekkür edilmesinin Tanrı bilgisine, hatta kişinin kendi içinde tanrıya bağlı kalmasına veya tanrı olmasına yol açabileceği.11 O zaman beden geride bırakılır ve içsel ışık aracılığıyla dünyevi zamandan kaçmak mümkündür. Varlığın ışığının, maddi dünyadaki dünyevi ve bedensel esaretten kaçış ve kökene, ruhun kıvılcımının geldiği ebedi ışık bölgesine dönüş anlamına geldiğini bilmek. Dünya dinlerinde sıradan zaman ve maddeden zihin yoluyla olağanüstü bir ruh ve vahiy boyutuna kaçış, mistisizm etiketi altına girmiştir. Mistik Sıçramanın Doğası

--- SAYFA 193 ---

192 Tasavvuf, doğuda, batıda ve tüm kıtalarda çok çeşitli şekillerde ortaya çıkan bir olgudur ve her mezhep, onu tanımlayan kendi terminolojisini taşır. Bazen şamanlar tarafından düzenlenir veya yerleşik bir dinin kenarlarında kişisel bir heterodoksluk olarak gerçekleştirilir (Paracelsus, Avila'lı Teresa, Boehme). Bazen Budizm, gnostisizm veya antik Hasidizm ve daha sonra Kabala için söylenebilecek inancın kalbinde yer alır. Mistik an, aydınlanma veya nirvana yoluyla yok oluş veya yok oluşun yok oluşunun ardından gelen ışık olarak adlandırılabilir. İranlı Sufiler buna kuşların konferansı, Japon Zen Budistleri ise satori adını verirler. Sürecin kendisi, Platon'daki "bilginin dört düzeyi", Pseudo-Dionysios ve Haçlı Yuhanna'daki "olumsuz yol" ve Philo ve yine Haçlı Yuhanna'daki "merdiven basamakları" gibi pek çok tanımlayıcı metaforu üstlenir. Merdivenin her basamağı karanlığı, aydınlığı ve tarifsiz bir unutuş coşkusu olan birliği ifade edebilir. Bu çeşitli adımlar genellikle beden duyumlarından ruha doğru kozmik bir yükselişi ve ışığa ve dünyevi bilincin kaybına işaret eder. Yükselen kişi, ruhun kaynağına giden yolda sıradan zamandan ölür. O halde asıl soru, birliğin neyle veya kiminle olduğudur. Tanrıyla mı? Hepsini panteist mi? Budist bir boşluk mu? Plotinian mı? Gnostik bir ışık parçacığı mı? Ancak mistisizmdeki belki de en karanlık soru bu birliğin doğasıdır. İki temel ama ayrı birlik türü, monistik ve teistiktir. Eğer yükselişin sonunda ulaşılabilecek evrensel prensip olarak Tanrı varsayılırsa, o zaman monist mistik tanrıya özdeşlik ve tanrıya tamamen dalma arayışındayken, teistik mistik tanrıya birlik veya ona bağlılık arar, ancak kişisel kimliği kaybetmez. Tekçilikte özne ve nesne bir olur; mistik tanrının içine çekilir -Aziz Teresa nehre düşen bir damladan söz eder- ve böylece birliğe (enosis) ve tanrısallaşmaya (theosis) ulaşır. Monizm tipik olarak Neoplatonik ve Hristiyan'dır. Haçlı Yahya (Juan de la Cruz) tanrıya kaybolmak, tanrıyla bir olmak ve tek bir kimlikle, yani tanrıyla kendini yok etmek istiyor. Mistik deneyimin en yaygın Hristiyan gnostik ifadesi, kişinin başlangıçtaki bilinmezlikten (gnosis'in aksine karanlık ve hatanın agnosisi) tam aydınlanmaya ve tam birliğe doğru ilerlediği monistik modeldir. Tanrılaşıma, ışığa geçme ve ışığa dönüşme kavramı, "Bir olan" Plotinos'ta ve aynı şekilde pagan gnostik Hermes Trismegistos'a atfedilen yazılarda da bulunur. Hermes'te ruh, küreler boyunca zihinsel durumların artan bir ölçeğinde yükselir. Hans Jonas, benliğin hâlâ bedendeysen "Mutlak'a geçici de olsa yakın bir yolculuk olarak" ulaşan yolculuğunu anlatır.

--- SAYFA 194 ---

193 durumu." O anda, "nesnel aşamaların, doruk noktası vecd biçiminde olan, kendi kendine gerçekleştirilebilen deneyimin öznel aşamalarına çevrilmesiyle, gnostik mit, mistisizme (Yeni Platoncu ve manastır) geçmiştir ve bu yeni ortamda, orijinal mitolojik inançların ortadan kaybolmasından çok sonra bile varlığını sürdürmüştür."12 Platoncu mistik kaynaşma ve birliğin tersine, Martin Buber, Ben ve Sen'de monistik kavramı reddeder. "Ben tanıyorum." Teist için tanrı olma düşüncesi utanç vericidir ve yaratıcıyı bağımsız varoluştan mahrum bırakır. Teistik mistisizm -İncil'in, Yahudi gnostisizminin, Kabalist Zohar'ın ve ortaçağ sonrası arayışçıların çoğunluğunun karakteristiğidir- insani ve ilahi olanın nihai ayrılığına dayanır. Scholem'in belirttiği gibi, Yahudi mistiği "Yaradan ile O'nun yarattığı arasında bir mesafe duygusu taşır."13 Kişi ve tanrı arasındaki bu ikilik sıklıkla merkabah'ta, yani ruhu tanrıya doğru gökyüzüne taşıyan, tanrının varlığıyla aydınlanan ama içinde kaybolup tanrı haline gelmeyen ilahi taht-arabada sembolize edilir. Yükseliş, yapışma var ama füzyon yok. Kişinin Yaşamı Sırasında Sonsuza Yükseliş Gnostikler, İskenderiye Platonculuğunun felsefi konuşmasının yanı sıra İncil'in ve klasik Yunan ve Mısır antik çağının mitolojilerinden yararlanan öz-bilgi deneyiminin haritasını çıkarmak için kendi sözlüğünü geliştirdiler. Bu kaynaklardan kendi kozmogonilerini (dünyanın yaratılışı), teogonilerini (tanrıların yaratılışı) ve fantastik sembolik efsanelerini oluşturdular. Gnostikler, dünyayla sınırlıyken her insanın maddi beden, geçici ruh ve ebedi ruhtan oluşan hayati bir üçlünden oluştuğuna inanıyordu. Bu fiziksel ve zihinsel üçlülük içinde kişi, ölümden önce bile beden ve ruhtan sonsuz ruha, karanlıktan tam aydınlanma özgürlüğüne yükselme özgürlüğüne sahiptir. Bu güçlü, radikal fikirler sonsuz olasılıkların içsel yollarını açtı. Hiçbir şey tamamen yeni değil, yine de gnostisizmin spesifik ifadesi, kafirleri yenmek ve yaratıcı yalnızlığı ortadan kaldırmak için fikirleri dogmaya, bürokrasiye ve dünyevi güce kilitleyen normatif dine karşı yeni ve çekici bir alternatifti. Bilginin, ışığın, ruhun ve tanrının çekici denklemi, antik dünyanın her yerinde farklı şekillerde gelişen gnostisizmin kalbinde yer alıyordu.

--- SAYFA 195 ---

194 Çarmıha gerildiği sıralarda Yakın Doğu'da, Mısır'da ve Avrupa Roma İmparatorluğu'nda gnostisizm yükseldi. Diasporanın, moral bozukluğunun, yoğun spekülasyonların ve kendilerini peygamber ve mesih ilan edenlerin olduğu bu çalkantılı dönemde, gnostikler meditasyon dolu bakışı seçtiler. Onların ikiliği yalnızca çatışan iki tanrı değil, aynı zamanda dışsal beden ve içsel ruh arasındaydı ve bu iki insani nitelik mutlak bir ayrıklık içinde yaşıyordu. Zihin ve madde arasındaki Kartezyen bölünmede yeni bir şey yoktur, ancak gnostikler örneğinde akıl her şey ve gerisi bir yükür. Beden maddedir. Onların bedenden uzaklaşma sırası Asya çileciliği ya da etten nefret eden püritenlik değildir. Basitçe, ışığa dönüşebilen tek gerçeklik zihindir. Bu anlamda gnostiklerin, geri kalan her şeyin yanılsama olduğu Plotinusçu her şeye, güneşe, iyiye dalmaya ne kadar yakın olduklarını görüyoruz. Gnostisizmde (Plotinos'un alay ettiği) yükseliş doluluğa, pleromanın ışığına bir göz atmaya ve onun ışığına katılmaya doğru içe doğrudur. Jargon ve metafor dışında, gnostisizm ile Plotinusçu yöntem arasında anında kurtuluşa yönelik mistik sıçrama arasında çok az fark vardır. Ölümden sonra bir ödül olarak kurtuluşun bir biçimini öne süren üç ortodoks İbrahimi dinin aksine, her ikisi de artık kişinin hayatında kurtuluş sunuyor. Sapkınlığın sınırlarında faaliyet gösteren Kabalist ve Hristiyan mistikler de yükselişi ve tanrıya bağlılığı veya ona dalmayı rapor ederler ve yolculukları hemen ve muhtemelen zamanın dışındadır. Bununla birlikte, onların deneyimlerinin anlamı özellikle gnostiklerinkinden farklıdır, çünkü onların Tanrı ile birleşmesi veya birliği, ebedi kurtuluşun teyidi olarak tamamlanmaz - bunların hepsi öbür dünyada bir ödül olarak gerçekleşmelidir - oysa gnostik, daha sonra ölümün bile silemeyeceği ebedi kurtuluşu şimdide bulur.14 Bu genellikle kabul edilmese de, gnostik kurtuluş artık ölümlülüğü yalnızca ikincil değil, aynı zamanda, Yahudiliğin Yahudiliğinde olduğu gibi, ikincil kılmaktadır. Tora'nın sonuncusu, ölümden sonraki yaşam ya da cennet olasılığı yoktur. Ancak Tevrat'a dayalı Yahudiler için ödül, tanrıya yakınlık ve yeryüzünde iyi, erdemli, uzun bir yaşamdır; Gnostikler için bu, ruhun bedenden ve dünyadan kaybolup orijinal ışık kaynağına geri dönmesi, o ışık kaynağı ya da tanrı ya da en önemli yaratıcı ilkeye verilen isim haline gelmesi ve sonra bu bakışın ve katılımın bilgisiyle teselli olarak dünyaya, bedene ve ruha geri dönmesidir. Yahudi, Hristiyan ve Gnostik Tanrılar

--- SAYFA 196 ---

195 Yahudilikte tanrı temel güçtür ve Şeytan ("düşman" anlamına gelir) tanrının sarayının pek az bahsi geçen bir üyesidir (Eyüp 1-2 ve Zekeriya 3:1-2). O, insanlar arasında tanrının uygulayıcısıdır ve yalnızca 1 Tarihler 21:1'de onun tanrının mı yoksa insanların mı düşmanı olduğu konusunda belirsizlik vardır. Olası kötülük ve muhalefetin bu tek örneğinde, en kötü ihtimalle küçük bir konu dışıdır. Yahudilik ilahi güçler açısından düalist değildir ve Tevrat'ın ilk rakip Kenan tanrıları dışında, Yahudi tanrıları arasında tanrının hiçbir rakibi yoktur. Yahudiliğin zayıf Şeytanı ve daha sonraki Hristiyanların korkulu şeytanının tersine, İncil'in büyük ve iyi yaratıcı tanrısından başkası olmayan gnostik yaratıcı gelir¹⁵, şimdi uğursuz kötülük diyarında şeytani bir şekilde faaliyet göstermektedir. Yaratıcı tanrı erdemi kaybederken, her şeye kadir olarak kalır, çünkü dünyayı yaratan odur. "Işık olsun" (illüzyon ışığı) emriyle Havva ve Adem yeryüzünde sıkışıp kalır ve Tanrı onların insan ruhunun bekçisi olur. Bu güç ve yetki değişimleriyle Yahudi-Hristiyan tanrısının nitelikleri iki kutup tanrısı arasında paylaştırılır. Nitelikleri nur ve ilim olan ruhun tanrısı ve sıfatları karanlık ve yanılgı olan maddenin tanrısı vardır. Çin'den Batı Avrupa'ya kadar çeşitli metinlerde Yahveh, Yaldabaoth, Sakla ve Samael gibi kötü ve korkutucu görünen isimler alır. Düşmüş Lucifer gibi, o da kötülüğün patronu ve koruyucusudur ve asıl işi, dönen güneş yıldızının altındaki dünya olan kendi yaratımlarında gerçekleşir. En üstteki yanılsamanın yaratıcı tanrısının yerini, alanı zihnin olduğu her yerde olan içsel ışık tanrısı alır. Dünyaya bağlı olanlar, aşkınlığa engel olarak görülmesi gereken saf madde ve karanlık değil, aynı zamanda kilise ya da dış kubbe aracılığıyla değil, meditasyon yoluyla ulaşılan ışık parçacıklarıdır. İçteki ışık tanrısı geri dönüş umudunu temsil eder. Gnostiklerin Yahudi-Hristiyan teolojisini altüst ettiği açıktır. Yahveh'i dünyanın ve onun hapsedilmiş sakinlerinin kendini beğenmiş bir yaratıcısı ve birçok kutsal kitapta da basitçe şeytan haline getirme cüretinde bulundular. Bu aşırı geri dönüş, Hristiyan ortodoksluğuyla gnostik rekabetin tarihsel karmaşıklığı ve her mezhebin kendi soyunu saklama ihtiyacı açısından anlaşılmalıdır. İlk Hristiyanlar Yahudilerdi. Ancak Hristiyanlık Yahudilikten uzaklaşarak Yahudileri şeytanlaştırdı. Sonuçta, bu Yahudi dünyevi mesih, en önde gelen tanrı, doğrudan tanrı olan İsa Mesih (Yeshua Maşiah) adına olacak ve açıkça İbranice İncil tanrısının ve pratikte ve popüler anlayışta bizzat tanrının yerini alacaktır. İncillerde İsa oturacak

--- SAYFA 197 ---

196 tanrının taht hakkı, popüler düşünce ve ikonografide tanrı ve kurtuluş daha çok İsa aracılığıyla anlaşılmaktadır. Tanrının üçlü doğası bu popüler yanlış anlaşılmayı ortadan kaldırıyor, ancak İsa'nın sadece tanrı değil, aynı zamanda tüm pratik amaçlar için duada hitap edilen doğrudan tanrı olduğu yönündeki algı devam ediyor. Eğer Hristiyan tanrısı kendi anlam alanını İsa ile ve çok daha az ölçüde de kutsal ruhla paylaşmak zorundaysa, o zaman gnostikler İbranice İncil'deki atalardan kalma bir din ile mezhepsel rekabeti radikal bir şekilde daha da ileri taşırlar. Gnostikler hem Yahudiliği hem de Hristiyanlığı yapı sökümüne uğratmakta ve her ikisini de kendi yaratılış mitlerine uyacak şekilde yeniden oluşturmaktadırlar. Bununla birlikte, öncüllerin hem Hristiyan hem de gnostik yeniden inşasında, kurucu babanın bu ritüel cinayetleri şaşırtıcı tutarsızlıklar içermektedir. Hristiyanlar Yahudileri şeytanlaştırırlar, ancak Yahudi olarak dini kimliklerini göz ardı ederek veya gizleyerek, aynı zamanda Yahudi olan tüm ilk Hristiyanları muaf tutarlar. Gnostikler, Yahudilerin orijinal tanrısını şeytanlaştıırken, nadiren adı geçen Yahudilerin kendilerine daha az dikkat ederler - ancak onlardan bahsedildiğinde onlara iyi davranılmaz. Klasik gnostisizm, İncil'in yaratıcı tanrısını yalnızca Yahudilerin tanrısı olarak değil, aynı zamanda İbranice İncil'i kendi Hristiyan İncilleri gibi benimseyen ve yorumlayan yanlış yönlendirilmiş Hristiyanların demirjik tiranı olarak görür. Ve Hristiyanlar İncil'deki bu tanrıya ibadet ettikleri sürece, karanlığın şeytanına da itaat ediyorlar. Ancak sapkın Hristiyanların bir çıkış yolu var. Hristiyan gnostikler olarak İncil'in tanrısından vazgeçip her şeyin görünmez babasına dönerlerse gerçek Hristiyan olabilirler. Gnostikler Arasında İsa İsa bu revizyonizme nasıl uyuyor? Hristiyan gnostikler arasında İsa aracılık eden figürdür. O genellikle görünmez gerçek babanın elçisidir (veya meleğidir). Bu konum onu insandan daha yüksek, tanrısallıktan daha aşağı kılıyor. Normalde monofizittir, yani onun yalnızca ruh olduğu ve dünyadaki bedeninin illüzyon olduğu anlamına gelir. İnsan vücudu yok ama sadece çarmıhta ölmüş gibi görünüyor. Elçi olarak en yüksek konumunda, insanlara ışık ve kurtuluş yollarını öğretmek için dünyaya gönderilen ebedi bir varlık (bir çağ) olarak görünür. Daha sonraki Cathar'lar da dahil olmak üzere Hristiyan gnostikler, kendi İsa'larının gerçek İsa olduğunu iddia ederken, o, Ortodoks Roma ve Bizans'ın İsa'sından o kadar farklıdır ki, onun gnostik ifadesini Hristiyanlar için kabul etmeyi imkansız hale getirir.

--- SAYFA 198 ---

197 Pagan Gnostikler Yahudilik veya Hristiyanlıktan köken almayan klasik gnostikler de vardı. Bunlar pagan gnostiklerdi. Büyük ölçüde İskenderiye'de, Yeni-Platonizmi ve yerel Hermetik gizem dinini, etin karanlık zamansal madde olduğu, aklın (nous) ise bilgi ve güneşe benzediği yeni bir mitsel düalizme uyarladılar. Bilgi bizi tanrılardan daha iyi yapacaktır çünkü onu bir kez edindiğimizde hem ölümlü hem de ölümsüz oluruz. Paganlar, büyük Hermetik filozofun, Mısır tanrısı Thoth ve Yunan Hermes'ten gelen Hermes Trismegistos (üç kez en büyük) olduğuna inanıyorlardı. Bu Hermes'e atfedilen mükemmel bir edebi risale olan Poimandres'te (Çoban), kozmosun son derece ikici görüşünü vizyoner deneyim olarak ifade eder. Yaratıcı, başlangıçta herkesin çift cinsiyetli babasından çıkan yaratıcıdır. Yaratıcı, maddi dünyanın hapisanesine koyduğu insanları yaratır. Ancak çift cinsiyetli bir ilkel kişi (antropos) dünyaya iner ve kozmosa karışarak manevi vaatlerde bulunur. İçinde kutsal bir ışık kıvılcımı taşıyor. İnsan yaratığı, yaşamındaki irfan eylemiyle, içsel ışık aracılığıyla bedenden çıkıp tanrının ışık bedenine katılabilir. Gnostisizmin Öncüsü Zerdüştlük Gnostisizmin bu çeşitli kaynakları arasında, İran Zerdüştlüğünün (Mazdaizm) doğu gnostisizmi üzerinde çok büyük bir etkisi vardı. Daha önceki Suriye-Mısır gnostiklerine doğrudan ulaşmasa da, Zerdüştlük yapısı ve kurtuluş kavramları üçüncü yüzyıl Mani ve Maniheizm'ini derinden etkilemiştir. Ahura Mazda'nın liderliğindeki Zerdüştlük iyi ruhları (ahuralar), insan ruhunun kaderi için Ahriman'ın liderliğindeki karanlık kötü ruhlarla (daevalar veya divler) karşı mücadele eder. Aydınlığın insanları karanlığın insanlarıyla karşı karşıya geliyor. Mazda ("bilge" anlamına gelir) kazandığında, ruh ışık alemine yükselir. Özellikle MÖ altıncı yüzyılda. Babil esareti döneminde Yahudiler Zerdüştlüğün uygulandığı bir bölgedeyken bu düalist din Yahudiliği de etkilemiştir. Aydınlığın oğullarının karanlığın oğullarına karşı savaştığı Disiplin El Kitabı'nın Esseneleri'nde fikir ve söz arasında açıkça bir örtüşme vardır. İran düalizmi, bir antinomi sistemi olarak ortaya çıkan gnostik spekülasyonun temel karakteriyle örtüşmektedir.

--- SAYFA 199 ---

198 Aydınlanmış Hristiyanlar Olarak Gnostikler Gnostiklerin çoğunluğu kendilerini, en azından gelişimlerinin ilk dönemlerinde, aydınlanmış Hristiyanlar olarak görüyorlardı. Milattan Sonra ikinci yüzyılın sonuna gelindiğinde, geleneksel Hristiyanlık güçlü ve bağımsız bir din haline gelirken, gnostikler büyük sayılarda din değiştiriyor ve Asya, Afrika ve Avrupa'nın birçok sınırına yayılıyorlardı. Gnostik filozoflar, geleneksel Hristiyanları kendi zekalarına dönüştürmek için, Hristiyan müjdesinin gnostik gerçekleri ortaya çıkardığını kanıtlamak amacıyla müjdelerin alegorik bir yorumunu geliştirdiler. İlk teolojik Hristiyan literatürünü onlar ürettiler ve ikinci yüzyılda yazıları Katolik ve Ortodoks kiliselerinkinden önemli ölçüde daha kapsamlıydı.16 Yorum yapmak için en sevdikleri metin, kendi müjdeleri olarak kabul ettikleri Yuhanna İncili'ydi (Herakleon ile karşılaştırın). İncil'in ilk satırlarında Yuhanna, temel iç ışık kavramını ortaya koyar ve vaftizci Yahya'nın rolünü anlatır: O, ışık değildi. ama ışık hakkında tanıklık etmeye geldim. Işık, dünyaya gelen her insanı aydınlatan gerçek ışıktı. (Yuhanna 1:8-9)

Roma, Antakya ve Konstantinopolis'teki yüksek din adamları alarma geçti. Gnostikler, müjdeleri kendilerine mal ederek yeni gelenleri dönüştürmekle kalmıyor, aynı zamanda Hristiyanları da kendi sapkınlıklarına döndürüyor ve söndürülemez bir ateş gibi ülkeden ülkeye yayılıyorlardı. Bu gnostikler, bilgiyi seçme konusunda erdemli olarak görülebilecek Havva'dan, gururlu, hukukçu ve cahil olarak karalanan ve kozmik hiyerarşide en düşük şeytani yere atanan yaratıcı tanrıya kadar her kutsal kavramı baş aşağı çevirmiş gibi görünüyordu. Görünüşte Hristiyan olan gnostik okullarında, İskenderiyeli Valentinus (Valentinus), Basilides ve Sethian'ların en az 135'ten 450'ye kadar öne çıkan entelektüel ve mistik fikirleri özellikle zararlıydı. İlk Hristiyanların başlangıçta merkezi olmayan ağları için bunlar zorlu sapkınlardı. Bu İskenderiyeliler, Mani ve takipçileriyle birlikte, kendi kurtuluş topraklarının gaspçıları olarak aşağılandılar ve öfkeyle karşı çıktılar. Beşinci yüzyılın sonuna gelindiğinde heterodoks mezhepler büyük ölçüde susturuldu. Ancak Aziz Augustine (354-430) kadar geç bir tarihte bile Hristiyan kalbini ele geçirmek için yapılan sayı savaşı devam etti. Bir

--- SAYFA 200 ---

O zamanların amblemi, Hristiyanlığın ışığını gören gnostik Augustinus'un çok yönlü iknalarındır. Her ne kadar daha sonra gnostiklere karşı bolca yazı yazsa da, kariyerinin başlarında bu ilahiyatçı, İtalya ve Kuzey Afrika'da hararetili bir şekilde aktif ve başıboş bir gnostikti; Maniheizmin mesajını tebliğ eden ve vaaz eden biriydi. Eski Maniheizm ustası Faustus'u kınadığı Faustus'a Karşı adlı eseri, Irenaeus, Hippolytus, Origen, Epiphanius ve Tertullian'ın gnostik sapkınlığı özetleyen ve çürüten birçok önemli eserinden biridir. Kiliseye yöneltilen bu birçok meydan okumaya yanıt olarak, Hristiyan savunucuları "şeytani sapkınların iğrenç yazılarını" zorla reddettiler. İronik bir şekilde, öfkeli bir çürütme sürecinde sapkın bilimciler, gnostik filozofları taklit ettiler ve kendi Hristiyan yorumlarını geliştirdiler. Kendi adına, gnostisizm muazzam bir canlılıkla Hristiyan teolojisine meydan okudu ve geniş çapta onu alt üst etti - ki bu da kendi bölünmeleri vardı - ve İslam'ın doğuşuna kadar susturulmuş olsa bile Hristiyanlığın en ciddi rakibi olarak kaldı. Rakip Gnostiklerin ve Klasik Medeniyetin Yıkılışı Hristiyanlık, egemenliklerinin rakiplerine, Greko-Romen dünyasının dini ve felsefi kalıntılarının yanı sıra gnostikleri de susturarak karşılık verdi. Daha ikinci yüzyılda Hristiyan din adamları gnostik metinleri yok ettiler, buluşma yerlerini yaktılar ve öfkeyle pagan sanatının ve filozoflarının peşine düştüler. Peki batıda senkretik Helenistik değerler nasıl ortadan kayboldu? İskenderiye'deki klasik Yunan uygarlığı bize Öklid'i ve onun geometri ilkelerini, "Yüce Üzerine"de Sappho'nun dini coşkusu anlatan Longinos'u, Platonizmi canlı tutan filozoflar Philo ve Plotinos'u ve klasik gnostisizmin ana okullarını vermişti. Ancak bu büyük gelişmenin ardından şehrin kültürü şiddetle yok edildi. İskenderiye patriği İskenderiyeli Theofilos'un (daha sonra aziz) komutası altındaki Hristiyanlar, Bizans imparatoru I. Theodosios'un onayıyla, 391 yılında Sarapeum'un büyük tapınak kompleksini yerle bir ettiler. Sarapeum'da yaklaşık 700.000 rulo barındıran, antik çağın en büyük kütüphanesi olan Mouseion (müze) kütüphanesi bulunuyordu. Theofilos, binaları yerle bir ettikten sonra tapınak taşlarını Hristiyan kiliseleri inşa etmek için kullandı. Yeğeni Piskopos Cyril (daha sonra aziz), Mısırlı Hristiyan ve Hermetik gnostiklere saldırdı.

--- SAYFA 201 ---

200 kafir sinagogları yaktı ve Yahudileri İskenderiye'den sürdü. 415 yılında Cyril, Nitriyalı keşişlerden oluşan bir kalabalığa, İskenderiye'deki son büyük Platoncu olan kadın filozof, astronom ve matematikçi Hypatia'nın taşlanarak öldürülmesini emretti.17 Konstantinopolis'te piskopos, Nasturi ve Arianist tarikatların peşinden gitti. Kilisenin algılanan tüm rakipleri -klasik Neo-Platonistler, Hristiyan ve pagan gnostikler ve Yahudilerin yanı sıra Hristiyan pusulasındaki "sapkın" tarikatlar- katledildi. Hristiyanlık Roma İmparatorluğu'nun devlet dini haline geldiğinde, Hristiyan âleminde dinsel ve siyasi istikrar için bir şans varmış gibi görünüyordu. Hristiyanlar artık Roma tarafından zulme uğramıyordu. Aksine, imparatorluk içindeki sapkınlarla savaşmak için yeni bir teokrasi yola çıktı ve gnostiklere karşı savaş tepeden yürütüldü. Uzun kampanya yalnızca kısmen başarılı oldu. Helenizm paramparçaydı, panteonlardaki mermer Roma tanrıları ezilmişti ve ana din olan Yahudilik haklarından mahrum edilmiş ve önemsizleşmişti, ancak inanç hala doktrinsel mücadelelerin içindeydi. En büyük düşman büyük gnostik sapkınlık olarak kaldı. İskenderiye'deki gnostikler ilk zamanlarda Roma'nın hoşgördüğü bir kilise tarafından şiddetli zulme uğradılar. Konstantin yönetimindeki Roma İmparatorluğu, antik dünyanın hem siyasi hem de dini efendisi haline geldiğinde, "kozmik sapkınlığın" yok edilmesi neredeyse tamamen tamamlanmış gibi görünüyordu. Hristiyan din adamları kafirlerin yazılarını yaktılar. Işık insanları, bin altı yüz yıl sonra Nag Hammadi'deki en az bir Mısır bölgesinde keşfedilecek olan kutsal yazılarının birçok parşömenini gömdüler. Gnostikler öldürülmüş ya da bir yerden kovulmuşlardı ama başka bir yerde, hatta neredeyse bin yıl sonra Slav Bogomiller olarak Konstantinopolis'te bile ortaya çıkacaklardı ve gnostik spekülasyonlar Roma İmparatorluğu'ndan, Doğu Roma İmparatorluğu'ndan ve Bizans İmparatorluğu'ndan daha uzun süre varlığını sürdürecekti. Onları suçlayanların eleştirilerinde uzun uzadıya alıntılanan birkaç gnostik metin hayatta kaldı. Ancak İskenderiye, Kuzey Afrika ve Suriye gnostik merkezler olmaktan çıkmış olsalar da, ışık dini diğer bölgelerde, esas olarak uzak bölgelerde varlığını sürdürdü: Batı Çin'de, Mezopotamya'nın iç kesimlerinde, Balkanlar'da ve güneybatı Avrupa'da on beşinci yüzyıla kadar. Ancak ilk Katolik sapkınlık avcılarının ve bir Pers kralının, daha sonraki Haçlıların ve Fransa ve İtalya'daki engizisyoncuların baskılarından ve en sonunda Moğol ve Türk ordularının fethedilmesinden sonra, onların ışıkları söndü ve nüfuz hakimiyetleri bir hatıra olarak kaldı.18 İskenderiye Zafer Kazanmıştı.

--- SAYFA 202 ---

201 Bunu yüzyıllar süren bir sessizlik izledi. Gnostik metinler İtalyan rönesansının başlangıcında bulundu, ancak Mısır'ın Nag Hammadi kasabası yakınındaki büyük buluntuyla Ölü Deniz Parşömenleri'nin yeniden dirilişinin eşdeğerine ancak yirminci yüzyılda rastladık; bu, bize ilk kez gnostiklerin edebiyatlarını ve düşüncelerini anlamamızı sağlayacak metinler sağladı. Jorge Luis Borges, tarih farklı olsaydı ve gnostik bir çoğunluğun lehine olsaydı durumun bu şekilde olamayacağına işaret ediyor. Borges, erken dönem bir makalesinde, eserleri hâlâ elimizde yalnızca parça parça ve yozlaşmış bir biçimde bulunan ve onu mahkum edenlerden bize miras kalan İskenderiyeli gnostik Basilides'ten bahsetmişti. Borges, "Sahte Basilides'in Savunması"nda şöyle yazıyor: "Eğer Roma değil de İskenderiye zafer kazanmış olsaydı, burada özetlediğim abartılı ve karmaşık hikayeler tutarlı, görkemli ve son derece sıradan olurdu." Ancak İskenderiye zafer kazanamadı. Yokluğun ve uçurumun bilgisinin filozofu olan Basilides, gnostik düşünürlerin en büyüleyicilerinden biriydi, ancak o yalnızca rakiplerinin yazılarında korunmuştur ve onların özetleri önemli noktalarda birbirleriyle çalışmaktadır. Eserlerinin Nag Hammadi kütüphanesinde veya diğer buluntularda yer almaması içler acısı. Mevcut kanıtlara dayanarak önemli bir orijinal metni ortaya çıkarsaydık, önemli bir antik filozofun yazılarına sahip olurduk. Hayatta kalmanın tuhaf bir gerçeği var. Elimizde İskenderiyeli iki Yeni-Platoncu filozofun (Yahudi Philo ve pagan Plotinos) yazdığı çok sayıda metin var, ancak İskenderiyeli filozof arkadaşları Basilides'in orijinal metni yok. Bu, Hristiyan savunucularına göre gnostiklerin Yahudilerden veya klasik filozoflardan daha tehlikeli olarak görüldüğünü güçlü bir şekilde ima etmektedir. Bu yüzden en büyük rakiplerinin gnostik yazılarının yok edilmesi gerekiyordu. En azından Irenaeus ve Augustine gibi Hristiyan babaların eserlerinde bunların çürütülmesinin var olması ve bizi tatmin etmese de bilgilendirmesi bir miktar teselli edicidir. Gnostik Toplulukların Yeniden Ortaya Çıkışı İskenderiye, Atina, Roma ve Doğu Roma İmparatorluğu'ndaki Hristiyan ortodoksluğunun klasik antik çağa ve gnostik sapkınlığa karşı serbest bıraktığı ikonoklastik öfkeyle birlikte, beşinci yüzyılın ortalarına gelindiğinde yaygın gnostikler bile zayıflamaya başladı. Batı kültürü en karanlık yüzyıllarına girdi. Yine de Avrupa'nın doğu ve batı uçlarında, doğuda Bizans'ta ve batıda Müslüman İspanya'da ve özellikle de ışık mesajları güçlü bir şekilde varlığını sürdüren daha yapılandırılmış Maniheizm gnostikler arasında hâlâ çok fazla ışık parlıyordu.

--- SAYFA 203 ---

202 Mani'nin yaklaşık 276 yılındaki ölümünden sonraki bir yüzyıl içinde, kurucunun dini Roma İmparatorluğu ve Asya'ya yayıldı ve gnostik mezheplerin en sağlamı oldu. Kuzey Afrika'da ve Avrupa'nın büyük bölümünde diğer gnostik okulların daha önce kasvetli bir şekilde bastırılmasından sonra bile, münzevi Neomanichean'ların bölgeleri büyük ölçüde papanın ve imparatorun kavrayışı dışında veya Türkistan'dan Kartaca'ya kadar kendi egemenliklerinin dış bölgelerinde - İran'da, Arap Yakın Doğu'sunda, Batı Çin'de ve zulmün başlangıçta daha az aşırı olduğu Güney Fransa'da - hayatta kaldı. Orta Asya'da da İslami gnostikler vardı. Ve altıncı yüzyıldan onuncu yüzyıla kadar Ermenistan'da ve Bizans İmparatorluğu'nun doğu eyaletlerinde bulunan ve daha sonra Konstantinopolis'ten sürülen ve Suriye ve Ermenistan'da varlığını sürdüren Neomaniheizm Bogomillerle birleşen Neomaniheizm Paulikanlar'ın şaşırtıcı izi vardı; On birinci yüzyılda Maniheizmin kendi biçimini Fransa'daki Katarlara getiren Bogomil misyonerleriydi. Çin Turfan'ındaki Maniciler, Batı Çin'deki Türkistan'daki önemli Uygur imparatorluğunun (762-840) devlet dininin liderleri oldular. Bölgesel kapsamı ve kültürel çeşitliliği açısından hiçbir din, uluslararası alanda gnostisizm kadar kabul görmemiştir. Mezhep ve kutsal metinlerin çeşitliliğine, dünyanın başlıca felsefe ve dinlerinden önemli şahsiyetleri dahil etmiştir: Buda, Platon, Ahura Mazda, Apollon, Musa, İsa ve Muhammed. On üçüncü yüzyıl, hem Uzak ve Orta Doğu'da hem de Batı Avrupa'da gnostik spekülasyonlar açısından trajikti. Asya'da 1218'den 1224'e kadar Çin Türkistan'ındaki gnostiklerin üzerine saldıranlar Cengiz Han'ın atlılarıydı; Provence'ta, "Tanrının Maniheizm belasını" yeryüzünden temizleyen şey, Papa III. Innocentius'un güney Fransa'ya yaptığı Albigen haçlı seferiydi (1209). Haçlı seferini, yeni kurulan Engizisyon'un (1231) yüzyılı takip etti. Bir yüzyıl daha süren cinayet, işkence, mülklere el konulması ve zorla din değiştirmenin ardından, on dördüncü yüzyılın sonuna gelindiğinde, Fransa'nın güneybatısındaki Oksitan bölgesinde zenginleşen Katharlar (ya da Albigenliler) yok edildi, meditasyonları da yok oldu. Bugün Fransa ve Kanada'nın bazı bölgelerindeki Cathar kilisesini oluşturan çok az sayıda Cathar gnostiği hayatta kaldı. Gnostik Kutsal Yazıların Kurtarılması Orta Çağ'ın sonuna gelindiğinde, bu gnostik hafızanın uzun süren yeniden inşası tüm hızıyla devam ediyordu. Hermes'e atfedilen ve Corpus Hermeticum (veya Hermetica) olarak bilinen geniş bir yazı koleksiyonu

--- SAYFA 204 ---

203 Trismegistos defalarca kopyalandı. Hermetica'nın ana eseri, amacı ruhun kaçıışı ve yükselişi olan karanlık beden ile aydınlanmış zihin veya nous arasındaki Sokratik bir diyalog olan Poimandres'tir. Daha sonra 1909'da J. Rendel Harris, Süleyman Şarkıları'nın kırk şarkıdan (başlangıçta kırk iki; ilk ikisi eksik) oluşan eski bir Süryanice (Aramice) el yazmasını keşfetti. Süleyman'a sahte bir atıf taşıyan bu şarkılar, dünya dini edebiyatının en güzel ve derin şarkılarından. Bir diğer uzun şiir, Yunanca da bulunan Süryanice bir metin olan uydurma Thomas'ın İşleri'nde yer alan İncinin Şarkısı'dır. Mısır'da bir inci arayan ve bulan, böylece ruhunu karanlıktan ışığın krallığına getiren bir prensin olağanüstü öyküsüdür. Bunlara yine Mısır'dan gelen Maniheizt şiirlerinin Kıpti Şarkı Kitabı'nın yanı sıra Avrupa'ya ilk olarak Asya'dan dönen Portekizli keşişler aracılığıyla gelen Mandaean şiirleri, şarkılar, dualar ve anlatı kozmolojileri koleksiyonlarını da eklemeliyiz. Biriken bu keşiflere rağmen, gnostik kutsal yazıların örtüsü inceydi. Büyük antik kütüphanelerin ve özellikle gnostik kutsal metinlerin yok edilmesi o kadar tamamlanmış olduğundan, gnostisizmin temel fikirlerine ilişkin bilginin hâlâ onlara karşı olan Hristiyan yazılarından tespit edilmesi gerekiyordu. Daha sonra 1945'te Mısır'da bir çiftçi, Nag Hammadi yakınlarında, ikinci ve üçüncü yüzyıl Yunanca kompozisyonlarından dördüncü yüzyıla ait Kıpti tercümesi olan yaklaşık elli metin içeren on üç koddan oluşan gömülü bir önbellek keşfetti. Birkaç on yıl süren eğlencelerden, yüksek maceralardan ve hatta Carl Jung'un müdahalesinden sonra bu muhteşem metinler nihayet Nag Hammadi kütüphanesi adı altında Fransızca, Almanca, İtalyanca ve İngilizce'ye çevrildi.¹⁹ Gnostisizm yeni bir ses bulmuştu. Ölü Deniz Parşömenleri 1947'de Ölü Deniz'in batı yakasında Wadi Qumran yakınında bulunduğunda, birdenbire Kudüs'e karşı olan Essenelerin kenarda kalan bir mezhebi bir vazodan bol miktarda kutsal yazı çıkardı. Benzer şekilde, Çin'in doğu kıyısından Portekiz'in batı kıyısına kadar uzanan, kenarda kalan bir din olan gnostikler, kritik bir tehlike nedeniyle gizlendikten sonra gün ışığına çıktılar. Bu iki keşif anı, görünüşe göre sönmüş bir düşünce yapısının yeniden dirilişinde çok önemliydi. Gnostik Hikayeler ve Terminoloji

--- SAYFA 205 ---

204 Gnostik metinlerin çoğu ilgi çekici bir edebi netliğe sahiptir. Bunlarda soyutlama yerini çarpıcı metaforlara bırakır. Bunun bir örneği, İncinin Şarkısı'ndaki eşsiz alegorik macera veya Dünyanın Kökeni'ndeki ilahi seks partisidir. İkincisinde, başıboş yaratıcı tanrı, cesareti, meydan okumayı ve bilgiyi temsil eden bakire Havva'yı kovalayıp tecavüz ederken Eden üzerinde hakimiyet kurar; Yaratıcı tanrı ve onun melek yardımcıları tarafından gerçekleştirilen iğrenç bir toplu tecavüzün sonucu olarak Havva, atalarımız olan, nesiller boyu tuzağa düşmüş yarı tanrı ruhları doğurur. Ancak yaratıcının şiddetli itibarsızlaştırıcı eylemlerinden sonra, ilk babanın dağları alev alacak ve ateş, ormanların içinde yanan yaratıcısına yönelecek. O zaman "ışık karanlığı ertecek." Bu vahşi masalların alegorik olarak gözden kaçan ya da basit bir tanımla ortaya çıkan sabitleri var: geleneksel inanca karşı radikal ve yabancı bir duruş; görünmez ruhla mistik bir karşılaşma; ve başlangıçtaki cehalet ve karanlıktan sessiz özgürlüğe ve ışığa doğru bir uçuş. Diğer masallar transkripsiyonda daha az başarılıdır. Bu kadar çok okul, çatışan sembolizm ve efsanevi bir hikayenin çeşitliliği nedeniyle kafa karışıklığı kaçınılmazdır. Ruhun beden hapisanesine düşmesi, köleleştirilmesi ve kaynağına dönme özlemi şeklindeki ortak temayı düşünün. Nedir bu kutsal kaynak? Bir dizi ismi vardır: Çift cinsiyetli ışık tanrısı, baba/tanrı anne, Sethian'ın bilinemez tanrısı, Valentinianusçu hakikatin babası, Maniheizt orijinal ışık, Basilides'te yaratıcı anlamına gelen yokluğun uçuşu. Çoğunlukla hiyerarşik isimler, başlıklar ve soyutlamalardan oluşan bir karmaşa vardır; burada yazar, bilim adamlarının anlamının ve zevkinin zararına olacak şekilde dilin görkemiyle baştan çıkarılmış görünür. Gnostik Umutsuzluk ve İç Işık ve Ben-merkezli Bir Dinin Ortaya Çıkışı Gnostiklerin en başından beri, onların içsel ışığı baskı ve dehşete bir tepki olarak geldi. Onların başlangıçtaki yabancılaşmış vizyonlarının yanı sıra içe doğru muhalif bilgiye ve meditasyona yönelmelerini zorlayan maddi dünyayla ilgili umutsuzluk durumu, muhtemelen Kudüs'teki tapınaklarının yıkılması ve komşu topraklara zorla diasporanın girmesiyle sarsılan birinci yüzyıl Yahudileriyle başladı. Kiyamet vizyonları ve umutları sürgün nedeniyle sekteye uğrayan, Tanrı'nın Roma ordularını durdurmadaki başarısızlığı ve bitmek bilmeyen çarpmıha gerilmeleriyle birlikte, Filistin ve İskenderiye'deki bazı Yahudiler dışarıdaki inançlarından yüz çevirdiler.

--- SAYFA 206 ---

205 yaratıcı tanrı, yalnızlıkta elde edilen vahiyssel bir bilgiye. Benzer bir kıyamet umudunun hızla tükenmesi, kendi yollarını bulmaya çalışan ve saflarından gnostisizme dönenlerin ana topluluğunun çıkacağı ilk Hristiyanları da harekete geçirdi. Yahudi ve Hristiyan umutsuzluğunun bu çeşitli kollarından ve Mısır'daki Hermetizm'den, Babil'deki mitolojik teolojilerden ve İran'daki Zerdüşť düalizmlerinden, artık Yahudi İncili'nin yaratıcı tanrısına değil, ruhun ışığa kişisel uyanışını arayan hayali zihin güçlerine dayanan, benmerkezci yeni bir din ortaya çıktı. Gnostiklerin ruh ve ruh arasında ayrım yaptığını hatırlamak zorunludur. Ruh daha yüksektir, aynı zamanda nefesle (pneuma) ilişkilidir, ancak ruh hala hyliktir, yani bedene ve yeryüzüne bağlıdır, onların formuna bağlıdır, ancak irfan yoluyla ruhun kurtarıcı düzeyine yükselme yeteneğine sahiptir. Ben-merkezli bir din kavramında, gnostisizmin fikirler tarihine yaptığı en radikal katkının özüne sahibiz. Artık tanrı ile insanlar arasında yalnızca efendi tanrıya itaatin erdem olduğu bir toplumsal sözleşme yoktur. Artık benlik değerlidir. Benlik tanrısal hale gelebilir. Benlik tanrı haline gelebilir. Bu tür bir otorite ihlali elbette sapkınlık olarak bastırılır. Gnostiklerin kendini gerçekleştirme yönündeki bu evrensel çabasını anlamak için M.Ö. altıncı yüzyılı hatırlamalıyız. Sokrates öncesi filozof Herakleitos, memleketi Ephesos'la yaşadığı radikal anlaşmazlıklar nedeniyle sürgüne gönderilmiş ve hayatta kalan sözlerinden biri "Ben kendimi aradım"da zihin arayışını merkeze alıyor. Amsterdam gettosundaki Baruch Spinoza'nın (1623-77) rasyonalist mercek taşılayıcısını düşünün; onun ana fikirleri uyumsuz irfan sözlerini telaffuz eder. Kendi zamanında yaratıcı tanrının var olmadığını söyleyemezdi. Leibnitz'e ve diğer filozof arkadaşlarına yazdığı yazışmalarda aktardığı aynı derecede radikal bir şey söyledi: Evren, fiziksel kapsam ve düşünce de dahil olmak üzere sonsuz sayıda niteliğe sahip tek bir maddedir. Tanrı, kendisinin ötesinde doğanın yaratıcısı değildir. Tanrı, bütünlüğü içinde doğadır, onun doluluğudur (Gnostiklerin Yunan pleroması için Latince). Spinoza'nın etik sisteminde akıl aktiftir ve bilgi, scientia (Latince gnosis) aracılığıyla dünyevi arzulardan kaçır. İnsan tanrıya eşittir çünkü her şey tanrıdır ve yalnızlık içinde faal akıl tarafından anlaşılır. Fikirleri ve tercüme ettiği Yahudi İncili'ne yönelik yüksek eleştirisi nedeniyle erkenden aforoz edildi (1656) ve küfür niteliğindeki panteizmi yaşamı boyunca yayınlanamadı. Elaine Pagels, gnostiklerin ortodoks dinin ve tanrının otoritesinden ve tanrının tanrısallığından bağımsızlığından bahseder;

--- SAYFA 207 ---

206 içimizde bulunan bilgi aracılığıyla. Şöyle yazıyor: "Ortodoks Yahudiler ve Hristiyanlar, insanlığı yaratıcısından ayıran bir uçurum olduğunda ısrar ediyorlar: Tanrı tamamen farklıdır. Ancak bu İncilleri yazan bazı gnostikler bununla çelişir: kendini bilmek Tanrı'nın bilgisidir; benlik ve ilahi olan özdeştir."20 Thomas İncili'nde gnostik bir İsa (bir Taoist deyişine veya bir Zen koanına benzeyen parabolik sözlerle), ortodoks liderlerin insanları insanlardan ayırdığını belirtir. Tanrının cennetini dışarıya ve gökyüzüne yerleştirerek, tanrı ve onun alemi aslında içimizde ve dışımızda her yeredir. Yaşayan İsa'nın panteizminde, tanrının alemi ve benliği aynıdır ve her yerde aynıdır: Eğer liderleriniz size "Bakın, krallık cennettedir" derse, o zaman cennetin kuşları sizden önce gelecektir. Eğer sana "Denizde" derlerse balıklar senden önce gelir. Ama krallık senin içindedir ve senin dışındadır. Erken Hristiyanlık birbiriyle çelişen inançlarla ve Thomas İncili, Meryem İncili, Philip İncili, Hakikat İncili ve Thomas Kitabı dahil olmak üzere otorite ve kanonda yer almak için dolaşan ve rekabet eden birçok müjdeyle doluyken, kilise babaları gizli öğretileri susturmaya ve yeni ortaya çıkan bir kanondan muhalefet etmeye çalışıyorlardı. Ve ilk Hristiyanların inanç konusunda bir birliğe sahip oldukları ve yabancılara karşı hayırsever bir hoşgörüye sahip oldukları şeklindeki daha sonraki duygusal görüşe rağmen, zamanlar muhalif Hristiyanlar ve özellikle de gnostik Hristiyanlar için son derece tehlikeliydi. Vaftizci Yahya'nın muhalefetini o bölücü zamanlardaki gnostik devrimcilerin muhalefetiyle karşılaştırırken, The Nag Hammadi Library'nin İngilizce editörü James M. Robinson, Hristiyanlığın bileşenleri birleşip sabit bir doktrin haline geldikçe, radikal Hristiyan Yahudilerin takipçilerinin kısa sürede güçlü, rahat ve geleneksel hale geldiğini ve "miyop sapkınlık avcılarının temel duruşunu" benimsediklerini gözlemliyor.21 Gnostiklere gelince, onlar da sırayla ortaya çıktılar. geleneksel tanrıyı ve kiliseyi terk edip, içe dönüşlerine imge ve söz olarak eşlik edecek kişisel bir mitos yaratmak. Robinson şöyle yazıyor: Hayata bakış açıları giderek kararıyor; dünyanın kökeni korkunç bir kusura atfedildi ve kötülüğe, yalnızca otoritenin gaspı değil, dünyanın nihai hükümdarı statüsü verildi. Dolayısıyla tek umut kaçışta yatıyor gibi görünüyordu.

--- SAYFA 208 ---

207 Çünkü insanlar ya da en azından bazı insanlar özünde bu kadar saçma bir sistemin ürünü değil, doğaları gereği nihai olana aittirler. Onların kötü durumu, kandırılmış olmaları ve imkansız dünyada tatmin olmaya çalışma tuzağına düşmüş olmaları, gerçek evlerine yabancılaşmış olmalarıdır. Ve bazıları için, dış faktörlerin dikkati dağıtmadığı yoğunlaşmış içe dönüklük, dinginliğe, genel bakışa, kişinin ilahi kıvılcımının kaderi olan her şeyle birleşmeye ulaşmanın tek yolu haline geldi.²² İmkansız bir dünyanın tuzağını anlamlandırmaya ve yabancılaşmadan ilahi bir kıvılcıma geçmeye çalışan bu isyancılar, pek çokları gibi, Platoncu düşünceden etkilenmişlerdi. Philo'nun yazılarında hem Platon'dan hem de Platonculuk'tan, ayrıca Corpus Hermeticum'da Mısır'dan gelen Yunan vahiy-hikmet metinlerinden etkilenmişlerdir. Diğer kaynaklar, Scholem'in Yahudi Merkabah Mistisizmi ve Talmud Geleneğinde detaylandığı şekliyle Yahudi mistisizmi ve Yuhanna'nın gizemli "Dördüncü İncili" idi. Yuhanna kitabının önsözü olan "Başlangıçta söz vardı", gnostiklere Yaratılış, filozofun logosu ve platonik ışıkla uyum sağladı. Sethian metinler, Essene'deki "Işık ve karanlık, hakikat ve yalan antitezi, sonuçta Pers düalizmine uzanan bir düalizm"i taşıyordu.²³ Heterodokslik ve hayal kırıklığının her yerde görüldüğü bu çalkantılı ve yaratıcı an hakkında Robert M. Grant, benmerkezci bir din hakkında şunları yazmıştı: "Gnostisizmin ortaya çıktığı dönemde, kıyamet yanlısı Yahudiler, yaratıcının gücünün ve onlar adına müdahalesinin işaretlerini aramış olabilirler; felsefi düşünen Yunanlılar, spekülatif bilgelik için, doğası gereği az ya da çok rasyonel; ancak gnostik, her ikisini de vahiy yoluyla öğrendiği, kendisini ve gerçek manevi kökenini vaaz ediyordu. Dünyanın Kökeni'nde Havva'nın kendisi, kendisini ilk günaha sürükleyen şeytani yılanın hizmetkârı değildir. Aksine, kendini bilmenin baş kahramanıdır. O aynı zamanda Adem'den alınan bir kaburga kemiği olmaktan çıkıp onun yaratıcısı olmaktan çıkar. Yerdeki hareketsiz kil Adem figürünün ağzına ruh üfleyerek ilk insana hayat verir. İşbirlikçi yılanın gelince, o artık kılık değiştirmiş bir şeytan değil, Havva'nın irfanı yaratıcıdan kapmasına yardım eden parlak bir tanrıdır. Havva'yı kurtarıken

--- SAYFA 209 ---

Utanç ve istismarla, büyük inançlar arasında yalnızca gnostikler kadını eşit kıldı. Muhallif Felsefecilerin ve Şairlerin Eserlerinde Yeniden Canlanma Batı'daki gnostisizm, yüzyıllarca süren hızlı büyümesinin ve ardından fiilen yok olmasının ardından gerçek yeniden canlanışını muhallif şairlerin, oyun yazarlarının, filozofların, simyacıların ve bilim adamlarının eserlerinde buldu. Gnostik bilginin izleri entelektüel tarihin temelini oluşturunuyordu. İsviçreli doktor ve simyacı Paracelsus (1493?-1541) kimyasal ilaçların ilk modern doktoruydu ve aynı zamanda gnostik düşüncenin de öğrencisiydi. Bir simyacı olarak doğanın unsurlarını saflaştırmaya ve dönüştürmeye, onları düşük düzeydeki maddeden kurtarmaya çalıştı, böylece doğa en saf formlarıyla bedeni ve zihni iyileştirmek için kullanılabilirdi. İtalyan rönesansında Poimandres, Lorenzo de Medici tarafından popüler bir şekilde yayımlandı ve daha sonra, geleneksel Katolikliğe karşı muhalefeti ve "kozmik tanrı teorisi" nedeniyle diğer sapkınlıkların yanı sıra gnostik sapkınlıklarla suçlanan ve Piazza dei Fiori'de kaziğe bağlanarak yakılan filozof Giordano Bruno'nun (1548-1600) yazıları tarafından benimsendi. Alman mistik Jakob Boehme (1575-1624) gnostisizmle doluydu. Eserinde pleromadan düşen kusurlu ama daima yaratan Sophia'dan (Valentinos), yedi ilahi kaynak ruhundan (Basilides'in yedi kozmik küresi), hiçlik olarak tanrıdan (Basilides'in var olmayan tanrısı) ve uçurum olarak tanrıdan (Valentinos) bahsetmişti. William Blake (1758-1827), İngilizce edebiyat alanında kendi karmaşık gnostik sistemini yaratan tek yazardır. Din adamlarının ortodoksluğuna karşı huysuz ve aydınlanmış öfkesi, ilk Masumiyet ve Deneyim Şarkıları'nda da devam ediyor. Ancak Blake, uzun kehanet niteliğindeki şiirlerinde tamamen gnostik kozmogonilere ve teogonilere girer. Akıl tanrısı Urizen Kitabı'nda aklın dünya zindanında nasıl esir tutulduğunu, sonsuzluktan ve ışıktan mahrum bırakıldığını anlatır: Unutkanlık, dilsizlik, zorunluluk! Zihnin zincirlerinde kilitli, Buzdan prangalar gibi birbirine büzülmüş Dağınık, sonsuzluktan yırtılmış.

--- SAYFA 210 ---

209 Goethe'de gelenek ve din ile alay eden bu kişinin Faust'u asi kahramanı olarak seçtiğini (Aziz Augustine'in Maniheizt öğretmeni Faustus'tu) ve haberci ile onun dikkat dağıtıcı ama kurtarıcı meleklerine ilişkin Maniheizt mitini yeniden anlattığını görüyoruz. Fantastik bir evrende, Faust'un ruhu sonunda uygun bir şekilde hatalardan kurtarılır ve ışık diyarına uçar. Mahkûm edilmiş bir dünyada içsel bilgiyi arayan gnostik temaların yazarı, daha yakın zamanlara kadar geniş ölçüde varlığını sürdürür. Herman Melville'in "Kayıp Bir Gnostik Şiirin Parçaları", orijinal gnostik metinlerin kendi zamanındaki üzücü azlığını anlatmak için başlıkta parça ve kayıp kelimelerini kullanıyor. Melville'in alegorik beyaz balinası, gnostik dualist bir hayvan kitabından çıkan kötülük canavarı olarak görülebilir; onun uzaylı figürü, düşmanca bir okyanusa atılmış bir yetim olan İsmail, hayatta kalmanın enkazına tutunurken kurtuluşun bilgisini arıyor. Edebiyat ve felsefedeki gnostik canlanma, Nietzsche'nin nihilizminde ve Böyle Buyurdu Zerdüş'tün yabancılaşmış kahramanında, Carl Jung'un Ölülere Yedi Vaaz'ında ve Hans Jonas'ın The Gnostic Religion'daki "Gnostisizm, Nihilizm ve Varoluşçuluk" bölümünü adadığı varoluşçu filozoflarda bulunur. Ortodoksluğu ve onun yaratıcı tanrısını reddeden, kozmik çözümleri ve aşkınlığı seçen modern gnostiklerin bu listesine, Richard Smith'in İngilizce Nag Hammadi Kütüphanesi'ne yazdığı sonsözde yaptığı gibi birçok önemli figürü ekleyebiliriz; bunlar arasında Umberto Eco'nun açıkça "Maniheizt inkar edilemezliği" yansıttığını düşündüğü "kötülüğün güçleriyle savaşıyan iyi uzaylı Süpermen"; Hermann Hesse'nin Jung arketiplerinin alegorisini somutlaştıran romanları; ve yolda Kerouac'ın yabancılaşmış Beat Kuşağı ve Ginsberg'in, Valentinianus ve Sethian'ın lakaplarını kullanarak kısa bir gnostik ağıt söylediği "Plutonian Ode"da olduğu gibi geleneklere dışarıdan saldırısı: "Sizi selamlıyorum... laldabaoth, Aeon'dan bir Işık Uçurumu'nda cahil olarak doğdu." Önde gelen çağdaş eleştirmen Harold Bloom, Etkilenme Kaygısı'nda (1973) yazarların yolculuk bulabilmek için edebiyatçı babalarını ortadan kaldırmaları gerektiğini söylüyor. Bloom için Kabala onun manevi evidir ve Kabala'nın müttefiki gnostisizm onun "gecikmişlik dinidir". Her yerde gnostisizmin niteliklerini paylaşan kişi -muhtemelen rastlantı sonucu ya da alışılmışın dışında olanın bilgisi yoluyla- Franz Kafka'dır. Onun şatosu, bilinmeyen tanrının alanıdır ve tırmanıcı anti-kahramanı, Kafka'nın tüm romanlarında olduğu gibi, mizahi, depresif, şüpheli bir yetimdir; yeryüzünde tatmin olma umudu olmayan, hâlâ karanlık bir hata içinde gizlenmiş olan iç ışığı arayarak ama bulamayan, sonsuza kadar tırmanması gereken bir yetimdir.

--- SAYFA 211 ---

210 Gnostisizmin Değişen Yüzü Yüzyıllar boyunca "Maniheist", ayırım gözetmeksizin tüm gnostik mezheplere ve sıklıkla da herhangi bir düalist sapkınlığa uygulanan küfürlü bir terimdi. Ancak Aydınlanma -bu sıfatın kendisi de "ışığa girmek" anlamına geliyor- tüm bunları değiştirdi. Gnostisizmi ortodoksluğa karşı güçlü bir silah olarak memnuniyetle karşıladı. Geleneksel dini çöpe atmak için gnostik bir sözlüğü kullanan laik Voltaire'ler ve Humes vardı. An Inquiry into Human Understanding (1748) adlı eseriyle kendi adıyla bilgiyi öven öfkeli şüpheci Hume'a göre dini gelenek hatalı, karanlık ve cahildi. Dini "Aptallık, Hristiyanlık ve Cehalet" olarak özetledi. Blake'in "Kendini Yok Etme ve İlhamın Büyüklüğü"nün (Milton) yanı sıra bilim ve aklın da bulunduğu bu yüzyılda, Hume, alınan gelenek ve onun hakim teolojileriyle savaşmak için yalnızca gnostik suçlamaların bir cephaneliğinden yararlanıyordu. Bununla birlikte, geçen yüzyılın büyük bölümünde gnostisizm, yalnızca yazarların eserlerine ezoterik olanı katmak için keşfettiği gizli bir doktrin veya geleneklere karşı koymanın bir aracı olarak değil, aynı zamanda arkeoloji ve bilim sayesinde dramatik bir şekilde artan, kendi kutsal metinleriyle gelişen bir alan olarak görülebilir. İsmi ne olursa olsun, gnostisizm gerçektir. Temel kavramlara ve olağanüstü bir tarihe sahip bir dünya dinini temsil eder. Bugün gnostisizm şaşırtıcı derecede canlıdır. Mısır'da Nag Hammadi kütüphanesinin ortaya çıkarılmasından ve orijinal gnostik kutsal metinlerden oluşan bir hazineye sahip olunmasından bu yana, alternatif bir entelektüel ve ruhsal bilgi bütünü olarak gnostisizm kendisini zirvede buluyor. Bu, gnostisizmin ürettiği tarihi ve dini çalışmaların kalitesinde, temel kutsal metinlerin birçok yeni tercümesinde ve gnostisizmin ortaya çıkardığı genel saygı ve merakta kanıtlanmıştır, ancak gnostik spekülasyonun tarihi ve doğası hakkında derinlemesine bilgi hala nadirdir. Düşüncedeki gerçek tesadüflerin dışında, gnostisizm ve Kabala kendilerini benzer bir canlanma ve saygı döneminde bulurlar. Gnostisizme olan çağdaş ilgi, Cathar geçmişinin hoş bir saplantı haline geldiği Fransa'da özellikle uyanıktır. Kusurlu aşk hakkında şarkı söyleyen özgür ruhlu gnostik ozanların neşesi ve gnostik bir bölgenin katliamları, Fransızların ve dünyanın hayal gücünü cezbetmektedir. Kaleler, şatolar, metinler ve Engizisyonun şehir arşivleri duruyor. İkincisi, Cathar'ların yok edildiği yıllarda yaşanan bazı korkunç olayları belgeliyor; bu sırada Fransa'nın güneybatısındaki bu yoğun bölgenin nüfusunun yarısının öldürülmüş olabileceği tahmin ediliyor. Tarihçiler, antropologlar ve romancılar dikkatlerini

--- SAYFA 212 ---

211 1209'daki papalık haçlı seferi; yirmi bin kişilik bir kuzey Fransız ordusunun, haçlı seferi komutanı Simon de Montfort komutasına gelerek Béziers şehrini yağmalaması, hepsi güneyin zengin topraklarını ve cennette güvenli bir yeri ele geçirmek için, aralarında Cathar mükemmellerinin ve Katolik rahiplerin de bulunduğu yirmi bin erkek, kadın ve çocuğu ayırım gözetmeksizin katletmesi. 1308 yılında Monttallou dağ köyünde şiddetli bir öğleden sonra, katledilmeyen tüm sakinler tutuklandı. Jacques Fournier adında bir piskopos, Pamiers şehrinde hayatta kalan kafirleri sorgulayan soruşturmacıydı. İşkence altında itirafta bulunanlardan bazılarına kefarete verildi, bazıları ise kazığa bağlandı. (1320'de aynı bölgede, Kabalizmin merkezi olan yüzden fazla Yahudi -her ikisi de sarı haç takan ve Yahudi olduğunu iddia eden zorla din değiştirenler- topluca yakıldı.)²⁵ Cathar olayı, 1334'te engizisyoncunun Papa XII. Benedict olmasıyla daha büyük bir anlam kazandı. Sorgulamalarının her kelimesi Vatikan'da saklandı. Son yıllarda, modern tarihçilerin Fournier Kaydı'nın yayınlanması için Vatikan'a başarılı bir şekilde baskı yapmasının ardından, Katharların siyaseti ve dini üzerine bir dizi dikkate değer tarihi çalışma ortaya çıktı. Bunlar arasında Le Roy Ladurie'nin klasik Monttallous: The Promised Land of Error, Stephen O'Shea'nın The Perfect Heresy: Revolutionary Life and Death of the Medieval Cathars (2000), Michael Costen'in The Cathars and the Albigensian Crusade (2001) ve Fournier'in sorgulamalarında ortaya çıkan olayların yeniden anlatımı olan The Good Men: A Novel of Heresy (2002) yer alıyor. Sefalet, aşk ve lanetli duvarlar arasındaki sına romanında Monttallou ailesinin üç neslinin izini süren Charmaigne Craig. Gnostik spekülasyonun acı dolu ama olağanüstü tarihi, kiliseyle ve reddettiği sivil güçlerle yaşadığı dışsal talihsizliklerle ve parlayan karanlığın ruh dolu yalnızlığıyla birlikte, her yıl kitaplarda ve resimlerde daha belirgin bir anı haline geliyor. Arkeolojik ve eski tapınak buluntularının ürettiği kadar hayati olan keşif enerjisi, güney Fransa'nın her yerinde ortaya çıkan Pays cathare (Cathar Ülkesi) işaretlerinden, gnostik deneyimi entelektüel mirasları olarak kabul eden büyüyen ciddi düşünürler ve yaratıcı yazarlar grubuna kadar açıkça görülmektedir. Aklın Kitabını Keşfetmek

--- SAYFA 213 ---

212 Gnostikler dayandılar. Birçok gnostisizm okulu son derece ilgi çekicidir. Şimdi Nag Hammadi'deki ganimet bize Sethian'ların yanı sıra Valentinian'ların eserlerini de verdi; Valentinianus'lara muhtemelen Valentinus'un yazdığı Hakikat İncili de dahil. Mısır dünyasından elde edilen diğer önemli buluntular arasında Thomas'ın İncili, İsa'nın şu anda giderek daha fazla Beşinci İncil olarak basılan bilgece sözleri ve Hristiyan olmayan Sethian eserleri Seth'in Üç Steli, Shem'in Açıklamaları ve Yabancı Allogenes yer alıyor. Sethianlar, Ölü Deniz Parşömenlerinin keşfinden önceki Esseneler gibi, yorumcular ve muhalifler dışında büyük ölçüde bilinmiyordu. Hangi ekol olursa olsun, tüm gnostik öğretilerde geçerli olan genel ilkeler vardır. Materyalist bir evrendeki dünyevi doğum ve ölüm döngüleriyle sınırlıyız, en içteki zindan olan dünya'nın tutsağıyız. Biz bedenlere düşmüş ruhun kalıntılarıyız, ama içlerinde küçük bir kurtuluş unsuru barındıran bedenleriz. Bu kurtarıcı umut tam olarak bedenin karanlığındaki ruhun kıvılcımı, ışıdır, ancak gizli, vahiy niteliğindeki bir bilgi olan irfan, ışığı kozmik katılımdan kurtarıncaya kadar bilinçsiz ve bilinmez olarak kalır. Daha sonra maddeden arınmış özgür ruh yükselir ve bilinmeyen tanrıyla yeniden bütünleşebilir. Dünyanın erkekleri ve kadınları aslında, akozmik pleromadan, ışığın manevi aleminden, gerçek varlıklarına tamamen yabancı oldukları bir duyum evrenine trajik bir şekilde düşen ebedi ruhlar, çok uzun zamanlardı. Her ruh çürüyen bir bedene yatırılmıştır. Bu azalan etten kaçmak için gnostik bakışları içeriye, kıvılcıma, bir zamanlar bilinmeyen tanrıyla aynı özden olan bilinçdışı benliğin sezilen gizemine yönlendirilir. Zihin ve bedenin bu bölünmesinde, ruhsal iyilik ile maddi kötülük arasındaki ve nihayetinde benlik ile uyumsuzluğu insani yabancılaşma durumuna yol açan gezegensel dünya arasındaki çelişkili ikilik yatmaktadır. Din adamları tarafından emredilen inanç değil, sadece manevi ışığın bilgisi (gnosis) dünyevi egemenlikten kaçmayı ve düştüğümüz ülkeye geri dönmeyi teklif eder. Gnosis kişisel bir faaliyettir ve okuma, meditasyon ve araştırma yoluyla ortaya çıktığı an muhtemelen vahiy olduğu kadar sözsüzdür. Nerede bulunursa bulunsun, mistik deneyimin, esrime bilgisinin, aydınlanmanın doğası budur; daha önce ne tür bir bilgi o ana aktarılsa aktarılsın ve anlatılamaz olan daha sonra tekrar konuşmaya, mantığa veya mite dönüştürülür. Gnostik ve diğer mistik meditasyonlarda kendine özgü ve farklı bir hazırlık sözü, bir karanlık, bir aydınlanma ve birlik vardır ve yokuşun unutulmasından sonra mistik deneyimin dünya için yeni bir tercümesi vardır.

--- SAYFA 214 ---

213 Gnostikler, Kabalistler gibi, iflah olmaz derecede kitaba düşkünlüler ve her ikisi de aşkın yolculuklarının haritasını çıkarmak için ayrıntılı mitolojiyle meşguldü. Kabalistler, dünyayı yaratmadan önce Tanrı'nın alfabeyi yaratmasını bile istediler, böylece dünyayı var edecek konuşmaya sahip olacaktı. Gnostikler, irfan deneyimlerini kaydetme konusunda takıntılıydılar ve kutsal kitap kütüphaneleri oluşturma, kopyalama ve koruma konusunda üretkendirler. Ne yazık ki rakip mezhepler, tıpkı Sappho'nun müttefiki tanrı Afrodite'ye yazdığı sapkın dokuz şiir kitabını yaktıkları veya gizledikleri gibi, ya da zaman ve ihmalin Sokrates öncesi filozof Pisagor'un müzik ve sayı teorisini sildiği gibi kitaplarını da sildiler. Ancak şimdi, Çin'den Mezopotamya'ya, İskenderiye'den Languedoc'a kadar gnostik kutsal yazılar ve diğer ufuk açıcı metinlerden oluşan Nag Hammadi kütüphanesinin varlığı ve geniş tercümesi ile, sonunda irfan ağacı ve gnostik dönüş sözünü detaylandıran yazıların çokluğuyla samimi bir bahçeye sahibiz. Gnostik bir İncil'in kutsal yazılarına sahibiz. Belki bu kitaplar, mezhepsiz, metinsiz, şifresiz, sessiz, akıl defterindeki ışık olan başka bir tercihlili İncil üretebilir.

--- SAYFA 215 ---

214 NOTLAR Giriş 1. Bu kitap boyunca tanrı kelimesinin ve kişileştirilmiş manevi güçlerin ve sonsuzlukların adlarının gereksiz yere büyük harfle yazılmasından kaçınmaya çalıştık. Tanrı kelimesinin tanrısal olana yönelik bir isim olarak kullanılabileceğinin farkındayız, ancak sıklıkla tanrısal olana yönelik genel bir terim olarak işlev görür, öyle ki tanrı bir isim gibi görünse bile tanrısallık kavramını ifade eden bir terim olarak asli doğasını korur. Aynı nedenle, ilahi basiret, basiret ve hikmet gibi ilahi ifadelerin diğer isimleri de aynı şekilde büyük harfle yazılmadan bırakılmıştır. Tersine, netlik sağlamak adına, Yunanca Sophia kelimesi kişileştirilmiş bilgelik için kullanıldığında, diğer dillerden doğrudan çevrilen diğer isimler gibi bu da büyük harfle yazılır. Aynı zamanda, diğer tanrılar sadece “tanrılar” ve “tanrıçalar” statüsüne indirgenirken, büyük harfle yazılan “Tanrı” isminin ayrıcalıklı şerefi için belirli bir tanrıyı, örneğin Yahudi-Hristiyan-İslam tanrısını seçme şeklindeki yaygın uygulamadan da kaçınmak istiyoruz. Tanrısallığı isim veya seçicilik yoluyla kısıtlayarak tanrısal olanı sınırlamak istemiyoruz. Geleneksel olarak ilahi olanın adı ve yüzü esasen bilinemezdir ve bu kitapta da öyle. 2. Bkz. Barnstone ve Meyer, Gnostik İncil. 3. Bu metinlerin tanımı ve sınıflandırılması ile terminoloji meselesi için bkz. Barnstone ve Meyer, The Gnostic Bible; King, Gnostisizm Nedir?; Layton, "Antik Gnostisizm Çalışmalarına Giriş"; Marjanen, Gnostik Bir Din Var mıydı?; Meyer, Gnostik Keşifler; Pearson, Roma ve Kıpti Mısır'da Gnostisizm ve Hristiyanlık; ve Williams, "Gnostisizm'i Yeniden Düşünmek. 1. Bölüm. Thomas'ın İncili 1. Kıpti metin: Nag Hammadi Kodeksi II,2: 32,10-51,28. Yunanca parçalar: Papyrus Oxyrhynchus 1, 654, 655. Alıntılar: Hippolytus, Tüm Sapkınlıkların Reddi 5.7.20, 5.8.32. 2. Yunan Papirüsü Oxyrhynchus 654 şunu ekler: "ve hüküm sürdükten sonra dinleneceksin" (kısmen restore edilmiş). 3. Yunanca Papirüs Oxyrhynchus 654'te "yeryüzünün altında" yazıyor.

--- SAYFA 216 ---

215 4. Yunan Papirüsü Oxyrhynchus 654 şunu ekler: "ve gömülü olan ve kaldırılmayacak hiçbir şey" (kısmen restore edilmeyecektir). 5. Ya da "Öğretmen" (Kıpti sah), burada ve aşağıda. 6. Yunan Papirüsü Oxyrhynchus 1, şu şekilde yeniden inşa edilmiştir: "Üçü olan yerde tanrısızdırlar ve tek olan yerde ben de onunla birlikteyim derim." 7. Bu "diğer kulakta" (Kıpti hem pkemaaje) ifadesi, ditografinin bir örneği olabilir (yani, bir şeyi yanlışlıkla iki kez yazmak) veya başka bir kişinin kulağına veya belki de kişinin kendi "iç" kulağına atıfta bulunabilir. 8. Yunanca Papirüs Oxyrhynchus 655'te şöyle yazıyor: "Sabahtan akşama, akşamdan sabaha, ne yiyeceğiniz, ne yiyeceğiniz, ne giyeceğiniz konusunda endişelenmeyin. Siz, taranmayan veya eğirmeyen zambaklardan çok daha iyisiniz. Ve tek bir üst giysiniz olduğuna göre, . . siz . . ? (veya, "Ve hiçbir giysiniz olmadığına göre, ne giyeceksiniz?") Kim Sana elbiseni verecek olan odur." 9. Ya da "acı çeken." 10. Ya da "O kişi kuzunun yanında" veya "Bu kişi neden kuzuyu yanında taşıyor?" 11. Tefeci kelimesi kısmen geri getirildi. Bu kelime, çok farklı anlamlarla "iyi bir insan" (Kıpti dilinde ourome enchre[sto]s) veya "tefecisi", "alacaklı" (Kıpti dilinde ourome enchre[ste]s) şeklinde yeniden düzenlenebilir. İlk durumda iyi bir insan, şiddet uygulayan kiracı çiftçilerin kurbanı olarak yorumlanabilir; ikinci durumda (burada benimsenen), istismarcı bir alacaklının, mağdur yoksulların karşısı olduğu anlaşılabilir. 12. Ya da "Biri dedi" (Kıpti pejaf). 73-75 arası sözler büyük olasılıkla küçük bir diyalog olarak okunmalıdır. 13. Kısmen restore edildi. 14. Kısmen restore edildi. 15. Cinsiyet dönüşümüne ilişkin bu ifade, İsa'nın erkek ve dişinin tek bir bütün haline gelmesini tanımladığı 22. sözde tasavvur edilenden farklıdır. 114 demek, dişinin dünyevi ve ölümlü olanı, toprak ana gibi, erkeğin ise göksel baba gibi göksel ve ilahi olanı simgelediği şeklindeki geleneksel antik görüşü yansıtır. Bu nedenle 114'ün söylenmesi, dünyevi ve ölümlü olan tüm insanların -kadınlar kadar erkekler de- ilahi olanla birlikte olmak ve ilahi olana benzemek üzere dönüştürülebileceğini öne sürüyor gibi görünüyor. Bölüm 2. Meryem İncili

--- SAYFA 217 ---

216 1. Kıpti metni: Berlin Gnostik Kodeksi 8502,1: 7,1-19,5. Yunanca parçalar: Papyrus Oxyrhynchus 3525; Rylands Papirüs 463. Kıpti elyazmasının ilk altı sayfası eksik ve mevcut metin, İsa ile öğrencileri arasında maddenin doğası üzerine geçen bir diyalogun ortasında başlıyor. 2. Ya da belki burada ve aşağıda "haham" (Kıpti joeis). 3. Kıpti el yazmasında 11-14. sayfalar eksik. Metin, Mary'nin ruhun kozmik güçlerin ötesine yükselişine dair vizyonunu anlatırken devam ediyor. Görünüşe göre görüntü, yükselişin dört aşamasını tanımlıyordu ve bu aşamalar, ruhun, burada kozmik kötülüğün ve kötülüğün ifadeleri olarak tanımlanan bu dünyanın dört unsurundan kurtuluşunu tasvir ediyor olabilir. Birinci gücün adı metinde yok ama dördüncü gücün biçimleri listesine göre "karanlık" olabilir. Diğer güçlerin isimleri ise "arzu", "cehalet" ve görünüşe göre ölümcül bir bileşik güç olan "gazap"tır. Ruhun kariyeriyle ilgili diğer metinlerde olduğu gibi, ruh güçler aleminde yükselir ve onlar tarafından sorguya çekilir. Ruh bu madde ve beden dünyasından yükselişte başarılı olur ve sonunda özgür kalır. 4. Ruh giydiren bu elbise, bu dünyadaki bedensel varoluşu karakterize eden tüm özelliklerden oluşmuştur. Ruh bu elbiseyi dünyaya girerken giyer, dünyadan ayrılırken çıkarır. 5. Veya burada ve cümlelerin ilerleyen kısımlarında "from". Bölüm 3. Yahuda İncili 1. Kıpti metin: Codex Tchacos 3: 33,1-58,29. Marvin Meyer ve Gregor Wurst tarafından Early Christian dergisinde 2010'da (cilt 1) yayınlanan yeni papirüs parçalarının geçici çevirileri çeviriye dahil edilmiştir. 2. Kelimenin tam anlamıyla "sekiz gün boyunca." 3. Ya da "tutkusundan önce." 4. Ya da "bir hayalet." 5. Yehuda ülkesi, Yahudiye. 6. Ya da "İçinizdeki tanrı ve onun güçleri" veya "İçinizdeki tanrı ve onun hizmetkarları" (kısmen onarıldı). 7. Kısmen restore edildi. 8. Geri yüklendi. Yeni ortaya çıkan Ortodoks kilisesinin liderlerine karşı yöneltilen polemiklerde buradaki referans, daha ziyade bir gözetmene (veya piskoposa) veya bir bakana (veya papaza) yapılabilir.

--- SAYFA 218 ---

217 9. Aşağıdaki çeviri satırları, kurtarılan parçaların fotoğraflarına dayanmaktadır. 10. Bu satırın okunuşu ve anlamı belirsizliğini koruyor. 11. Yıldızların insanlara atanması hakkındaki bu öğreti, Platon, Timaeus 41d-42b'de dünyanın yaratıcısının her insan ruhunu bir yıldızla atadığının belirtildiği tartışmayı hatırlatmaktadır. 12. İskenderiyeli Philo, De Posteritate Caini'de (Kain'in Soyları ve Sürgün Edilmesi Üzerine), Seth'in adı ve karakteri su, sulama ve kaynaklarla bağlantılıdır (Birger A. Pearson tarafından not edilmiştir). 13. Kısmen restore edildi. 14. Ya da "ruh", "şeytan". Yahuda İncili'nde Yahuda'nın rolü, diğer gnostik metinlerdeki Sophia'nın, yani bilgeliğin özelliklerini akla getirir. Pistis Sophia başlıklı metinde, Sophia'dan aynı zamanda bir "ruh" veya "iblis" (daimon, refšoor) olarak da söz edilir; bu aşağıdaki dünyada alıkonulur ve zulme uğrar ve on üçüncü çağa, kendi meskenine ve doğruluk yerine geri dönmeye mahkum edilir. Tertullian adı altında yazan bir başka yazar da aynı şekilde Sophia'yı bir daimon (ya da Latince'de daemon) olarak tanımlıyor. Lyonlu Irenaeus, ikinci yüzyılda, Yahuda İncili'nin yazıldığı sıralarda, Yahuda ve Sophia'yı karşılaştıran ve Yahuda'yı "acı çeken o çağın (Sophia) tipi ve imajı" olarak düşünen bazı gnostiklerin (Valentinianus'a göre, Irenaeus) bulunduğunu belirtiyor. 15. Ya da "sazdan çatı." 16. Bu pasajın restorasyonu ve yorumlanması halen zordur. 17. Ruhun kozmolojisinin bazı kısımları, Yuhanna'nın Gizli Kitabı, Büyük Görünmez Ruhun Kutsal Kitabı, Kutsanmış Eugnostos ve İsa Mesih'in Bilgeliği gibi gnostik metinlerde paralellik gösterir. 18. El İbranice'de "tanrı" anlamına gelir. Eleleth adını diğer Sethi metinlerinde karşılaştırın. 19. Yaldabaoth ve Sakla isimleri diğer Sethian gnostik metinlerinde iyi bilinmektedir; Nebro'da, Büyük Görünmez Ruh'un Kutsal Kitabı'ndaki Nebruel'i ve Maniheist metinleri ve ayrıca İbranice İncil'deki Nemrut'u (Septuagint Yunancası, Nebrod) karşılaştırın. Yahuda İncili, Nebro/Nebrod/Nemrut isminin "isyancı" anlamına geldiğini anlıyor ve bu, ismin İbranicedeki olası anlamının farkındalığına işaret ediyor olabilir. 20. Muhtemelen burçlar. 21. Belki de "nazar kimdir" veya "ateş gözü kimdir" ifadesini okumayı geri yükleyin. 22. Benzer melek listeleri diğer Set metinlerinde de bulunur. Seth ve İsa'nın korelasyonu (burada kısmen onarılmıştır) bu bağlamda olağandışıdır ve Harmathoth bileşik bir isim gibi görünmektedir (Harmas + Athoth). 23. Ya da "ve ilkleri kaosun üstesinden geldi."

--- SAYFA 219 ---

218 24. Aşağıdaki çeviri satırları, kurtarılan parçaların fotoğraflarına dayanmaktadır. 25. Belki de "İsrail" veya "İsrail'i okumak için geri yükleyin. 26. Yenilendi. 27. Gezinen yıldızların muhtemelen bilinen beş gezegen (Merkür, Venüs, Mars, Jüpiter ve Satürn) artı Ay olduğu anlaşılmaktadır. 28. Aşağıdaki çeviri satırları, kurtarılan parçaların fotoğraflarına dayanmaktadır. 29. İsa'yı burada ve aşağıda taşıyan kişinin, İsa'nın içsel, ruhsal kişiliğini bir süre destekleyen bedensel, ölümlü beden olduğu düşünülür. 30. Belki de "hepsi ölecek" veya benzerlerini okumak için geri yükleyin. 31. Yukarıda olduğu gibi, İsa'yı taşıyan adam, İsa'nın ruhsal kişiliğini taşıyan ölümlü bedendir. Lyonlu Irenaeus'a göre Yahuda İncili'nde İsa'nın Yahuda tarafından teslim edilmesi, dünyevi ve göksel şeylerin yok olmaya sürüklendiği bir "gizem"dir. Bu açıklama Yahuda İncili'nin metnine çok iyi uymaktadır. 32. 1 Samuel 2'deki Hannah'nın şarkısı çok benzer motifler kullanır (Tage Petersen tarafından not edilmiştir). 33. Aşağıdaki çeviri satırları, kurtarılan parçaların fotoğraflarına dayanmaktadır. 34. İsa, bir dönüşüm veya yükseliş anlatımına benzeyen bir şekilde ışık bulutuna girer ve Yahuda'nın yıldızı başta olmak üzere yıldızlar onu çevreler. 35. Aşağıdaki çeviri satırları, kurtarılan parçaların fotoğraflarına dayanmaktadır. 36. Ya da "onlar." 37. Burada Yahuda'nın İsa'yı yetkililere teslim etmesinin anlamı, Yeni Ahit müjdelerindeki anlatımlardan oldukça farklıdır. Yahuda İncili'nde, Yahuda İsa'yı teslim ettiğinde, gerçek, manevi İsa çoktan oradan ayrılmıştır ve bunun sonucunda çarmıhta ölmeyecektir. Bölüm 4. Yuhanna'nın Gizli Kitabı 1. Kıpti metinler: Nag Hammadi Kodeksi II,1: 1,1-32,10; III, 1: 1,1-40,11; IV,1: 1,1-49,28; Berlin Gnostik Kodeksi 8502,2: 19,6-77,7. Alıntı: Lyon'lu Irenaeus, Sapkınlıklara Karşı 1.29.1-4. Burada verilen çeviri büyük ölçüde Yuhanna'nın Gizli Kitabı'nın daha uzun versiyonunu temsil eden Nag Hammadi Kodeksi II'nin Kıpti metnine dayanmaktadır. 2. Ya da "bir çocuk" (Kıpti oualou, Berlin Gnostik Kodeksi 8502'deki kısa versiyonda; bunun Nag Hammadi Kodeksi II versiyonunda geri yüklenmesi gerekir).

--- SAYFA 220 ---

219 3. Baba suya bakar ve Yunan mitolojisindeki Narcissus'u hatırlatacak şekilde kendi görüntüsüne aşık olur (bkz. Ovid, Metamorfozlar 3.402-510). Babanın kendi imajına duyduğu bu sevgi aracılığıyla, babanın düşüncesi (Kıpti dilinde ennoia, Yunancadan) ortaya çıkar ve ilk düşünce ya da öngörü (Kıptice pronoia, Yunancadan) babanın zihninden gelir: ilahi anne Barbelo. Böylece baba, bir sevgilinin yardımı olmadan, bağımsız olarak bir varlık yaratır. Bağımsız üreme eylemleriyle anılan diğer tanrılar arasında Metis'in (bilgelik veya beceri) kızı Athena'yı Triton Nehri (veya Göl) kıyısında başından üreten Yunan tanrısı Zeus (bkz. Hesiod, Theogony 886-900, 924-29) veya eliyle çiftleşip tüküren, yani mastürbasyon yoluyla yaşam tohumunu üreten Mısır tanrısı Atum yer alır. 4. Kişiselleştirilmiş içgörü (Yunancadan epinoia), Yuhanna'nın Gizli Kitabı boyunca baskın bir rol oynar. Yunan mitolojisinde Titanlar Prometheos ("önceden düşünülmüş") ve Epimetheos ("sonradan düşünülmüş", "içgörü") insanları yaratır, ancak Epimetheos işini kusurlu bir şekilde yapar. Athena'ya bağlı olan Prometheos, tanrıların yaptığı gibi insanları dik tutar ve tanrılardan ateşi alıp yeryüzüne indirir. Bu nedenle insanların kurtarıcısı olarak işlev görür, ancak yaptıklarının cezası olarak dağlardaki bir sütuna zincirlenerek yırtıcı bir kuşun sürekli olarak karaciğerini yemesiyle cezalandırılır. Sonunda Herakles onu serbest bırakır. Bunların çoğu, Yuhanna'nın Gizli Kitabı'ndaki olay örgüsünün bazı yönlerini, özellikle de öngörü (pronoia), içgörü (epinoia) ve yaratıcının rollerini hatırlatıyor. 5. Sophia, babanın orijinal doğurganlık eylemini taklit etmeye çalışır. Sophia'nın kendi başına doğurduğu bu anlatım, kadın bedeni ve üreme hakkındaki eski jinekolojik teorileri yansıtır gibi görünüyor. Yunan mitolojisinde tanrıça Hera da Zeus'u taklit ederek tek başına bir çocuk doğurur. Efsanenin bir versiyonuna göre çocuk canavar Typhon'dur (Pythian Apollon'a Homeros İlahisi 300-62). Bir başkasına göre ise Hera'nın Olimpos'tan kovup aşağıdaki dünyaya gönderdiği topal tanrı Hephaistos'tur (Hesiodos, Theogony 924-29). Tanrılar arasında zanaatkâr olan Hephaistos, Mısır'da, yaratıkları çömlekçi çarkında biçimlendiren koç başlı bir yaratıcı olan muadili Khnum tarafından temsil edilmektedir. Yuhanna'nın Gizli Kitabında bu dünyadaki tüm kötülükler ve talihsizlikler Sophia'nın hatasından kaynaklanmaktadır. 6. Ya da Berlin Gnostik Kodeksi 8502'de olduğu gibi "düşük fetüs". 7. Sahne, bir heykelin veya pranganın dövüldüğü gürültülü bir atölyeyi anımsatıyor. 8. Bir insanın ve mağaradaki bir gölgenin tanımı, Platon'un Devlet 7. Kitabındaki mağara alegorisinden pekala kaynaklanabilir. Ruhun hapisanesi veya mezarı olarak beden aynı zamanda iyi bilinen bir Platonik ve Orfik öğretilerdir. 9. Kurtarıcı, yani İsa konuşuyor.

--- SAYFA 221 ---

220 10. Tıpkı Yunan mitolojisinde Daphne'nin bir defne ağacına dönüşmesi gibi, içgörü bir ağaç biçimini alır (bkz. Ovid, Metamorfozlar 1.452-562 ve diğer gnostik metinler, özellikle Dünyanın Kökeni Üzerine). Yuhanna'nın Gizli Kitabı'ndaki daha sonraki bir pasaja göre, Daphne gibi içgörü de kavranmamalıdır.

11. Kurtarıcı, yani İsa hâlâ konuşuyor. 12. John konuşuyor. 13. Kurtarıcı göksel bir kuş olarak görünür; kartal Zeus'un kuşudur. Kraliyet mektubunun bir kartal gibi uçup vahyin sesine dönüştüğü İncinin Şarkısı'nı karşılaştırın. 14. Kıpti Eloim ve Yawe, İbranice İncil'de tanrının iki adı. Elohim "tanrı" anlamına gelen bir kelimedir (şekil ve son olarak çoğul olduğundan kelimenin tam anlamıyla "tanrılar"), Yahweh tanrının adıdır (tarif edilemez dört harfli isim olan tetragrammaton'a dayalıdır). 15. Unutkanlık suyu, Yunan yeraltı dünyası anlayışındaki Lethe Nehri'nin suyunu hatırlatır. Susayan bir ruh bu nehrin suyundan içerse, geçmiş hayatlarını unutur ve böylece başka bir bedende reenkarne olabilir.

16. Kurtarıcının kapanış ilahisi yalnızca Yuhanna'nın Gizli Kitabının daha uzun versiyonunda bulunur. Kurtarıcı olarak ilahi annenin, ilahi öngörünün, pronoia'nın ilahisini yansıtır. Yuhanna'nın Gizli Kitabının Hristiyanlaştırılmış mevcut versiyonunda okuyucu, kurtarıcının İsa olduğunu anlayabilir. İlahide kurtarıcının dünyaya üç inişle indiği anlatılır ve bilgiye uyanma çağrısı, uyuyan prototip bir kişiye, yani bilgiye ve kurtuluşa uyanabilecek herkese yöneliktir.

5. Bölüm. Dünyanın Kökeni Üzerine 1. Kıpti metinleri: Nag Hammadi Codex II,5: 97,24-127, 17; XIII,2: 50, 25-34 (parça); British Library Oriental Manuscript 4926(1) (parçalar). Elyazmalarında risalenin başlığı bulunmamaktadır. 2. Bu açılış satırları metindeki cennetin yaratılışıyla ilgili anlatımdan alıntıdır. 3. Bu varlık, gerçek insan, ışıktan Adem'dir. 4. Yani Zoe'nin Havva'sı. 5. Canavar, Adem ile Havva'nın cennetteki hikayesindeki yılandır. 6. Havva'nın şarkısı Gök gürültüsü metninde paralel olan satırları kullanır. 7. Bu, metinde kendisinden önce gelenlere uymuyor gibi görünüyor.

--- SAYFA 222 ---

221 8. Aydınlanmış, yüceltilmiş Havva bir ağaca dönüşerek kaçır, tıpkı Yunan mitolojisinde Daphne'nin bir defne ağacına dönüşmesi gibi (bkz. Ovid, Metamorfozlar 1.452-562 ve Yuhanna'nın Gizli Kitabı).

9. Görünüşe göre güçler menilerini dünyevi Havva'nın ağzına boşaltıyorlar. 10. Dinlenmenin daha küçük günü Şabat Günüdür. 11. Bu, yazarın kendine yaptığı bir referans gibi görünüyor. 12. Bu satırlar metnin sonundan alınmıştır. Bölüm 6. Gök Gürültüsü 1. Kıpti metin: Nag Hammadi Kodeksi VI,2: 13,1-21,32.

2. Sophia. 3. Yaratılış kitabındaki ilk kadın olan Septuagint'te Zoe, "hayat" olarak adlandırılan Havva'yı karşılaştırın. 7. Bölüm. Philip'in İncili 1. Kıpti metin: Nag Hammadi Kodeksi II,3: 51,29-86,19. 2. Veya "Sophia." 3. Kısmen restore edildi. 4. Pleroma. 8. Bölüm. Gerçeğin İncili 1. Kıpti metni: Nag Hammadi Kodeksi I,3: 16,31-43,24; XII,2: 57,1-60,30 (parçalar). 2. Ya da burada ve aşağıdaki satırlarda "Her şey", "her şeyin alemi", yani evren ilahi olandan türetilmiştir. 3. Kısmen restore edildi. 4. Ya da belki Bentley Layton ile "ve o zaman kesinlikle baba yüzünden değil" (önceki maddedeki olumsuzlamaya devam ederek). 5. Kısmen restore edildi. 6. Kısmen restore edildi. 7. Kelimenin tam anlamıyla "O". 8. Kısmen restore edildi. 9. Ya da "onların annesi kimdir?" (Kıpti petoei emmeu neu).

--- SAYFA 223 ---

222 Bölüm 9. Yakup'un Gizli Kitabı 1. Kıpti metin: Nag Hammadi Kodeksi I,2: 1,1-16,30. 2. Bu paragrafın başında küçük düzeltmeler bulunmaktadır ve bu paragrafın tamamının çevrilmesi zordur. Burada Valentinianus metinlerinde olduğu gibi ruh ve ruh arasında önemli bir ayrım yapılıyor ve tamlığı ruh aracılığıyla deneyimlemenin doğru yolu vurgulanıyor. 3. James. 4. Ya da "haham" (Kıpti sah). 5. Metnin sonuç kısmında elçilerin (veya havarilerin) İsa'nın mesajını tüm dünyaya yaymak için dağılmaları anlatılmaktadır. Yakup, oradaki kilisenin lideri olarak Kudüs'te yaşıyor. "Gelecek olan sevgililer", Yakup'un Gizli Kitabı'nı okuyan insanlar gibi, geleceğin imanlılarıdır. Onlar Yakup ve Petrus'tan sonra gelen çocuklardır ve vahiy onların iyiliği için verilmektedir. Bölüm 10. Haçın Yuvarlak Dansı 1. Yunanca metin: Yuhanna'nın İşleri 94-96. 2. Haçın Yuvarlak Dansının İsa tarafından çarmıha gerilmeden hemen önce öğrencilerine öğretildiği söylenir. 3. Ayinle ilgili dans talimatları. Bölüm 11. Baruch Kitabı 1. Yunanca metin: Roma'nın Hippolytus'u, Tüm Sapkınlıkların Reddi 5.24.1 ve 37.1- 3; 5.26.1-37 ve 27.4. 2. Herodot, Tarihler 4.8-10'u karşılaştıran. İki parçadan oluşan, belinin üstündeki bakire göğüsler ve altta hayvanın baştan çıkarıldığı şeklindeki eski kadın kavramı, Homeros'un Odysseia'sındaki baştan çıkarmanın ve yıkımın sembolü olan siren mitlerinde yer alır. 3. Edem "dünya", Aden ise "cennet" anlamına gelir. Geleneksel olarak Eden'in İbranice "zevk" veya tanrının zevk bahçesi anlamına gelen cennet sözcüğünden geldiği söylenir. Ancak bunun "sade" anlamına gelen Sümerce bir kelimeyle ilişkili olması daha muhtemeldir. Günümüze ulaşan Yunanca metin, erken Septuagint Yunanca tercümesinde olduğu gibi, ödeme sağlar. 4. Başlangıçta "tanrılar" anlamına gelen İbranice kelime Elohim, Yaratılış 1:1'de normal olarak "tanrı" (tekil) olarak tercüme edildi, ancak Mezmurlar'da olduğu gibi başka yerlerde de çoğul "tanrılar" kavramı korunmuştur.

--- SAYFA 224 ---

223 5. Baba meleklerinin yedi ismi artık kaybolmuştur. 6. Burası Edem, İsrail. 7. Bu Elohim. Bölüm 12. İncinin Şarkısı 1. Metin: Thomas'ın İşleri 108-13. İncinin Şarkısı'nın Yunanca versiyonu ve Süryanice versiyonu korunmaktadır. Buradaki çeviri büyük ölçüde Yunanca versiyona dayanmaktadır. 2. Fırat kıyısındaki Babil değil, günümüzün Eski Kahire'sindeki Roma kale şehri. 3. Bu anlayış Yunanca versiyona dayanmaktadır. Süryanice versiyonunda kişileştirilmiş mektup, sadece kendi sesiyle konuşuyor. Bölüm 13. Süleyman'ın Şarkıları 1. Süleyman'ın Şarkıları veya Gazelleri Süryanice versiyonunda yayınlanmaktadır; Gnostik metin Pistis Sophia'da Kıpti dilinde birkaç şarkı da korunmaktadır. Bölüm 14. Poimandres 1. Poimandres başlıklı metin Corpus Hermeticum I'dir. Burada verilen çeviri Yunancadandır. 2. Logolar. 3. Yunanca pneuma, "ruh" veya "nefes". 4. Yunan antroposu. 5. Yani çift cinsiyetli. 6. Ya da "önceden düşünme" (Yunanca pronoia). Bölüm 15. Ginza 1. Ginza, Manden dilinde yazılmış metinlerde korunmaktadır. Bölüm 16. Manda Ayini'nden Şarkılar 1. Manda Ayini'nden Bu Şarkılar Manda dilinde yazılmıştır. Bölüm 17. Kıpti Maniheizm Şarkı Kitabı

--- SAYFA 225 ---

224 1. Maniheizt Şarkı Kitabındaki şarkılar C.R.C. Allberry'nin Kıpti baskısında mevcuttur. 2. Başiboş hayvanlar veya köpekler, bir varsayım. 3. Bu şarkıda birçok eksiklik var. Bölüm 18. Mani'ye Büyük Şarkı 1. Maniheizt şiirin geç dönem bir parçası olan Mani'ye Büyük Şarkı, Türkçe yazılmıştır. 2. Metempsikozun döngüsel sürecine, yani ruhun yeniden doğuş ve ölüm yoluyla göçüne samsara denir. Bu göç en alttaki böcekten tanrıların en yükseği olan Brahma'ya kadar uzanır. Bir kişinin cennetten veya cehennemden geçtikten sonra yeniden doğuşunun derecesi, kişinin önceki hayatındaki karmasına bağlıdır. Sanskritçe'de samsara "ortalıkta dolaşmak" anlamına gelir. 3. Budizm'de varoluşun beş durumu tanrıların, insanların, aç ruhların (pretas), hayvanların ve cehennem varlıklarının durumlarıdır. 4. Bu Budist "nirvana", Maniheizt ışık diyarıdır. 5. Sümeru dağı, Budist ve Hindu kozmolojisinde evrenin merkezi dağıdır. 6. Budizm'deki altı algı organı (sadayatana), beş duyu organı ve manas, yani akıldır. 7. Işığın diyarı. 8. Muhtemelen Mani'nin Yaşayan İncili. 9. Dört Buda muhtemelen Şit, Zerdüş, Buda ve İsa'dır. "Dört" orijinal metinde yer almıyor. 10. Budist Şeytan. 11. Mani'nin yedi kanonik kitabı. Bölüm 19. Kitapların Anası 1. Kitapların Anası'nın Heinz Halm tarafından yayınlanan Almanca çevirisi mevcuttur. Mevcut İngilizce tercümesi Almancadan hazırlanmıştır. 2. Bu ve aşağıdaki terimler Bismillah'ta geçen Arap harflerinin isimleridir. 3. Gnostik yaratıcı (örneğin Yuhanna'nın Gizli Kitabı'ndaki Yaldabaoth) diğer metinlerde de benzer şekilde yaratır. 4. Azazi'il'in övünge ifadesi, gnostik metinlerdeki yaratıcının kibirli iddiasını hatırlatıyor.

--- SAYFA 226 ---

225 5. İlahi olanın tezahürü olarak Selman, gnostik metinlerde Sophia'ya, bilgeliğe ve hatta ilk insana benzemektedir. 6. Daha önce de belirtildiği gibi, gnostik yaratıcı gibi davranır. 7. Bu iddia Hristiyanların teslis inancını hatırlatabilir. 8. Bu son pasajlar, bir kişinin bedenden nasıl kurtulduğunu ve bilgeliğe, bilgiye ve mükemmelliğe nasıl ulaştığını anlatır. 9. Hüseyin'in şehadetini kutlamak için on bayram günü. Bölüm 20. Gizli Akşam Yemeği İncili 1. Gizli Akşam Yemeği İncili, René Nelli'nin Fransızca baskısından çevrilmiştir. 2. Metnin Viyana versiyonunda kenar notunda ossop'un Josaphat Vadisi ile aynı olduğu belirtiliyor, ancak metinde "ateş prensibi" yazılıyor. 3. Yani onlar erkek ve kadındı. 4. Burada yılanın kuyruğu penisi akla getiriyor. 5. Meryem'in kulak yoluyla döllendiği fikri kanonik olmayan apokriflere dayanır ve ortaçağ resimlerinde bulunur. Burada İsa bir melek olarak annesi melek Meryem'in spermini onun kulağından döller. Meryem normal şekilde döllenmeyeceğinden ve çocuk onun belinden ziyade saf kulağından çıkacağından bu saflık kavramı iki kat güçlenir. Bölüm 21. Bir Rahibenin Vaazı 1. Bir Rahibenin Vaazı Provence dilindeki isimsiz bir şiirden çevrilmiştir. Sonsöz 1. Plutarkhos'a göre bu aynı zamanda Delphi Kahini'nin tapınağında yazılı olan öğüttür. 2. Filoramo, History of Gnosticism, 145. 3. Rudolph, Gnosis, 275. 4. İkinci yüzyıl doketizmi (Yunanca dokein, "görünmek") Mesih'in tanrısallığını onayladı ve İsa'yı hem insan hem de tanrı yapan fikirle alay etti. 5. Yakup'un İlk Vahiyi, Codex V,3,15-20 (Nag Hammadi Kütüphanesi, 3. baskı, s. 268). 6. Büyük Seth'in İkinci Söylemi, Kodeks VII,2,56 (Nag Hammadi Kütüphanesi, 3d baskı, s. 365).

--- SAYFA 227 ---

226 7. İsa'nın iki doğasının mı (insani ve ilahi) yoksa tek bir doğasının mı (ilahi) olduğu sorusu, bin yılı aşkın süredir Ortodoks Hristiyanları ve farklı mezhepleri bölmüştür. Örneğin, altıncı yüzyılda Bizans imparatoru Justinianus tereddüt etti ve İsa Mesih'in yalnızca ilahi olduğunu öğreten Monofizitlere biraz hareket alanı verdi. İlk Montanistler, gnostikler ve doketistlerden, Konstantinopolis ve Bosna'daki onuncu ve on birinci yüzyıldaki Bogomillere ve onların kuzey İtalya ve güneybatı Fransa'daki daha sonraki Kathar taraftarlarına kadar, Mesih'in yalnızca ilahi bir doğaya sahip olduğu yönündeki öğretisel veya monofizistik inançta ısrar eden birçok mezhep vardı. 8. Grant, Gnostisizm ve Erken Hristiyanlık, 19. 9. Aynı eser, 23. 10. Aynı eser, 26. 11. Yahudi Gnostisizmde ben-merkezli bir din olarak gnostisizm hakkında daha fazla bilgi için Scholem'e bakın, 21ff. 12. Jonas, Gnostik Din, 165-66. 13. Scholem, Yahudi Mistisizmindeki Başlıca Eğilimler, 14. 14. Gnostiklerin ruhsal sıçrayışları ile diğerleri arasında ayrım yaptıktan sonra, bunların değerlendirici değil tanımlayıcı ayrımlar olduğunu not edebiliriz. On altıncı yüzyıl İspanyol mistikleri Fray Luis de León ve San Juan de la Cruz'un (Haçlı Aziz John) yaşamları ve şiirleri ömür boyu bir zirve olmuştur ve öyle olmaya devam etmektedir. 15. Bazı temel gnostik eserlerde, dünyayı ve insanları İncil'deki tanrıdan ziyade Sophia yaratır. 16. Bkz. Rudolph, Gnostisizm, 25. 17. Hypatia hakkında bir tartışma için bkz. Mary R. Lefkowitz ve Maureen Fant, Women's Life in Greek and Rome, 107-12. 18. Yaklaşık 276 yılında Pers kralı I. Şapur, Mani'nin yükselişi ve Maniheizt gnostiklerin yükselişinden kendilerini tehdit altında hissedenden Zerdüş'tin adamlarının emriyle Mani'yi yargılayıp idam ettirdi. Yine de bazı Mandaean köyleri bugün bile İran ve Irak'ın uzak bölgelerinde varlığını sürdürüyor. 19. Robinson, ed., İngilizce Nag Hammadi Kütüphanesi. 20. Sayfalar, Gnostik İnciller, xx. 21. Robinson, ed., İngilizce Nag Hammadi Kütüphanesi, 3. 22. Aynı yerde, 4. 23. Aynı yerde., 7. 24. Grant, Gnostisizm ve Erken Hristiyanlık, 38. 25. "Bir zamanlar Yahudi olan, sonra vaftiz edilen ve şimdi Yahudiliğe dönen Baruch'un İtirafı", Nancy P. Stork tarafından çevrilmiştir. San Jose Eyalet Üniversitesi'nin İngilizce bölümü, Jacques'teki Jacques Fournier Kayıtlarında bulunur

--- SAYFA 228 ---

227 Fournier Ana Sayfası, <http://www.sjsu.edu/depts/english/Fournier/Baruch.htm>, s. 1.10.

--- SAYFA 229 ---

228 KAYNAKÇA Allberry, C. R. C. A Maniheizt Mezmur Kitabı. Stuttgart: W. Kohlhammer, 1938. Arberry, A.J., ed. Kur'an yorumlanmıştır. 2 cilt. Spalding Din Kütüphanesi. Londra: Allen & Unwin, 1963. Asin y Palacios, Michael. Logia et agrapha Domini Jesu: Apud moslemicos scriptores, asceticos, praesertim, usitata, collegit, vertit, notis instruxit. 2 cilt. Turnhout, Belçika: Brepols, 1926-74. Barnstone, Alik, ed. Kadınların Manevi Şiirinin Shambhala Antolojisi. Boston: Shambhala Publications, 2000. _____ ve Willis Barnstone, eds. Antik Çağ'dan Günümüze Kadın Şairlerin Kitabı. New York: Schocken Books, 1980, 1992. Barnstone, Willis. Diğer İncil. San Francisco: Harper & Row, 1984. _____. Çeviri Poetikası: Tarih, Teori, Uygulama. New Haven, Conn.: Yale University Press, 1993. _____. Restore Edilmiş Yeni Ahit. New York: Norton, 2009. Barnstone, Willis ve Marvin Meyer, eds. Gnostik İncil. 2. baskı. Boston: Shambhala Yayınları, 2009. _____. Gnostik İncil: Kitap ve Ses CD'si Seti. Boston: Shambhala Yayınları, 2008. Bauer, Walter. İlk Hristiyanlıkta Ortodoksluk ve Sapkınlık. 2. baskı. Philadelphia: Fortress Press, 1971. BeDuhn, Jason. Maniheizt Beden: Disiplin ve Ritüelde. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2000. Buckley, Jorunn Jacobsen. Mandaeanlar: Eski Metinler ve Modern İnsanlar. Oxford, İng.: Oxford University Press, 2002. Culianu, Ioan Petru. "Orta Çağ'dan Günümüze Gnostisizm." Mircea Eliade tarafından düzenlenen Din Ansiklopedisi'nde, 5.574-78. New York: Macmillan; Londra: Collier Macmillan, 1987. _____. Gnosis Ağacı: Erken Hristiyanlıktan Modern Nihilizme Gnostik Mitoloji. H. S. Wiesner tarafından çevrilmiştir. San Francisco: HarperCollins, 1992. De Boer, Esther A. Meryem İncili: Bir Gnostik ve İncil'deki Mary Magdalene'nin Ötesinde. New York ve Londra: Clark Uluslararası, 2004.

--- SAYFA 230 ---

229 Drower, Ethel S. Irak ve İran'ın Mandaeanları: Kültleri, Gelenekleri, Büyüleri, Efsaneleri ve Folkloru. Oxford, İng.: Clarendon Press, 1937. Dunkerley, Roderic. İncillerin ötesinde. Middlesex, İng.: Penguin Books, 1957. Festugière, A. J. La Révélation d'Hermès Trismégiste. 4 cilt. Paris: Gabalda, 1949-54. Filoramo, Giovanni. Gnostisizmin Tarihi. Oxford, İng.: Blackwell, 1990. Foerster, Werner, ed. Gnosis: Gnostik Metinlerden Bir Seçki. R. McL tarafından çevrilmiştir. Wilson. 2 cilt. Oxford, İng.: Clarendon Press, 1974. Grant, Robert M. Gnostisizm ve Erken Hristiyanlık. 2. baskı. New York: Columbia University Press, 1966. H.D. Üçleme. Alik Barnstone tarafından düzenlenmiştir. New York: New Directions, 1998. Haardt, Robert, ed. Gnosis: Karakter ve Tanıklık. Leiden, Hollanda: E. J. Brill, 1971. Halm, Heinz. Die islamische Gnosis: Die extreme Schia ve die Aleviten. Die Bibliothek des Morgenlandes. Zürih: Artemis, 1982. Jeremias, Joachim. İsa'nın Bilinmeyen Sözleri. 2. baskı. Reginald H. Fuller tarafından çevrilmiştir. Londra: S.P.C.K., 1964. Jonas, Hans. Gnosis ve spatantik Geist. Bölüm 1. 3d baskı. FRLANT 51. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1964. _____. Gnostik Din: Uzaylı Tanrının Mesajı ve Hristiyanlığın Başlangıçları. 2. baskı. Boston: Beacon Press, 1963. Kasser, Rodolphe, Marvin Meyer ve Gregor Wurst, eds. Yahuda'nın İncili. 2. baskı. Washington, D.C.: National Geographic Society, 2008. Kasser, Rodolphe, Marvin Meyer, Gregor Wurst ve François Gaudard, eds. Yahuda İncili, Petrus'un Philip'e, Yakup'a Mektubu ve Codex Tchacos: Kritik Baskı'dan Allogenes Kitabı ile birlikte. Washington, D.C.: National Geographic Society, 2007. Khalidi, Tarif. Müslüman İsa: İslam Edebiyatında Sözler ve Hikayeler. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2001. King, Karen L. "Yuhanna Apocryphon: Bölüm II Yuhanna İncili?" İncil Edebiyatı Derneği'nin yıllık toplantısında sunulan bildiri, Denver, Colo., Kasım 2001. _____. Magdalalı Meryem İncili: İsa ve İlk Kadın Havari. Santa Rosa, Kaliforniya: Polebridge Press, 2003. _____. Gnostisizm Nedir? Cambridge, Massachusetts: Belknap Press/Harvard University Press, 2003. Klimkeit, Hans-Joachim. İpek Yolunda Gnosis: Orta Asya'dan Gnostik Metinler. San Francisco: HarperSanFrancisco, 1993.

--- SAYFA 231 ---

230 Kloppenborg, John S. Kazı S: İncil Sözlerinin Tarihi ve Ortamı. Minneapolis: Fortress Press, 2000. Layton, Bentley. Gnostik Kutsal Yazılar: Ek Açıklamalar ve Tanıtımlarla Yeni Bir Çeviri. Garden City, N.Y.: Doubleday, 1987. _____. "Antik Gnostisizm Çalışmalarına Giriş." İlk Hristiyanların Sosyal Dünyasında: Wayne A. Meeks Onuruna Yazılar, L. Michael White ve O. Larry Yarbrough tarafından düzenlenmiştir, 334-50. Minneapolis: Kale, 1995. Lidzbarski, Mark. Ginza: Der Schatz veya büyük Buch der Mandäer übersetzt ve erklärt. Göttingen, Almanya: Vandenhoeck & Ruprecht, 1925. Lieu, S. N. C. Geç Roma İmparatorluğu ve Ortaçağ Çin'inde Maniheizm: Tarihsel Bir Araştırma. 2. baskı. Tübingen: Mohr, 1992. Lin Wu-shu. Maniheizm ve Doğuya Yayılması. Çince'de; Maniheizm Araştırmalar Bülteni 1'de (1989) P. Bryder tarafından yapılan İngilizce incelemesi: 15-19. Mack, Burton L. Kayıp İncil: Q Kitabı ve Hristiyan Kökenleri. San Francisco: HarperSanFrancisco, 1993. Mahé, Jean-Pierre ve Paul-Hubert Poirier, eds. Ecrits gnostiques. Bibliothèque de la Pléiade. Paris: Gallimard, 2007. Margoliouth, D. S. "İslam'da Mesih: Müslüman Yazarlar Tarafından Mesih'e Atfedilen Sözler." The Expository Times 5 (1893-94): 59, 107, 177-78, 503-504, 561. Marjanen, Antti, ed. Gnostik Bir Din Var mıydı? Finlandiya Exegetical Society'nin Yayınları 87. Helsinki: Finlandiya Exegetical Society; Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005. Meyer, Marvin. "İsa Bir Bardaktan mı İçti? Q ve Gazali'de İsa ve Takipçilerinin Teçhizatları." From Quest to Q: Festschrift James M. Robinson, Jon Ma tarafından düzenlendi. Asgeirsson, Kristin De Troyer ve Marvin W. Meyer, 143-56. Leuven, Belçika: Leuven University Press, 2000. _____. Gnostik Keşifler: Nag Hammadi Kütüphanesinin Etkisi. San Francisco: HarperSanFrancisco, 2005. _____. Thomas'ın İncili: İsa'nın Gizli Sözleri. San Francisco: HarperSanFrancisco, 1992. _____. Yahuda: İsa'nın Meşhur Havarisi Hakkında İncillerin ve Efsanelerin Kesin Koleksiyonu. San Francisco: HarperOne, 2007. _____. ed. Nag Hammadi Kutsal Yazıları: Uluslararası Baskı. San Francisco: HarperOne, 2007. Mirecki, Paul A. "Kıpti Maniheizm Synaxeis Kodeksi: Synaxeis Bölüm Başlıklarının Tanımlayıcı Kataloğu." Maniheizm Araştırmalar: Birinci Uluslararası Maniheizm Konferansı Bildirileri'nde, editörlüğü P. Bryder,

--- SAYFA 232 ---

231 135-45. Afrika ve Asya Dinlerinde Lund Çalışmaları 1. Lund, İsveç: Plus Ultra, 1988. Nelli, René. *Ecritures cathares; La Cène secrète; Le Livre des deux principes; Özel kathar; Le Rituel occitan; Le Rituel Latince*: Hazırlanan ve Okunan Metinler, Çeviriler ve Yorumlar, Kökenleri ve Katharizm Espriti üzerine bir giriş niteliğindedir. Yeni baskı. Paris: Planète, 1968. Nock, Arthur Darby ve A. J. Festugière, eds. *Corpus Hermeticum*. Paris: Société d'édition "Les Belles lettres", 1945-54. Pagels, Elaine H. *İnancın Ötesinde: Thomas'ın Gizli İncili*. New York: Random House, 2003. _____. *Gnostik İnciller*. New York: Random House, 1979. Parrinder, Geoffrey. *Kur'an'da İsa*. New York: Oxford University Press, 1965. Patterson, Stephen J., James M. Robinson ve Hans-Gebhard Bethge. *Beşinci İncil: Thomas'ın İncili Yaşlanıyor*. Harrisburg, Pennsylvania: Trinity Press International, 1998. Pearson, Birger A. *Antik Gnostisizm: Gelenekler ve Edebiyat*. Minneapolis: Fortress Press, 2007. _____. *Roma ve Kipti Mısır'da Gnostisizm ve Hristiyanlık. Antik Çağ ve Hristiyanlık Çalışmaları*. New York ve Londra: Clark International, 2004. Robinson, James M., ed. *İngilizce Nag Hammadi Kütüphanesi*. 3 boyutlu baskı. San Francisco: HarperSanFrancisco, 1988. Robinson, James M., Paul Hoffman ve John S. Kloppenborg, eds. *Q'nun Eleştirel Sürümü: Matta ve Luka, Markos ve Thomas İncilleri ile Q ve Thomas'ın İngilizce, Almanca ve Fransızca Çevirilerini içeren Özet*. Leuven, Belçika: Peeters, 2000. Robinson, James M. ve Helmut Koester. *Erken Hristiyanlık Yoluyla Yörüngeler*. Philadelphia: Fortress Press, 1971. Robson, James. *İslam'da Mesih. Doğunun Bilgeliği*. Londra: Murray, 1929. Halatlar, James Hardy. "Agrafa." James Hastings tarafından düzenlenen *A Dictionary of the Bible*'da, eski. cilt, 343-52. New York: Scribner's; Edinburgh: T. & T. Clark, 1904. Rudolph, Kurt. *Gnosis: Gnostisizmin Doğası ve Tarihi*. R. McL tarafından çevrilmiştir. Wilson. San Francisco: Harper Collins, 1983. _____. *Öl Mandaer. Cilt 1. Prolegomena: Das Mandäerproblem. Cilt 2. Der Kult*. Göttingen: Vandenhoeck ve Ruprecht, 1960-61. Schenke, Hans-Martin, Hans-Gebhard Bethge ve Ursula Ulrike Kaiser, eds. *Nag Hammadi Alman. 2 cilt. Die Griechischen Christlichen Schriftsteller*

--- SAYFA 233 ---

232 der ersten Jahrhunderte, Neue Folge, 8, 12. Berlin ve New York: Walter de Gruyter, 2001, 2003. Schneemelcher, Wilhelm, ed. *Yeni Ahit Apocrypha. İngilizce çevirisi R. McL tarafından düzenlenmiştir*. Wilson. 2 cilt. Cambridge: James Clarke; Louisville, Ky.: Westminster/John Knox, 1991-92. Scholem, Gershom. *Yahudi Gnostisizmi, Merkabah Mistisizmi ve Talmud Geleneği*. New York: Amerika Yahudi Teoloji Semineri, 1960. Scholer, David M. *Nag Hammadi Bibliyografya, 1948-1969. Nag Hammadi Çalışmaları 1*. Leiden, Hollanda: E. J. Brill, 1971. _____. *Nag Hammadi Bibliyografyası, 1970-1994. Nag Hammadi Çalışmaları 32*. Leiden, Hollanda: E.J. Brill, 1997. Schweitzer, Albert. *Tarihsel İsa'nın Arayışı: Reimarus'tan Wrede'ye İlerlemesi Üzerine Eleştirel Bir İnceleme*. W. Montgomery'nin çevirisi. New York: Macmillan, 1968. Segal, Alan F. *Cennetteki İki Güç: Hristiyanlık ve Gnostisizm Hakkında Erken Rabbinik Raporlar. Yahudilik ve Geç Antik Çağ Çalışmaları 25*. Leiden, Neth.: E. J. Brill, 1977. Turner, John D. *Sethian Gnostisizm ve Platonik Gelenek. Bibliothèque de Nag Hammadi, Bölüm "Etudes" 6*. Sainte-Foy, Québec: Presses de l'Université Laval; Louvain, Belçika: Peeters, 2001. Williams, Michael A. *"Gnostisizmi" Yeniden Düşünmek: Şüpheli Bir Kategoriyi Ortadan Kaldırmaya Yönelik Bir Argüman*. Princeton: Princeton University Press, 1996.

--- SAYFA 234 ---

233 Kitaplarımız hakkında daha fazla bilgi edinmek ve Shambhala Yayınlarından özel teklifler almak için kaydolun. Veya shambhala.com/eshambhala adresinden kaydolmak için bizi çevrimiçi ziyaret edin.